İNSAN HAKLARI DERNEĞİ

DİYARBAKIR ŞUBESİ

2006–2008

FAALİYET RAPORU

Mayıs 2008

İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şubesi
Aliemiri 1. Sok. Yılmaz 2004 Apt. No: 1/3
Yenişehir/Diyarbakır
Tel: 0 412 223 30 33- 229 58 66
Faks: 0 412 223 57 37
e-mail: diyarbakir@ihd. org.tr

Baskı ve Sayfa Düzeni
Dipnot Yayınları
Selanik Cad. No: 82/32 Kızılay / Ankara

İÇİNDEKİLER

Önsöz 7

I. Bölüm

1-İnsan Hakları Kavramları 10

2) İnsan Hakları Derneği Tüzüğü 19

3) Bm İnsan Hakları Savunucularının Korunması Bildirgesi 33

4) Bm İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi 40

5) Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 45

II. Bölüm

2006 – 2008 Döneminde Şubemiz Tarafından Yürütülen Faaliyetlerin Raporu 52

1- Devlet Ve Yabancı Sivil Toplum Temsilcileriyle Yapılan Görüşmeler 52

2- Yerli Kurumlarla Yapılan Görüşmeler 55

3- Şubemiz Tarafından Yapılan Basın Açıklamaları 56

4- Yerli ve Yabancı Gazetecilerle Yapılan Görüşmeler ve Tv-Radyo Programları 63

5- Kurumumuzca Gerçekleştirilen Panel, Seminer vb. Eğitim Çalışmaları 66

6- Katılım Sağlanan Diğer Faaliyetler 67

7- Demokrasi Platformu Kapsamında Yapılan Faaliyetler 78

8- Şubemız Tarafından Oluşturulan Heyet Çalışmaları 80

III. Bölüm

A) Şubemizin Komisyonları Tarafından Yürütülen Faaliyetler 82

1- Hukuk Komisyonu 82

2- İşkenceyi Önleme Komisyonu 90

3- Çocuk Hakları Komisyonu 95

4 - Cezaevi Komisyonu 98

5- Kadın Hakları Komisyonu 99

6- Köy-Göç Komisyonunun 5233 Sayılı Yasaya İlişkin Raporu 103

7- Ekonomik ve Sosyal Haklar Komisyonu 107

B) Genel Başkan Yardımcılığı Ve Bölge Temsilciliği Tarafından Yürütülen Faaliyetler 109

Genel Başkan Yardımcılığı Tarafından Yürütülen Faaliyetler ve Yapılan Görüşmeler 109

2- Bölge Temsilciliği Kapsamında Yapılan Faaliyetler 119

IV. Bölüm

A) 2006 – 2007–2008 Yıllarında Bölgemizde Meydana Gelen İnsan Hakları İhlallerinin Bilançoları 126

1- Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi İnsan Hakları İhlalleri 2006 Yılı Bilançosu 126

2- Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi 2007 Yılı İnsan Hakları İhlalleri Bilançosu 128

3- Türkiye'nin Doğu ve Güneydoğu Bölgesinde Meydana Gelen İnsan Hakları İhlallerinin 7 Yıllık Karşılaştırmalı Bilançosu 133

B) İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şubesi Hakkında Genel Bilgiler 135

1- Genel Başkan Yardımcısı, Bölge Temsilcisi, Şube Yönetim Kurulu Üyeleri ve Şube Başkanı Hakkında Açılan Davalar ve Soruşturmalar 135

2- Başvurulara İstinaden Şubemizce 25.06.2006 – 15.04.2008 Tarihleri Arasında İlgili Kurumlara Yapılan Yazışmalar 136

3- İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şubesi Üye Profili 137

Üyelerin Meslek Grupları..... 138

4- İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şubesi 9. Olağan Genel Kurul Zorunlu Organlar ve Üst Kurul Delegeleri..... 138

Denetleme Kurulu 138

5- Kuruluşundan Bugüne Şube Başkanlarımız..... 140

6- 9. Döneme Ait Şubenin Mali Raporu2006–2008 Dönemi 25.06.2006 – 15.04.2008 Tarihleri Arası Mali Rapor..... 140

7- 10. Döneme İlişkin Tahmini Bilanço 141

V. Bölüm

Bölgemizde Meydana Gelen Ciddi İnsan Hakları İhlallerine İlişkin Oluşturulan Heyetlerin Hazırladığı Raporlardan Bazıları 142

1) Mart 2005- Nisan 2008 Yılları Arasında Şırnak İlinde Verilmeyen Cenazeler Raporu..... 143

2-) T.C. Vatandaşı Metin Demir (1 Haziran 2006), Mustafa Eğilli ve M.Hasip Yokuş Adlı Kişilerin (19 Haziran 2006) Irak Kürt Federe Bölgesinde Gözaltına Alındıkları ve Akıbetleri Hakkında Bilgi Alınamadığı İddialarını Araştırma Raporu (12 Ocak-2007) 160

Heyet Üyelerinin Gerçekleştirdiği Resmi Görüşmeler 163

Gözaltında Bulunan Kişiler İle Yapılan Görüşmeler 168

Heyetin Yaptığı Tespitler 170

3) 17 Aralık 2006 Tarihinde Diyarbakır İli Yolboyu(Pirinçlik) Köyünde Yaşamını Yitiren Şemsettin Yavuzkaplan (16) Adlı Çocuğun Ölümüne Jandarma Görevlilerinin Neden Olduğu İddialarına İlişkin 19 Aralık 2006 Tarihli Araştırma-İnceleme Raporu..... 173

4) 17 Ağustos 2007 Tarihli Siirt İli Pervari İlçesi Yapraktepe Köyü Çemekare Mezrasında (Yayla) Yaşanan Keyfi Gözaltı, Tehdit, Gıda Ambargosu, Zorunlu Göçe Zorlama ve Diğer Hak İhlalleri İddialarını Araştırma-İnceleme Raporu 180

5) 13 Temmuz 2007 Tarihinde Diyarbakır İli Feritköşk Mahallesinde Meydana Gelen Olayda Yaşamlarını Yitiren İskender Özpolat'ın İnfaz, Mehmet Özpolat'ın İse Güvenlik Güçleri Tarafından Dövülerek Öldürüldüğü İddialarına İlişkin Araştırma-İnceleme Raporu (20 Temmuz 2007) 195

6) 29 Eylül 2007 Tarihinde Şırnak İli Beytüşşebap İlçesi Beşağaç (Hemkan) Köyü'nde 12 Yurttaşın Yaşamını Yitirdiği, 2 Yurttaşın Yaralandığı Minibüs Taranması Olayı İle İlgili 26 Ekim 2007 Araştırma-İnceleme Raporu 208

7) 22 Mart 2008 Tarihinde Van İlinde Ve Yüksekova'da Newroz Kutlamalarının Valilik ve Kaymakamlıkça Yasaklanmasının Ardından Meydana Gelen Hak İhlallerini ve Yargısız İnfaz Vakalarını Araştırma-İnceleme Raporu (28 Mart 2008) 225

VI. Bölüm

1- Şubemize Yapılan Başvurulara İstinaden Yapılan Örnek Yazışmalar 238

2- Basında İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şubesi 246

ÖNSÖZ

Saygıdeğer İnsan Hakları Savunucuları,

İki yıl aradan sonra Şubemizin hazırlamış olduğu 2006–2008 dönemi Faaliyet Raporu ile bir kez daha sizlerle birlikteyiz. Başta yaşam hakkı olmak üzere son derece ciddi hak ihlallerinin yaşandığı, *"demokratikleşme"* adına ne varsa unutulduğu, temel özgürlüklerin hiçe sayıldığı iki yılın sonunda 10. Olağan Genel Kurulumuzu gerçekleştirmekteyiz.

Bilindiği üzere son Genel Kurulumuzdan bugüne, Kürt sorununun çözülmemesinden, redçi, inkarcı ve imhacı geleneksel devlet politikalarının ısrarla sürdürülmesinden, farklılıklarımızın yok sayılmasından kaynaklı silahlı çatışmalar hız kesmeden devam etti. Çatışmalarda birçok genç yaşamını yitirdi, annelerin yüreğine ateş düştü. Irak Federe Kürt Bölgesine yönelik gerçekleşen hava ve kara operasyonlarında doğa tahrip edildi, resmi makamlar nezdinde gerçekleşen ölümlerin sayıları kamuoyundan gizlendi. Şırnak ve Siirt'te çıkan çatışmalarda yaşamını yitiren 98 militanın cenazesi ailelerine verilmedi.

9 Kasım 2005'de Şemdinli'de Umut Kitabevinin bombalanmasından sonra başlatılan yargı süreci, iddianameyi hazırlayan savcının tasfiye edilmesi ve yargıya müdahale edilmesi süreci oldu. Tek bir sözcük kullandığı için aydınların, insan hakları savunucularının, muhalif gazetecilerin, belediye başkanlarının, siyasetçilerin, STK temsilcilerinin ciddi hapis cezalarına çarptırıldığı bir süreçte, bir kişinin yaşamını yitirmesiyle sonuçlanan bombalama olayının failleri tahliye edildi ve bu kişiler halen görevlerinin (!) başındalar!

1990'lı yıllarda Bölgede insanlığa karşı işlenen suçlar, ortaya çıkan toplu mezarlarla birer birer günışığına çıkmaya başladı. Son olarak, 1994'de Kulp ilçesi Deveboynu mezrasından güvenlik güçlerince gözaltına alındıktan sonra kendilerinden bir daha haber alınamayan Örhan ailesinin üç ferdinden ikisinin cesedine, kimliği belirlenemeyen

6 kişiyle birlikte Kulp ilçesi Bağcılar Köyünde bulunan toplu bir mezarda rastlanıldı. İHD, yakın geçmişimizin karanlıkta kalmaması ve faillerin hak ettikleri cezaya çarptırılması için bugüne kadar yürüttüğü mücadelede ne kadar haklı olduğunu bu vakalarla bir kez daha ortaya çıkarmıştır. Bizler, *Geçmişle Yüzleşme-Hesaplaşma ve Faillerin Hak Ettikleri Cezaya Çarptırılması* gerçekleşene kadar sürecin takipçisi olacağız.

Değerli İnsan Hakları Savunucuları,

AKP Hükümetinin hiç dilinden düşürmediği *"İşkenceye Sıfır Tolerans"* söyleminin aslında *"İşkenceciye Sonsuz Tolerans"* anlamına geldiğini, sokakta gerçekleşen işkence görüntülerinden, Newroz kutlamalarının yasaklandığı Van, Hakkari, Yüksekova'da çocukların sokak ortasında korkunç işkencelere tabi tutulduğu, kollarının kırıldığı görüntülerden, gözaltında tecavüz ve işkence dosyalarında polislerin beraat etmesinden anlamış bulunduk! Benzer durum, yargısız infaz sonucu polisin/askerin sivillerin yaşam hakkını ihlal ettikleri vakalarda beraat etmesiyle de yaşandı. 12 yaşındaki bedenine 13 kurşun sıkılarak yaşam hakkı çalınan Uğur Kaymaz ve babası Ahmet Kaymaz'ın öldürülmelerinden dolayı açılan davada polislerin beraat etmesi kamuoyunun adalet duygusunda ciddi yaralar açmıştır. Şubemiz, bu çalışma döneminde de bu tür ihlal vakalarında yerel ve uluslar arası hukuk mekanizmaları nezdinde mağdurlara ve maktul yakınlarına gönüllü hukuksal hizmet sunmaya devam etmiştir.

Eril ve militarist devlet politikalarından beslenen bakış açısı, kadına yönelik şiddete sınır tanımamış, *"namus"* adına işlenen cinayetlerde kadınlar katledilmiş, ev içi, toplumsal alanda, sokakta, gözaltında kadına yönelik şiddet devam etmiştir. Şubemiz, kadına yönelik her türlü şiddetle mücadele, kadının hakları konusunda bilinç ve farkındalık yükseltme, gerçekleşen ihlallerde kadına gönüllü hukuksal destek sunma faaliyetlerini bu dönemde de sürdürmüştür. Bu çerçevede mahallelerde seminerler verme aktivitelerimiz halen devam etmektedir.

"Söz uçar yazı kalır" tabirinden hareketle, iki yıllık faaliyetlerimizi mümkün olduğunca elinizde bulunan kitap aracılığıyla sizlerle paylaşmaya çalıştık. Ancak burada yansıtamadığımız çok farklı tanıklıklarımız ve faaliyetlerimiz de bulunmaktadır. Yaşam hakkının ve işkence yasağının pervasızca ihlal edildiği, ana dil yasaklarının sürdüğü, farklılıklarımızın yok sayıldığı, on yıllardır ihlallerin bitmediği ce-

zaevlerinde ciddi sorunların yaşanmaya devam ettiği, kadına yönelik şiddetin devam ettiği, çocuklarımızın ucuz işgücünde / sokaklarda heba edildiği, çocuklarımızın için ayrılması gereken süt parasının silaha yatırıldığı bir Türkiye'de insan hakları savunucusu olmanın çok zor ama bir o kadar da onurlu bir görev olduğunun bilincindeyiz. Adını bile bilmediğimiz, hayatımızda hiç görmediğimiz insanların hakları için yine yollara düştük, yine mağdurların yanında olduk, yine ihlalcilerin tespiti için mücadele ettik.

Bu nedenle Şube Başkanlarımız, yöneticilerimiz, Genel Merkez Yöneticilerimiz hakkında bu dönemde de sayısız davalar açıldı, cezalar verildi. Bingöl gibi pervasızca hak gasplarının yaşandığı bir ilde senelerce İHD Şube Başkanlığı yapmanın, mağdurdan yana taraf olmanın bedelini önceki Şube Başkanımız ve halen MYK üyemiz olan Sevgili Rıdvan Kızgın, hakkında verilen 2 yıl 6 ay hapis cezasının infazı için bugün Bingöl M Tipi Kapalı Cezaevinde yatarak ödemektedir! Bu satırları kalem aldığımızda Adana Şube Başkanımız Sevgili Ethem Açıkalın da, sırf bir basın açıklamasına katıldığı için Adana Kürkçüler Cezaevinde tutuklu bulunmaktadır. Biz insan hakları savunucuları, bedeli ne olursa olsun gerçekler karanlıkta kalmasın, failler hak ettikleri cezayı buldun, insan onuruna uygun bir yaşam tesis edilsin diye bugüne kadar sürdürdüğümüz onurlu mücadeleyi bundan sonra da sürdürme kararlılığındayız.

İhlalsiz, Gözyaşısız, Sömürüsüz bir Türkiye ve Dünya Özlemiyle…

Saygılarımızla.

Ali AKINCI
YK Adına, Şube Başkanı

I. BÖLÜM

1-İNSAN HAKLARI KAVRAMLARI

Giriş

Türkiye'nin kronik sorunları haline gelmiş ve neredeyse Cumhuriyet tarihiyle yaşıt olan Kürt sorunu ve genelde demokrasi sorununda tarihi gelişmelerin yaşandığı, çatışmalı sürecin halen devam ettiği barış çabalarının yerine, silahların konuştuğu bir dönemdeyiz. Demokrasi ve istikrar umutlarıyla Türkiye'nin önemli bir kesiminden destek alarak ve parlamentoda çoğunluğu elde ederek iktidara gelen AKP hükümeti, demokrasiyi geliştirmekten ziyade iktidarını güçlendiren faaliyetlere ön plana koyduğunu görmekteyiz. Özellikle son iki yıldan beri, Kürt Sorunu'nda açılım bekleyen kesimler büyük bir hayal kırıklığına uğramıştır. Demokrasiyi geliştireceği ümidiyle beklenen bu dönemde, aksine milliyetçi söylemlere ağırlık vermiştir. Buna karşılık hükümet farklılıkları yoksayıcı bir tutumla siyasetini devam ettirmektedir.

Savaş naralarının ve milliyetçi söylemlerin yankılandığı bir süreçte İHD Diyarbakır Şubesi 11.05.2008 tarihinde 10.Olağan Genel Kuruluna girmektedir. 1988 yılında kurulan Diyarbakır Şubesi, faaliyetlerini bin bir zorluk içerisinde sürdürebildi. Bununla beraber 1997'de başlayan ve 2000 yılı sonlarına kadar devam eden Dernek tüzel kişiliğine yönelik müdahaleler ve özellikle Derneğin uzun süreli olarak faaliyetlerinden alıkonulması uygulaması, dernek çalışmalarının sağlıklı bir şekilde yürütülmesini engelledi. Ancak bu dönemde özellikle bölgeden sorumlu genel merkez yöneticileri ile gönüllü aktivistlerin insanüstü çaba ve fedakarlılarıyla insan hakları mücadelesi aksatılmadan yürütülmeye çalışıldı. Bu dönemde yürütülen çabalar ve başlatılan hukuksal mücadele sonucunda 2000 yılı sonlarında dernek tekrar faaliyetine başlayabildi.

İHD Diyarbakır Şubesinin kuruluşunun üzerinden yaklaşık 20 yıl geçti. Bölgede yaşanan ve 20 yıldan uzun süredir devam eden çatışmalı dönemde gerçekleşen hak ihlallerinin tanıklığını yapan şubemiz, kuruluşundan günümüze ihlallere karşı çıktı, ihlalleri önlemeye çalıştı ve ihlallerin önlenmesi noktasında da çözüm önerileri sundu. İHD'nin üzerinde yükseldiği değerler, şube yöneticiliği yapan arkadaşlarımız ve gönüllü üyelerimiz faili meçhul! saldırılar sonucunda öldürülmesi, ya tutuklanarak cezaevlerine konulması veya işkencelere tabi tutulması karşısında güçlü durmasının sebebidir. Dönemin ağır ve travmatik çalışma koşullarına rağmen, insan hakları aktivistleri çalışmalarından ve kararlı tutumlarından asla taviz vermediler. İnsan hakları mücadelesinin önceki dönemlerden beri gelen kararlı, inançlı bağımsız tutumu, İHD'nin kendisine yüklenen misyonunu devam ettirmesine olanak sağlamaktadır.

A) İNSAN HAKLARI DERNEĞİ FAALİYETLERİNE YÖN VEREN TEMEL İLKELER

*İHD; insan haklarının evrenselliği ve bölünmezliği tezlerini savunmaktadır.

*İHD, hükümet dışı gönüllü bir kuruluştur.

*İHD, herhangi bir parti veya siyasal eğilimin aygıtı değildir. Bağımsız bir örgüttür.

*İHD, ezilen birey, halk/ulus, cinsiyet, sınıftan yana taraftır. Bu saptama insan haklarının tarih içindeki geçirdiği evrime dayalı olarak yapılmaktadır.

*İHD, her koşulda ve dünyanın her yerinde ölüm cezasına karşıdır.

*İHD, her yerde ve her koşulda adil yargılanma hakkını ve savunma hakkını savunur.

*İHD, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını tüm boyutlarıyla ödünsüz bir şekilde insan hakkı olarak savunur.

*İHD, insancıl hukukun belgelerine dayanmakta; koşulların oluştuğu yerlerde Cenevre Sözleşmesinin uygulanmasını ve onun en önemli maddelerinden olan ortak üçüncü maddeye tüm savaşanların uymasını istemektedir.

*İHD, ifade özgürlüğünü koşulsuz ve sınırsız olarak savunur.

*İHD, inanç özgürlüğünü dokunulmaz bir hak olarak görür. Koşulsuz ve sınırsız bir şekilde savunur.

B) İHD'NİN ETKİNLİKLERİNDE KULLANDIĞI ARAÇ VE YÖNTEMLER

İHD'nin Genel Merkez ve Şubelerinin bu güne kadar mücadelesinde kullandığı araç ve yöntemlere dikkat çekerek yeni araç ve yöntemler üzerinde de bir tartışma yürütmek gerekecektir. Bu yöntemler aşağıda belirtildiği şekildedir:

1-Demokratik tepki eylemleri ortaya koymak - *sokak etkinlikleri, basın toplantıları, telgraf çekme etkinlikleri, oturma etkinlikleri vb-*

2-Büro (masa başı) çalışmaları, yazılı ve görsel araçlar oluşturma çalışmaları – *dergi, kitap, aylık rapor, yıllık rapor, raporlar raporu, bülten, broşür, eğitim amaçlı kitapçıklar vb.-*

3-Kentte veya ülke genelinde faaliyet yürüten başta insan hakları örgütleri, sivil toplum ve demokratik kitle örgütleri ile siyasal partilerle iletişim halinde olmak ve gerektiğinde işbirliği yapmak. – *Diyarbakır Demokrasi Platformu, Diyarbakır Barosu, TTB Diyarbakır Şubesi, TİHV Diyarbakır Temsilciliği, Mazlum-Der vb.*

4-Ülke dışındaki gönüllü insan hakları örgütleri ile iletişim, dayanışma ve işbirliği halinde olma. – *Uluslar Arası Af Örgütü, CIMAD, Güney Fransa Baroları, FIDH, Helsinki Watch, KHRP vb.* – (İHD FIDH'ın üyesidir)

5-Uluslarüstü kurumlarla toplantılara katılma ve temsilcilerini kabul etme. – *BM, Avrupa Konseyi, Avrupa İletişim Ağları vb.* –

6-Kentte bulunan mülki erkan ve yerel yöneticiler ile ve ayrıca yasama organı ve yürütme organı ile diyalog ve iletişim halinde olma, görüş alış verişinde bulunma. *-Bakanlar, Milletvekilleri, Valilik, Belediye Başkanları vs.-*

7-Diplomatik faaliyetlerde bulunmak, çeşitli hükümetlerin yetkililerinin ziyaret taleplerini kabul etmek ve görüşmek. Bu durum, insan haklarına evrensel bakış açısının ve insan haklarını hiçbir ülkenin iç sorunu olarak değerlendirmediğimizin bir sonucudur.

C) TEMEL HAKLAR (KİŞİSEL VE SİYASAL HAKLAR)

Kişisel ve Siyasal Haklar temel insan haklarındandır. 1948 yılında kabul edilen İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi (İHEB) **kişisel ve siyasal haklarla - ekonomik, toplumsal ve kültürel hakları** bir arada ve bütünlük içerisinde ele alır. Bildirgenin ilk 21 maddesi **kişisel ve siyasal hakları** tanımlar. Bu hakların bir kısmı, kentimiz ve böl-

gemiz açısından yakın geçmişte sıkça ve yoğun olarak ihlal edilen hak kategorilerini oluşturmaktadır.

Bunlar:

Yaşam hakkı, **kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı**, kölelik ve kulluk yasağı, **düşünce vicdan ve din özgürlüğü**, dernek kurma ve toplanma hakkı, **kamu yönetimine katılma ve kamu hizmetine giriş hakkı**, gizli-serbest eşit oy hakkı, **yer değiştirme ve oturma özgürlüğü**, özel yaşam aile ve haberleşmenin gizliliği ve dokunulmazlığı hakkı, **yasa önünde eşitlik hakkı**.

Şube Yönetim kurulumuz, yukarıda sayılan hak ve özgürlüklerin korunması, geliştirilmesi ve kullanılabilmesi için çaba gösterecektir.

1-Yaşam hakkı

Bölgemizde yaklaşık 5 yıl devam eden kısmi barış sürecinden sonra 2005 yılından günümüze her geçen gün dozajı artarak devam eden çatışmalı süreç, yaşam hakkı ihlallerinde son derece ciddi kaygılara sebep vermektedir. Çatışmalı dönemden günümüze özellikle faili meçhul cinayetlerde, yargısız infazlarda veya işkence sonucunda hayatını kaybedenlere ilişkin olarak şubemiz tarafından geniş bir arşiv çalışması yapılmıştır ve yapılmaktadır. Yönetim Kurulumuz bu arşivin görsel ve kalıcı bir materyal haline dönüştürülmesi çabasında bulunacaktır.

2- Kişi Özgürlüğü ve Güvenliği Hakkı

Kentimizde ve bölgemizde yeniden başlayan çatışmalı ortam, Kürt Sorunu'nun çözül(e)memesinin doğal sonucu olarak bu hakların tümü yoğun ve ağır bir şekilde ihlal edilmektedir.

a) İşkence Görmeme Hakkı

İşkence bir insanlık suçu olarak kabul edilmektedir. Temel insan hakları belgelerinin hepsinde işkence; olağan veya olağan dışı her koşulda yasaklanmıştır. Nerede ve ne koşulda kime uygulanırsa uygulansın Yönetim Kurulumuz işkenceye karşı çıkacak ve önlenmesi, sorumluların yargı önüne çıkarılması için çaba sarf edecektir. Ülkemizde son zamanlarda yapılan yasal değişikliklerin –özellikle gözaltı yönetmeliğinin- uygulamada nasıl gerçekleştiği konusunda gözlem ve rapor çalışmaları yürütmeyi, gözaltında bulunan mağdur başvurucuları, oluşturulacak **işkence izleme komisyonu** aracılığı ile zaman zaman ziyaret ederek yasal hakların kullanımının pratikte denetlenmesi ve göz altı merkezlerindeki uygulamalara ilişkin olarak yerinde ince-

leme yapılması çalışması yürütülecektir. Karşılaşılacak muhtemel işkence vakalarında, öncelikle suç duyurusu, TBMM Meclis İnsan Hakları Araştırma Komisyonu gibi kurumlara bildirme, uluslararası alanda insan hakları alanında faaliyet yürüten örgütleri bilgilendirme, adli tabiplikten rapor aldırılması, işkence mağdurunun tedavi ve rehabilitasyonu konusunda girişimlerde bulunulması, iç hukuk yolları tüketildiği halde sonuç alınamaması durumunda AİHM sürecinin işletilmesi çalışmaları önceki dönemde olduğu gibi bu dönemde de yürütülecektir. Açılan veya açılacak işkence davalarında şubemiz müdahil olma çabasını sürdürecek, en azından gözlemci olarak bu davaların tamamı izlenmeye çalışılacaktır.

b) Keyfi Gözaltına Alınmama Hakkı

Sıkıyönetim ve OHAL'in uzun süre ve kesintisiz olarak uygulandığı kentimizde, keyfi gözaltılar, yasaya aykırı gözaltılar veya aşkın gözaltılar sıkça rastlanılan vakalar arasında yer almaktaydı. Ancak, AB uyum süreci ve Türkiye'deki demokrasi güçlerinin çabaları neticesinde son zamanlarda yasal düzeyde yapılan olumlu değişiklikler, tekrardan geri alınmaya başlanmıştır Bu durum insan hakları savunucularını kaygılandırmaktadır. Türkiye'nin 150 yıllık batılılaşma ve demokratikleşme çabalarına rağmen henüz ciddi bir aşama kaydedilmemiş olması Yönetim Kurulumuzun bu alanda da yoğun bir çaba içerisinde olması gerekliliği sonucunu doğurmaktadır. Özellikle OHAL'in kaldırılmasından sonra tekrardan güvenlik bölgelerinin ilan edilmesi bu kaygılarımızı arttırmaktadır. Bu nedenle yönetim kurulumuz keyfi gözaltına alınmalara karşın faaliyetlerini arttırarak devam edecektir.

c) Adil Yargılanma ve Savunma Hakkı

Bu hak; AİHS'nin 6. ve BM Kişisel ve Siyasal Haklar Sözleşmesinin 14. Maddesinde düzenlenmiştir. Ülkemizde adil yargılanma ve savunma hakkı önünde engel teşkil eden bir çok yasal mevzuat ile birlikte idari uygulamalar da söz konusudur. Mahkemelerde yürütülen hazırlık soruşturmasının gizliliği esası, bir başka açıdan adil yargılanma hakkı ihlali ve savunma hakkının engellenmesi sonucunu doğurmaktadır.

3-Düşünce ve İnanç Özgürlüğü

Yönetim Kurulumuz; düşünce özgürlüğünün kısıtlanamayacağını (tehdit, küfür, hakaret, şiddet çağrısı, bir başka düşünceyi yok etme

çağrısı vs. yi düşünce özgürlüğü kapsamında değerlendirmez) aynı zamanda din, vicdan ve inanç özgürlüğünün de kısıtlanamaz bir hak olduğunu savunacaktır. Devletin, laiklik ilkesini uygulamada çifte standarttan vazgeçmesi, İslam'ın bütün mezheplerine ve diğer bütün din ve inanışlara eşit mesafede durması konusunda çağrı ve taleplerini sürdürecektir. Düşünce özgürlüğü önündeki yasal engellerin kaldırılması için merkezi düzeyde düzenlenecek kampanyalara destek sunulacaktır. Çeşitli basılı eserler ile süreli yayınların dağıtılması önündeki engeller raporlanacak bu engellerin kaldırılması çabası güdülecektir.

4-Örgütlenme Özgürlüğü

Örgütlenme özgürlüğü İHEB'nin 20. Maddesi, BM kişisel ve Siyasal Haklar Sözleşmesinin 27. Maddesi, AİHS'nin 11. Maddesinde düzenlenmiştir. Yönetim Kurulumuz, örgütlenme özgürlüğünü düşünce özgürlüğü ile birlikte değerlendirmektedir. Kentimizde uzun yıllardan bu yana süre gelen sivil toplum örgütleri, siyasi partiler, vakıf ve sendikalar üzerindeki baskıların (kapatma, faaliyetlerini yasaklama, üyelerine yönelik gözaltı ve sürgün uygulamaları, idari ve adli cezalara maruz bırakılma vs.) takibi, raporlaştırılması, bu uygulamalardan vazgeçilmesi taleplerinin yinelenmesi, ve söz konusu uygulamaya maruz kalanlar ile dayanışma gösterilmesi çabası sarf edilecektir.

5-Yerleşme ve Seyahat Özgürlüğü

Özellikle fiili OHAL'lerden kaynaklı olarak bölgede bazı şahısların, yabancı heyetlerin, gazetecilerin, insan hakları inceleme heyetlerinin seyahat etmesi önündeki engellerin kaldırılması, köye dönüş ile bağlantılı olarak mera ve yaylalara çıkış yasağının kaldırılması için etkin faaliyetler yürütülecektir.

6-Özel Yaşam, Aile, Konut ve Haberleşmenin Gizliliği ve Dokunulmazlığı Hakkı

Yönetim Kurulumuz kamuoyu da yaratarak, izinsiz ve kanuna aykırı ev aramaları, hukuka aykırı telefon dinleme vb. şekillerde cereyan eden ihlallerin önlenmesi konusunda çaba sarf edecektir.

7-Cezaevleri

Cezaevleri sorunu ve cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri İHD'nin kuruluş amaçlarından bir tanesi olduğu gibi bu güne değin sürekli olarak gündemde kalan ve halen çözüm bekleyen bir sorun alanıdır. Yö-

netim Kurulumuz özellikle bu dönemde cezaevlerinde süregelen sorunlarını dile getiren kampanya ve etkinliklerin desteklenmesi konusunda yoğun bir gayret içinde olacaktır. Yine cezaevlerinde süregelen sağlık sorunlarının teşhis ve tedavisi için Bakanlıklar düzeyinde girişimlerde bulunulması, cezaevi revirlerinin yeterli teçhizat ile donatılıp hijyenik koşullara kavuşturulması, cezaevlerindeki hasta tutuklu ve hükümlülerin tedavisi için derhal tam teşekküllü hastanelere sevklerinin sağlanması, koruyucu hekimlik kapsamında cezaevlerinde aşı kampanyalarının (özellikle Hepatit B vb.) düzenlenmesi için sivil toplum örgütlerine ve hükümete çağrı yapılarak bu konuda kamuoyu oluşturulması, başlatılacak böylesi projelere aktif destek sunulması hedeflenecektir. Tutuklu ve hükümlülerin ana dilleriyle yakınları ile telefon görüşmesi yapabilmeleri için girişimde bulunulacaktır. Ayrıca cezaevlerinde yasal mevzuattan veya uygulamadan kaynaklı hak ihlalleri, oluşturulacak olan **"cezaevi komisyonu"** tarafından sürekli izlenecek ve raporlanacaktır.

D) EKONOMİK, SOSYAL VE KÜLTÜREL HAKLAR VE ÖZGÜRLÜKLER

İHEB'in 22. ve 27. Maddeleri tüm insanlar için tanınmış olan ekonomik, toplumsal güvenlik hakkı, çalışma hakkı, ayrımcılık olmaksızın eşit işe eşit ücret hakkı, sendika kurma ve sendikaya girme hakkı, dinlenme düzenli ve ücretli tatil hakkı, sağlık ve güvenç için yeterli bir yaşam düzeyi hakkı, ana ve çocuğu özel koruma hakkı, eğitim görme hakkı, toplumun kültürel etkinliğine katılma haklarıdır.

BM Ekonomik, Toplumsal, Kültürel Haklar uluslararası Sözleşmesi 3 Ocak 1976'da yürürlüğe girmiştir. Bu sözleşme ile halkların kendi kaderlerini belirleme hakları da belirlenmiştir. Yönetim Kurulumuz, kentimizde bu hakların korunması ve geliştirilmesi için çaba gösterecektir.

Çalışma Yaşamı ve Çalışanların Sorunları

İşçi sınıfı ve kamu emekçilerinin ekonomik, demokratik, kültürel, siyasal hakları için Yönetim Kurulumuz çaba gösterecektir. OHAL yönetim usulünün uzun bir süre yaşandığı kentimizde özellikle kamu emekçileri üzerindeki baskılar tarafımızdan izlenecek, sendikal faaliyetler doğrultusundaki etkinlikler örgütlenme özgürlüğü kapsamında değerlendirildiğinden ayrıca takip edilecek ve dayanışma gösterilecektir. Özellikle Türkiye'de son yıllarda hızlı bir şekilde uygulanmaya başlanan özelleştirme çalışmaları sonucunda haksız işten çıkarmalar

ve taşeronlaştırma çalışmaları sonucunda ucuz işgücü yaratma çabaları izlenecek ve önlenmeye çalışılacaktır. Bu çalışmaların tamamı kamu emekçileri ve işçi sendikaları ile koordineli yürütülecektir.

E) DAYANIŞMA HAKLARI/KOLLEKTİF HAKLAR VE ÖZGÜRLÜKLER

3. kuşak haklar olarak tanımlanan bu haklar 1982 yılında dayanışma haklarına ilişkin uluslar arası 3. Paket önerisi ile " barış hakkı, çevre hakkı, gelişme hakkı, ve insanlığın ortak mal varlığına saygı" şeklinde belirlenmiştir. 1968 Tahran Bildirgesi, 1989 Lahey Bildirgesi, 1992 Rio Dünya Çevre Konferansı Bildirgesi, 1993 Viyana İnsan Hakları Konferansı Bildirgeleri bu hakların somutlaştırılması ve biçimlendirilmesinin belgelerini oluşturmaktadır. Bölgemizde ve kentimizde yaşanan silahlı çatışmaların son bulmuş olmasından kaynaklı, yaşam hakkı ihlalleri, faili meçhul cinayetler, yargısız infazlar gibi uygulamaların sayısal olarak oldukça azalması ve buna bağlı olarak kent ve bölge siyasi atmosferindeki yumuşama, insan hakları savunucularının 3. Kuşak haklar konusunda faaliyet yürütme olanağını sunmaktadır. Yönetim Kurulumuz bu hakların toplum tarafından öğrenilmesi, sahiplenilmesi ve kullanılması konusunda çaba içerisinde olacaktır.

Barış Hakkı

Barış, insanlık ailesinin en yüksek değeri olarak kabul edilmekle birlikte, insanlık tarihi boyunca ulaşılması ve dünya üzerinde kalıcı bir barışın sağlanması da mümkün olmamıştır. İnsanlık halen bunun çabası ve arayışı içerisindedir. Bölgemizde de yaklaşık 20 yıldan bu yana devam eden çatışma ortamı, arkasında ağır tahribatlar ve travmalar bırakarak 9 yıl önce son buldu ancak yaklaşık 3 yıldan itibaren kaygıyla takip ettiğimiz çatışmalı döneme tekrardan girdik. Bölgede kalıcı bir barışın gerçekleşmesi ve bununla bağlantılı olarak toplumsal barışın tesisi için Yönetim Kurulumuz etkinlik ve faaliyetlerini güncelleştirerek sürdürmeyi ve dünya üzerinde kalıcı bir barış talebinde ısrarcı olmayı hedeflemektedir.

Çevre Hakkı ve Çevre Sorunları

Kentimizde özellikle zorunlu göçten kaynaklı çarpık kentleşme, alt yapı yetersizliği, yeşil alanların yetersizliği ve çevre kirliliği gibi temel sorun alanları, nedenleri ve sonuçları ile birlikte bir bütün olarak

ele alınıp bu konularda özellikle yerel yönetimler ve çevreci örgütler ile işbirliği halinde faaliyet yürütülmesi amaçlanacaktır. Yine çatışmalı ortamdan uzaklaşılmış olması ile bağlantılı olarak kentimizde gelişmeye başlayan sanayileşme sonucunda içme suları ile Dicle Nehrinin kirlenmesi ve hava kirliliği konularında kamuoyu bilgilendirilmeye ve bu konularda çözüm üretilmesine katkı sunulmaya çalışılacaktır.

2) İNSAN HAKLARI DERNEĞİ TÜZÜĞÜ

MADDE 1- DERNEĞİN ADI VE MERKEZİ

a) Derneğin adı "İnsan Hakları Derneği'dir, kısa adı "İHD"dir.

b) Derneğin Genel Merkezi Ankara'dadır.

MADDE 2- DERNEĞİN AMAÇ VE İLKELERİ:

A) DERNEĞİN AMACI

Derneğin tek ve belirli amacı, "insan hak ve özgürlükleri" konusunda çalışmalar yapmaktır.

B) DERNEĞİN İLKELERİ

İnsan Hakları Derneği,

1. Hükümet dışı, gönüllü bir insan hakları kuruluşudur.

2. Devletlerden, hükümetlerden ve siyasi partilerden bağımsız bir örgüttür.

3. İnsan haklarının evrenselliğini ve bölünmezliğini savunmaktadır.

4. Irk, dil, din, renk, cinsiyet, siyasi görüş ve benzeri nedenlerle yapılan her türlü ayrımcılığa karşı mücadele eder

5. Her koşulda ve dünyanın her yerinde ölüm cezasına karşıdır.

6. Her yerde ve her koşulda, kime yapılırsa yapılsın işkenceye karşı çıkar.

7. Herkes için, her yerde ve koşulda adil yargılanma ve savunma hakkını savunur.

8. Her zaman ve her koşulda savaşa ve militarizme karşıdır; barış hakkını savunur.

9. İfade özgürlüğünü koşulsuz ve sınırsız olarak savunur.

10. Düşünce ve inanç özgürlüğünü dokunulmaz bir hak olarak görür. Koşulsuz ve sınırsız bir şekilde savunur.

11. Örgütlenme özgürlüğünü savunur.

12. Ezilen birey, cins, sınıf, halkın/ulusun hakları için mücadele eder.

13. Ulusların kendi kaderini tayin etme hakkını savunur.

14. İnsancıl hukuku savunur. İnsan Hakları Derneği, kişisel, siyasal, ekonomik, sosyal ve kültürel haklar ile dayanışma haklarını bir bütün olarak benimser ve savunur.

MADDE 3- DERNEĞİN YAPACAĞI İŞLER:

1) Yurdumuzda insan hakları ile ilgili uygulamaları araştırmak, saptamak, kişilere, kamuoyuna ve ilgili mercilere duyurmak.

2) İnsan hakları konusunda bilimsel inceleme ve araştırmalar yapmak, yaptırmak ve bu alandaki gelişmeleri izlemek ve kamuoyuna duyurmak, bu amaçla araştırma merkezleri kurmak.

3) Derneğin amacına uygun olarak açık oturumlar, konferanslar, seminerler, paneller, sempozyumlar, her türlü toplantı ve gösteriler yapmak, konserler düzenlemek, sergiler açmak, yayınlar yapmak, yarışmalar düzenlemek, ödüller koymak ve vermek,

4) Derneğin amacına uygun Vakıflar kurmak,

5) Dernek Tüzüğünün 2. maddesindeki amacını gerçekleştirmek için iktisadi işletmeler kurmak.

6) Hükümlü, tutuklu ve gözetim altında bulunanların ırk, renk, cins, dil, din, siyasal görüş ve inanç ayrımı gözetmeksizin, yaşamlarının insan onuruna yaraşır koşullar içinde geçmesi doğrultusunda araştırmalar ve saptamalar yapmak ve bu konularda kamuoyunu aydınlatmak.

7) Aynı amacı taşıyan ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapmak, genel kurul kararı ile gerektiğinde yurt dışında şube ve genel yönetim kurulu kararı ile temsilcilik açmak.

ÜYELİK, GİRME, ÇIKMA, ÇIKARILMA VE ÜYELİĞİN DÜŞMESİ:

MADDE 4- DERNEK ÜYELİĞİ:

Dernekler Yasasının öngördüğü koşulları taşıyan, derneğin amaç ve ilkelerini benimsemiş ve bu doğrultuda çalışmayı kabul etmiş kişiler derneğe üye olabilir. Ancak çok eşli olanların üyelik talepleri reddedilir.

Genel Yönetim Kurulu, insan hakları mücadelesine yaptığı katkılardan dolayı gerekli gördüğü kişilere derneğin Onur üyeliğini verebilir. Onur üyeleri Genel Kurul toplantılarına katılabilir ve görüş açıklayabilirler, ancak oy kullanma ve dernek organlarına seçilme hakları yoktur.

MADDE 5- DERNEĞE GİRME:

Üye olmak isteyenler şube bulunan yerlerde şubeye, şube bulunmayan yerlerde en yakın şubeye başvurur ve üye giriş bildirimini doldurur. Şube yönetim kurulları otuz gün içinde başvuruları karara bağlar ve başvuru sahibine sonucu yazılı olarak bildirir. Şube üyelik kararını aldıktan sonra üye giriş formunun bir örneğini üyenin iki fotoğrafı ile birlikte Genel Merkeze gönderir. Genel Merkez üyenin üye kimlik kartını düzenleyerek şubesi aracılığıyla üyeye iletir. Üyelik başvurusu, gerekçeleri gösterilerek reddedilebilir. Ret kararlarına karşı bildirim

tarihinden itibaren 15 gün içinde Genel Yönetim Kuruluna itiraz edilebilir. Genel Yönetim Kurulu ilk toplantısında itirazı inceleyerek karar verir. Genel Yönetim Kurulu kararına 30 gün içerisinde Genel Kurul nezdinde itiraz edilebilir.

MADDE 6- ÜYENİN HAKLARI ve YÜKÜMLÜLÜKLERİ:

a) Faaliyetlere katılma, eşitlik ilkesi:

Dernek üyeleri eşit haklara sahiptirler. Dernek; üyeleri arasında dil, ırk, renk, cins, din ve mezhep, etnik köken, engellilik, cinsel yönelim, aile, zümre ve sınıf farkı gözetemez; eşitliği bozan veya bazı üyelere bu sebeplerle ayrıcalık tanıyan uygulamalar yapamaz. Her üyenin, derneğin faaliyetlerine ve yönetimine katılma hakkı vardır.

b) Oy hakkı:

Her üyenin kayıtlı bulunduğu şube genel kurulunda bir oy hakkı vardır; üye, oyunu şahsen kullanmak zorundadır. Dernek Genel Kurulunda, tüzük hükümlerine göre Şube Genel Kurulları tarafından seçilecek delegeler ile tüzükte belirtilmiş doğal delegeler oy kullanır. Onursal üyelerin oy hakkı yoktur.

c) Üyenin Yükümlülükleri

Her üye, derneğin amacına ve tüzükte belirtilen ilkelerine uygun davranmak, özellikle dernek ilkelerine aykırı davranışlardan kaçınmakla yükümlüdür.

Üyelik giriş aidatı ve yıllık ödentisi her yıl Genel Yönetim Kurulu tarafından yeniden belirlenir. Dernekten çıkan veya çıkarılan üye, üyelikte bulunduğu sürenin ödentisini vermek zorundadır.

MADDE 7- DERNEKTEN ÇIKMA:

Her üye, ayrılma isteğini yazılı olarak bağlı bulunduğu şubeye bildirmek koşuluyla dernekten ayrılabilir.

MADDE 8 ÜYELİKTEN ÇIKARILMA NEDENLERİ:

Üyelikten çıkarma nedenleri şunlardır:

a) Üyenin dernek amacına ve ilkelerine aykırı söz ve davranışlarda bulunması,

b) Başta çocuk ve kadına karşı olmak üzere başkalarına şiddet uygulaması,

c) Dernek çalışmalarını ihmal ederek ağır biçimde aksatmakta olması veya kasıtlı olarak engellemesi.

MADDE 9 -SORUŞTURMA USULÜ:

Dernek üyelerinden herhangi birisinin 8. Maddedeki fiilleri işlemesi halinde, ilgili şube yönetim kurulu şikayet üzerine ya da kendiliğinden, ilgili üye hakkında üyenin bu maddenin 3. fıkrasındaki usule

uygun olarak savunmasını da alarak soruşturma yapar ve sonucu kendi görüşü ile birlikte 30 gün içerisinde Merkez Yürütme Kurulu'na bildirir. Merkez Yürütme Kurulu kendisine ulaştırılan soruşturma dosyalarını 30 gün içerisinde Onur Kurulu'na intikal ettirir.

Genel Yönetim Kurulu da, kendiliğinden ya da Merkez Yönetim Kurulu'nun önerisi ile her hangi bir üyenin cezalandırılması amacıyla Onur Kurulu'na başvurabilir. Bu durumda ön soruşturmayı Genel Yönetim Kurulunun kendi içinden görevlendireceği GYK üyesi yapar.

Onur Kurulu, üyeye savunmasını bildirmesi için 7 günden az olmamak üzere süre verir. İlgili üye, savunma süresi içerisinde sözlü savunma yapmak istediğini bildirmesi halinde, sözlü savunma için gün ve saat belirlenerek, üyeye yazılı olarak bildirilir. Üyenin süresinde yazılı savunma yapmaması ya da sözlü savunma için belirlenen günde savunma için hazır bulunmaması halinde, savunma yapmaktan vazgeçmiş sayılır ve Onur Kurulu dosya üzerinden karar verir. Onur Kurulu tarafından, hakkında soruşturma açılan üyenin, soruşturma sonuçlanıncaya kadar varsa dernek organlarındaki görevi askıya alınabilir. Dernek organlarındaki görevi askıya alınan kişinin yerine yedeği geçici olarak göreve çağrılır.

Onur Kurulunun üyelikten çıkarılmasına karar verdiği üyenin dernek organlarındaki görevi sona erer, yerine yedeği göreve çağrılır.

Haklarında açılmış soruşturma nedeniyle organ görevi askıya alınmış veya düşmüş olanların yerine, yedeğinin çağrılması halinde organ oluşturulamıyorsa, Denetleme Kurulu tarafından olağanüstü genel kurul çağrısı yapılır. Genel kurul yapılıncaya kadar genel kurul hazırlıkları ile ilgili tüm işlemler denetleme kurulu tarafından yerine getirilir.

Onur Kurulu'nun ceza kararlarına karşı, ilgili üye, Dernek Genel Kurulu nezdinde itiraz edebilir. İtiraz hakkında ilk Genel Kurulda karar verilir. Genel Kurulun kararı kesindir.

MADDE 10- DERNEK ÜYELİĞİNİN KENDİLİĞİNDEN SONA ERMESİ:

Aşağıdaki hallerde dernek üyeliği kendiliğinden sona erer:

a) Üyenin ölmesi

b) Üyeliğe ilişkin yasal engellerin doğması veya üyeliğe ilişkin yasal koşulların yitirilmesi

c) Üyelik ödentisinin yazılı bildirime rağmen 30 gün içerisinde ödenmemesi.

Üyeliği kendiliğinden sona erenlerin durumu, Şube yönetim kurulları tarafından en geç 1 ay içerisinde Genel Merkeze bildirilir.

MADDE 11- DERNEĞİN ORGANLARI:

Derneğin organları şunlardır:

1- Genel Merkez Organları

a) Genel Kurul

b) Genel Yönetim Kurulu

c) Merkez Yürütme Kurulu

d) Merkez Denetleme Kurulu

e) Onur Kurulu

2- Şube Organları

a- Şube Genel Kurulu

b- Şube Yönetim Kurulu

c- Şube Denetleme Kurulu

3- Temsilcilikler

a- Bölge Temsilcileri

b- İl veya İlçe ve Yurtdışı Temsilcilikleri

GENEL KURUL

MADDE 12- KURULUŞU:

Genel Kurul, derneğin en yetkili organıdır. Genel Kurul, doğal delegeler ile şube genel kurullarınca seçilen delegelerden oluşur.

a) Doğal delegeler: Genel Yönetim Kurulu, Merkez Yürütme Kurulu, Denetleme Kurulu ve Onur Kurulunun asıl üyeleri ile şube yönetim kurulu başkanları ve Genel Kurulun doğal delegeleridir.

b) Seçilmiş delegeler: Şube Genel Kurulunda Dernek Genel Kuruluna katılmak için her şube üye sayısına bakılmaksızın 3'er delege seçer. Ayrıca her 15 üye için birer delege daha seçilir. 15'i bulmayan sayılar dikkate alınmaz.

MADDE 13- GÖREV VE YETKİLER:

Genel Kurul:

a) Dernek organlarını seçmek, (Genel Yönetim Kurulu, Merkez Yürütme Kurulu, Denetleme Kurulu ve Onur Kurulu)

b) Dernek tüzüğünü değiştirmek,

c) Dernek Genel Kurulunca seçilen organların raporlarını incelemek, bu kurulları aklamak, değiştirmek kabul etmek ya da haklarında dava açmaya yetki vermek,

d) Genel Yönetim Kurulunca hazırlanacak bütçeyi görüşüp, aynen veya değiştirerek kabul etmek,

e) Bir sonraki dönemin yeni çalışma konularını saptamak,

f) Derneğe gerekli taşınmaz ve taşınır malların satın alınması, satılması, ipotek edilmesi veya ipoteğin çözülmesi, bağışlanması veya devredilmesi hususlarında Genel Yönetim Kuruluna yetki vermek.

g) Derneğin uluslararası faaliyetlerde bulunmasına, yurtdışındaki dernek veya kuruluşlara üye olarak katılmasına veya ayrılmasına karar vermek.

h) Derneğin ulusal ve uluslararası federasyon kurmasına, kurulmuş federasyonlara katılmasına veya ayrılmasına, yurt dışında şube açılmasına veya kapatılmasına karar vermek ve açılmasına ya da kapatılmasına karar verilen şubelerle ilgili işlemlerin yürütülmesi hususunda Genel Yönetim Kuruluna yetki vermek.

i) Dernekten çıkarılan üyelerin itirazlarını incelemek ve karara bağlamak,

j) Derneğin feshine ve fesih sonucunda dernek mal varlığının ve parasının ne şekilde ve nasıl devredileceğine karar vermek,

k) Dernekler Yasası ve diğer ilgili mevzuatta Genel Kurulca yapılması belirtilen görevleri yerine getirmek,

l) İl ve ilçelerde şube açılmasına veya kapatılmasına karar vermek ve açılmasına ya da kapatılmasına karar verilen şubelerle ilgili işlemlerin yürütülmesi hususunda Genel Yönetim Kuruluna yetki vermek.

GENEL KURUL TOPLANTILARI

MADDE 14- OLAĞAN TOPLANTI:

Dernek Genel Kurulu olağan toplantıları iki yılda bir Ekim ayı içerisinde yapılır. Genel Kurul olağan toplantı tarihi Genel Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. Dernek organları 2 yıl için seçilir.

MADDE 15- OLAĞANÜSTÜ TOPLANTI:

Genel Kurul, yönetim veya denetim kurulunun gerekli gördüğü hâllerde veya dernek üyelerinden beşte birinin yazılı başvurusu üzerine, Genel Yönetim Kurulunca olağanüstü toplantıya çağrılır.

Denetleme Kurulu ve dernek üyelerinin beşte birinin yazılı isteğine rağmen Genel Yönetim Kurulu, bir ay içerisinde genel kurulu toplantıya çağırmazsa; üyelerden birinin başvurusu üzerine, sulh hâkimi, üç üyeyi genel kurulu toplantıya çağırmakla görevlendirir.

MADDE 16- TOPLANTIYA ÇAĞRI:

Genel Yönetim Kurulu, dernek tüzüğüne göre Genel Kurula katılma hakkı bulunan üyelerin listesini düzenler. Genel Kurula katılacak üyeler en az on beş gün önceden, günü, saati, yeri ve gündemi genel merkezde ülke çapında, şubelerde yerel gazetede ilan veya yasanın öngördüğü diğer araçlarla ilan edilerek toplantıya çağrılır. Bu çağ-

rıda çoğunluk sağlanamaması nedeniyle toplantı yapılmazsa, birinci toplantı günü ile ikinci toplantı günü arasında bırakılacak zaman bir haftadan az olamaz.

Toplantı başka nedenlerle geri bırakılırsa, bu durum, geri bırakma nedenleri de belirtilmek suretiyle, toplantı ilanının yapıldığı gazeteye ikinci bir ilan verilerek üyelere duyurulur. İkinci toplantının geri bırakılma tarihinden en geç iki ay içinde yapılması zorunludur. Üyeler ikinci toplantıya, birinci fıkrada belirtilen esaslara göre yeniden çağrılır. Genel Kurul toplantısı bir defadan fazla geri bırakılamaz.

MADDE 17- TOPLANTI YERİ:

Genel Kurul toplantıları dernek merkezinin bulunduğu yerden başka bir yerde yapılamaz.

MADDE 18- TOPLANTI YETER SAYISI:

Genel Kurul, dernek tüzüğüne göre Genel Kurula katılma hakkı bulunan üyelerin yarısından bir fazlasının katılmasıyla toplanır. İlk toplantıda yeter sayı sağlanamazsa, ikinci toplantıda çoğunluk aranmaz. Ancak bu ikinci toplantıya katılan üye sayısı Dernek Yönetim ve Denetim Kurulları üye tam sayısı toplamının iki katından az olamaz.

MADDE 19- TOPLANTININ YAPILIŞI:

Dernek Genel Kurul toplantıları ilanda belirtilen gün, saat ve yerde yapılır. Genel Kurula katılacak üyeler, Genel Yönetim Kurulunca düzenlenen listedeki adları karşısına imza koyarak toplantı yerine girerler.

18. maddede belirtilen tam sayı sağlanmışsa, durum bir tutanakla tespit edilir ve toplantı Yönetim Kurulu Başkanı veya görevlendireceği Yönetim Kurulu üyelerinden biri tarafından açılır. Açılıştan sonra toplantıyı yönetmek üzere bir başkan ve yeteri kadar başkan vekili ile katip seçilir. Toplantının yönetimi Genel Kurul Başkanına aittir. Katipler toplantı tutanağını düzenler ve başkanla birlikte imzalar. Toplantı sonunda bütün tutanak ve belgeler Yönetim Kuruluna verilir.

MADDE 20- TOPLANTIDA GÖRÜŞÜLECEK KONULAR:

Genel Kurul toplantısında yazılı gündemde yer alan maddeler görüşülür. Ancak toplantıda hazır bulunan üyelerin onda biri tarafından görüşülmesi istenen konuların gündeme alınması zorunludur.

MADDE 21- GENEL KURULDA OY VERME VE KARAR ALMA USULÜ:

Genel Kurula ancak 12. maddede gösterilen delegeler katılabilir ve oy kullanabilir. Tüzük değişikliği ve fesih dışındaki kararlar katılan üyelerin salt çoğunluğu ile alınır. Tüzük değişikliği ve derneğin feshi

kararları, ancak toplantıya katılan üyelerin üçte iki çoğunluğuyla alınabilir.

Hiçbir dernek üyesi, dernek ile kendisi, eşi, üstsoyu ve altsoyu arasındaki bir hukukî işlem veya uyuşmazlık konusunda alınması gereken kararlarda oy kullanamaz.

Dernek organlarının seçimi gizli oy ve açık tasnif ile yapılır.

GENEL YÖNETİM KURULU

MADDE 22- KURULUŞU:

Genel Yönetim Kurulu, 11 'i Merkez Yürütme Kurulu üyesi olmak üzere Genel Kurulca iki yıl süre için seçilen 24 üyeden oluşur. Asıl üye sayısı kadar da yedek üye seçilir.

MADDE 23- GÖREV VE YETKİLERİ:

Genel Yönetim Kurulu:

a) Derneğin amacının gerektirdiği çalışmaları yapmak, kararları almak ve bunları uygulamak.

b) Derneğin bütçesini uygulamak, yeni bütçeyi tasarlamak ve kayıtları yürütmek.

c) Dernek Genel Kurulunu olağan ve olağanüstü toplantıya çağırmak.

d) Genel Kurul toplantılarının gündemini hazırlamak.

e) Dernek Genel Kurulu tarafından şube açılmasının yada kapatılmasının kararlaştırılması ve açılmasına veya kapatılmasına karar verilen şubelerle ilgili işlemlerin yürütülmesi hususunda Genel Yönetim kuruluna verilen yetkiler uyarınca gerekli işlemleri yapmak .

f)Temsilcilik açılacak yerleri belirlemek ve en fazla üç kişiye kadar oluşacak temsilciliği atamak, gerektiğinde temsilciliği kapatmak.

g) Derneğin çalışmalarına ilişkin Genel Kurulda alınan kararları yürütmek.

h) Gerekli bulduğu konularda ve alanda komisyonlar, kurullar, komiteler, sekreterlikler kurmak ve kaldırmak, dernek işlerini yürütmek üzere dernek üyelerinden bir veya bir kaçına görev ve yetki vermek.

i) Derneğin iç işleyişine ve özellikle kuracağı komisyon, kurul ve komitelerin işleyişine ilişkin iç yönetmelikler hazırlamak ve yürürlüğe koymak.

j) Derneğin amaçları ile ilgisi bulunan alanlarda diğer dernek, vakıf, sendika ve benzeri kuruluşları ile ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere platform oluşturulmasına, mevcut platformlara katılmasına, platformlardan çekilmesine karar vermek

k) Yasadan, tüzükten, hazırlanacak iç yönetmeliklerden ve Genel Kurul kararlarından doğan başka her türlü çalışmaları yapmak.

MADDE 24-GENEL YÖNETİM KURULU TOPLANTILARI:

Genel Yönetim Kurulu ayda bir olağan ve ayrıca Merkez Yürütme Kurulunun veya genel başkanın ya da yönetim kurulu üyelerinden 8'inin çağrısı üzerine olağanüstü olarak toplanır. Genel Yönetim Kurulu, ilk toplantısında Merkez Yürütme Kurulu üyeleri arasından bir Genel Başkan, bir Genel Sekreter, üç Genel Başkan Yardımcısı, üç Genel Sekreter Yardımcısı ve bir Genel Sayman seçer. Özürsüz olarak üst üste üç toplantıya gelmeyen üye çekilmiş sayılır.

MADDE 25-MERKEZ YÜRÜTME KURULU:

Merkez Yürütme Kurulu, Genel Kurulca seçilen 11 asil, 11 yedek üyeden oluşur. Merkez Yürütme Kurulu 15 günde bir olağan ve ayrıca Genel Başkanın çağrısı üzerine olağanüstü olarak toplanır. Özürsüz olarak üst üste 3 toplantıya katılmayan üye çekilmiş sayılır. Merkez Yürütme Kurulu, Genel Yönetim Kurulu tarafından alınan kararları uygular, verilen görevleri yapar ve devredilen yetkileri kullanır.

MADDE 26- GENEL BAŞKAN:

Genel Başkan, Genel Yönetim Kurulu adına derneği temsil eder. Genel Yönetim Kuruluna ve Merkez Yürütme Kuruluna başkanlık eder, gerektiğinde dernek adına demeç verir. Genel Başkan Yardımcısı Genel Başkanın yokluğunda Genel Başkanın görevlerini yapar ve yetkilerini kullanır.

MADDE 27- GENEL SEKRETER:

Genel Sekreter, derneğin bütün yönetim ve yazı işlerini yürütür. Merkez Yürütme Kurulunun ilk toplantısında Genel Sekreter Yardımcılarının görev alanları belirlenir.

MADDE 28- GENEL SAYMAN:

Genel Sayman, derneğin mali işlerini yürütür ve hesaplarını tutar.

MERKEZ DENETLEME KURULU

MADDE 29-KURULUŞU VE GÖREVLERİ:

Merkez Denetleme Kurulu, dernek üyeleri arasından genel Kurulca seçilen üç asıl ve üç yedek üyeden oluşur. İlk toplantısında kendi arasında görev dağılımı yaparak başkan ve yazmanı seçer Denetleme Kurulu üyeliği için önerilen ya da aday olan üyelerden aldıkları oy sayısına göre ilk üçü asıl, üçü yedek üye olur. Oylama gizli oy açık tasnifle yapılır. Denetleme Kurulu en az üç ayda bir toplanır. Denetleme Kurulu, Genel Yönetim Kurulunca düzenlenen bütçe uygulamasını ve harcamaları denetler. Dernek hesaplarını ve ilgili defterleri in-

celer, görülen eksiklikler için Yönetim Kurulunu uyarır. Derneği idari ve mali açıdan denetler. Denetleme sonuçlarını gösteren raporlarını Genel Kurula sunar. Merkez Denetleme Kurulu Genel yönetim kurulunun gerekli gördüğü şube ve temsilcilikleri idari ve mali açıdan denetler, düzenleyeceği denetleme raporunu genel yönetim kuruluna sunar.

MADDE 30- ONUR KURULU:

Onur Kurulu beş asıl ve beş yedek üyeden oluşur. Onur Kurulu üyeleri Genel Kurulca gizli oyla seçilir ve adayların aldıkları oy sayısına göre sıralanır. Onur Kurulu kendisine gönderilen üyelerin durumunu inceler ve karara bağlar.

MADDE 31- DİSİPLİN CEZALARI:

Onur kurulu kendisine gönderilen üyelerin durumunu tüzüğün 9. Maddesine göre inceler, 8.ve 31. Maddelere göre karara bağlar.

Onur Kurulu; Tüzüğün 8/a ve 8/ b maddesine aykırı eylemler için üyelikten çıkarma cezası verir.

8/c maddesinde belirtilen eylemler için üyelikten çıkarma yerine uyarı veya kınama cezalarını da verebilir. Üç kez kınama cezası alanları üyelikten çıkarır.

ŞUBELER

MADDE 32- ŞUBELERİN KURULUŞU:

Dernek, gerekli görülen yerlerde Genel Kurul kararıyla şube açabilir. Dernek Genel Kurulu'nun şubelerin açılmasının kararlaştırılması ve açılmasına karar verilen şube ile ilgili işlemlerin yürütülmesi hususunda yönetim kuruluna vereceği yetki üzerine, Genel Yönetim Kurulunca yetki verilen en az üç kişilik kurucular kurulu, şube açılacak yerin en büyük mülkî amirine şube kuruluş bildirimini, 3 adet dernek tüzüğünü ve gerekli belgeleri verir. Şube kurucularının, şubenin açılacağı yerde oturmaları zorunludur.

MADDE 33- ŞUBELERİN ORGANLARI:

Şube organları; Şube Genel Kurulu, Şube Yönetim Kurulu, Şube Denetleme Kurulu'ndan ibarettir.

MADDE 34- ŞUBE GENEL KURULU:

Görev ve yetkileri:

Şube Genel Kurulu, şubeye kayıtlı üyelerden oluşur. Şube Genel Kurulları, Olağan Genel Kurul toplantısını, dernek Genel Kurul toplantısından en az iki ay önce bitirmek zorundadır. Şube Genel Kurulu, Şube Yönetim Kurulunu, Denetleme Kurulunu, Merkez Genel Kuru-

lu delegelerini seçer. Seçimler gizli oy, açık tasnifle yapılır. Oy sayısına göre asıl ve yedek üyeler belirlenir.

MADDE 35- ŞUBE YÖNETİM KURULUNUN GÖREV VE YETKİLERİ:

Şube Yönetim Kuruluna Şube Genel Kurulu tarafından 7 asıl, 7 yedek üye seçilir. Şube Yönetim Kurulu kendi arasında bir başkan, bir sekreter ve bir sayman seçer. Genel Kurulca açılan şubeler, en geç 6 ay içinde kendi genel kurullarını toplar. Şube Yönetim Kurulu, üyelerinden en az 4'ü tarafından olağanüstü toplantıya çağrılabilir.

Şube Yönetim Kurulları tüm çalışmalarını Tüzük, Genel Kurul, Genel Yönetim Kurulu kararlarına uygun olarak yürütür. Şube yönetim kurulları, kısmen veya tamamen, doğrudan veya dolaylı finansman destekli proje çalışmaları için Genel Yönetim Kuruluna başvurur ve onayını alır.

MADDE 36- ŞUBE DENETLEME KURULU

Denetleme Kurulu için 3 asıl, 3 yedek üye seçilir. İlk toplantısında kendi arasından başkan ve yazmanı seçer. Şube Denetleme Kurulu her 3 ayda bir şubeyi idari ve mali yönden denetler, denetleme raporunun bir örneğini merkez denetleme kuruluna gönderir.

MADDE 37- BÖLGE, İL, İLÇE VE YURTDIŞI TEMSİLCİLİKLERİ

Genel Yönetim Kurulu tarafından temsilcilik açılacak il veya ilçeler en çok 3 kişiye kadar yetki verilir. Merkez yürütme kurulu yetki verilen kişi veya kişileri temsilcilik açılışı için bulundukları yerin mülki amirliğine bildirir.

Genel Yönetim Kurulu kendi üyeleri arasından yeterli sayıda bölge temsilcisi seçer.

Bölge temsilcileri, il veya ilçe temsilcilikleri ile yurtdışı temsilciliklerinin görev ve sorumlulukları GYK tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

MADDE 38 DELEGELER:

Şubeler Merkez Genel Kurulunda 12. maddenin (b) bendine göre seçilecek delegelerle temsil edilir.

MADDE 39 OYLAMA:

Bu tüzükte başka hüküm bulunmadığı hallerde derneğin bütün organları salt çoğunlukla toplanır, kararlar katılanların salt çoğunluğuyla alınır. Oyların eşitliği halinde başkanın katıldığı taraf çoğunluğu sağlar.

MALİ HÜKÜMLER

MADDE 40- DEFTER VE KAYITLAR:

Derneğin Yönetim Kurulu aşağıda gösterilen defterleri tutar:

a) Üye Kayıt Defteri: Dernek üyelerinin kimlikleri, derneğe giriş tarihleri, verecekleri aidat miktarları bu deftere yazılır.

b) Karar Defteri: Yönetim Kurullarınca tutulacak bu defterlere kararlar, tarih ve numara sırasıyla yazılır ve üyelerce imzalanır.

c) Evrak Defterleri: Gelen ve giden evraklar bu defterlere tarih ve numara sırasıyla yazılır.

d) Bütçe, Kesin Hesap ve Bilanço Defteri: Her yılın bütçe, bilanço ve kesin hesap cetvelleri bu deftere işlenir.

e) Gelir ve Gider Defteri,

f) Demirbaş Defteri

g) Alındı belgesi kayıt defteri

MADDE 41- GELİRLER VE MALLAR:

Derneğin gelirleri, ödentiler, bağışlar ve öteki gelirlerdir. Amacını gerçekleştirebilmek ve yapacağı çalışmaları sürdürebilmek için dernek taşınır ve taşınmaz mal edinebilir.

MADDE 42- BORÇ YÜKLEYEN İŞLEMLER:

Derneğe borç yükleyen tüm işlemler ile 1.000,00 YTL'sini aşan tüm harcamalarda, Dernek Başkanı veya Genel Sekreterle birlikte Saymanın imzalarının bulunması zorunludur. 1.000,00 YTL sini aşmayan harcamalar Dernek Başkanı, Genel Sekreter veya Genel Saymanın tek başına imzası ile yapılabilir.

MADDE 43- MAKBUZLAR VE HARCAMA BELGELERİ:

Derneğin geliri dip koçanlı ve sıra numaralı makbuz karşılığında alınır ve giderleri de belgelendirilir. Dip koçanlar ve sarf belgeleri beş yıl saklanır. Dernek kasasında Genel Yönetim Kurulunun belirleyeceği miktarda para bulundurulur.

Ödentiler şubelerce toplanır. Toplanan ödentilerin %20'si en geç her ayın 20'sine kadar Genel Merkeze gönderilir.

DERNEĞİN İÇ DENETİMİ

MADDE 44- Dernekte Genel Kurul, Yönetim kurulu veya denetleme kurulu tarafından iç denetim yapılabileceği gibi, bağımsız denetim kurullarına da denetim yaptırılabilir. Genel kurul, yönetim kurulu veya bağımsız denetim kurullarınca denetim yapılmış olması, denetim kurulunun yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

Denetim kurulu tarafından en geç yılda bir defa derneğin denetimi gerçekleştirilir. Genel kurul veya yönetim kurulu gerek görülen hallerde denetim yapabilir veya bağımsız denetim kuruluşlarına denetim yaptırabilir.

DERNEĞİN BORÇLANMA USULLERİ

MADDE 45- Dernek amacını gerçekleştirmek ve faaliyetlerini yürütebilmek için ihtiyaç duyulması halinde genel yönetim kurulu kararı ile borçlanma yapabilir. Bu borçlanma kredili mal ve hizmet alımı konularında olabileceği gibi nakit olarak da yapılabilir. Ancak bu borçlanma, derneğin gelir kaynakları ile karşılanamayacak miktarda ve derneği ödeme güçlüğüne düşürülecek nitelikte yapılamaz.

MADDE 46- DERNEK TÜZÜĞÜNÜ DEĞİŞTİRMEK:

Dernek tüzüğü, Yönetim Kurulu'nun ya da üyelerin beşte birinin yazılı teklifi ile, Genel Kurula katılan üyelerin 2/3 kabul oyu ile değiştirilir.

MADDE 47- DERNEĞİN FESHİ:

Derneğin feshine Dernek Genel Kurulu karar verir. İlk toplantıda, tüzüğe göre Genel Kurula katılma hakkı olan üyelerin en az üçte ikisinin toplantıya katılması şarttır.

Bu suretle çoğunluk elde edilemezse, ikinci kez toplanmak üzere çağrı yapılır. İkinci toplantıya katılan üye sayısı yönetim ve denetim kurulları üye tam sayısının iki katından az olamaz. Fesih hakkında kararlar, hazır bulunan üyelerin üçte iki çoğunluğu ile alınır.

MADDE 48- FESİH SONUNDA MALLARIN VE PARANIN TASFİYESİ:

Derneğin feshine karar veren Genel Kurul, dernek mallarının ve parasının tasfiyesi için üç kişilik bir kurul seçer. Bu kurul, dernek mallarını, alacak ve borçlarını saptar, alacaklarını alır, borçlarını öder. Feshe karar veren Genel Kurul, malların ve paranın hangi kuruluşa devredileceğine de karar verir.

MADDE 49 YÖNETMELİKLER

Genel Kurul ve Seçim, mali, örgütlenme, komisyonlar, denetleme ve onur kurulu çalışma esasları, temsilcilikler, yurtdışı şube veya temsilcilikler, ödül ve gerekli görülen alanlarla ilgili yönetmelikler GYK kararı ile çıkarılır.

MADDE 50 -BELİRTİLMEYEN KONULAR

Bu tüzükte belirtilmeyen konularda Dernekler Yasasına ve ilgili diğer mevzuata göre hareket edilir.

GEÇİCİ MADDE 1- 2006 yılı içinde yapılacak olan 13. Olağan Merkez Genel Kurulundan en az iki ay önceden tüm şubeler olağan genel kurullarını (olağan genel kurul süresi gelmemiş şubeler dahil) 1 Nisan ile 1 Temmuz 2006 arasında yaparlar.

3) BM İNSAN HAKLARI SAVUNUCULARININ KORUNMASI BİLDİRGESİ

Evrensel Olarak Tanınan İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması ve Geliştirilmesinde Toplumsal Kuruluşların (Organların), Grupların ve Bireylerin Hakları ve Sorumlulukları Üzerine Bildirge

BM İnsan Hakları Komisyonunun 3 Nisan 1998 tarihli toplantısında kabul edilmiştir.

Genel Kurul:

Dünyanın bütün ülkelerinde herkes için tüm insan hakları ve temel özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi doğrultusunda Birleşmiş Milletler Şartının amaç ve ilkelerine saygının önemini yeniden **vurgulayarak**,

İnsan haklarına ve temel özgürlüklere evrensel saygıyı geliştirmeyi amaçlayan uluslararası çabaların9 temel unsurları olarak İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve insan haklarına ilişkin diğer antlaşmalar ile Birleşmiş Milletler sistemi çerçevesinde ve bölgesel düzeyde kabul edilen insan haklarına ilişkin diğer belgelerin önemini yeniden **vurgulayarak**,

Hiçbir ayrım gözetmeksizin, özellikle ırk, renk, cins, dil, din, politik ve diğer düşünce, ulu-sal ve sosyal köken, mülkiyet, soy ve tüm diğer durumlara dayanan ayrımlar gözetmeksizin uluslararası toplumun tüm üyelerinin, birlikte ve tek tek, herkes için insan haklarına ve temel özgürlüklere saygıyı geliştirme ve teşvik etme yönündeki önemli yükümlülüklerini yerine getirme gereğinin altını çizerek ve özellikle Birleşmiş Milletler Şartına uygun olarak bu yükümlülüklerin yerine getirilmesi için uluslararası işbirliği yapmanın önemini **vurgulayarak**,

Tüm insan hakları ihlallerinin, halkların ve kişilerin temel özgürlüklerinin, Apartheid, her çeşit ırk ayrımcılığı, sömürgecilik, yabancı hakimiyeti veya işgali, ulusal egemenlik, ulusal birlik veya toprak bütünlüğüne yönelik saldırı ve tehditten, aynı zamanda halkların kendi geleceğini belirleme hakkı ile her halkın kendi zenginlikleri ve doğal kaynakları üzerinde tam ve eksiksiz olarak egemenlik hakkının reddedilmesinden kaynaklanan haklar gibi yoğun, açık veya sistematik ihlallerin fiili olarak ortadan kaldırılmasında uluslararası işbirliğinin oynadığı önemli rolü ve bunlara katkıda bulunan birey, grup ve derneklerin yerine getirdikleri son derece yararlı çalışmaları **tanıyarak**,

Barış ve uluslararası güvenlik yokluğunun bu hak ve özgürlükleri tanımamanın mazereti olmayacağı bilinciyle barış ve uluslararası güvenlik ile insan hakları ve temel özgürlüklerden yararlanma arasında var olan ilişkiyi **kabul ederek**,

Tüm insan hakları ve temel özgürlüklerin evrensel, bölünmez, karşılıklı olarak birbirine bağımlı ve birbirine bağlı olduğunu ve aralarından hiçbirinin uygulamaya konulmasına zarar vermeden tam hakkaniyet içinde tümünü geliştirmek gerektiğini **yineleyerek**,

İnsan hakları ve temel özgürlükleri koruma ve geliştirme temel sorumluluğu ve ödevinin devlete düştüğünün altını **çizerek**,

Birey, grup ve derneklerin insan hakları ve temel özgürlüklere saygıyı geliştirme ve bu hakları ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtma hak ve sorumlulukları bulunduğunu **kabul ederek**, **İlan eder**:

Madde 1: Herkesin bireysel olarak veya başkalarıyla birlikte ulusal ve uluslararası düzeyde insan haklarının ve temel özgürlüklerin korunmasını ve gerçekleştirilmesini geliştirme hakkı vardır.

Madde 2:

a) Özellikle kendi yargı alanındaki herkesin, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte, uygulamada tüm hak ve özgürlükleri kullanabilmesi amacıyla bütün sosyal, ekonomik ve diğer şartları ve gereken yasal güvenceleri kabul etmek suretiyle, her devletin tüm insan haklarının ve temel özgürlüklerin korunması, geliştirilmesi ve gerçekleştirilebilir kılınması temel sorumluluğu ve ödevi vardır.

b) Her devlet, bu bilgilerde amaçlanan haklar ve özgürlüklerin somut olarak kullanılabilmelerini sağlamak için yasamaya, yönetime ve gerekli diğer alanlara ilişkin tedbirleri alır.

Madde 3: İnsan hakları ve temel özgürlükler alanında Birleşmiş Milletler Şartı ve devletin diğer uluslararası yükümlülüklerine uygun olarak kabul edilen iç hukuk kuralları, insan hakları ve temel özgürlükler ve bu hak ve özgürlüklerin geliştirilmesi, korunması ve somut olarak ger-çekleştirilmesi konusunda bu bildirgede amaçlanan tüm etkinliklerin uygulamaya konulması ve yerine getirilmesinin hukuki çerçevesini oluşturur.

Madde 4: Bu bildirgenin hiçbir maddesi, ne Birleşmiş Milletler Şartının amaç ve ilkeleri aleyhine veya tersine, ne de İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, İnsan haklarına ilişkin uluslararası antlaşmalar ile bu alanda uygulanmakta olan diğer uluslararası belge ve anlaşma hükümlerinin bir sınırlaması veya ilgası olarak yorumlanamaz.

Madde 5: İnsan haklarını ve temel özgürlükleri geliştirmek ve korumak amacıyla herkesin, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte, ulusal ve uluslararası düzeyde;

a) Barışçıl biçimde bir araya gelmek veya toplantı yapmak;

b) Hükümet dışı kuruluşlar, dernekler veya gruplar kurmak, bunlara üye olarak girmek ve katılmak;

c) Hükümet dışı veya hükümetlerarası kuruluşlarla ilişki kurmak hakkı vardır.

Madde 6: Herkesin, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte,

a) Yasamaya, yargıya ve yönetime ilişkin ulusal sistemler içinde, hakların ve özgürlüklerin gerçekleştirilmesine olanak verecek tarzda bunlara ulaşma dahil tüm insan hakları ve temel öz-gürlüklere ilişkin bilgileri elde etmek, araştırmak, almak kabul etmek ve muhafaza etmek;

b) İnsan haklarına ilişkin belgeler ile uygulanabilir uluslararası diğer belgelere uygun olarak tüm insan haklarına ve temel özgürlüklere ilişkin düşünceleri, haberleri ve bilgileri yayınlamak, başkalarına iletmek veya özgürce yaymak;

c) İnsan haklarına ve temel özgürlüklere hem hukuksal olarak hem de pratikte uyulması yönünde inceleme, araştırma, saptama, değerlendirme, bu yollar ve diğer uygun yollarla kamunun dikkatini bu sorun üzerine çekme hakkı vardır.

Madde 7: Herkesin, bireysel olarak veya başkalarıyla birlikte, insan hakları alanında yeni prensip ve düşünceleri tasarlama aynı zamanda onları tartışma ve kabul görmesini sağlama hakkı vardır.

Madde 8:

1- Herkesin, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte, ayrımcı olmayan bir temel üzerinde, ülkesinin yönetimine ve kamusal işlerin yürütülmesine etkin bir biçimde katılmaya hakkı vardır.

2- Bu hak özellikle, bireysel olarak veya başkalarıyla birlikte, hareket eden herkes için devletin organ ve kurumlarına, aynı zamanda kamu-sal işlerle uğraşan kuruluşlara, işleyişlerin iyileştirilmesine ilişkin eleştiri ve önerileri sunma ve çalışmalarının insan hakları ve temel özgürlüklerin geliştirilmesi, korunması ve gerçekleştirilme-sini engelleme ve önleme tehlikesi taşıyan tüm yönlerini bildirme hakkını içerir.

Madde 9:

1-İnsan hakları ve temel özgürlüklerin kullanılmasında, bu bildirgede amaçlanan insan haklarının korunması ve geliştirilmesinde bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte herkesin, bu hakların ihlal edildi-

ği durumlarda başvuru yapma olanağından etkin bir biçimde faydalan-maya ve korumadan yararlanmaya hakkı vardır.

2- Bu amaçla, hakları ve özgürlükleri ihlal edilen herkesin, kişisel olarak veya yasa tarafın-dan izin verilen temsilcileri aracılığıyla şikayette bulunma ve hukuksal bir otorite önünde veya yasayla kurulan bağımsız, yansız ya da yetkili tüm diğer otoriteler önünde kamuya açık mahkemede şikayetini inceletme ve bu hakları ve özgürlükleri ihlal edildiğinde, yasalar uyarınca bu otoritelerden tazminat dahil olmak üzere zarar-ziyanın telafisini öngören bir karar alma ve aynı zamanda makul bir sürede kararın ve yargı kararının uygulamasına hakkı vardır.

3- Yine bu amaçla herkesin, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte, özellikle:

a) İnsan haklarının ve temel özgürlüklerin ihlali konusunda, şikayet üzerine makul sürede karar vermesi gereken, ulusal olarak yetkili kılınan adli, idari veya yasama otoritelerine veya Devletin hukuksal sistemine uygun olarak kuru-lan yetkili tüm diğer otoritelere dilekçe veya diğer uygun yöntemlerle başvurarak devlet görevlileri ve organlarının politika ve eylemlerini şikayet etme;

b) Ulusal yasalar ile uygulanabilir uluslararası yükümlülük ve taahhütlerin uygunluğu üzerine kanaat oluşturma amacıyla, duruşmalarda, kovuşturmalarda ve kamu davalarında hazır bulunma.

c) İnsan hakları ve temel özgürlüklerin savunulması için nitelikli ve profesyonel bir hukuksal yardım veya uygun olan tüm diğer tavsiye ve yardımları sunma ve sağlama hakkı vardır.

4- Yine bu amaçla ve uygulanabilir uluslararası prosedür ve belgelere uygun olarak herkesin, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte, insan hakları ve temel özgürlüklerle ilgili raporları almak ve incelemek için, genel veya özel yetkisi olan uluslararası organlara ulaşma ve bu organlarla hiçbir sınırlama olmaksızın iletişim kurma hakkı vardır.

5- Kendi yargı alanında bulunan tüm topraklarda, insan hakları ve temel özgürlükler ihlalinin varolduğuna inanmak için nedenler bulunduğunda devletin süratli ve yansız bir soruşturma sürdürmesi veya olayın aydınlığa kavuşması için dava açılmasını dikkatle izlemesi gerekir.

Madde 10: Hiç kimse edimde bulunarak veya gerektiği durumlarda müdahaleden kaçınarak insan haklarının ve temel özgürlüklerin

ihlaline katılamaz; kimse bu hak ve özgürlüklerin ihlalini reddettiği için cezalandırılamaz ve tedirgin edilemez.

Madde 11: Herkesin, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte, yasaya uygun olarak iş ve mesleğini yapma hakkı vardır. Meslek ve işi çerçevesinde, başkasının insanlık onuruna, insan haklarına ve temel özgürlüklerine zarar verme riski bulunan herkes bu hak ve özgürlüklere saygılı olmaya ve, iş ve meslek davranış ve etiğine uygun ulusal ve uluslararası normlara uymaya mecburdur.

Madde 12:

1- Herkesin, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte, insan hakları ve temel öz-gürlüklerin ihlaline karşı mücadele etmek için barışçıl etkinliklere katılmaya hakkı vardır.

2- Devlet, bu bildirgede amaçlanan hakların meşru kullanımı çerçevesinde şiddet, tehdit, mi-silleme eylemi, fiili veya hukuksal ayrımcılık, baskı veya diğer keyfi hareketlere karşı, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte hareket eden tüm kişilerin yetkili otoritelerce korunması için gerekli tüm önlemlerin alınmasını dikkatle izler.

Bu bakımdan, herkes, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte, barışçı yollarla, insan haklarının ve temel özgürlüklerin ihlaline neden olan, ve devletin ihmali olan durumlar da dahil olmak üzere, devlete isnat edilebilen etkinlik ve eylemlerle birlikte başka grup ve bireylerce işlenmiş insan hakları ve temel özgürlüklerin kullanılmasıyla ilgili şiddet eylemlerine karşı tepki gösterdiğinde, ulusal yasalarca etkin biçimde korunmaya hakkı vardır.

Madde 13: Herkesin, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte, bu bildirgenin 3. Maddesine uygun olarak, barışçı yollarla, salt insan haklarını ve temel özgürlükleri koruma ve geliştirme amacıyla kaynakları isteme, alma ve kullanma hakkı vardır.

Madde 14:

1- Devletin, kendi yargı alanında bulunan tüm kişilere sivil, politik, ekonomik, sosyal ve kültürel haklarının anlaşılmasını kolaylaştırmak için yasamaya ilişkin, tüzel, yönet-sel ve diğer alanlarda gerekli tedbirleri alma zorunluluğu vardır.

2- Bu tedbirler özellikle:

a) Ulusal yasa ve yönetmelik metinlerinin ve insan haklarına ilişkin uygulanabilir uluslararası temel belgelerin yayınına ve bunlardan geniş bir şekilde yararlanabilmeye,

b) Tarafı olduğu insan haklarına ilişkin uluslararası belgeler uyarınca kurulan organlara devlet tarafından sunulan periyodik raporlar

dahil olmak üzere insan hakları alanındaki uluslararası dokümanlara, aynı zamanda incelenen raporların analitik özetleri ile bu organların resmi raporlarına, eşitlik temeli üzerinde, tam ulaşa-bilmeye ilişkin olacaktır.

3- Devlet, kendi yargı alanına giren tüm topraklarda, insan haklarının korunması ve geliştirilmesi için, bir arabulucu, bir insan hakları komisyonu veya başka bir ulusal kurum gibi diğer bağımsız ulusal kurumların kurulması veya atanması ve geliştirilmesini gerektiğinde güvence altına alır ve destekler.

Madde 15: Devletin, tüm öğrenim düzeyle-rinde, insan hakları ve temel özgürlüklerin eğitimini kolaylaştırma ve geliştirme ve avukatların, kolluk güçlerinin, silahlı kuvvetler personeli ile devlet görevlilerinin eğitimlerinden sorumlu olanların öğrenim programlarında insan hakları öğretimine uygun öğelere yer verilmesini dik-katle izleme sorumluluğu vardır.

Madde 16: Bireyler, hükümet dışı kuruluşlar ve uzman kurumların; içerisinde etkinliklerini sürdürdükleri topluluk ve toplumların farklılıklarını göz önünde bulundurarak, uluslar ve tüm ırksal ve dinsel gruplar arasında özellikle anlayış, hoşgörü, barış ve dostluk ilişkilerini daha çok pekiştirmek amacıyla bu alanda sürdürülen, yetiştirme, araştırma gibi etkinlikler çerçevesinde tüm insan hakları ve temel özgürlüklere iliş-kin sorunlarda halkı daha duyarlı kılmaya katkıda bulunmada oynadıkları önemli bir rol vardır.

Madde 17: Bu bildirgede amaçlanan haklar ve özgürlüklerin kullanılmasında, bireysel olarak ve başkalarıyla birlikte hareket eden herkes, sırf başkalarının insan haklarını ve özgürlüklerini tanıma ve saygı gösterme amacıyla, aynı zamanda demokratik bir toplumda ahlak, kamu düzeni ve toplumun genel refahının adil gereklerinin sağlanması amacıyla belli uluslararası yükümlülüklere uygun olarak belirlenen ve yasaca öngörülen sınırlamalara tabidir.

Madde 18:

1- Her insanın, kişiliğinin tam ve özgür gelişimini ancak içerisinde gerçekleştirme olanağı bulduğu topluluğa karşı ödevleri vardır.

2- Bireyler, gruplar, kurumlar ve hükümet dışı kuruluşların demokrasinin korunması ve insan haklarının ve temel özgürlüklerin geliştirilmesi korunmasında toplumun, kuruluşların ve demokratik sürecin ilerletilmesi ve geliştirilmesine katkıda önemli bir rolü ve sorumlulukları vardır.

3- Aynı şekilde, bunların kişinin İnsan Hakları evrensel Beyannamesi ve diğer insan hakları belgelerinde belirtilen hak ve özgürlüklerin tam olarak gerçekleştirilebildiği bir sosyal ve ekonomik düzeni ilerletme hakkına katkıda bulunmada önemli bir rolü ve sorumluluğu vardır.

Madde 19: Bu bildirgenin hiçbir maddesi, bir birey, grup veya toplum organı, veya devletin, bildirgede belirtilen haklar ve özgürlüklerin ortadan kaldırılmasını amaçlayan bir etkinliğe girişme veya bu türden bir eylemde bulunmaya hakkı olduğu biçiminde yorumlanamaz.

Madde 20: Aynı şekilde, bu bildirgenin hiçbir maddesi, birey, grup, kurum veya hükümet dışı kuruluşların Birleşmiş Milletler Şartının hükümlerine ters düşen etkinliklerini destekleme veya teşvik etmeye devletlerin izin vereceği biçiminde yorumlanamaz.

4) BM İNSAN HAKLARI EVRENSEL BİLDİRGESİ

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu:

İnsanlık topluluğunun bütün bireyleriyle kuruluşlarının bu Bildirgeyi her zaman göz önünde tutarak eğitim ve öğretim yoluyla bu hak ve özgürlüklere saygıyı geliştirmeye, giderek artan ulusal ve uluslararası önlemlerle gerek üye devletlerin halkları ve gerekse bu devletlerin yönetimi altındaki ülkeler halkları arasında bu hakların dünyaca etkin olarak tanınmasını ve uygulanmasını sağlamaya çaba göstermeleri amacıyla tüm halklar ve uluslar için ortak ideal ölçüleri belirleyen bu İnsan Hakları Evrensel Bildirgesini **ilan eder.**

Madde 1: Bütün insanlar hakları ve onurları eşit ve özgür olarak doğarlar. Akıl ve vicdana sahiptirler ve birbirlerine karşı kardeşlik duyguları ile davranmalıdırlar.

Madde 2: Herkes, ırk, renk, cins, dil, din, siyasal veya diğer bir inanç, ulusal ya da toplumsal köken, servet, doğuş ya da herhangi başka bir durumdan dolayı ayrıma uğramadan, bu bildiride ilan olunan hak ve özgürlüklerden yararlanma hakkına sahiptir.

Dahası, insanlar arasında, uyruğu bulundukları ülkenin ya da bölgenin, bağımsız veya bağımlı, özerk ya da herhangi bir biçimde kısıtlı oluşuna bakılarak; o ülkeye ya da bölgenin siyasal, hukuki veya uluslararası konumundan dolayı ayrım yapılamaz.

Madde 3: Yaşam, özgürlük ve kişisel güvenlik her insanın hakkıdır.

Madde 4: Hiç kimse kölelik ya da kulluk altında bulundurulamaz; kölelik ve köle ticareti her türlü biçimi ile yasaktır.

Madde 5: Hiç kimseye işkence ve zulüm uygulanamaz, insanlık dışı ya da onur kırıcı biçimde davranılamaz, ceza verilemez.

Madde 6: Herkes, nerede olursa olsun, hukuki kişiliğinin tanınması hakkına sahiptir.

Madde 7: Yasalar önünde herkes eşittir ve yasaların koruyuculuğundan eşit olarak faydalanma hakkına sahiptir. Bütün insanların bu bildiriye aykırı her türlü ayrımcı uygulamaya ve böyle bir ayrıma özendirici her türlü kışkırtmaya karşı eşit korunma hakkı vardır.

Madde 8: Her insanın, kendisine yasalarla tanınan temel haklara aykırı uygulamalar karşısında, hak ve hukukunun fiilen korunması için, bu işle görevli ulusal mahkemelere başvurma hakkı vardır.

Madde 9: Hiç kimse keyfi olarak yakalanamaz, alıkonamaz veya sürgün edilemez.

Madde 10: Herkes, haklarının, sorumluluklarının ya da kendisine yönelik, cezayı gerektirir herhangi bir suçlamanın açıklığa kavuşturulmasında, davasının, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme önünde hakkaniyetle ve açık olarak görülmesi hakkına sahiptir.

Madde 11: Bir suç işlemekten sanık her insan, savunulması için kendisine gerekli bütün koşulların sağlanmış bulunduğu açık bir yargılama ile yasalar uyarınca suçlu olduğu kanıtlanmadıkça suçsuz sayılır.

Hiç kimse, işlendikleri sırada ulusal ya da uluslararası hukuka göre suç oluşturmayan fiillerden veya ihmallerden ötürü mahkum edilemez. Bunun gibi, suçun işlendiği sırada uygulanan cezadan daha şiddetli bir cezaya çarptırılamaz.

Madde 12: Hiç kimsenin özel hayatına, ailesine, konutuna ya da haberleşme ve yazışmalarına keyfi olarak karışılamaz, şeref ve ününe sataşılamaz. Herkesin bu tür sataşma ve karışmalara karşı yasalarla korunmaya hakkı vardır.

Madde 13: Herkesin herhangi bir devletin toprakları üzerinde serbestçe yolculuk etmek ve yerleşeceği yeri seçmek hakkı vardır. Her insanın kendi ülkesi de içinde olmak üzere, herhangi bir ülkeyi terk etmeye ve yeniden dönmeye hakkı vardır.

Madde 14: Her insanın zulüm karşısında, başka ülkelere sığınmaya ve bu ülkelerde sığınmacı işlemi görmeye hakkı vardır. Bu hak, siyasal olmayan suçlar veya Birleşmiş Milletler ilke ve amaçlarına aykırı faaliyetlerden dolayı açılan kovuşturmalar halinde ileri sürülemez.

Madde 15: Her insanın bir ülkenin vatandaşı olma hakkı vardır. Hiç kimse keyfi olarak vatandaşlığından ya da vatandaşlığı değiştirmek hakkından yoksun bırakılamaz.

Madde 16: Evlilik çağına varan her erkek ve kadın, ırk, vatandaşlık ya da din bakımından hiçbir sınırlama ile karşılaşmaksızın, evlenmek ve yuva kurmak hakkına sahiptir. Kadın ve

erkek, evliliğin kuruluşu, devamı ve sona erdirilişinde eşit haklara sahiptirler.

Evlilik ancak evlenecek kişilerin özgür ve kesin istekleri ile kurulabilir.

Aile toplumun temel unsurudur; toplum ve devlet tarafından korunmak hakkına sahiptir.

Madde 17: Her insanın tek başına ya da başkaları ile birlikte mal ve mülk edinme hakkı vardır. Hiç kimse keyfi olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılamaz.

Madde 18: Her insanın düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne hakkı vardır. Bu hak, din ya da inanç değiştirme özgürlüğünü, din ya da inancını tek başına ya da topluca, açık veya özel biçimde, öğretme, uygulama, ibadet ve ayinlerle açığa vurma özgürlüğünü de kapsar.

Madde 19: Her insanın, düşüncelerini özgürce açıklamaya hakkı vardır. Bu hak, düşüncelerinden ötürü rahatsız edilmemek, ülke sınırları söz konusu olmadan bilgi ve düşünceleri, her türlü araç ve yollarla aramak, elde etmek ve yaymak hakkını gerektirir.

Madde 20: Her insan barışçıl amaçlarla toplanma ve dernek kurma ve bir derneğe katılma hakkına sahiptir. Hiç kimse bir derneğe katılmaya zorlanamaz.

Madde 21: Her insanın doğrudan doğruya ya da serbestçe seçtiği temsilcileri aracılığı ile ülkesinin yönetimine katılma hakkı vardır. Herkesin, ülkesinin kamu hizmetlerinden eşit olarak yararlanma hakkı vardır. İktidarın gücünün tek kaynağı halk iradesidir. Bu irade, genel ve eşit oy hakkına dayalı, belli aralıklarla tekrarlanan, gizli oylama ya da serbestliği sağlayacak benzer bir yöntemle yapılan dürüst seçimlerle ortaya konur.

Madde 22: Her insanın, toplumun bir üyesi olarak, sosyal güvencesi, şahsiyetinin serbestçe gelişmesi ve onuru için zorunlu olan ekonomik, sosyal ve kültürel hakları vardır. Bireyler, her devletin, kuruluşları ve kaynakları göz önüne alınarak ortay konacak ulusal çabalar ve uluslararası işbirliği yoluyla bu haklarından yararlanırlar.

Madde 23: Her insanın çalışmaya, mesleğini serbestçe seçmeye, adil ve elverişli çalışma şartlarına ve işsizliğe karşı korunmaya hakkı vardır. Herkesin, hiçbir ayrım yapılmaksızın

eşit iş karşılığında eşit ücret hakkı vardır. Çalışan her insanın kendisine ve ailesine insan onuruna yakışır bir yaşam sağlayacak ve gerekirse sosyal güvencelerle de tamamlanacak adil ve yeterli bir ücrete hakkı vardır. Herkesin çıkarlarının korunması amacıyla sendikalar kurmaya ve bunlara katılmaya hakkı vardır.

Madde 24: Her insanın dinlenmeye, eğlenmeye, özellikle çalışma süresini akla uygun sınırlar içinde tutmaya ve belli aralıklarla ücretli tatillere hakkı vardır.

Madde 25: Her insanın, yiyecek, giyecek, konut, sağlık hizmetleri ve gerekli toplumsal hizmetler de içinde olmak üzere; kendisinin ve ailesinin sağlık ve refahını sağlayacak uygun bir yaşam düzeyine hakkı vardır. İşsizlik, hastalık, dulluk, ihtiyarlık ya da geçim olanaklarından iradesi dışında yoksun kaldığı diğer hallerde sosyal güvence hakkına sahiptir. Anneler ve çocuklar öncelikle özen ve yardım görmek hakkına sahiptirler. Bütün çocuklar evlilik içinde ya da dışında doğsunlar, aynı toplumsal güvenceden yararlanırlar.

Madde 26: Her insanın eğitim görme hakkı vardır. Eğitim parasızdır, hiç olmazsa ilk ve temel eğitim evresinde böyle olmalıdır. İlköğretim zorunludur. Teknik ve mesleki eğitimden herkes yararlanabilmelidir. Yüksek öğrenim herkese, yeteneklerinin ve başarılarının elverdiği ölçüde tam bir eşitlikle açık olmalıdır. Eğitim, insan şahsiyetinin tam gelişmesini ve insan hakları ile temel özgürlüklere saygının güçlenmesini amaçlamalıdır. Bütün uluslar ırk ve dinler arasında anlayış, hoşgörü ve dostluğu özendirmeli ve Birleşmiş Milletlerin barışın korunması yolundaki çalışmalarını geliştirmelidir. Anne ve babalar, çocuklarına verilecek eğitimin türünü seçmek hakkına sahiptirler.

Madde 27: Her insanın toplumun kültürel yaşamına serbestçe katılmaya, güzel sanatlardan zevk almaya, bilimsel ilerlemeden ve bunun nimetlerinden pay almaya hakkı vardır. Her insanın, sahibi bulunduğu her türlü bilimsel, edebi ve sanatsal yapıttan doğan manevi ve maddi çıkarlarının korunması hakkı vardır.

Madde 28: Her insanın, işbu Bildiride açıklanan hak ve özgürlüklerin tam anlamıyla uygulanmasını sağlayacak bir toplumsal ve uluslararası düzene hakkı vardır.

Madde 29: Her insanın, şahsiyetinin serbest ve tam gelişmesinin ancak içinde yaşaması ile mümkün olduğu topluma karşı ödevleri vardır. Her insan, hakları ve özgürlüklerinden yararlanırken, sadece, başkalarının da hak ve özgürlüklerinin tanınması ve korunması amacıyla; ahlak, kamu düzeni ve genel refahın, demokratik bir toplum yapısındaki haklı gereklerini karşılamak için, ancak yasanın koyduğu kısıtlamalara tabidir. Bu hak ve özgürlükler hiçbir surette Birleşmiş Milletlerin amaç ve ilkelerine aykırı olarak kullanılamaz.

Madde 30: Bu Bildirinin hiçbir hükmü, içinde ilan edilen hak ve özgürlüklerin, bir devlet, zümre ya da kişi tarafından yok edilmesini savunmaya veya bunu fiilen gerçekleştirmeye hak verdirir biçimde yorumlanamaz.

5) AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ

Kabul Tarihi: 4 Kasım 1950 Yürürlüğe Giriş Tarihi: 3 Eylül 1953

Genel Kurul:

Avrupa Konseyi üyesi imzacı hükümetler,

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 10 Aralık 1948 tarihinde ilan edilen Evrensel İnsan Hakları Bildirisi'ni;

Bu Bildiri'nin, ilan ettiği hakların evrensel düzlemde ve etkin biçimde tanınmasını ve bunlara uyulmasını temin etmeyi amaçladığını;

Avrupa Konseyi'nin amacının, üyeler arasında daha geniş bir birliği başarmak ve bu amaca ulaşmak için izlenecek yöntemlerden birisinin insan haklarını ve temel özgürlükleri korumak ve gerçekleştirmek olduğunu, dikkate alarak;

Dünyada adalet ve barışın temeli olan ve bir yandan etkin siyasal demokrasinin, öte yandan bir ortak anlayışın sağlanması ve bunların dayandığı insan haklarına uyulmasıyla en yetkin biçimde korunacak bu temel özgürlüklere ilişkin derin inançlarını yeniden vurgulayarak;

Siyasal geleneklerin, ideallerin, özgürlük ve hukukun üstünlüğünün getirdiği bir ortak mirasa ve benzeri anlayışa sahip bulunan Avrupa ülkeleri hükümetleri olarak, Evrensel Bildiri'de belirtilen belli hakların işlerliğini hep birlikte sağlamak üzere ilk adımları atmayı kararlaştırarak;

Aşağıdaki hükümlerde anlaşmışlardır:

Madde 1- İnsan haklarına saygı yükümlülüğü

Yüksek Sözleşmeci Taraflar, bu Sözleşme Bölüm I'de tanımlanan hakları ve özgürlükleri, kendi yargı yetki alanında bulunan herkes için güvence altına alacaklardır.

HAKLAR VE ÖZGÜRLÜKLER

Madde 2- Yaşam hakkı

1. Herkesin yaşam hakkı, yasa tarafından korunacaktır. Hiç kimse, yasanın ölüm cezası ile cezalandırdığı bir suçtan ötürü hakkında bir mahkeme tarafından verilen mahkumiyet hükmünün ardından bu yaptırımın infaz edilmesi dışında, yaşamından kasıtlı olarak yoksun bırakılmayacaktır

2. Yaşamdan yoksun bırakma, kesin biçimde gerekli olanın ötesine geçmeyen kuvvet kullanımı sonucunda ortaya çıktığında, bu Maddeye aykırı biçimde uygulanmış sayılmayacaktır:

(a) herhangi bir kimsenin hukuka aykırı şiddete karşı savunulması;

(b) hukuka uygun bir yakalama/gözaltına alma ya da hukuka uygun olarak gözaltında tutulan bir kimsenin kaçmasını önleme;

(c) bir ayaklanma ya da isyanı bastırma amacıyla hukuka uygun olarak yapılan tasarruf.

Madde 3- İşkence yasağı

Hiç kimse, işkenceye ya da insanlıkdışı yahut aşağılayıcı muamele ya da cezaya tabi tutulmayacaktır.

Madde 4- Kölelik ve zorla çalıştırma yasağı

1. Hiç kimse, köle ya da kul olarak tutulmayacaktır.

2. Hiç kimseden, zorla ya da zorunlu olarak çalışması istenmeyecektir.

3. Bu Maddenin amaçları bakımından, "zorla ya da zorunlu olarak çalışma" terimleri aşağıdaki halleri kapsamayacaktır:

(a) Sözleşme Madde 5 hükümlerine uygun olarak uygulanan gözaltında tutulma sırasında ya da böyle bir özgürlükten yoksun bırakılma halinden koşullu olarak salıverilmiş olduğu sürede kendisinden yerine getirilmesi istenecek olağan nitelikteki çalışma;

(b) askeri nitelikteki herhangi bir hizmet ya da, askeri hizmetleri vicdani ret temelinde yerine getirmemenin tanınmış bulunduğu ülkelerde zorunlu askerlik hizmeti yerine öngörülen bir başka hizmet;

(c) topluluğun yaşamını ya da refahını tehdit eden olağanüstü bir durum ya da doğal afet hallerinde istenecek olan herhangi bir hizmet;

(d) olağan medeni/yurttaşlık yükümlülüklerinin bir parçasını oluşturan nitelikteki herhangi bir çalışma ya da hizmet.

Madde 5- Özgürlük ve güvenlik hakkı

1. Herkes kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkına sahiptir. Hiç kimse, aşağıdaki haller dışında ve yasayla öngörülen bir usule uygun olması durumu hariç özgürlüğünden yoksun bırakılmayacaktır.

(a) bir kimsenin, yetkili bir mahkeme tarafından verilen bir mahkumiyet kararından sonra, hukuka uygun olarak alıkonması/tutulması;

(b) bir kimsenin, bir mahkemenin hukuka uyun olarak verdiği bir karara uyulmamasından ötürü ya da yasa tarafından öngörülen herhangi bir yükümlülüğün yerine getirilmesini sağlamak üzere, hukuka uygun olarak yakalanması/(gözaltına alınması) ya da gözaltında/(tutuklu olarak) tutulması;

(c) bir kimsenin, bir suç işlediği hususunda makul bir kuşku bulunması üzerine ya da bir suç işlenmesini yahut suç işledikten sonra kaçmasını önlemek için makul olarak gerekli bulunduğu düşünülen hallerde, o kişiyi yetkili yasal makam önüne çıkartmak amacıyla, hukuka uygun olarak gözaltına alınması/(yakalanması) ya da gözaltında/(tutuklu olarak) tutulması;

(d) bir küçüğün eğitiminin izlenmesi/gözetimi amacıyla verilen hukuka uygun bir emirle/kararla gözetim altında tutulması ya da yetkili yasal mercii önüne çıkarılması amacıyla hukuka uygun olarak alıkonması; (e) bulaşıcı hastalıkların yayılmasının önlenmesi amacıyla bu tür hastalık taşıyan kişilerin, akıl hastası olanların, alkoliklerin ya da uyuşturucu bağımlısı olanların yahut serserilerin hukuka uygun olarak alıkonması;

(f) bir kişi hakkında bir ülkeye izinsiz şekilde girmesini önlemek üzere ya da sınırdışı etmek yahut geri vermek amacıyla bir işlem yapılması halinde, bu kişinin hukuka uygun olarak gözaltına alınması/(yakalanması) ya da alıkonması;

2. Gözaltına alınan bir kişi, derhal, gözaltına alınmasının nedenleri ve kendisine isnat edilen suçlar hakkında, anladığı dilde olacak şekilde bilgilendirilecektir.

3. Bu Madde paragraf 1/c hükümleri uyarınca gözaltına alınan ya da gözaltında/(tutuklu olarak) alıkonan herkes, derhal, bir yargıcın ya da yasa tarafından kendisine yargısal yetkiler kullanma erki verilen bir başka görevlinin önüne çıkartılacaktır ve bu kişi makul süre içinde yargılanma ya da yargılaması sürerken salıverilme hakkına sahip olacaktır. Salıverme, bu kişinin duruşmada hazır bulunmasını güvence altına alan koşullara bağlanabilir.

4. Gözaltına alınma ya da gözaltında/(tutuklu olarak) alıkonma yoluyla özgürlüğünden yoksun bırakılan herkes, alıkonmasının hukuka uygunluğu hakkında ve bu alıkoyma hukuka aykırı ise salıverilmesi hususunda hızla karar verebilecek bir mahkemede dava açmak hakkına sahip olacaktır.

5. Bu Maddenin hükümlerine aykırı olarak gözaltına alınmanın ya da gözaltında/(tutuklu olarak) alıkonmanın mağduru olan her kişi, icra edilebilir bir tazminat alma hakkına sahip olacaktır.

Madde 6- Adil yargılanma hakkı

1. Medeni hak ve yükümlülüklerinin ya da kendisine isnat edilen herhangi bir suçun belirlenmesinde, herkes, yasayla kurulmuş bağım-

sız ve tarafsız bir yargı yeri tarafından, makul süre içerisinde, adil yargılanma ve aleni duruşma hakkına sahiptir. Hüküm aleni olarak açıklanır; ancak basın ve kamu duruşmanın tamamından ya da bir kısmından, bir demokratik toplumda, ahlak, kamu düzeni yahut milli güvenlik yararına, gençlerin çıkarlarının ya da tarafların özel yaşamının korunmasının bunu gerektirmesi hallerinde, ya da aleniyetin, adaletin gereklerine zarar verebileceği özel koşullar bulunması halinde, mahkemenin görüşüne göre kesin biçimde gerekli olduğu ölçüde, çıkartılabilir.

2. Bir suç isnat edilen herkes, hukuka uygun olarak suçluluğu kanıtlanana dek masum sayılacaktır.

3.Bir suç isnat edilen herkes, en azından aşağıdaki haklara sahiptir:

(a) kendisine yöneltilen suçlamanın mahiyeti ve nedeni hakkında, derhal, anlayabileceği dilde ve ayrıntılı olarak bilgilendirilmiş olmak;

(b) savunmasını hazırlamak için yeterli zamana ve olanaklara sahip olmak;

(c) bizzat ya da kendi seçtiği bir yasal yardımcı/(savunmanı) yoluyla savunmasını yapmak ya da, yasal yardım almak için yeterli ödeme gücüne sahip değil ise, bu yardımın, adaletin yararının gerektirmesi halinde, kendisine ücretsiz olarak sağlanması;

(d) aleyhine olan tanıkları sorguya çekmek ya da çektirmek ve kendi lehine olan tanıkların, aleyhine olan tanıklarla aynı koşullar çerçevesinde, hazır bulunmalarını ve sorgulanmalarını sağlamak;

(e) mahkemede kullanılan dili anlamıyor ya da konuşamıyor ise, bir çevirmenin yardımından ücretsiz olarak yararlanmak.

Madde 7- Yasaya dayanmayan ceza verilmezlik

1. Hiç kimse, işlendiği zaman ulusal ve uluslararası hukuk çerçevesinde bir suç oluşturmayan herhangi bir eylem ya da ihmalden ötürü suçlu bulunmayacaktır. Hiç kimseye, suç işlediği zaman verilebilecek olan cezadan daha ağır bir ceza verilmeyecektir.

2. Bu Madde, işlendiği zaman, uygar uluslar tarafından tanınmış hukukun genel ilkeleri uyarınca suç sayılan herhangi bir eylemden ya da ihmalden ötürü herhangi bir kişinin yargılanmasına ve cezalandırılmasına engel olmayacaktır.

Madde 8- Özel yaşama ve aile yaşamına saygı hakkı

1.Herkes, özel yaşamına ve aile yaşamına, konutuna ve haberleşmesine saygı gösterilmesi hakkına sahiptir.

2. Bu hakkın kullanılmasına bir kamu makamı tarafından, ulusal güvenliğin, kamu emniyetinin ya da ülkenin ekonomik refahının yararı, suçun ya da düzensizliğin önlenmesi, sağlığın ya da ahlakın korunması için, yahut başkalarının haklarının ve özgürlüklerinin korunması için, hukuka uygun olarak yapılan ve bir demokratik toplumda gerekli bulunanlar hariç, hiçbir müdahale olmayacaktır.

Madde 9 - Düşünce, vicdan ve din özgürlüğü

1. Herkes, düşünce, vicdan ve din özgürlüğü hakkına sahiptir; bu hak, dinini ya da inancını değiştirme özgürlüğünü ve ister tek başına isterse de başkalarıyla birlikte topluluk içinde, aleni ya da gizli olarak, ibadet etmek, öğretmek, uygulamak ve bunlara uymak şeklinde dinini ya da inancını açıklama özgürlüğünü içerir.

2. Bir kimsenin dinini ya da inancını açıklama özgürlüğü ancak, kamu emniyeti yararı, kamu düzeninin, sağlığın ya da ahlakın korunması için yahut başkalarının haklarının ve özgürlüklerinin korunması için, hukukun öngördüğü ve bir demokratik toplumda gerekli olan sınırlamalara tabi tutulacaktır.

Madde 10 - İfade özgürlüğü

1. Herkes ifade özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, kamu makamları tarafından müdahale olmaksızın ve ulusal sınırlar dikkate alınmaksızın, görüşlere sahip olma ve bilgi ve düşünceleri edinme ve bunları yayma özgürlüğünü içerecektir. Bu Madde, Devletlerin, radyo televizyon ya da sinema işletmeciliğinin izne/ruhsata bağlanması isteminde bulunmalarını engellemeyecektir.

2. Bu özgürlüklerin kullanımı, ödevler ve sorumluluklar ile yürütüleceğinden, ulusal güvenliğin, ülke bütünlüğünün ya da kamu emniyetinin yararı, düzensizliğin ya da suçun önlenmesi için, sağlığın ya da ahlakın korunması için, başkalarının şöhret ve haklarının korunması için, gizli bilginin edinilerek açığa çıkmasının önlenmesi için, yahut yargılama organlarının yetke ve tarafsızlığının muhafaza edilmesi için, hukukun öngördüğü ve demokratik bir toplumda gerekli bulunan türdeki formalitelere, koşullara, kayıtlamalara ya da cezalara tabi tutulabilir.

Madde 11- Toplanma ve örgütlenme özgürlüğü

1. Herkes, barışçıl nitelikli toplanma özgürlüğü ve çıkarlarını korumak için sendika kurma ve sendikaya girme hakkı dahil, başkalarıyla birlikte örgütlenme özgürlüğü hakkına sahiptir.

2. Bu hakların kullanımına, ulusal güvenliğin ya da kamu emniyetinin yararı, düzensizliğin ya da suçun önlenmesi için, sağlığın ya da ahlakın korunması için yahut başkalarının haklarının ve özgürlüklerinin korunması için, hukukun öngördüğü ve bir demokratik toplumda gerekli olanlardan başka hiçbir kayıtlama getirilmeyecektir. Bu Madde, silahlı kuvvetler, polis örgütü ya da Devlet idaresi mensupları tarafından bu hakların kullanılmasına hukuka uygun kayıtlamalar getirilmesini engellemeyecektir.

Madde 12- Evlenme hakkı

Evlenme yaşına gelen erkekler ve kadınlar, bu hakkın kullanımını düzenleyen ulusal yasalara uygun olarak, evlenmek ve bir aile kurmak hakkına sahiptir.

Madde 13- Etkin hukuksal başvuru yollarına hak

Bu Sözleşmede düzenlenen hakları ve özgürlükleri ihlal edilen herkes, ihlalin bir resmi sıfatla tasarrufta bulunan kişiler tarafından gerçekleştirilmiş olması dikkate alınmaksızın, ulusal bir makam önünde etkili bir hukuk yoluna başvurma hakkına sahip olacaktır.

Madde 14 - Ayrımcılık yasağı

Bu Sözleşmede düzenlenen haklardan ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal ya da başka görüş, ulusal ya da toplumsal köken, bir ulusal azınlığa mensup olma, mülkiyet, doğum ya da diğer statüler gibi herhangi bir temelde ayrımcılık yapılmaksızın, güvence altına alınacaktır.

Madde 15 - Olağanüstü durumlarda sapma

1. Savaş ya da ulusun yaşamını tehdit eden diğer kamusal tehlike zamanında, herhangi bir Yüksek Sözleşmeci Taraf, bu Sözleşme çerçevesindeki yükümlülüklerden sapma teşkil eden önlemleri, bunların kesin biçimde durumun gerektirdiği ölçüde ve uluslararası hukuktan doğan diğer yükümlülüklere aykırı olmayacak türde önlemler olması koşuluyla, alabilir.

2. Bu hüküm çerçevesinde, savaşta hukuka uygun tasarruflar sonucu gerçekleşen ölümler hariç, Madde 2'den, ya da Madde 3'den, Madde 42 paragraf 1'den ve Madde 7'den hiçbir sapma yapılmayacaktır.

3. Sapma yapmaya ilişkin bu hakkını kullanan herhangi bir Yüksek Sözleşmeci Taraf, almış bulunduğu önlemler ve bunların gerekçe-

leri konularında Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ni tam olarak bilgilendirecektir. Yüksek Sözleşmeci Taraf ayrıca, bu tür önlemlerin yürürlüğünün sona erdiği ve Sözleşme hükümlerinin yeniden tamamen uygulamaya konduğu tarih hakkında da Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ni bilgilendirecektir.

Madde 16- Yabancıların siyasal faaliyetleri üzerinde kayıtlamalar

10. 11. ve 14. Maddelerdeki hiçbir hüküm, Yüksek Sözleşmeci Tarafların, yabancıların siyasal faaliyetleri üzerine kayıtlamalar getirmelerine engel teşkil eder sayılmayacaktır.

Madde 17 - Hakların kötüye kullanımı yasağı

Bu Sözleşmenin hiçbir hükmü, herhangi bir Devlete, gruba ya da kişiye, bu Sözleşmede düzenlenen herhangi bir hakkı ve özgürlüğü tahrip etmeye yahut bu Sözleşmede öngörülenden daha geniş kapsamlı sınırlamalar getirilmesini amaçlayan herhangi bir faaliyette bulunmaya ya da eylemi/tasarrufu gerçekleştirmeye yönelik herhangi bir hak sağlar olarak yorumlanamaz.

Madde 18 - Haklar üzerindeki kayıtlamaların kullanımının sınırlanması

Bu Sözleşme çerçevesinde söz konusu haklara ve özgürlüklere getirilmesine izin verilen kayıtlamalar, öngörüldüklerinden başka herhangi bir amaçla uygulanmayacaktır.

II. BÖLÜM

2006 – 2008 DÖNEMİNDE ŞUBEMİZ TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN FAALİYETLERİN RAPORU

1- DEVLET VE YABANCI SİVİL TOPLUM TEMSİLCİLERİYLE YAPILAN GÖRÜŞMELER

✓ 17 Ağustos 2006 tarihinde Adana ABD Konsolosu Eric Green şubemizi ziyaret ederek bir görüşmede bulunuldu.

✓ 22 Ağustos 2006 tarihinde Alman, İsviçre ve Avusturya'dan gelen heyetlerle Gap Belediyeler Birliği (GABB) toplantı salonunda Hasankeyf'te yapılacak baraja ilişkin görüşmede hazır bulunuldu.

✓ 26 Temmuz 2006 İtalyan ARCI adlı sivil toplum örgütü ile bir görüşme gerçekleştirildi.

✓ 23 Eylül 2006 tarihinde Şube Başkanı Selahattin Demirtaş Almanya'ya giderek sivil toplum örgütleriyle temaslarda bulundu.

✓ 27 Eylül 2006 tarihinde ABD Adana Konsolosu Eric F.Green ile Elçilik Siyasi işler Müsteşarıyla bir görüşme gerçekleştirildi.

✓ 1 Ekim 2006 tarihinde Fransız Heyet ile bir görüşme gerçekleştirildi.

✓ 5 Ekim 2006 tarihinde Alman Milletvekili Norman Peach'in danışmanlarıyla bir görüşme gerçekleştirildi.
✓ 9 Ekim 2006 tarihinde Japonya Büyük elçiliği Başkatibi Shin Ogawa ile bir görüşme gerçekleştirildi.
✓ 16 Ekim 2006 tarihinde Alman Büyükelçiliğiyle bir görüşme gerçekleştirildi.
✓ 19 Ekim 2006 tarihinde Uluslararası Af örgütü Temsilcisi Emma Sinclaer ile bir görüşme gerçekleştirildi.
✓ 22 Ekim 2006 tarihinde Şube Başkanı Selahattin Demirtaş Almanya'da sivil toplum örgütleriyle temaslarda bulundu.
✓ 11 Kasım 2006 tarihinde İtalyan bir heyetle görüşme gerçekleştirildi.
✓ 15 Kasım 2006 tarihinde Kanada Büyükelçiliği Siyasi İşler Temsilcisi ile bir görüşme gerçekleştirildi.
✓ 20 Kasım 2006 tarihinde İsveç Sınır Tanımayan Avukatlar Örgütü ile bir görüşmede bulunuldu.
✓ 27 Kasım 2006 tarihinde Uluslararası Af Örgütü Hollanda Temsilciliği İnsan Hakları Danışmanı Chris Collser ile bir görüşme gerçekleştirildi.
✓ 29 Kasım 2006 tarihinde İsveçli Üniversiteli öğrenciler ile Kültürel Azınlıklar bir görüşme gerçekleştirildi.
✓ 28 Aralık 2006 tarihinde Fransız heyet ile bir görüşme yapıldı.
✓ 14 Mart 2007 tarihinde İngiltere Büyükelçisi ile bir görüşme gerçekleştirildi.
✓ 20 Mart 2007 tarihinde Fransız Heyet ile bir görüşme yapıldı.
✓ 20 Mart 2007 tarihinde Belçika Heyeti bir görüşme yapıldı.

✓ 22 Mart 2007 tarihinde İtalyan Heyeti şubemizi ziyaret ederek görüş alışverişinde bulundu.
✓ 27 Haziran 2007 tarihinde Helsinki Yurttaşlar Komitesi'nin bir üyesi ile görüşme gerçekleştirildi.
✓ 19 Temmuz 2007 tarihinde Alman Büyükelçisiyle bir görüşme gerçekleştirildi.
✓ 20 Temmuz 2007 tarihinde Alman Heyeti ile bir görüşme gerçekleştirildi.
✓ 20 Temmuz 2007 tarihinde şubemizi ziyaret eden İsveç Heyeti ile bir görüşme gerçekleştirildi.
✓ 14 Eylül 2007 tarihinde Şube Başkanı Ali Akıncı, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün Diyarbakır Valiliği'nde sivil toplum örgütleriyle yaptığı toplantıya katıldı.
✓ 17 Eylül 2007 tarihinde Almanya'nın Hannover kentinden gelen 9 Kürt öğrenciyle bir görüşme gerçekleştirildi.

✓ 2 Ekim 2007 tarihinde Diyarbakır Barosu Eğitim Merkezi'nde Baro ve Mazlum-Der'in katılımıyla İngiltere Parlamentosu'ndan iki Parlamenter ile görüşüldü.
✓ 5 Ocak 2008 tarihinde Şube Başkanı Ali Akıncı, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan Diyarbakır Valiliği'nde Sivil Toplum Örgütleriyle yaptığı görüşmede bulundu.
✓ 6 Ocak 2008 tarihinde Deniz Baykal'ın Diyarbakır Barosu Eğitim merkezinde sivil toplum örgütleriyle düzenlediği görüşmeye katılım sağlandı.

✓ 10 Aralık 2007 tarihinde İsveç ve Danimarka büyükelçileriyle bir görüşme gerçekleştirildi.
✓ 1 Mart 2008 tarihinde İtalyan bir heyetle bir görüşme gerçekleştirildi.
✓ 17 Mart 2008 tarihinde Alman heyetle bir görüşme gerçekleştirildi.
✓ 18 Mart 2008 tarihinde İtalyan heyet ve İspanya'dan gelen Bask heyeti şubemizi ziyaret ederek bir görüşme gerçekleştirildi.
✓ 19 Mart 2008 tarihinde Fransız bir heyetle bir görüşme gerçekleştirildi.
✓ 20 Mart 2008 tarihinde şubemizi ziyaret eden Fransız heyet ile görüşme yapıldı.
✓ 20 Mart 2008 tarihinde Almanya'da okuyan Kürt Kökenli öğrencileri ile bir görüşme gerçekleştirildi.

2- YERLİ KURUMLARLA YAPILAN GÖRÜŞMELER

✓ 29 Ağustos 2006 tarihinde Kadın Platformu ile bir görüşme gerçekleştirildi.
✓ 10 Temmuz 2006 tarihinde DTP İl yönetimi şubemizi ziyaret ederek bir görüşme gerçekleştirildi.
✓ 26 Temmuz 2006 tarihinde AKP il başkanı Abdurrahman Kurt ile AKP Milletvekili Cavit Torun ile bir görüşme gerçekleştirildi.
✓ 30 Haziran 2006 tarihinde Mazlum-Der şube yöneticileri şubemizi ziyaret ederek bir görüşmeden bulunuldu.
✓ 23 Kasım 2006 tarihinde Bağlar Belediye Başkanı Yurdusev Özsökmenler ve Bağlar Belediyesi Meclis üyeleri, Şube Başkanımıza verilen ceza ile ilgili destek ziyaretinde bulundu.
✓ 29 Kasım 2006 tarihinde Dicle Üniversitesi'nden 7 akademisyen şubemizi ziyaret ederek görüş alışverişinde bulundular.
✓ 1 Aralık 2006 tarihinde TMMOB, şube başkanımıza verilen cezadan dolayı şubemize destek ziyaretinde bulundu.
✓ 1 Aralık 2006 tarihinde Silvanlı bir mağdur aile nedeniyle Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir ile görüşme gerçekleştirildi.
✓ 21 Aralık 2006 tarihinde Kayapınar Belediye Başkanı Zülküf Karatekin şubemize destek amaçlı bir ziyarette bulundu.

✓ 21 Aralık 2006 tarihinde Pirinçlik karakolunda meydana gelen ölümlü olay nedeniyle Diyarbakır Valiliği ile bir görüşme gerçekleştirildi.

✓ 22 Aralık 2006 tarihinde Sur Belediye Başkanı Abdullah Demirbaş'ın görevden alınmasına ilişkin bir destek ziyareti gerçekleştirildi.

✓ 2 Mayıs 2007 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir ile görüşme gerçekleştirildi.

✓ 18 Haziran 2007 tarihinde AKP yöneticileri şubemizi ziyarette etti.

✓ 27 Ağustos 2007 tarihinde Sivil Toplum Örgütünü Geliştirme Derneği (STGD)şubemizi ziyaret etti.

✓ 13 Kasım 2007 tarihinde TİHV Genel Sekreteri Metin Bakkal şube binamızı ziyaret ederek görüşmede bulundu.

✓ 8 Şubat 2008 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı ile hizmet alanında çalışan işçilerin sorunlarına ilişkin bir görüşme gerçekleştirildi.

3- ŞUBEMİZ TARAFINDAN YAPILAN BASIN AÇIKLAMALARI

✓ 26 Haziran 2006 tarihinde Mazlum-Der ve Özgür-Der ile beraber Kuzey Irak'ta gözaltına alınan Özgür-Der Yönetim Kurulu Üyesi Metin Demir ile ilgili basın açıklaması yapıldı.

✓ 26 Haziran 2006 tarihinde İşkence Önleme Günü nedeniyle TİHV binasında Diyarbakır Barosu, TİHV Mazlum-Der, Tabipler Odası ve İHD, işkence konulu ortak bir basın açıklaması yapıldı.

✓ 30 Haziran 2006 tarihinde Van'ın Bostaniçi Beldesinde Fahrettin İnan adlı yurttaşımız yargısız bir şekilde infaz edilmesine ilişkin ve yurttaşın yaralanmasına ilişkin basın açıklaması yapıldı.

✓ 6 Temmuz 2006 tarihinde Batman'ın Beşiri ilçesinde yakalanan Abbas Emani adlı PKK militanının infaz edildiğine ilişkin görüntülerin ortaya çıkmasından sonra konu ile ilgili şube binamızda Mazlum-Der ve Diyarbakır Barosu'nun katılımıyla ortak bir basın açıklaması yapıldı.

✓ 19 Temmuz 2006 tarihinde Şube binamızda 2006 yılı ilk 6 ayına ilişkin bölgede meydana gelen insan hakları ihlallerine ilişkin rapor basına ve kamuoyuna açıklandı.

✓ 31 Ağustos 2006 tarihinde şube binamızda bölgede süregelen çatışmalı ortamın sona ermesi ve barışa şans verilmesi için bir basın açıklamasın yapıldı. Açıklama sonrasında Barış İçin Bir Gece Uyumama etkinliği gerçekleştirilerek gece boyunca Barış nöbeti tutuldu..

✓13 Eylül 2006 tarihinde Diyarbakır'da 12 Eylül 2006 tarihinde Koşuyolu Parkında meydana gelen elim patlamayı kınama ve failerinin açığa çıkarılmasına ilişkin bir açıklama yapıldı.

✓20 Eylül 2006 tarihinde Ocak-Eylül 2006 aylarına ait Doğu-Güneydoğu Bölgesi İnsan Hakları ihlal raporlarına ilişkin bir basın açıklaması yapıldı.
✓29 Eylül 2006 tarihinde Diyarbakır ili Dicle ilçesinde PKK Militanlarınca kaçırılan 2 Maden işçisine ilişkin bir basın açıklaması yapıldı.
✓20 Kasım 2006 tarihinde Şubemizin Çocuk Komisyonu üyelerinin katılımıyla Suriçi'nde Uğur Kaymaz anıtı önünde Çocuk Haftası ile ilgili bir basın açıklaması yapıldı.
✓22 Kasım 2006 tarihinde Başbakanlık İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Başkanlığı tarafından Diyarbakır Valiliği İnsan Hakları il Kuruluna gönderilen işkence ve kayıp iddialarına ilişkin bir basın açıklaması yapıldı.
✓25 Kasım 2006 tarihinde Şemse Allak Parkı'nda Kadın Komisyonumuzca 1960 yılında Dominik Cumhuriyetinde Trujillo diktatörlüğüne karşı mücadele eden Mirabel kız kardeşlerin gizli polis tarafından tecavüze uğradıktan sonra öldürülmelerinin 46. yıldönümünü, yani *"Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma Günü"* nedeniyle bir basın açıklaması yapıldı.
✓6 Aralık 2006 tarihinde Mazlum-Der binasında İHD, Mazlum-der ve TİHV'in katılımıyla ortak oluşturulan İnsan Hakları Ortak Platformu (İHOP) tarafından bir basın açıklaması yapıldı
✓10 Aralık 2006 tarihinde İnsan Hakları Haftası nedeniyle Koşuyolu Parkı'nda bir basın açıklaması yapıldı.
✓19 Aralık 2006 tarihinde 1996'da Diyarbakır E Tipi Cezaevinde, 1999'da Ankara Ulucanlarda, 2000'de Burdur Cezaevlerinde yaşanan katliamlar nedeniyle bir basın açıklaması yapıldı

✓30 Aralık 2006 tarihinde *'Irak'a demokrasi getireceğiz'* söylemi ile gelen müdahale sonrası Irak'a hakim olan tablo, 'demokrasi' yerine, kaos ve kargaşa olmasına ilişkin bir basın açıklaması yapıldı.

✓18 Ocak 2007 tarihinde şube binamızda 2006 Yılı İnsan Hakları İhlalleri Bölge Raporu basına ve kamuoyuna açıklandı.

✓20 Ocak 2007 tarihinde 19 Ocak 2007 tarihinde uğradığı saldırıda yaşamını yitiren Hrant Dink'e ilişkin bir açıklama yapıldı.

✓15 Mart 2007 tarihinde Cezaevlerinde yaşanan sorunlara dikkat çekmek amacıyla Büyük Postane önünde basın açıklaması yapıldıktan sonra Adalet Bakanlığı'na kart gönderildi.

✓4 Nisan 2007 tarihinde Şubemiz tarafından Mayın Bilinçlendirme Günü nedeniyle bir açıklama yapıldı.

✓06 Nisan 2007 tarihinde çatışmada yaşamını PKK militanı Menan Çaçan'ın cenazesini almak isteyen annesi Saadet Çaçan'a Savcı'nın cenazenin teslimi için eğer aile örgüt hakkında şikayetçi olduğunu belirtirse ancak o zaman cenazeyi alabileceklerini ifade etmesine ilişkin bir açıklama yapıldı.

✓12 Nisan 2007 tarihinde Mardin Şubemizde 2007 yılının ilk üç aylık İnsan Hakları İhlalleri Raporu kamuoyuna açıklandı.

✓29 Nisan 2007 tarihinde Mazlum-Der, Diyarbakır Barosu ve İHD, Genelkurmay Başkanlığı'nın 'Sözde Kürtler' tanımını kullanması nedeniyle ortak bir basın açıklaması yapıldı.

✓26 Mayıs 2007 tarihinde Şube binamızda Mehmet Selim Orhan'ın Diyarbakır'ın Kulp ilçesinin Çağlayan Köyü'nün Deveboynu Mezrası'nda yaklaşık 13 yıl önce askerlerce gözaltına alındıktan sonra bir daha kendisinden haber alınamayan ve sonrasında kemiklerinin Kulp kırsalında bulunduğu toplu mezarla ilgili basın açıklaması yapıldı.

✓1 Haziran 2007 tarihinde Irak'ta gözaltına alınan Metin Demir ile ilgili Özgür-Der ve Mazlum-Der ve İHD, ortak bir basın açıklamasında bulundu.

✓26 Haziran 2007 tarihinde Koşuyolu Parkı'nda İnsan Hakları Anıtı önünde Dünya İşkence Görenlerle Dayanışma nedeniyle İHD, TİHV, Diyarbakır Barosu, Tabipler Odası ve Mazlum-Der ile ortak bir basın açıklaması yapıldı.

✓03 Temmuz 2007 tarihinde Ordu tarafından Yüksek Güvenlikli Bölgeler yani *fiili OHAL* ilan edilen Şırnak, Siirt ve Hakkari illerindeki son gelişmeler ve ciddi insan hakları ihlalleri ile ilgili basın açıklaması yapıldı.

✓13 Temmuz 2007 tarihinde 2007 yılının ilk 6 ayına ait Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi İnsan Hakları İhlalleri raporu açıklandı.

✓1 Ağustos 2007 tarihinde Erzurum H Tipi Cezaevindeki Uygulamalar ile ilgili basın açıklaması yapıldı**.**
✓11 Ağustos 2007 tarihinde katledilen Kadriye Demirel (16) ilgili bir basın açıklaması yapıldı.
✓17.08.2007 tarihinde Irak'ın Şengal bölgesinde yüzlerce Ezidi Kürdün ölümüyle sonuçlanan insanlık dışı saldırıyı kınayan bir açıklama yapıldı..
✓13 Eylül 2007 tarihinde Şırnak ilinin Uludere ilçesinde yaşamını yitiren 12 PKK militanına ilişkin bir basın açıklaması yapıldı.
✓19 Eylül 2007 tarihinde 7. Kolordu'da bir kazı esnasında ortaya çıkan kemiklerle ilgili suç duyurusunda bulunuldu ve kamuoyuna bilgi verildi.
✓1 Ekim 2007 tarihinde Şırnak ili Beytüşşebap ilçesinde minibüste bulunan 12 yurttaşımızın faili meçhul saldırı sonucu hayatını kaybetmesine ilişkin bir basın açıklaması yapıldı.
✓08 Ekim 2007 tarihinde Kürt Sorunu'nun çözümünün silahların değil demokratik araç ve yöntemlerle ele alınmasına ilişkin bir basın açıklaması yapıldı
✓20 Kasım 2007 tarihinde 20 Kasım 1989 tarihli 54 maddelik Çocuk Hakları Sözleşmesinin kuruluş ve ilan edilişinin yıldönümüne ilişkin bir basın açıklaması yapıldı.
✓10 Aralık 2007 tarihinde Koşuyolu Parkında İnsan Hakları Anıtı önünde İnsan Hakları Haftası nedeniyle bir basın açıklaması yapıldı.
✓19 Aralık 2007 tarihinde 19 Aralık 2000'de yapılan cezaevi katliamları ile ilgili basın açıklaması yapıldı.
✓10 Ocak 2008 tarihinde Cezaevinde bulunan Erol Zavar'a mektup gönderimi gerçekleştirildi.
✓11 Ocak 2008 tarihinde Guantanamo Cezaevinin kapatılması için basına bir açıklama yapıldı.
✓13 Şubat 2008 tarihinde Büyük Postane önünde Cezaevlerinde yaşanan sorunlara dikkat çekmek amacıyla bir basın açıklaması yapıldı.

✓24 Şubat 2008 tarihinde faili meçhul bir şekilde öldürülen Elazığ Şube üyelerimiz Kaya ve Metin Can'a ilişkin Elazığ ilinde bir anma etkinliği gerçekleştirildi.

✓27 Şubat 2008 tarihinde Türkiye'nin Kuzey Irak'a yönelik perasyon gerçekleştirmenin Kürt Sorunu'nda bir çözüm olmadığına ilişkin bir basın açıklaması gerçekleştirildi.

✓23 Şubat 2008 tarihinde 2007 Yılı İnsan Hakları İhlalleri Bölge Raporu basına ve kamuoyuna açıklandı.

✓08 Mart 2008 tarihinde 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne ilişkin bir basın açıklaması yapıldı.

✓28 Mart 2008 tarihinde Van, Hakkari ve Siirt illerinde Newroz Kutlamaları sırasında meydana gelen olaylara ilişkin gözlem raporu basına ve kamuoyuna açıklandı.

✓9 Nisan 2008 tarihinde 12.06.1994 tarihinde kurşunlanmış ve yanmış, kimliği bilinmeyen 8 cesedin Kulp ilçesi Bağcılar köyü, Düzpelit mezrası Kevrokok mevkiinde defnedildiği bilgisine Savcılık dosyalarından ulaşınca olay yerindeki kemikler üzerinde DNA incelemesinin yapılmasını talep edilmesi sonucu gömülü 8 ceset üzerinde yapılan DNA incelemesinde, cesetlerden ikisinin kayıp Hasan Örhan ile Mehmet Selim Örhan'a ait olduğunun açığa çıkmasına ilişkin kamuoyuna bir basın açıklaması yapıldı.

4- YERLİ VE YABANCI GAZETECİLERLE YAPILAN GÖRÜŞMELER VE TV-RADYO PROGRAMLARI

✓8 Temmuz 2006 tarihinde İnsan Hakları ihlallerine ilişkin Hollandalı gazetecilerle bir görüşme gerçekleştirildi.
✓7 Temmuz 2006 tarihinde Ayla Albayrak ve Delphin Merlbornier adlı iki gazeteciyle bir görüşme gerçekleştirildi.
✓19 Temmuz 2006 tarihinde Azadiya Welat Gazetesi ile bir görüşme gerçekleştirildi.
✓18 Ağustos 2006 tarihinde İspanyol Gazeteci Carman Rodrige Lopez ile bir görüşme gerçekleştirildi.
✓29 Ağustos 2006 tarihinde Dicle Haber Ajansı ile bir röportaj gerçekleştirildi.
✓24 Eylül 2006 tarihinde Şube Başkanı Selahattin Demirtaş Roj Tv'de yayınlanan Sela Sor Programına katıldı.
✓19 Kasım 2006 tarihinde Can Tv'de Çocuk Hakları ile ilgili yapılan televizyon programına katılım sağlandı.
✓28 Kasım 2006 tarihinde Gün Tv'de Kadına Yönelik Şiddet konulu programa katılım sağlandı.
✓20 Nisan 2007 tarihinde İtalya'dan gelen gazetecilerle bir görüşme gerçekleştirildi.
✓9 Haziran 2007 tarihinde Norveçli gazetecilerle bir görüşme yapıldı.
✓11 Haziran 2007 tarihinde İsveçli Gazeteci Daniel Urey ile bir görüşme gerçekleştirildi.
✓ 12 Haziran 2007 tarihinde Hayat TV temsilcisi şubemize ziyarette bulunarak bir görüşme gerçekleştirildi.
✓13 Haziran 2007 tarihinde Hollanda'dan gelen gazetecilerle bir görüşme gerçekleştirildi.
✓14 Haziran 2007 tarihinde Gün Tv'de canlı yayın programına katılım sağlandı.
✓19 Haziran 2007 tarihinde İngiliz gazetecilerle bir görüşme gerçekleştirildi.

✓22 Temmuz 2007 tarihinde Norveçli gazetecilerle bir görüşme gerçekleştirildi.
✓26 Ağustos 2007 tarihinde Gün Tv'de Abdullah Demirbaş, Mazlum-Der Başkanı Selahattin Çoban ve Tahir Elçi ile Şube Başkanımız Ali Akıncı canlı yayın programına katılım sağladı.
✓12 Eylül 2007 tarihinde Azadiya Welat gazetesi ile 12 Eylül 2006 tarihinde Diyarbakır'da Koşuyolu Parkı'nda 12 insanın ölümüne yol açan patlamaya ilişkin bir röportaj yapıldı.
✓29 Ekim 2007 tarihinde Yunanlı Gazetecilerle bir görüşme gerçekleştirildi.
✓ 31 2007 tarihinde Hollandalı Gazetecilerle bir görüşme gerçekleştirildi.
✓5 Kasım 2007 tarihinde İngiliz gazetecilerle bir görüşme gerçekleştirildi.
✓9 Kasım 2007 tarihinde İspanyol gazetecilerle bölgenin sorunlarına ilişkin bir görüşme gerçekleştirildi.
✓13 Kasım 2007 tarihinde Alman gazeteci ile Kürt Sorununa ilişkin bir görüşme gerçekleştirildi.
✓16 Kasım 2007 tarihinde Alman Gazetecilerle Göç ve göçün yarattığı sorunlara ilişkin bir görüşme gerçekleştirildi.
✓7 Ocak 2008 tarihinde Gün Tv'de 3 Ocak'ta Diyarbakır'da meydana gelen patlamaya ilişkin düzenlenen programa katılım sağlandı.

✓8 Ocak 2008 tarihinde İngiliz gazeteci Sorathan Gorvett ile bir görüşme gerçekleştirildi.
✓4 Şubat 2008 tarihinde Ric Delhaas adlı bir yabancı gazeteci ile görüşme yapıldı.
✓11 Şubat 2008 tarihinde İtalyan gazeteci David Brunetti ile bir görüşme gerçekleştirildi.
✓27 Şubat 2008 tarihinde İngiltere'nin Le Monde gazetesinin muhabiriyle bir görüşme gerçekleştirildi.
✓13 Mart 2008 tarihinde Danimarkalı gazeteci ile bir görüşme gerçekleştirildi.
✓20 Mart 2008 tarihinde Fransız gazeteciyle bir görüşme yapıldı.
✓20 Mart 2008 tarihinde Fransız gazeteci Burçin Gerçek ile görüşme gerçekleştirildi
✓24 Mart 2008 tarihinde İspanya'nın Katalonya bölgesinden bir Gazeteci ile görüşme yapıldı.
✓28 Mart 2008 tarihinde Gün Tv'de 28 Mart olaylarının yıldönümü nedeni ile canlı yayın programına katılım sağlandı.
✓10 Nisan 2008 tarihinde İngiliz gazeteci ile görüşme yapıldı.

5- KURUMUMUZCA GERÇEKLEŞTİRİLEN PANEL, SEMİNER VB. EĞİTİM ÇALIŞMALARI

✓ 16 Temmuz 2006 tarihinde yeni çıkarılan TMK'nın getirdiği düzenlemelere ilişkin basın çalışlarına yönelik bir bilgilendirme çalışması yapıldı.

✓ 4 Eylül 2006 tarihinde Diyarbakır'ın merkeze bağlı Gözeli Köyünde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenen halka yönelik seminerlerde insan haklarına ilişkin bilgilendirme çalışması yapıldı.

✓ 22 Kasım 2006 tarihinde şube binasında Diyarbakır'da bulunan Sivil Toplum Kuruluşlarının üye ve yöneticilerine yönelik Türkiye'de Sivil Haklar konulu bir seminer çalışması yapıldı.

✓ 22 Kasım 2006 tarihinde şubemiz tarafından Diyarbakır değişik semtlerinde bulunan kahvehanelerde Kadına Yönelik Şiddetin önlenmesine ilişkin bir bilgilendirme çalışması yapıldı.

✓ 23 Kasım 2006 tarihinde şubemiz tarafından Diyarbakır değişik semtlerinde bulunan kahvehanelerde Kadına Yönelik Şiddetin önlenmesine ilişkin bir bilgilendirme çalışması yapıldı.

24 Kasım 2006 tarihinde şubemiz tarafından Diyarbakır değişik semtlerinde bulunan kahvehanelerde Kadına Yönelik Şiddetin önlenmesine ilişkin bir bilgilendirme çalışması yapıldı.

✓ 6 Aralık 2006 tarihinde şube binamızda Diyarbakır'da bulunan Sivil Toplum Kuruluşlarının üye ve yöneticilerine yönelik Türkiye'de Sivil Haklar konulu bir seminer çalışması yapıldı.

✓ 6 Aralık 2006 tarihinde Ofis Sanat Sokağında İnsan Hakları Ortak Platformu (İHOP) tarafından ifade özgürlüğü önündeki engellerin kaldırılmasına ilişkin imza standı açıldı.

✓ 23 Nisan 2007 tarihinde Diyarbakır'da açılan sirke şubemizin Çocuk Komisyonu tarafından yapılan organizasyonla çok sayıda çocuk sirke götürüldü.

✓ 15 Aralık 2007 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediye Salonu'nda İHD, Baro, Mazlum-Der ve TİHV ile ortak "Türkiye'de İfade ve Örgütlenme Özgürlüğü Önündeki Engeller" konulu bir panel düzenlendi.

6- KATILIM SAĞLANAN DİĞER FAALİYETLER

✓ 27 Haziran 2006 tarihinde Büyükşehir Belediyesinde Görme Engellilerle ilgili yapılan kokteyle katılım sağlandı.

✓ 2 Temmuz 2006 tarihinde şube binamızda Pir Sultan Abdal Derneği, bir basın toplantısı gerçekleştirdi.

✓ 2 Temmuz 2006 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından Devegeçidi Piknik Alanının açılışına katılım sağlandı.

✓ 6 Temmuz 2006 tarihin Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından kan davalı ailelerinin barışması üzerine Batıkent Düğün Salonu'nda düzenlemiş olduğu Yemeğe katılım sağlandı.

✓ 8 Temmuz 2006 tarihinde Ses Diyarbakır Şubesi'ne bir ziyarette bulunuldu.

✓ 10 Temmuz 2006 tarihinde 1991 yılında faili meçhul bir şekilde öldürülen üyemiz Vedat Aydın'ın anma etkinliğine katılım sağlandı.

✓ 15 Temmuz 2006 tarihinde Ankara'da Barış inisiyatifinin düzenlemiş olduğu toplantıya katılım sağlandı.

✓ 3 Ağustos 2006 tarihinde 3 Eylül 2006 tarihinde Dünya Barış gününe ilişkin yapılacak miting öncesi tertip komitesinin Konukevinde düzenlediği kahvaltılı basın açıklamasında hazır bulunuldu.

✓ 29 Ağustos 2006 tarihinde Diyarbakır Barış İnisiyatifinin gerçekleştirdiği basın açıklamasına destek sunuldu.

✓ 1 Eylül 2006 tarihinde Diyarbakır Kadın Örgütlerinin Fatih Lisesi önünden Silopi Yürüyüşüne yürüyüş boyunca gözlemci olarak katılım sağlandı.

✓ 6 Eylül 2006 tarihinde Diyarbakır Barosu'nun Adli yılın açılışı nedeniyle Dağkapı Burcunda yapmış olduğu basın açıklamasına katılım sağlandı.

✓ 7 Eylül 2006 tarihinde Lice belediyesinin bahar şenlikleri kapsamında düzenlemiş olduğu Festivale katılım sağlandı.

✓ 8 Eylül 2006 tarihinde Adıyaman Şubemiz tarafından düzenlenen Barış konulu panele panelist olarak katılım sağlandı.

✓ 9 Eylül 2006 tarihinde Türkiye Barış Girişimi'nin Ankara'da düzenlemiş olduğu Barış'a dair çözümler konulu toplantıya katılım sağlandı.

✓ 9 Eylül 2006 tarihinde Silvan Belediyesi'nin faaliyetleri kapsamında yapmış olduğu bir takım açılışlara katılım sağlandı.

✓ 10 Eylül 2006 tarihinde Diyarbakır Tes-İş 1 Nolu Şubesi'nin Büyükşehir Belediyesinde yapmış olduğu Genel Kuruluna katılım sağlandı.

✓ 16 Eylül 2006 tarihinde Gazeteciler Cemiyetinin açılışına katılım sağlandı.

✓ 20 Eylül 2006 tarihinde şube binamızda Ezilenlerin Sosyalist Platformu (ESP) bir basın açıklaması gerçekleştirdi.

✓ 20 Eylül 2006 tarihinde Seyrantepe'de faili meçhul bir şekilde öldürülen Musa Anter'in anma etkiliğine katılım sağlandı.

20 Eylül 2006 tarihinde Gündem Gazetesi'nin Musa Anter adına verilen gazetecilik ödülleri törenine katılım sağlandı.

✓ 20 Eylül 2006 tarihinde Ortadoğu Sanayi Fuarının açılış resepsiyonuna katılım sağlandı.

✓ 30 Eylül 2006 tarihinde Yenişehir Belediyesi tarafından açılışları yapılan Tigris Marketler zincirinin açılışlarına katılım sağlandı.

✓ 30 Eylül 2006 tarihinde Kurdi-Der'in Konukevinde yaptığı Resepsiyona katılım sağlandı.

✓ 8 Ekim 2006 tarihinde İzmir şubemiz tarafından gerçekleştirilen kahvaltılı üye toplantısına katılım sağlandı.

✓ 8 Kasım 2006 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi bünyesinde yürütülen Yerel Gündem 21 Koordinasyon toplantısına katılım sağlandı.

✓ 9 Kasım 2006 tarihinde vefat eden üyemiz Remziye Kumruaslan'ın mezarı ziyaret edildi.

✓ 14 Kasım 2006 tarihinde Devlet Hastanesinde önünde SES'in sosyal haklara ilişkin düzenlemiş olduğu basın açıklamasına katılım sağlandı.

✓ 14 Kasım 2006 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinde Çocuk İstismarı konulu Yuvarlak Masa toplantısına katılım sağlandı.

✓ 18 Kasım 2006 tarihinde Diyarbakır'da Toplumsal Hukuk Araştırmaları Vakfı (TOHAV) tarafından düzenlenen seminere katılım sağlandı.

✓ 18 Kasım 2006 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından Edebiyat Günleri kapsamında düzenlenen etkinliklerine katılım sağlandı.
✓ 18 Kasım 2006 tarihinde Sur Belediyesinin Çocuk Haklarına ilişkin Nilgün Düğün salonunda düzenlemiş olduğu etkinliğe katılım sağlandı.
✓ 18 Kasım 2006 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinin Edebiyat günleri kapsamında düzenlenen Resepsiyonuna katılım sağlandı.
✓ 19 Kasım 2006 tarihinde Akyıl işçilerinin çıkarılan işçilerle ilişkin girdikleri greve destek ziyaretinde bulunuldu.
✓ 29 Kasım 2006 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi bünyesinde yürütülen Yerel Gündem 21 Meclis toplantısına katılım sağlandı.
✓ 30 Kasım 2006 tarihinde Barış Anneleri Bağlar Postanesinin önünde yapılan basın açıklaması katılım sağlandı.
✓ 30 Kasım 2006 tarihinde Dedeman Otelinde SHÇEK ve UNICEF'in ortak işbirliği sonucu sokak çocuklarına yönelik düzenlenen toplantıya destek sunuldu.
✓ 1 Aralık 2006 tarihinde Devlet Tiyatrosunun önünde Akyıl işçileri tarafından yapılan basın açıklaması destek sunuldu.
✓ 2 Aralık 2006 tarihinde Diyarbakır DTP il örgütünün Konukevi önünde yapmış olduğu basın açıklaması gözlemci olarak izlendi.
✓ 3 Aralık 2006 tarihinde Tuhad-Der'in taşındığı yeni binasının açılışına katılım sağlandı.
✓ 25 Kasım 2006 tarihinde Baro Eğitim Merkezinde düzenlenen Yuvarlak Masa Toplantısına katılım sağlandı.
✓ 9 Aralık 2006 tarihinde Kamu Emekçileri Konfederasyonu (KESK) tarafından Kaplan Düğün Salonu'nda düzenlenen geceye katılım sağlandı.
✓ 13 Aralık 2006 tarihinde Miryıldız Düğün salonunda kan davalı ailelerin barıştırıldığı Barış Yemeğine katılım sağlandı.
✓ 16 Aralık 2006 tarihinde DTP'li seçilmiş Belediye Başkanlarının Kürt Sorununa barışçıl çözüme ilişkin Ankara Yürüyüşüne bir heyet olarak eşlik edildi.
✓ 23 Aralık 2006 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından tamamlanan Yeni Şehirlerarası Otogarın açılışına katılım sağlandı.

✓ 24 Aralık 2006 tarihinde BTS Diyarbakır Şubesinin Genel Kuruluna katılım sağlandı.
✓ 25 Aralık 2006 tarihinde TUHAD-DER Genel Kuruluna katılım sağlandı.
✓ 30 Ocak 2007 tarihinde TMMOB'da tarihi Hasankeyf'in baraj yapımıyla sular altında kalmamasına ilişkin yapılan basın açıklamasını destek sunuldu.
✓ 3 Şubat 2007 tarihinde Miryıldız Düğün Salonunda Pir Sultan Derneği Diyarbakır Şubesinin düzenlediği Aşure gününe katılım sağlandı.
✓ 4 Mart 2007 tarihinde Barış Platformu'nun Kürt Sorununa yönelik yapmış olduğu Basın Açıklamasına katılım sağlandı.

✓ 7 Mart 2007 tarihinde Tüm Bel-Sen'in Büyük Şehir Belediyesinde düzenlemiş olduğu toplantıya katılım sağlandı.
✓ 10 Mart 2007 tarihinde düzenlenen Dünya Kadınlar Günü Mitingine katılım sağlandı.
✓ 12 Mart 2007 tarihinde İMO'da Diyarbakır Barış Girişimi'nin Barışa dair yapmış olduğu basın açıklamasına katılım sağlandı.
✓ 13 Mart 2007 tarihinde Tuhad-Fed tarafından Cezaevlerinde yaşanan sorunlara ilişkin yapılan basın açıklamasına destek sunuldu.
✓ 28 Mart 2007 tarihinde Eğitim-Sen tarafından düzenlenen basın açıklamasına katılım sağlandı.
✓ 28 Mart 2007 tarihinde 28 Mart Diyarbakır olayları sırasında ateşli silah yaşamını yitiren 5 yaşındaki Abdullah Duran adına yapılan çocuk öykülerine etkinliğine katılım sağlandı.

✓ 8 Nisan 2007 tarihinde Eğitim-Sen Diyarbakır Şubesi'nin düzenlediği mitinge katılım sağlandı.
✓ 10 Nisan 2007 tarihinde Bağlar Belediyesi'nin düzenlediği "Bilinçli Çiftçi Sağlıklı Ürün" projesinin tanıtım kokteyline katılım sağlandı.
✓ 24 Nisan 2007 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Sergi salonunda çocukların açmış olduğu sergiye katılım sağlandı.
✓ 6 Mayıs 2007 tarihinde Tuhad-Der'in düzenlediği basına açıklamasına katılım sağlandı.
✓ 13 Mayıs 2007 tarihinde Yenişehir Belediyesi tarafından düzenlenen gençlik konulu Konferansa katılım sağlandı.
✓ 13 Mayıs 2007 tarihinde AZC Plaza önünde Anneler Günü nedeniyle Diyarbakır Kadın Platformu tarafından düzenlenen basın açıklaması katılım sağlandı.
✓ 25 Mayıs 2007 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından açılan kurslar sonucu mezun olan kişilerin "Meslek Edinme Sertifikası" törenine katılım sağlandı.
✓ 27 Mayıs 2007 tarihinde Melik Ahmet Lisesi tarafından açılan resim sergisi ziyaret edildi.
✓ 30 Mayıs 2007 tarihinde Keçiburcu'nda düzenlenen Diyarbakır Kültür ve Sanat Festivali'nin açılış kokteyline katılım sağlandı.
✓ 3 Haziran 2007 tarihinde Büyükşehir Belediyesi Tiyatro salonunda Festival kapsamında düzenlenen "Darbeler Demokrasi ve Siyaset" konulu panele katılım sağlandı.
✓ 5 Haziran 2007 tarihinde Yenişehir Belediyesi tarafından binalar arasındaki boş alanların yeşil alana dönüştürülmesi ile açılışı yapılan parklar katılım sağlandı.
✓ 5 Haziran 2007 tarihinde Kayapınar Belediyesi tarafından düzenlenmesi yapılan Medya Parkı'nın açılışına katılım sağlandı.
✓ 10 Haziran 2007 tarihinde Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Salonunda Haberleşme ve Bilgisayar Mühendisliği günleri etkinliğine katılım sağlandı.
✓ 10 Haziran 2007 tarihinde Diyarbakır Kadın Platformu tarafından Bağlar Belediyesi Konferans salonunda düzenlenen Kadın İntiharları konulu seminere katılım sağlandı.
✓ 11 Haziran 2007 tarihinde İHD Batman Şubesi'nin üyelerle dayanışma gecesine katılım sağlandı.
✓ 12 Haziran 2007 tarihinde Kayapınar Belediyesi tarafından düzenlenen "Sokak Futbolu"nun açılış törenine katılım sağlandı.

✓ 12 Haziran 2007 tarihinde Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Salonu'nda düzenlenen Dünya Çocuk İşçiliği konulu toplantıya katılım sağlandı.
✓ 13 Haziran 2007 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan Köylere Su Götürme Projesi'nin temel atma törenine katılım sağlandı.
✓ 14 Haziran 2007 tarihinde Sur Belediyesinin faaliyetlerinin anlatım çalışmalarına katılım sağlandı.
✓ 14 Haziran 2007 tarihinde Abdullah Demirtaş'ın Belediye Başkanlığı görevinden alınması nedeniyle kendisine destek ziyaretinde bulunuldu.
✓ 15 Haziran 2007 tarihinde Yerel Gündem 21'nin kadın çalışmalarına destek sunuldu.
✓ 17 Haziran 2007 tarihinde Hayat TV tarafından düzenlenen Dayanışma gecesine katılım sağlandı.
✓ 19 Haziran 2007 tarihinde Dicle Üniversitesi Hastanesinin çalışanlarının çalışma koşullarının düzeltilmesine ilişkin yapmış oldukları eyleme destek amaçlı katılım sağlandı.
✓ 28 Haziran 2007 tarihinde Kalp Krizi geçirip yaşamını yitiren Orhan Doğan'ın Cizre'de yapılan cenaze törenine katılım sağlandı.
✓ 2 Temmuz 2007 tarihinde Sur Belediye önünde yapılan basın açıklamasına katılım sağlandı.
✓ 10 Temmuz 2007 tarihinde 1991 yılında faili meçhul bir şekilde katledilen Vedat Aydın'ın anma törenine katılım sağlandı.
✓ 27 Temmuz 2007 tarihinde grevde bulunan Akyıl işçileri tarafından yapılan basın açıklamasına destek amaçlı katılım sağlandı.
✓ 19 Ağustos 2007 tarihinde Azadiya Welat Gazetesi tarafından düzenlenen resepsiyona katılım sağlandı.
✓ 20 Ağustos 2007 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanan 2005 yılı Bütçesine ilişkin toplantıya katılım sağlandı.
✓ 22 Ağustos 2007 tarihinde Bağlar Belediyesinin düzenlemiş olduğu resepsiyona katılım sağlandı.
✓ 24 Ağustos 2007 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesince ulaşım master planı kapsamında Minibüs ve Özel Halk Otobüsleri şoförleriyle Bağlar Belediyesi Konferans Salonu'nda yapılan toplantıya katılım sağlandı.

✓ 5 Eylül 2007 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi bünyesinde faaliyetlerini yürüten Yerel Gündem 21'in düzenlemiş olduğu toplantıya katılım sağlandı.

✓ 10 Eylül 2007 tarihinde İMO'da DTP Diyarbakır Milletvekilleriyle bir görüşme gerçekleştirildi.
✓ 11 Eylül 2007 tarihinde Tüm-Bel-Sen Diyarbakır Şubesi'nin Bağlar Belediyesi Konferans Salonu'nda engellilere verilen sertifikalara ilişkin yapılan törene katlım sağlandı.
✓ 12 Eylül 2007 tarihinde 12 Eylül 2006 tarihinde Diyarbakır'ın Koşuyolu Parkı'nda patlayan bomba sonucu yaşamını yitiren 10 kişinin ölüm yıldönümü ile ilgili Kadın Hareketinin yaptığı oturma eylemine katılım sağlandı.
✓ 20 Eylül 2007 tarihinde faili meçhul bir şekilde katledilen Musa Anter'in ölüm yıldönümüne ilişkin anma etkiliğine katılım sağlandı.
✓ 21 Eylül 2007 tarihinde Tuhad-Fed'in Cezaevlerinde yaşanan sorunlara ilişkin yapılan basın toplantısına katılım sağlandı.
✓ 21 ve 23 Eylül 207 tarihleri arasında Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Toplantı Salonu'nda düzenlenen "Türkiye'de Cezaevleri" konulu sempozyuma katılım sağlandı.
✓ 6 Ekim 2007 tarihinde KESK tarafından Ofis AZC Plaza önünde düzenlemiş olduğu basın açıklamasına katılım sağlandı.
✓ 28 Ekim 2007 tarihinde Cezaevlerinde yaşanan sorunlara ilişkin yapılan basın açıklamasına katılım sağlandı.

✓ 28 Ekim 2007 tarihinde Haber-Sen Diyarbakır Şubesi'nin Genel Kuruluna katılım sağlandı.
✓ 6 Kasım 2007 tarihinde Kayapınar Belediyesi tarafından yapılan Basketbol sahasının açılışına katılım sağlandı.
✓ 7 Kasım 2007 tarihinde Dicle Üniversitesi öğrencilerinin düzenlemiş oldukları yürüyüş gözlendi.
✓ 14 Kasım 2007 tarihinde Tuhad-Fed'in düzenlemiş olduğu Cezaevlerinde yaşanan sorunlara dikkat çekmek amacıyla yapılan basın açıklamasına katılım sağlandı.
✓ 18 Kasım 2007 tarihinde Türkiye Barış Meclisi'nin Ankara'da düzenlemiş olduğu Kürt Sorunu'na Demokratik Barışçıl Çözüm konulu toplantıya katılım sağlandı.
✓ 20 Kasım 2007 tarihinde Çocuk Hakları Haftası kapsamında Sur Belediyesi Çocuk Anıtı önünde Basın açıklaması yapıldıktan sonra çocuk hakları konulu broşürler halka dağıtıldı.
✓ 23 Kasım 2007 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından projesi yapılan Batı Kolektörü inşaatının temel atma törenine katılım sağlandı.
✓ 23 Kasım 2007 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Halk Otobüsleri şoförlerinde katıldığı toplantıya katılım sağlandı.
✓ 24 Kasım 2007 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Salonu'nda düzenlenen İslam'da Barışın dili adlı panele katılım sağlandı.
✓ 24 Kasım 2007 tarihinde Eğitim-Sen'in Ofis AZC Plaza önünde düzenlediği basın açıklamasına katılım sağlandı.
✓ 25 Kasım 2007 tarihinde yapılan "Onurlu Yaşama Çağrı" mitingde şube yöneticilerimiz tüm arama noktalarında gözlem yaptı.
✓ 28 Kasım 2007 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan Hayvan Bakımevi'nin açılışına gidildi.
✓ 28 Kasım 2007 tarihinde Kayapınar Belediyesi tarafından açılan Kültür Evi'nin açılışına katılım sağlandı.
✓ 3 Aralık 2007 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Sergi Salonu'nda Engelliler ili ilgili açılan resim sergisine izlendi.
✓ 13 Aralık 2007 tarihinde Tuhad-Fed'in Cezaevlerinde yaşanan sorunlara ilişkin yapılan basın açıklamasına katılım sağlandı.
✓ 16 Aralık 2007 tarihinde Tuhad-Fed'in Büyük Postane önünde Cezaevlerindeki sorunlara dikkat çekmek amacıyla yapmış olduğu basın açıklamasına katılım sağlandı.

✓ 19 Aralık 2007 tarihinde Diyarbakır E Tipi Cezaevi önünde Cezaevlerinde yaşanan katliamlara ilişkin yapılan basın açıklamasına katılım sağlandı.

✓ 23 Aralık 2007 tarihinde Bağlar Dörtyol'da kadınların Operasyonları protesto etmek amacıyla yaptığı basın açıklaması gözlendi.

✓ 7 Ocak 2008 tarihinde Yerel Gündem Çocuk Çalışma Grubu'nun faaliyetlerine katılım sağlandı.

✓ 12 Ocak 2008 tarihinde Tüm-Bel-Sen Genel Kuruluna katılım sağlandı.

✓ 13 Ocak 2008 tarihinde Tarım-Orkam-Sen Genel Kuruluna katılım sağlandı.

✓ 14 Ocak 2008 tarihinde Yerel Gündem 21 tarafından düzenlenen "Kadın ve Siyaset" konulu kokteyle katılım sağlandı.

✓ 19 Ocak 2008 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Salonu'nda Diyarbakır Barış Girişimi'nin düzenlediği Hrant Dink'i anma etkiliğine katılım sağlandı.

26 Ocak 2008 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Tiyatrosunda Diyarbakır Barosu tarafından "Sivil Anayasa" konulu panele katılım sağlandı.

✓ 27 Ocak 2008 tarihinde Pir Sultan Abdal Derneği'nin düzenlemiş olduğu "Aşure Günü"ne katılım sağlandı.

✓ 31 Ocak 2008 tarihinde Barış Annelerinin Operasyonlara ve Kürt Sorununa ilişkin düzenlemiş olduğu basın açıklaması katılım sağlandı.
✓ 2 Şubat 2008 tarihinde Kurdi-Der'in düzenlemiş olduğu resepsiyona katılım sağlandı.
✓ 2 Şubat 2008 tarihinde BES'in Genel Kuruluna katılım sağlandı.
✓ 5 Şubat 2008 tarihinde DTP'nin Operasyonların durdurulmasına ilişkin düzenlemiş olduğu Şırnak yürüyüşüne bir heyet oluşturularak gözlemci olarak katılım sağlandı.
✓ 7 Şubat 2008 tarihinde Büyükşehir Belediyesi Tiyatro salonunda Engelliler Platformu düzenlemiş olduğu etkinliğe katılım sağlandı.
✓ 21 Şubat 2008 tarihinde Yerel Gündem 21'in Diyarbakır Temel sorunları ile ilgili yapılan basın açıklaması katılım sağlandı.
✓ 23 Şubat 2008 tarihinde Eğitim-Sen Genel Kurulu'na katılım sağlandı.
✓ 29 Şubat 2008 tarihinde Kayapınar Belediyesi tarafından Büyükşehir Belediyesi Salonu'nda düzenlenen "Yerel yönetim ve Ekoloji" konulu panele katılım sağlandı.
✓ 2 Mart 2008 tarihinde Diyarbakır Barosu'nun Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Salonu'nda düzenlediği "Sivil Bir Anayasa Arayışı" konulu konferansa katılım sağlandı.
✓ 2 Mart 2008 tarihinde 8 Mart Dünya Kadınları Günü'ne ilişkin Urfa'nın Suruç ilçesinde düzenlenen mitinge katılım sağlandı.
✓ 5 Mart 2008 tarihinde Kardelen Kadınevi'nin kadın sorunlara ilişkin yapmış olduğu açıklamaya katılım sağlandı.
✓ 7 Mart 2008 tarihinde Kayapınar Belediyesince yapılan Ekin Parkı'nın açılışına katılım sağlandı.
✓ 8 Mart 2008 tarihinde 8 Mart Kadınlar Günü nedeniyle düzenlenen mitingine katılım sağlandı ve arama noktalarında gözlem yapıldı.
✓ 11 Mart 2008 tarihinde Dicle Üniversitesi Öğrenci Derneği'nin Halepçe katliamına ilişkin düzenlemiş olduğu basın açıklaması katılım sağlandı.
✓ 12 Mart 2008 tarihinde Pir Sultan Abdal Derneği'nin Koşuyolu Parkında yapmış olduğu basın açıklamasına katılım sağlandı.
✓ 12 Mart 2008 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından açılan Meslek Edinme Merkezi'nin açılışına katılım sağlandı.

✓ 14 Mart 2008 tarihinde Tabipler Odası'nın Büyükşehir Belediyesi Tiyatro solunda düzenlemiş olduğu bölgemizde sıklıkla karşılaşılan SSPE hastalığına ilişkin Panele katılım sağlandı.
✓ 21 Mart 2008 tarihinde Şırnak ve Cizre'de düzenlenen Newroz kutlamalarına gözlemci olarak katılım sağlandı.
✓ 22 Mart 2008 tarihinde Ezilenlerin Sosyalist Platformu tarafından Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Salonu'nda düzenlenen "Kürt Sorununda Emekçi Çözüm" konulu panele katılım sağlandı.
✓ 7 Nisan 2008 tarihinde Dicle Haber Ajansı'nın Gazeteciler Cemiyetinde yapmış olduğu basın açıklamasına katılım sağlandı.
✓ 12 Nisan 2008 tarihinde İHD Genel Merkez tarafından Elazığ Şubemizde gerçekleştirilen Eğitim seminerine 5 Yönetici ve üyemiz katıldı.
✓ 14 Nisan 2008 tarihinde Dicle Üniversitesi Öğrenci Derneği tarafından yapılan açlık grevi eylemine ilişkin bir ziyaret gerçekleştirildi.

7- DEMOKRASİ PLATFORMU KAPSAMINDA YAPILAN FAALİYETLER

✓ 26 Haziran 2006 tarihinde Demokrasi Platformu olarak Büyük Şehir Belediyesi önünde bir basın açıklaması yapıldı.
✓ 11 Temmuz 2006 tarihinde Tes-İş şube binasında Ali Öncü'nün tutuklanmasına ilişkin duruşma öncesinde bir basın açıklaması yapıldı.
✓ 15 Ağustos 2006 tarihinde TEK-SİF sendikasının grev yapan işçilere ilişkin düzenlenmiş olduğu basın açıklamasına Demokrasi Platformu olarak destek sunuldu.
✓ 1 Eylül 2006 tarihinde Büyükşehir Belediyesi önünde Dünya Barış Günü'ne ilişkin bir basın açıklaması yapıldı.
✓ 6 Eylül 2006 tarihinde Demokrasi Platformu olarak DSİ Bölge Müdürlüğünde bir yemek düzenlendi.
✓ 13 Eylül 2006 tarihinde 12 Eylül 2006 tarihinde Koşuyolu parkında meydana gelen patlamaya ilişkin olayın olduğu yerde yaptığı basın açıklaması yapıldı.
✓ 14 Eylül 2006 tarihinde Diyarbakır'da yaşanan patlamada yaşamını yitirenlerin başsağlığına gidildi.

✓ 16 Eylül 2006 tarihinde Diyarbakır'da meydana gelen patlamayı protesto etmek amacıyla geniş katılımlı bir yürüyüş gerçekleştirildi.

✓ 22 Kasım 2006 tarihinde İHD Şube Başkanı Selahattin Demirtaş'a verilen hapis cezası ile ilgili yaptığı basın açıklaması yapıldı.

✓ 28 Aralık 2006 tarihinde Adalet Bakanlığı'na Cezaevlerinde yaşanan tecritlere ilişkin kartlar gönderilerek basına açıklama yapıldı.

✓ 13 Mart 2007 tarihinde Ofis AZC plaza önünde bir basın açıklaması yapıldı.

✓ 16 Mart 2007 tarihinde Halepçe Katliamının yıldönümüne ilişkin bir basın açıklaması yapıldı.

✓ 20 Mart 2007 tarihinde Newroz bayramına ilişkin bir resepsiyon düzenlendi.

✓ 1 Mayıs 2007 tarihinde Dağkapı Meydanı'nda 1 Mayıs İşçi Bayramına ilişkin bir açıklama yapıldı.

✓ 3 Temmuz 2007 tarihinde Demokrasi Platformu'nun Bin Umut Adaylarını desteklediğini belirten bir basın açıklaması yapıldı.

✓ 24 Ağustos 2007 tarihinde Irak'ta Yezidilerin yaşadığı Şengal bölgesinde düzenlenen bombalı saldırılar sonucu yaklaşık 500 kişinin ölümü ile sonuçlanan katliama ilişkin bir kınama açıklaması yapıldı.

✓ 11 Ekim 2007 tarihinde Ofis AZC Plaza önünde Gündem ve Azadiya Welat gazetelerinin kapatılması dair bir basın açıklaması yapıldı.

✓ 16 Eylül 2007 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir ile birlikte Gazi Caddesinde yapılan kaldırım, asfalt ve diğer çalışmalar izlendi.

✓ 7 Kasım 2007 tarihinde Demokrasi Platformu olarak Kürt Sorununa barışçıl çözüm konulu bir Demokrasi ve Barış Deklarasyonu basına ve kamuoyuna açıklandı.

✓ 18 Kasım 2007 tarihinde İnşaat Mühendisleri Odası'nda (İMO) Gündem Gazetesi'nin kapatılmasına ilişkin bir basın açıklaması yapıldı.

✓ 22 Kasım 2007 tarihinde Ofis AZC Plaza önünde bir basın açıklaması gerçekleştirildi.

✓ 24 Kasım 2007 tarihinde Büyük Şehir Belediyesi Encümen Salonu'nda Ulaşımla ilgili sorunlar konulu toplantıya katılım sağlandı.

✓ 10 Ocak 2008 tarihinde Diyarbakır DTP Milletvekilleri Gülten Kışanak ve Mardin DTP Milletvekili Emine Ayna ile bir görüşme gerçekleştirdi.

✓ 1 Mart 2008 tarihinde Dağkapı Meydanı'nda sınır ötesine yapılan operasyonlara ilişkin bir basın açıklaması yapıldı.

✓ 12 Mart 2008 tarihinde Halepçe katliamına ilişkin Dağkapı Meydanı'nda bir basın açıklaması yapıldı.

✓ 27 Mart 2008 tarihinde bölgede Newroz kutlamaları sırasında yaşanan olaylarla ilgili Ofis AZC plaza önünde bir basın açıklaması yapıldı.

8- ŞUBEMIZ TARAFINDAN OLUŞTURULAN HEYET ÇALIŞMALARI

✓ T.C. Vatandaşı Metin Demir (1 Haziran 2006), Mustafa Eğilli ve M.Hasip Yokuş Adlı Kişilerin (19 Haziran 2006) Irak Kürt Federe Bölgesinde Gözaltına Alındıkları ve Akıbetleri Hakkında Bilgi Alınamadığı İddialarını Araştırma Heyeti.

✓ 17 Aralık 2006 Tarihinde Diyarbakır İli Yolboyu (Pirinçlik) Köyünde Yaşamını Yitiren Şemsettın Yavuzkaplan (16)Adlı Çocuğun Ölümüne Jandarma Görevlilerini Neden Olduğu İddialarına İlişkin Araştırma-İnceleme Heyeti

✓ 17 Ağustos 2007 Siirt İli Pervari İlçesi Yapraktepe Köyü Çemekare Mezrasında (Yayla) Yaşanan Keyfi Gözaltı, Tehdit,

Gıda Ambargosu, Zorunlu Göçe Zorlama ve Diğer Hak İhlalleri İddialarını Araştırma-İnceleme Heyeti

✓ 16 Temmuz 2007 Tarihinde Ferit Köşkü Mahallesinde Yargısız İnfaz Yapıldığı İddialarını Araştırma Heyeti

✓ 29 Eylül 2007 Tarihinde Şırnak İli Beytüşşebap İlçesi Beşağaç (Hemkan) Köyü'nde 12 Yurttaşın Yaşamını Yitirdiği 2 Yurttaşın Yaralandığı Minibüs Taranması Olayı İle İlgili Araştırma-İnceleme Heyeti

✓ 22 Mart 2008 Tarihinde Van İlinde ve Yüksekova İlçesinde Newroz Kutlamalarının Valilik ve Kaymakamlıkça Yasaklanmasının Ardından Meydana Gelen Hak İhlallerini ve Yargısız İnfaz Vakalarını Araştırma-İnceleme Heyeti (28 Mart 2008)

2006–2008 YILI FAALİYETLERİ İSTATİSTİKLERİ

— Devletler ve Yabancı STK Temsilcileriyle Yapılan Görüşmeler:39

— Yerli Kurumlarla Yapılan Görüşmeler : 16

— Şubemiz Tarafından Yapılan Basın Açıklamaları : 47

— Yerli ve Yabancı Gazetecilerle Yapılan Görüşmeler ve TV-Radyo Programları : 34

— Kurumumuzca Gerçekleştirilen Panel, Seminer ve Eğitim Çalışmaları : 10

— Katılım Sağlanan Diğer Faaliyetler :143

— Şubemizin Demokrasi Platformu Kapsamında Yapılan Faaliyetler : 26

— Şubemiz Tarafından Oluşturulan Heyet Çalışmaları : 6

III. BÖLÜM

A) ŞUBEMİZİN KOMİSYONLARI TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN FAALİYETLER

1- HUKUK KOMİSYONU

Hukuk Komisyonu Üyeleri: Av. Ömer Halefoğlu, Av. Reyhan Yalçındağ, Av. Selehattin Demirtaş, Av. Ömer Halefoğlu, Av. Serdar Çelebi, Av. Mehmet Bozkurt, Av. M. Şirin Tangüner, Av. Bülent Temel, Av. Raşit Yalçın, Av. Baran Pamuk ile birlikte üyelerimiz arasında bulunan birçok avukat tarafından da katkı sunulmuştur.

Hukuk Komisyonumuzun amacı, çeşitli hak ihlallerine maruz kalan ya da haklarının ihlal edildiği iddiası ile şubemize başvuruda bulunan mağdurlara hukuksal yardım sunmaktır. Çalışma dönemi içerisinde şubemize çeşitli hak ihlallerine ilişkin başvurular yapılmıştır. Komisyonumuz, yapılan tüm başvurularla ilgili başvuruculara ayrıntılı bilgiler vererek hukuksal danışmanlık hizmeti sunmuştur. Yine spesifik bazı başvurularda başvurucuların ulusal ve uluslar arası bazı mekanizmalara ulaşmalarına yardımcı olmuştur. Bu anlamda Hukuk Komisyonu tarafından, yapılan başvurular değerlendirilerek ulusal yargı mekanizmalarının tükenmesine rağmen etkin bir sonuç alınamayan bazı başvuruları, mağdurların talepleri doğrultusunda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi önüne taşımıştır. Ayrıca önceki dönemlerde aynı şekilde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi önüne götürülen dosyaların takibi sağlanarak bir kısmı sonuçlandırılmıştır.

Hukuk Komisyonumuzun görev yaptığı Haziran 2006 - Nisan 2008 itibariyle

- Başvurulara İstinaden Yazılan Dilekçe Sayısı:……. 214
- AİHM'e Götürülen Başvuru Sayısı:……... 10
- AİHM'de Devam Eden Toplam Dava Sayısı:…… . 22
- AİHM'de Sonuçlanan Dava Sayısı : ……...… ..6
- İç Hukukta Takip Edilen Dava Sayısı : ……100
- İç Hukukta Sonuçlanan Dava Sayısı :……10

İÇ HUKUKTA TAKİP EDİLEN DAVALAR

	MAHKEME	DOSYA NUMARASI	DURUŞMA TARİHİ	SONUCU
1	Diyarbakır Çocuk Mah.	2005/569 E. Ceylan Şimşek	Dosya Yargıtay'da	Bazı sanıklar hakkında ceza ve erteleme, bazı sanıklar hakkında beraat kararı verildi. İtiraz ve Temyiz edildi.
2	Mardin 1. Ağır Ceza Mah	2003/137 Nurcan Çakan	Dosya derdest	
3	Adana 2. Ağır Ceza Mah	2004/142 Şiyar Perinçek	Dosya Yargıtay'da	Sanıklar hakkında beraat kararı verildi. Temyiz edildi.
4	7. Kolordu Askeri Mah	2006/1131	Uyuşmazlık Mahkemesinde	Askeri mahkemenin de görevsizlik kararı vermesi üzerine, görevli mahkemenin belirlenmesi için dosya Uyuşmazlık mahkemesine gönderildi.
5	7. Kolordu Askeri Mah	2006/1132	Uyuşmazlık Mahkemesinde	Askeri mahkemenin de görevsizlik kararı vermesi üzerine, görevli mahkemenin belirlenmesi için dosya Uyuşmazlık mahkemesine gönderildi.
6	Eskişehir Ağır Ceza Mah	2005/226 Uğur Kaymaz	Dosya Yargıtay'da	Sanıklar hakkında beraat kararı verildi. Temyiz edildi.
7	D.Bakır 4. Ağır Ceza Mah	2005/228 Selahattin Demirtaş	Dosya Yargıtay'da	Mahkumiyet kararı verildi. Temyiz edildi.
8	D.Bakır 5. Ağır Ceza Mah	2005/258 Selahattin Demirtaş	Dosya Yargıtay'da	Mahkumiyet kararı verildi. Temyiz edildi.
9	Diyarbakır 7. Asliye Ceza Mah.	2007/479 Murat Yavuzer	Dosya Yargıtay'da	Diyarbakır Cum. B.Savcılığı tarafından verilen takipsizlik kararına itiraz edildi. Karar bozuldu. 4 sanık yargılandı. Beraat kararı verildi. Dosya Yargıtay'da
10	Diyarbakır 2. Asliye Ceza Mah.	2008/1 Türkan Gezginci	20/05/2008	İlk duruşması yapılacak
11	D.Bakır 4. Ağır Ceza Mah	2007/394 Vetha Aydın	Dosya İtiraz Merciinde	Siirt Şb. Bşk. Vetha Aydın, 1 Eylül dünya Barış Günü vesilesi ile yapılan basın açıklamasından dolayı yargılandı. Mahkumiyet kararı verildi. Hükmün açıklanması geri bırakıldı. İtiraz edildi.
12	D.Bakır 2. Ağır Ceza Mah	2004/83 Saime Demirel	Dosya Yargıtay'da	Yargıtay aşaması henüz sonuçlanmadı
13	Siirt Ağır Ceza Mah	2006/46 E	Dosya Yargıtay'da	Doktorlar hakkında zamanaşımı yönünden Beraat Kararı verildi.
14	Diyarbakır C. B. Savcılığı	2006/1458 Demir, Yetişecek, Çetinkaya,		Koşuyolu Patlaması, soruşturma devam ediyor.

		Marangoz Aileleri		
15	Diyarbakır C. B. Savcılığı	2007/6392 Nevin Baran		Soruşturma devam ediyor
16	Diyarbakır C. B. Savcılığı	2006/583 Selahattin Demirtaş		Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildi
17	Diyarbakır C. B. Savcılığı	2006/25107 Selahattin Demirtaş, Mihdi Perinçek		Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildi
18	Diyarbakır C. B. Savcılığı	2007/21891 Emine Arık		Soruşturma devam ediyor
19	Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mah.	2008/71 Ali Akıncı		Beraat
20	Diyarbakır 2. Asliye Hukuk Mah.	2006/571 Şeyhşamil Özgür Yurttaş Derneği		Görevsizlik
21	Diyarbakır 1. Asliye ceza Mah.	2006/102 İHD		Düşme
22	Diyarbakır 2. İdare Mah.	2007/1673 Selma Kılıç	Derdest	Diyarbakır valiliğinin ret kararı üzerine açılan iptal davası
23	Diyarbakır Valiliği	Servet Şengül	Derdest	Gevran Caddesinde meydana gelen patlama neticesinde yaralandı.
24	Milli Savunma Bakanlığı	Kadri Ceyhan		İçişleri Bakanlığına yapılan müracaat; yetki alanı Milli Savunma Bakanlığı olduğu gerekçesi ile merci tevdii kararı verildi.
25	Diyarbakır 2. İdare Mah.	2007/385 Zülfiye Kişmir	Derdest	Mayın yaralanması
26	Diyarbakır 2. İdare Mah.	2007/384 Kadriye Karatay	Derdest	Mayın yaralanması
27	Diyarbakır 1. İdare Mah.	2007/376 Kadriye Karatay	Derdest	Mayın yaralanması
28	Diyarbakır 3. Asliye Hukuk Mah.	2007/213 Songül Yaşa, İbrahim Usun, Yılmaz Yakut	08/04/2008	Mart olaylarında gözaltına alınanların aleyhine Hazine tarafından açılan tazminat davası
29	Bingöl Ağır Ceza Mah.	2004/154 Nursel Sönmez	Dosya Yargıtay'da	Yargıtay aşaması henüz sonuçlanmadı
30	Çınar Asliye Ceza Mah.	2003/65	Dosya Yargıtay'da	Yargıtay aşaması henüz sonuçlanmadı

31				
32	Diyarbakır 3. Ağır Ceza Mahkemesi	2003/235 Gökhan Biçer	Dosya Yargıtay'da	Yargıtay aşaması henüz sonuçlanmadı
33	Diyarbakır 1. Asliye Ceza Mahkemesi	2003/1261 Saim Çelebi	Dosya Yargıtay'da	Yargıtay aşaması henüz sonuçlanmadı
34	Diyarbakır 3. Ağır Ceza Mahkemesi	2003/1205 Hasan Akın	Dosya Yargıtay'da	Yargıtay aşaması henüz sonuçlanmadı
35	Diyarbakır 3. Ağır Ceza Mahkemesi	2005/295 Feryat Keskin	Dosya Yargıtay'da	Yargıtay aşaması henüz sonuçlanmadı
36	Diyarbakır . İdare Mah.	Maddi manevi tazminat	Derdest	Mart Olayları kısmen Merci Tevdii, kısmen Dilekçe reddi kararı verildi. Gerekli itirazlar ve temyizler yapıldı.
37	Diyarbakır . İdare Mah	Maddi manevi tazminat	Derdest	Koşuyolu Patlaması (5233)Valilikçe verilen tazminat miktarı Kabul edilmedi. Uyuşmazlık Tutanağı düzenlendikten sonra İdare Mahkemesinde dava açıldı.
38	Hazro C. B. Savcılığı	2007/172	Derdest	Nedim Karaca Korucular tarafından öldürüldü.
39	Diyarbakır C. B. Savcılığı		Derdest	Mart Olaylarında Ölüm (Mehmet Akbulut)
40	Diyarbakır C. B. Savcılığı		Derdest	Mart Olaylarında Ölüm (Enes Ata)
41	Diyarbakır C. B. Savcılığı		Derdest	Mart Olaylarında Ölüm (Tarık Ataykaya)
42	Diyarbakır C. B. Savcılığı		Derdest	Mart Olaylarında Ölüm (Abdullah Duran)
43	Diyarbakır C. B. Savcılığı		Derdest	Mart Olaylarında Ölüm (Mustafa Eryılmaz)
44	Diyarbakır C. B. Savcılığı		Derdest	Mart Olaylarında Ölüm (Halit Söğüt)
45	Diyarbakır C. B. Savcılığı		Derdest	Mart Olaylarında Ölüm (Emrah Fidan)
46	Diyarbakır C. B. Savcılığı		Derdest	Mart Olaylarında Ölüm (Mehmet Işıkçı)
47	Diyarbakır C. B. Savcılığı		Derdest	Mart Olaylarında Ölüm (İlyas Aktaş)
48	Diyarbakır C. B. Savcı-		Derdest	Mart Olaylarında Yaralanma (Necati Akyar)

	lığı			
49	Diyarbakır C. B. Savcılığı		Derdest	Mart Olaylarında Yaralanma (Cuma Akyüz)
50	Diyarbakır C. B. Savcılığı		Derdest	Mart Olaylarında Yaralanma (Hikmet Engin)
51	Diyarbakır C. B. Savcılığı		Derdest	Mart Olaylarında Yaralanma (Selime Akyar)
52	Diyarbakır C. B. Savcılığı		Derdest	Mart Olaylarında Yaralanma (Misbah Bozucu)
53	Diyarbakır C. B. Savcılığı		Derdest	Mart Olaylarında Yaralanma (Hakim İpek)
54	Diyarbakır C. B. Savcılığı		Derdest	Mart Olaylarında Yaralanma (Abdullah Y.) Takipsizlik kararı verildi. İtiraz edildi. Reddedildi. AİHM süreci başlatıldı.
55	Diyarbakır C. B. Savcılığı		Derdest	Mart Olaylarında Yaralanma (Halil İbrahim T..)
56	Diyarbakır C. B. Savcılığı		Derdest	Mart Olaylarında Yaralanma (Meryem Gündem)
57	D. Bakır C. B. Savcılığı		Derdest	Mart Olaylarında Yaralanma (Muhlis Ete)
58	Diyarbakır C. B. Savcılığı		Derdest	Mart Olaylarında Yaralanma (Miyaser Altındağ)
59	Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mah.	2005/604 Rıdvan Kızgın 2007/61	Dosya Yargıtay'da	Yargıtay aşaması henüz sonuçlanmadı
60	Bingöl Asliye Ceza Mah.	2003/458 Rıdvan Kızgın	Yargıtay'ca onandı	Ceza infaz edildi.
61	Bingöl Asliye Ceza Mah.	2004/154 Rıdvan Kızgın	Dosya Yargıtay'da	Yargıtay aşaması henüz sonuçlanmadı
62	Bingöl Asliye Ceza Mah.	2005/337 Rıdvan Kızgın	Dosya Yargıtay'da	Yargıtay aşaması henüz sonuçlanmadı
63	Bingöl Asliye Ceza Mah.	2007/61 Rıdvan Kızgın	Dosya Yargıtay'da	Yargıtay aşaması henüz sonuçlanmadı
64	Bingöl Asliye Ceza Mah.	2005/60 Rıdvan Kızgın	Dosya Yargıtay'da	Yargıtay aşaması henüz sonuçlanmadı
65	Bingöl Sulh Mahkemesi	2007/2 Rıdvan Kızgın	Görevsizlik	Mahkeme görevsizlik kararı verdi. Dosya Asliye Ceza Mahkemesine gönderildi.

66	Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mah.	2005/604 Rıdvan Kızgın	Dosya Yargıtay'da	Yargıtay aşaması henüz sonuçlanmadı
67	Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mah.	2005/202Rıdvan Kızgın	Dosya Yargıtay'da	Yargıtay aşaması henüz sonuçlanmadı
68	Şırnak Ağır Ceza Mah-kemesi	2001/262	Dosya Yargıtay'da	Yargıtay aşaması henüz sonuçlanmadı
69	Uludere Asliye Ceza Mah.	2004/94 Berk	Derdest	
70	Siirt Ağır Ceza Mah.	2007/78 Dilber Özer	Derdest	
71	Midyat Ağır ceza Mah.	2007/1	Derdest	
72	Mardin 1. Ağır Ceza Mah.	2003/137	Derdest	Dosya Sungurlu Ağır Ceza Mah. Gönderildi 2003/37 Esasa kaydedildi
73	Diyarbakır C. B. Savcı-lığı	1994/5327 Örhanlar	Derdest	DNA sonuçları geldi. Kayıplardan 2'sinin cenazesi tespit edildi. Diğerleri hala kayıp.
74	Beşiri Cumhuriyet B. Savcılığı	2006/169 Abbas Emani	Derdest	Takipsizlik Kararı verildi. İtiraz edildi. İtirazın kabulü ile dosya savcılığına tekrar gönderildi. Devam ediyor.
75	Diyarbakır C. B. Savcı-lığı	2005/29997 Türkan Gezginci		
76	Kozluk C. B. Savcılığı	2006/401 Salman Ağaç		
77	Kars - Susuz C. B. Sav-cılığı	2005/1 Zeynep Mehrekula		
78	Diyarbakır C. B. Savcı-lığı	2004/6312 Fırat Düzgün		Takipsizlik Kararı verildi. İtiraz edildi. Dosya Siverek Ağır ceza mahkemesinde.
79	Silopi C. B. Savcılığı	2005/2289 Rukiye Aksoy		
80	Batman C. B. Savcılığı	2005/3730 Hasan İş		
81	Kulp C. B. Savcılığı	1994/50 Kulp Alaca Köyü		7. Kolordu Kom. Ask. Savcılık Görevsizlik
82	Diyarbakır 1. Ağır Ceza Mah.	Haşim Oruç		Uzlaşma kapsamında sona erdi
83	Siirt. Ağır Ceza Mah.	2006/255 Abdullah Aydan	Derdest	
84	Tunceli Asliye Ceza	2005/410 Er Kırandi dosyası		Sanıklar Hakkında Beraat Kararı Verildi.

	Mah.			
85	Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mah.	2006/269 Saadet Becerikli	Dosya Yargıtay'da	Mahkûmiyet kararı verildi. Temyiz edildi.
86	Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mah.	2005/165 Birol Duru Daimi Açığ	Derdest	
87	Diyarbakır C. B. Savcılığı	2007/15469 M. Özpolat		
88	Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mah	2006/134 Edip Yaşar Necdet Atalay	Dosya Yargıtay'da	Mahkumiyet kararı verildi. Temyiz edildi.
89	Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mah	2007/394 Vetha Aydın	İtirazda	Mahkûmiyet ve ertelenme kararı verildi. 5. Ağır Ceza Mahkemesinde itirazı görülmektedir.
90	Urfa Asliye Ceza Mah.	2005/231 Gülay koca	Derdest	Görevsizlik verildi.
91	Diyarbakır 6. Asliye Ceza Mah	2007/349 Osman Baydemir	Beraat	Kürtçe konuşmadan dolayı açılan davada beraat kararı verildi
92	Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mah	2007/460 Osman Baydemir	Derdest	Londra Konuşması
93	Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mah	2007/325 Osman Baydemir	Derdest	Diyarbakır Kaledir Konuşması
94	Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mah	2006/199 Osman Baydemir	Derdest 17/04/2008	Mart Olaylarının sona ermesi için yapılan konuşma
95	Diyarbakır 2. Asliye Ceza Mah	2007/126 Osman Baydemir	Derdest	Çok Dilli Belediyecilik
96	Adana 9. Asliye Ceza Mah.	2007/562 Osman Baydemir	Derdest	
97	Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mah	2006/205 Osman Baydemir	Derdest 15/04/2008	Roj TV Mektup Gönderme
98	Diyarbakır 5. Asliye Ceza Mah	2007/604 Osman Baydemir	Derdest 16/05/2008	Kürtçe Öykü Yarışması
99	Diyarbakır 8. Asliye Ceza Mah	2007/607 Osman Baydemir	Derdest	Kürtçe
100	Diyarbakır 8. Asliye Ceza Mah	2007/606 Osman Baydemir	Derdest	Kürtçe Poster
101	Diyarbakır 1. Asliye Ceza Mah	2007/360 Osman Baydemir	Derdest 09/09/2008	Roj TV Konuşması

102	Diyarbakır 2. Asliye Ceza Mah	2007/388 Osman Baydemir	Derdest 18/04/2008	Kürtçe Temizlik Broşürü
103	Diyarbakır 3. Ağır Ceza Mah	2007/413 Osman Baydemir	Derdest 14/05/2008	Kürtçe Broşür
104	Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mah	2008/71 Ali Akıncı	Beraat	PKK deklarasyonun dikkate alınması gerektiği şeklinde yapılan açıklama nedeniyle açılan davada beraat edildi.
105	Diyarbakır C. B. Savcılığı	2007/2119 Reyhan Yalçındağ	Kovuşturmaya Yer Olmadığına Karar verildi.	PKK deklarasyonun dikkate alınması gerektiği şeklinde yapılan açıklama nedeniyle soruşturma başlatılmıştı.
106	Mersin Ağır Ceza Mah	2007/ Reyhan Yalçındağ	Düşme kararı verildi.	Bayrak davası
107	Diyarbakır C. B. Savcılığı	2005/8763 Reyhan Yalçındağ	Kovuşturmaya Yer Olmadığına Karar verildi.	Şubede yapılan bir basın açıklamasından sonra "iftira suçu" denilerek soruşturma başlatılmıştı.
108	Diyarbakır C. B. Savcılığı	2006/24712 Reyhan Yalçındağ Selehattin Demirtaş	Kovuşturmaya Yer Olmadığına Karar verildi.	İnsan Hakları Haftası nedeniyle yapılan basın açıklamasından sonra kolluk kuvvetleri ile yapılan tartışma neticesinde yapılan soruşturma
109	Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mah	2005/258 E Selehattin Demirtaş	Dosya Yargıtay'da	Roj Tv'de telefon ile yapılan konuşma sonrasında dava açıldı. Mahkumiyet kararı verildi.
110	Diyarbakır 4 Ağır Ceza Mah	2005/22 E Selehattin Demirtaş	Dosya Yargıtay'da	Gün Tv'de yapılan konuşma sonrasında dava açıldı. Mahkumiyet kararı verildi.

2- İŞKENCEYİ ÖNLEME KOMİSYONU

Komisyon Üyeleri Av. Serdar ÇELEBİ, Av. M.Şirin TANGÜNER, Av. Ömer HALEFOĞLU

İŞKENCE İNSANLIĞA KARŞI İŞLENMİŞ BİR SUÇTUR. Bu nedenle işkence sadece bireye değil tüm insanlığa karşı işlenmiş bir saldırı olarak kabul edilir. İşkenceyi ancak kamu gücünü kullanan kişiler tarafından yapılabilir. Uluslararası Sözleşmeler ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne göre kamu gücünü kullanan kişilerin ;hücrede tutma; ajanlık teklifi; göz bağlama; küfür ve hakaret etme; tokat, tekme, yumruk, cop ve sopayla dövme; askıya alma; elektrik şoku verme; haya burma; yüksek sesle müzik dinletme; kendisini ve yakınlarını ölüm ve tecavüzle tehdit etme; cinsel taciz; yalancı infaz; aç ve susuz bırakma; çırılçıplak soyma, tazyikli soğuk suya tutma; uzun süre ayakta bekletme; soğuk zeminde tutma; tuvalet ihtiyacının karşılanmaması; bilmediği ilacı içmeye zorlama, havasız bırakma gibi eylemleri işkence ve kötü muamele kapsamına girmektedir.

Genellikle suçu ikrar etme veya işlenmiş suç ile ilgili delil toplamak için yapılan işkence 5237 sayılı yeni TCK'nın 94. maddesinde suç olarak kabul edilip " bir kişiye karşı insan onuruyla bağdaşmayan ve bedensel veya ruhsal yönden acı çekmesine, algılama veya irade yeteneğinin etkilenmesine aşağılanmasına yol açacak davranışlar olarak tanımlanmıştır. Ancak işkence ile mücadele için yasaların değiştirilmesi olumlu olmakla birlikte tek başına yeterli olmamaktadır. Zira yapılan yasa değişikliklerine rağmen uygulamada işkence failleri halen cezasız bırakılmakta faillerin tespit edilip cezalandırılması konusunda gerekli hassasiyet gösterilmemekte ve yapılan işkencelere göz yumulmaktadır.

İşkence ile mücadelede hakim ve savcılara, avukatlara büyük iş düştüğü gibi işkencenin tespit edilmesi açısından doktorlara büyük iş düşmektedir. Bu nedenle doktorlar bu konularda eğitime tabi yutulmalı İstanbul protokolü harfiyen uygulanmalıdır. Gözaltına alınan şahısların doktor kontrolü zorunlu olduğu için doktorların göz yummamaları halinde işkencecilerin tespit edilip cezalandırılması kolay olacak ve böylelikle yeni vakaların önüne geçilmiş olacaktır.

ŞUBEMİZ TARAFINDAN TAKİP EDİLEN İŞKENCE DAVALARI

Mahkeme adı : Mardin 2. Ağır Ceza Mahkemesi
Olay tarihi :05.03.2002 -07.03.2002
Doya numarası : 2003/29
Mağdurun adı : **Hamdiye ASLAN**
Suçlama : TCK 243 kapsamında işkence yapmak
Sonuç : Sanıklar berat etti temyiz edildi

Mahkeme adı : Mardin 2. Ağır Ceza Mahkemesi
Olay tarihi : 18.01.1993
Doya numarası : 2000/56
Mağdurun adı : **Kamile ÇİĞCİ**
Suçlama : TCK 243 kapsamında işkence yapmak
Sonuç : Derdest

Mahkeme adı : Diyarbakır 1. Ağır Ceza Mahkemesi
Olay tarihi :
Doya numarası : 2006/45
Mağdurun adı : **Kutbettin ÇELİK**
Suçlama : TCK 243 kapsamında işkence yapmak
Sonuç : Yargılamanın Durması Kararı verildi, Dosya Siverek Ağır Ceza Mahkemesinden döndükten sonra yargılama devam edecek.

Mahkeme Adı : Diyarbakır 3. Ağır Ceza Mahkemesi
Olay Tarihi : 14.04.2004
Dosya Numarası : 2006 / 1 Esas
Mağdurun adı : **Hasan Yel**
Suçlama : TCK 245. madde kapsamında efrada kötü muamelede bulunmak.
Sonuç : Sanıklar berat etti temyiz edildi dosya Yargıtay'da

Mahkeme Adı : Mardin 2. Ağır Ceza Mahkemesi
Olay Tarihi :1993 yılı Kasım ayı, 1994 yılı Mart ayı
Dosya Numarası : 2004/352 Esas
Mağdurun adı : **Şükran Esen**
Sanık adı : 405 sanık

Suçlama : TCK 243. madde kapsamında işkence yapmak.
Sonuç : Mardin ilindeki son duruşma 23.02.2005 tarihinde yapılarak, Yargıtay 5. Dairesi'nin kararı ile davanın nakline karar verilerek dosya Sungurlu Ağır Ceza Mahkemesi Başkanlığı'na gönderildi. Sanıklar berat etti kara temyiz edildi dosya Yargıtay'da

Mahkeme Adı : Diyarbakır 3.Ağır Ceza Mahkemesi
Olay Tarihi : 08.10.2002 ve 09.10.2002 tarihleri arası
Dosya Numarası : 2006 / 22 E.
Mağdurun adı : **Zülküf Tangül**
Suçlama : TCK 245. madde kapsamında kötü muamelede bulunmak.
Sonuç : Derdest

Mahkeme Adı : Diyarbakır 1. Asliye Ceza Mahkemesi
Olay Tarihi : 17.10.2004
Dosya Numarası : 2004/2026
Mağdurun adı : **Şevket Güneş, Emine Güneş, Yusuf Güneş, Remziye Güneş**
Suçlama : TCK 245. madde kapsamında kötü muamelede bulunmak.
Sonuç : Yargılama halen devam etmekte. Duruşma Tarihi: 24/07/2008

Mahkeme Adı : 3.Asliye Ceza Mahkemesi
Olay Tarihi : 16.08.2004
Dosya Numarası : 2004 / 2018
Mağdurun adı : **Mecail Özel ve Arkadaşları**
Suçlama : TCK 245. madde kapsamında kötü muamelede bulunmak.
Sonuç : Derdest

Mahkeme Adı : 3.Ağır Ceza Mahkemesi
Olay Tarihi : 28.02.2002
Dosya Numarası : 2003 / 199
Mağdurun adı : **Remziye Daşlık**
Suçlama : TCK 243 İşkence

Sonuç :Sanıklar beraat etti. Beraat kararı Yargıtay tarafından onandı dosya AİHM'e taşındı

Mahkeme Adı : Siirt Ağır Ceza Mahkemesi
Olay Tarihi : 09.02.2003
Dosya Numarası : 2005 / 197 E.
Mağdurun adı **: Muzaffer Çınar**
Suçlama : TCK 243 İşkence
Sonuç : Sanıklar 10 ay hapis 2 ay 15 gün geçici olarak kamu hizmetinden yasaklanma cezası almış olup bu ceza mahkeme tarafından ertelenmiştir. Dosya Temyizdedir.

Mahkeme Adı : Siirt Ağır Ceza Mahkemesi
Olay Tarihi : 09.02.2003
Dosya Numarası : 2006 / 46 E.
Mağdurun adı **: Muzaffer Çınar**
Suçlama : **Resmi Evrakta Sahtecilik**
Sonuç : Dosya temyiz edildi

Mahkeme Adı : Cumhuriyet Başsavcılığı
Olay Tarihi : 29.03.2006
Dosya Numarası : 2006/ 8029 Hz
Mağdurun adı :**Songül Yaşa**
Sonuç : Takipsizlik karı verildi. Takipsizlik kararına yapılan itirazımız kabul edildi. Dosya şuanda eksik soruşturulmanın giderilmesi için Diyarbakır sulh ceza hakimliğinde. Duruşma tarihi :30/04/2008

Mahkeme Adı : Cumhuriyet Başsavcılığı
Olay Tarihi : 28.03.2006
Dosya Numarası : Hazırlık Aşamasında
Mağdurun adı **: Yılmaz Yakut**
Sonuç : Takipsizlik kararı verildi. Yapılan itirazda sonuçsuz kalınca dosya AİHM'e Taşındı

Mahkeme Adı : Cumhuriyet Başsavcılığı
Olay Tarihi : 30.03.2006

Dosya Numarası :
Mağdurun adı **: İbrahim Usun**
Sonuç : Soruşturma devam ediyor

Mahkeme Adı : Ergani Cumhuriyet Başsavcılığı
Olay Tarihi : 04.03.2007
Dosya Numarası : 2007/312
Mağdurun adı **: Ferhat Çakmak**
Sonuç : Takipsizlik kararı verildi

Mahkeme Adı : Cumhuriyet Başsavcılığı
Olay Tarihi : 15.01.2008
Dosya Numarası : 2008/2443
Mağdurun adı **: Ahmet Akkuş**
Sonuç : Soruşturma devam ediyor

Mahkeme Adı : Cumhuriyet Başsavcılığı
Olay Tarihi : 05.08.2006
Dosya Numarası : 2006/18451
Mağdurun adı **: Fahrettin Dağlı**
Sonuç : Takipsizlik kararı verildi. Yapılan itirazdan da sonuç çıkmayınca dosya AHİM e taşınacak.

Olay Tarihi :10/02/2007
Dosya Numarası : Diyarbakır C. B. Savcılığı 2007/3092
Mağdurun adı :**Abdullah Ayata**
Sonuç :İşkence ve Kötü muamele soruşturma devam ediyor.

Olay Tarihi :19/09/2007
Dosya Numarası :Diyarbakır C. B. Savcılığı 2007/20621
Mağdurun adı :**Ejder Eren**
Sonuç :İşkence ve Kötü muamele soruşturma devam ediyor

Komisyonumuzun hazırlamış olduğu 2007 yılı işkence raporuna göre bölgemiz genelinde 449 kişi işkence ve kötü muamele gördüklerini beyan ederek şubelerimize başvuruda bulunmuşlardır. Bu başvurulardan 69'u şubemize başvurmuş olup bazılarından vekalet almak suretiyle davaları biz takip ettik. Bazılarına ise dilekçe yazmak yada

TİHV gibi sağlık kuruluşlarına göndermek gibi hukuksal ve manevi destekte bulunuldu.

Ayrıca şubemize başvuran işkence mağdurlarının başvuruları alınmış , fotoğrafları çekilmiş, tedavilerinin yapılması için TİHV'e yönlendirilmiş, hukuki danışmanlık hizmeti verilmiş, talepleri doğrultusunda suç duyuruları yapılmış, dava sürecinde de takipçisi olunmuştur.

3- ÇOCUK HAKLARI KOMİSYONU

Çocuk Hakları Komisyonu Üyeleri: Nesrin GÖKALP, Cengiz GÜNAY, Nergiz ERBİLGİN, Ahmet KAN, Kemal POLAT, Muharrem ERBEY, Murat TAŞKIRAN, Barış GÜNGÖR

Çocuk Hakları Komisyonumuz Yerel Gündem 21 Çocuk Çalışma Grubu üyesi grubunu Sekreteryasında görev almaktadır.

Her sene başı Türkiye'de Çocuk Hakları İhlallerinin olmaması ya da sıfıra yakın olmasını ümit ediyor ve diliyoruz. Maalesef umulanın aksine çocuk haklarına yönelik ihlaller yine devam etmekte hatta - içinde bulunduğumuz dönemde bir artış göstermektedir. Türkiye, Avrupa Birliği'ne sürecine uyum çalışmaları yaparken Türkiye'de çocuk haklarının ihlallerinde azalmanın olması beklenmesi gerekirken aksi yönde bir gelişmenin olduğu gözlenmiştir. Oysa Türkiye, üyelik sürecinde beklentilerin aksine yine çocukların hak ihlallerine maruz kalmalarına yönelik etkin düzenlemelerde bulunmamıştır.

Hatta devletin denetim ve kontrolündeki Sosyal Hizmet ve yetiştirme yurtlarında bile zaman zaman burada kalmakta olan çocuk ve gençler çeşitli hak ihlallerine maruz kalmakta olduklarını basın yoluyla takip edebilmekteyiz. Bu kurumlarda çalışan kişilerin yeterli nitelik ve eğitime sahip olması gerekirken, en önemlisi de bu merkezlerin çocukların rahatça yaşabilecekleri mekanlar olması gerekirken bu kurumlarda da ciddi problemlerin yaşandığı gözlenmektedir.

Rapordaki Çocuk Hakları İhlallerine ilişkin veriler, şubemize yansıyan kısmıyladır. Türkiye'nin zayıf olan ve olumsuz deneyimlerin bulunduğu demokrasi, hukuk ve ekonomik koşullarını göz önüne aldığımızda basına ve İHD şubelerine yansımayan, dolayısıyla raporumuza da yansıtmadığımız daha binlerce ihlallerin olduğunu hiç tereddüde yer vermeden söyleyebiliriz.

BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni imzalayan Türkiye, bu sözleşmedeki yükümlülükleri yerine getirmemekte, çocuğun temel yaşama, eğitim, sağlık, özgürlük, güvenlik, çevre, barış ve katılım hakkı önün-

deki engelleri kaldırmak için ciddi bir çaba sarf etmemektedir. Çocukların, günümüzde şiddet, mafya ve linç kültürüyle büyüdüğünü, şiddet olaylarının ve çocuklarının çocuk olmalarından gelen haklarını önemli bir oranda kullanamadıklarını görmekteyiz.

Türkiye Cumhuriyeti, BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 17., 29. ve 30. Maddelerine koyduğu çekinceleri halen kaldırmamıştır. Türkiye'nin koyduğu bu çekinceler, çocuk hakları önünde ciddi bir engel olmakta ve en temel çocuk hakları ihlallerine yol açmaktadır. Çocuk haklarını tüm olgularıyla var etme, çocuk haklarına saygı; hukuk devleti ve insan hakları ilkelerinin yaşama geçirilmesi ile mümkündür.

2007 YILI ÇOCUK HAKLARI İHLALLERİ BİLANÇOSU

Mayın ve Serbest Patlayıcıların Neden Olduğu Ölümler : 37

İntiharlar / İntihar teşebbüsü : 64
Aile içi Şiddet : 9
Çocuklara Yönelik Taciz ve Tecavüz : 28
Çocuk Kaçırma Ve Kayıplar: : 20
Gözaltında Çocuğa Yönelik Şiddet-Kötü Muamele : 155
Eğitim Hakkı İhlali : 205
Diğer İhlaller : 21

KATILIM SAĞLANAN VE DÜZENLENEN ETKİNLİKLER

✓ Halen de çalışma grubumuzun devam eden dezavantajlı kadın ve çocuklara yönelik bir mahalle proje çalışması hazırlıkları devam etmektedir.

✓ 20 Ocak 2007 tarihinde Diyarbakır Tabipler Odası ve Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim Üyelerinin Ortaklaşa sundukları Sokak Çocukları konulu eğitim toplantısına katılım sağlandı

✓ 03 Şubat 2007 tarihinde Risk Altındaki Çocuklara yönelik Atölye Çalışmasına katılım sağlanarak görüşlerimiz dile getirildi.

✓ 12 Şubat 2007 tarihinde Çocuk Asker Kullanımının Durdurulması Günü nedeniyle düzenlenen etkinlik programına katılım sağlandı. Bu program kapsamında basın açıklaması, TV programı, sinevizyon gösterimi yapıldı.

✓ 07 Nisan 2007 tarihinde ÇAÇA Derneği bünyesinde faaliyet yürüten çocukların yaptığı çalışmaların sergilendiği tiyatro çalışmasına katılım sağlandı.

✓ 20 Nisan 2007 tarihinde Diyarbakır Valiliğinin düzenlediği sokakta çalıştırılan ve sokakta yaşayan çocuklarla ilgili olarak geliştirilen il eylem planı tanıtım toplantısına katılım sağlandı.
✓ 12 Nisan 2007 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinin maddi durumu düşük çocuklar için düzenlediği Elazığ ilinin Gezin ilçesinde kurulan yaz kampına komisyonumuzun çalışmasıyla 28 çocuk gönderildi.
✓ 01 Mart ve 13 Mayıs 2007 tarihleri arasında Sur Belediyesi Çocuk Meclisinin 7. Uluslararası Çocuk Festivali kapsamında düzenlediği çocuk hakları atölyesi kuruldu. Bu atölye çalışmasında kurulan 7 farklı atölye ile çocuk hakları eğitimi semineri verildi.
✓ 11 ve 13 Mayıs 2007 tarihleri arasında Sur Belediyesi tarafından düzenlenen 7. Uluslararası Çocuk Festivaline katılım sağlandı. Festival çalışmalarına yaptığımız katkılardan dolayı teşekkür plaketi şubemizin komisyonuna verildi.
✓ 12 Haziran 2007 tarihinde Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü etkinlik programına katılım sağlandı.
✓ 14 Haziran 2007 tarihinde Sur Belediyesi Çocuk Çalışmalarının sunulduğu geceye katılım sağlandı.
✓ 28 Haziran 2007 tarihinde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesince maddi durumu düşük çocuklar için organize ettiği Elazığ ili Gezin ilçesindeki Çocuk Yaz Kampının açılış törenine katılım sağlandı.
✓ 21 ve 23 Eylül 2007 tarihleri arasında "Sokakta Çalışan ve Yaşayan Çocuklar" adlı Sempozyumuna katılım sağlandı.
✓ 20 Kasım 2007 tarihinde Çocuk Hakları Haftası kapsamında Çocuk Komisyonumuz, Bağlar Belediyesi ve Büyükşehir Belediyesi'nin ortak çalışmasıyla çeşitli etkinlikler organize edildi.
✓ 20 Kasım 2007 tarihinde Çocuk Hakları Haftası nedeniyle bir basın Açıklaması yapılmıştır. Basın açıklamasından sonra Dağkapı Semtinde halka bilgilendirici bildiriler, Çocuk Haklarının yazıldığı kokartlar ve çocuk haklarıyla ilgili broşürler dağıtıldı.
✓ 20 ve 27 Kasım 2007 tarihleri arasında Çocuk Hakları Haftası boyunca Diyarbakır'da yayın yapan radyo kanallarına Çocuk Haklarını anlatan ve hatırlatan bilgiler verildi.
✓ 23–24 Şubat 2008 tarihleri arasında KHRP eğitim semineri katılım sağlandı
✓ 1 Mart 2008 tarihinde Suruç'ta yapılan Dünya Kadınlar Günü'ne ilişkin yapılan mitinge katılım sağlandı.

✓ 5 Mart 2008 tarihinde Bağlar Kardelen Kadın Evi'nin açılışına katılım sağlandı.

4 - CEZAEVİ KOMİSYONU

Komisyon Üyeleri: Av. Selahattin DEMİRTAŞ, Av. Mehmet BOZKURT, Av. Aygül DEMİRTAŞ ve Av. Ömer HALEFOĞLU

Geride bıraktığımız dönemde, Cezaevleri sorunu ve cezaevlerinde yaşanan insan hakları ihlalleri, ne yazık ki gündemden düşmemiş aksine kronik olan bu sorun, yeni uygulamalarla daha da derinleşmiştir.Derneğimize yapılan başvurulur ve yapılan incelemeler neticesinde, hükümlü ve tutukluların sahip olduğu, İnsanlık onuru ile bağdaşır şekilde yaşama hakkı, haberleşme hakkı, istediği dili konuşma hakkı, spor yapma hakkı, sağlık hakkı, hijyenik bir ortamda bulunma hakkı, şikayet hakkı, dilekçe hakkı kategorilerinde ciddi ihlallerin yaşandığı tespit edilmiştir.

Cezaevleri sorunu ve cezaevlerinde yaşanan insan hakları ihlalleri, infaz politikasının yansıması olup, anti demokratik sistemin sonucudur. Cezaevi sorunun, ancak demokrasi, şeffaflık, insan haklarına ve diğer evrensel değerlere saygı temeline oturtulacak bir sistemle ortadan kalkacağı katindeyiz.

Çalışma Dönemi Boyunca Komisyona Yapılan Başvurular;

Mektupla Yapılan Başvuru Sayısı	: 76
Şahsen yapılan Başvurusu Sayısı	: 104
Toplam	**: 180**

Başvurular Üzerine Komisyonca Yapılan Girişlimler Ve Müracaatlar;

Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü'ne	: 51
Cumhuriyet Başsavcılıkları'na	: 6
Cezaevi Savcılığı'na	: 5
TBMM İnsan hakları İnceleme Komisyonu'na	: 5
Adalet Bakanlığı'na	: 4
Cezaevi Müdürlüklerine	: 4
Dernek Genel Merkezine ve ilgili Dernek Şubeleri'ne	: 4
Diğer Kurumlar	: 3
Cumhurbaşkanlığı'na:	: 1
Başvurucuya	: 9
TOPLAM	**: 92**

Çalışma dönemi boyunca komisyonca gerek talep ve gerekse görülen lüzum üzerine, Diyarbakır, Mardin, Midyat, Siirt, Batman, Bitlis cezaevleri ziyaret edilerek ihlaller dair tespitler yapılmış ve bu tespitler raporlanmıştır.

Cezaevinde ağır sağlık problemi yaşayan tutuklu veya hükümlülerle dayanışma amacıyla, her ay tespit edilen bir tutuklu veya hükümlüye mektup gönderme eylemi başlatılmıştır. Bu eylem kapsamında, 10.01.2008 tarihinde Erol ZAVAR, 13.02.2008 tarihinde Afiyet KORKMAZ ve 18.03.2008 Aynur EPLİ'ye mektup gönderilmiştir. Bu eylemimiz devam etmektedir.

5- KADIN HAKLARI KOMİSYONU

Kadın Komisyonu Üyeleri: Nesrin Gökalp, Rojin Türkekul, Necibe Güneş Perinçek, Müzeyyen Akıncı, Reyhan Yalçındağ

Şubemizin Kadın Komisyonu, bu çalışma dönemimizde de kadına yönelik her türlü şiddetin elimine edilmesi, şiddet mağduru kadınlara gönüllü hukuksal destek, kadının insan haklarına yönelik farkındalığın ve bilincin yükseltilmesi çalışmalarında bulunmak, bu anlamda mahallelerde eğitim seminerlerinin verilmesi, seminer/panel/konferans gibi salon etkinliklerini gerçekleştirmek gibi aktivitelerde bulunmuştur. *"Namus"* adına işlenen cinayetlerde kadın katliamlarının devam etmesi, kadına yönelik her alanda her türlü şiddetin sürmesi, kadına yönelik ayrımcılığın yaşamın her alanında kendisini hissettirmesi, kadın-erkek eşitliğinin olmaması gibi nedenlerle birçok şubemize olduğu gibi Diyarbakır Şubemize de yoğun başvurular gelmiştir. 2006 yılında 37, 2007 yılında 58 ve 2008'in ilk üç ayında 18 kadın, çeşitli ihlal ve şiddet şikayetiyle şubemize başvuruda bulunarak hukuksal destek talebinde bulunmuş; bunlardan bir kısmı kendi talepleri doğrultusunda koruma mekanizmalarından yararlandırılmıştır.

Şubemiz Hukuk Komisyonu, Kadın Komisyonu ile koordineli biçimde *"namus"* cinayeti sonucu öldürülen kadınların davalarına, şiddet mağduru kadınların davalarına yasal temsilci olarak katılım sağlandı. Şubemiz Kadın Komisyonu, ilimizde ortak çalışmalar yürüten Kadın Platformu içinde yer almaya devam etmiş; bu anlamda belediyelerimizin kadın merkezleri, kadın kurumları, emek örgütleri ile meslek odalarının kadın komisyonları, Yerel Gündem 21 Kadın Çalışma Grubu gibi kadın kurumlarıyla ortaklaşa faaliyetlerde bulunmuştur. Ayrıca şiddet gören kadınlar için Büyükşehir Belediyesince

kurulma kararı alınan Kadın Sığınmaevinin kuruluş çalışmaları içinde aktif olarak yer almıştır.

Bu dönemde Kadın Komisyonunun yer aldığı aktiviteler:

✓ 1 Eylül 2006 – 1 Eylül Dünya Barış günü vesilesiyle, Demokratik Özgür Kadın Hareketi ile Barış Annelerinin Silopi'de düzenlediği etkinliğe katılım sağlandı

✓ 07.09.2006 - Büyükşehir Belediyesinin hazırladığı köy etkinliklerinden olan Aynetin Köyündeki seminere katılım sağlandı.

✓ 09.09.2006|- Büyükşehir Belediyesinin hazırladığı köy etkinliklerinden olan Tanışlık Köyündeki seminere katılım sağlandı.

✓ 07.11.2006 – Eğitim-Sen Şube binasında Bölgede yaşanan sel felaketi ve 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddet konulu Kadın Platformu toplantısına katılım sağlandı.

✓ 10.11.2006 - IHD şube binasında sel felaketinde mağdur olan kadınlara yardım konulu çağrı yapıldı.

✓ 17-18.11.2006 - Bağlar Belediyesi Konferans salonunda Kürt Dilinin Korunması ve Geliştirilmesi konulu konferansa katılım sağlandı

✓ 19.11.2006 - Sur mahallesindeki bir kahvehanede erkeklere yönelik olarak Kadına Karşı Şiddetle ilgili gerçekleşen etkinliğe katılım sağlandı

✓ 21.11.2006 - Yenişehir ve Ben u Sen mahallerindeki kahvehanelerde erkeklere yönelik Kadına Karşı Şiddetle ilgili gerçekleşen toplantıya katılım sağlandı.

✓ 23.11.2006 – Bağlar semtindeki kahvehane toplantısına katılım sağlandı

✓ 24.11.2006 - Yerel Gündem 21 Kadın Komisyonunun hazırladığı "Kadına Yönelik Şiddet" konulu panele katılım sağlandı.

✓ 25.11. 2006 - Şemsê Allak Kadın Parkında gerçekleşen basın açıklamasına katılım sağlandı.

✓ 28.11.2006 - Gün TV'de Kadına Yönelik Şiddet konulu programa katılım sağlandı.

✓ 30.11.2006 - Bağlar Postanesinde Kadın Platformunun gerçekleştirdiği fax çekme eylemine katılım sağlandı

✓ 13 Mayıs 2007 - AZC Plaza önünde Diyarbakır Demokratik Özgür Kadın Hareketinin düzenlediği Anneleri Günü ile ilgili basın açıklamasına katılım sağlandı.

✓ 9-10 Haziran 2007 - Kadın intiharları ile ilgili Bağlar Belediyesi toplantı salonunda Kardelen Kadınevince yapılan panele katılım sağlandı.

✓ 15 Haziran 2007 - Yerel Gündem 21 Kadın Çalışma Grubunun Büyükşehir Belediyesinde düzenlediği seminere katılım sağlandı.

✓ 7-8 Temmuz 2007 tarihleri arasında Bağlar beldesinde açık alanda kadın ve siyaset konulu düzenlenen programa destek sunuldu. Bu program, Gün TV tarafından canlı yayın yapıldı.

✓ 7 Eylül 2007 - Yerel Gündem 21 kadın çalışmasına katılım sağlandı.

✓ 12 Eylül 2007 - Diyarbakır Demokratik Kadın Hareketi'nin Koşuyolu Parkında yaptığı oturma eylemine katılım sağlandı.

✓ 17-18 Eylül 2007 – Yerel Gündem 21 tarafından düzenlenen kadın ve çocuk üzerine yapılan çalışmaya katılım sağlandı.

✓ 1 Ekim 2007 - Bağlar Belediyesi tarafından düzenlenen "Kadın Sığınma Evi" konulu toplantıya katılım sağladı. Bu toplantıda görüşlerimiz dile getirildi.

✓ 6 Kasım 2007 - Dikasum ve TAP Vakfı işbirliği ile oluşturulan Güvenli Annelik Projesi ile ilgili Class Otel'de yapılan toplantıya katılım sağlandı.

✓ 5-7 Kasım 2007 - Bağlar Belediyesi Kardelen Kadın evinde, düzenlenen kadın sığınma eviyle ilgili atölye çalışması düzenlendi.

✓ Mor Çatı Derneğinden gelen uzmanlarla kadın sığınma evinin nasıl olması gerektiğinin özellikleri ayrıntılı bir şekilde masaya yatırıldı.

✓ 25 Kasım 2007 - "Kadına Yönelik Şiddete Hayır" günüyle ilgili yapılan basın açıklaması, karanfil atma, mahallelerdeki etkinliklerin tümüne katılım sağlandı.

✓ 23 Kasım 2007 - 2006 yılında eşi tarafından öldürülen Ayşegül Alparslan'ın mezarı başında diğer kadın kurumlarıyla ortak bir anma töreni gerçekleştirildi.
✓ 24 Kasım 2007 - Gün TV'de "Şiddetin tanımı, Şiddetin çeşitleri ve İlimizdeki Durum" konulu programa katılım sağlandı.
✓ 25 Kasım 2007 - Kadına Yönelik Şiddete Son konulu Diyarbakır Suriçi ve Bağlar ilçelerinde kahvehanelerde erkeklere yönelik kadına yönelik şiddetin önlenmesiyle ilgili toplantılar yapıldı.
✓ 27 Kasım 2007 - Kardelen Kadın Evi'nde tüm kadın kurumlarının katıldığı ve şiddeti kınayan bir basın açıklaması yapıldı.
✓ 1 Aralık 2007 - Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir ile Konukevinde Diyarbakır'daki kadın kurumlarıyla düzenlenen kahvaltılı sohbet toplantısına katılım gösterildi. Tüm kadın kurumları ilimizde mutlaka sığınak evinin, açılması noktasında ortak görüş belirtti.
✓ 2 Şubat 2008 - Diyarbakır' daki kadın platformu biraraya gelerek 8 Mart Dünya Kadınlar Günü hazırlıkları için toplantı gerçekleştirdi. Miting tertip komitesi başkanlığı alanında İHD Kadın Komisyonu görev üstlendi.
✓ 1 Mart 2008 – Suruç'da düzenlenen Kadın Mitingine kadın üyelerimizle birlikte katılım sağlandı.
✓ 3 Mart 2008 - Büyükşehir Bld salonunda "Çocuk Gözüyle Kadın" resim sergisi açılışına katılım sağlandı.
✓ 4-7 Mart 2008 - Dağkapı İl Kültür Turizm Müdürlüğünde Tüm Bel-Sen'in düzenlendiği "Ebru Sergisine" katılım sağlandı.
✓ 8 Mart 2008 – 8 Mart Mitingine katılım sağlandı ve hafta boyunca Diyarbakır'daki kadın kuruluşları ile birlikte düzenlenen etkinliklere katılındı. Mahallelerde kadına yönelik şiddetle ilgili düzenlenen toplantılara ve kahvehanelerde erkeklere yönelik düzenlenen toplantılara katılım sağlandı.
✓ 28 Mart 2008 - Kardelen Kadınevinde basın açıklamasına katılım sağlandı. Ayrıca Yerel Gündem 21 Kadın Çalışma Grubu ve Uluslararası Af Örgütüyle bir araya gelinerek Ferit Paşa mahallesindeki kadınlarla *Haklarımızı Biliyor Muyuz?* Semineri verildi.
✓ 22 Mart 2008 – Van' da Newroz kutlamalarına izin verilmemesi üzerine oluşturulan insan hakları heyetinde yer alındı.
✓ 23 Mart 2008 – Yüksekova'da Newroz kutlamalarına izin verilmemesi üzerine oluşturulan insan hakları heyetinde yer alındı ve gerçekleşen hak ihlalleriyle ilgili hazırlanan rapor kamuoyuna duyuruldu.

✓ 5 Nisan 2008 – İHD Van Şube Olağan Kuruluna katılım sağlandı.

6- KÖY-GÖÇ KOMİSYONUNUN 5233 SAYILI YASAYA İLİŞKİN RAPORU

Köy-Göç Komisyonu Üyeleri: Av. Bülent Temel, Serdar Çelebi, Av. Raşit Yalçın, Av. Baran Pamuk, Av. M. Şirin Tangüner, Av. Mehmet Bozkurt, Av. Ömer Halefoğlu, Av. Murat Taşkıran, Av. Aygül Demirtaş

5233 sayılı yasa ülke içinde zorla yerinden edilenlerin mağduriyetlerini gidermede yetersizdir.

✓ Yasa ve yönetmelikte konulan engeller ve sınırlar nedeniyle mağdurların önemli bir kesimi kapsam dışı bırakılmaktadır. Örneğin, 1987 tarihinden önceki köy boşaltma vakaları kapsam dışında bırakılmıştır.

✓ Yasa, köye geri dönüşe ilişkin örneğin, alt yapı, koruculuk sistemi, mayınlar vb. sorunlara ilişkin hiç bir mekanizma öngörmemektedir.

✓ AİHM'in yerleşik içtihatlarının aksine yasada manevi tazminat öngörülmemiştir.

✓ Zarar tespit komisyonları, yapısı ve çalışma usulleri gereği, adil bir tazmin sağlayamaz.

✓ Komisyonların mevcut personel sayısı ve niteliği başvurulara yeterli ölçüde cevap olamamaktadır. Örneğin, birçok ilde sınırlı sayıda personelin on bini aşkın dosyayı makul bir sürede sonuçlandırması beklenmektedir. Dolayısıyla, çok sayıda başvuruda, üzerinden 2,5 yıl geçmesine rağmen sonuçlandırılmak bir yana en ufak bir hiçbir gelişme olmamıştır.

✓ Komisyonlar başvuruların değerlendirilmesinde keyfi davranmaktadır. Özellikle AİHM'in başvuruları 5233 sayılı yasayı gerekçe göstererek dosyaları red etmesinden sonra bu keyfilik daha da belirginleşmiştir. Komisyon çalışmaları tek taraflı olarak yürütülmektedir. Hazırlık aşamalarına hiçbir şekilde mağdurlar ve vekilleri dahil edilmemektedir.

✓ Komisyonların mağdurların aleyhine olabilecek belgeleri ilgili yerlerden isterken, mağdurların lehine olabilecek belgeleri toplamada aynı tutum içinde olmadıkları uygulamada sıkça gözlemlenen bir olgudur.

✓ İncelemelerin hangi esaslara göre yapıldığı da bilinmemektedir. Tamamen keyfi gelişen bir uygulama ile yeni tarihli başvurular öne alınmakta, eski tarihli başvurular ise herhangi bir işleme tabi tutulmaksızın bekletilmektedir.

✓ Avukatların dosyaları incelemesi engellenmekte; asil veya vekille komisyonlara yazılan yazılara, taleplere cevap verilmemektedir. Vekil ile temsil edilen mağdurlar, vekili azletmeye yönlendirilmekte, başvuruyu erken sonuçlandırma vaadiyle başvurucular düşük miktarlı tazminatları kabul etmek durumunda bırakılmaktadır.
✓ Komisyonlar başvuruları değerlendirirken asker, polis ve koruculârın dilekçelerini öncelikli olarak ele almaktadırlar.
✓ Başvuruların yapıldığı İl Özel İdare binaları vilayet binası içinde bulunmaktadır. Bazı illerde zarar tespit komisyonlarının çalıştığı bürolar "Terör Bürosu" olarak adlandırılmıştır.
✓ Özellikle komisyonların sekretarya görevinin eski terörle mücadele şubesinde çalışan polis memurları tarafından yürütülmesi mağdurlar açısından güvensiz bir atmosfer yaratmaktadır.
✓ Zararlara ilişkin önerilen tazminat miktarları arasında ciddi bir tutarsızlık vardır. Örneğin bir ağaç bedeli için 20 YTL fiyat biçilmektedir. Ağaçların verdiği ürünlerin değeri dikkate alınmamakta, bütün ağaçlar için tek değer esas alınmaktadır. Yine ölümlü vakalarda matbu bir miktar olan 16 bin YTL önerilmekte fakat örneğin bir traktör kaybı için 15 bin YTL önerilebilmektedir.
✓ Diyarbakır'da keşif sonucu belirlenmiş tazminat miktarının altında dahi sulhname teklif edilmiştir.
✓ Tazminat miktarlarının belirlenmesinde, bütün iller için geçerli bir standart bulunmamaktadır. Örneğin ölümlü vakalarda Diyarbakır'da 16.000 YTL önerilirken bölgedeki diğer tüm illerde 15.000 YTL önerilmektedir.
✓ Keşifler tamamen usulsüz yapılmaktadır. Keşiflerde zarara konu olan olayın gerçekleşme şekli ve zararın nasıl oluştuğuna dair tespit yapılmamaktadır. Keşif aşamasında avukatlara haber verilmemektedir. Görevlendirilen bilirkişiler genellikle devlet kurumlarında çalışan memurlar olup merkezi idarenin taşradaki kaymakamlık veya valiliklerinde çalışmakta olup alt üst ilişkisi içinde vali veya kaymakamların nezdinde çalıştıklarından korkularında bağımsız çalışmamaktadırlar. Keşif ve raporların hazırlanması sırasında uygulamada aşağıdaki usulsüzlükler çok ciddi problemler yaratmaktadır. Keşif sırasında evlerin inşa edilme tarihinin belirlenmesi gerektiği konusundaki öneriler hiçbir şekilde göz önünde bulundurulmamıştır. Keşif sonrası inşaat bilirkişilerince hazırlanan raporlarda başvurucuların evlerinin yapım tarihi çok eski gösterilerek çıkacak tazminat miktarı düşürülmektedir.

✓ Köye dönüş yapan şahısların geneli yapılarını yeniden inşa etmişlerdir. Köy bilirkişilerince bu evlerin göç sonrası tamamen yıkıldığı köye dönüşten sonra yeniden inşa edildiği beyan edilmesine rağmen bina tespit tutanağına beyanlar geçirilmemekte genellikle evlerin zarar görmediği yada az hasarlı olduğu kabul edilmektedir.
✓ Evleri yakılıp yıkılan şahısların; evlerinin ölçüsü evin enkazı olmadığı gerekçesiyle matbu 85 metrekare ev 58 metrekare ahırı olduğu varsayılmaktadır. Mardin ilinde ise 2006 yılına kadar bu iki kaleme ilişkin tazminatlarda hesaplanıp ödemesi yapılırken 2007 yılındaki tüm başvurulara ilişkin eve ve ahırların keşifleri yapılıp keşif tutanağına metrajlar geçirildiği halde bu iki kaleme ilişkin hiçbir ödeme yapılamaktadır.
✓ Arazilerin ve bağların dekarı ile meyve ağaçlarının ise sayısı bilirkişilerce hesaplanacak tazminatı düşürmek için az belirlenmektedir.
✓ Ekim yapılmış arazilerin önemli bir kısmı orman arazisi olarak gösterilip keşif esnasında bu araziler ve oradan elde edilen ürünler kapsam dışı tutulmaktadır.
✓ Bilirkişiler tazminata esas alınan raporları hazırlarken de yapı birim ve tarım gelirleri birim fiyatlarını bayındırlık ve İskan bankalığı ile tarım il müdürlüklerinin belirlediği birim fiyatlarına göre değil kendi kafalarına göre daha düşük uyduruk birim fiyatları uygulamaktadırlar.
✓ Köylerin boş kaldığı dönem içinde köylülerin bağ be bahçelerinin geneli kurumuştur. Bu durum köy bilirkişilerince beyan edilmesine rağmen kuruyan kalemlere ilişkin hiçbir ödeme yapılamaktadır.
✓ Zarara konu arazilerin sulu olup olmadığı, kuru taban arazi olup olmadığına bakılmaksızın tamamına yakını kuru kıraç arazi olarak kabul edilmektedir.
✓ Hukuken keşif tutanaklarının olay mahallinde düzenlenmesi gerekirken keşif tutanakları ya masa başında hazırlandıktan sonra mahalli bilirkişilere imzalatılmakta yada önce mahalli bilirkişilerden boş kağıda imza alındıktan sonra masa başında gelişi güzel doldurulmaktadır.
✓ Önerilen maddi tazminat miktarları AİHM ‘in yerleşik içtihatlarıyla orantılı değildir ve oldukça düşüktür. Örneğin yaralanan veya sakatlanan mağdurlara 100 YTL, 1.500 YTL veya 4.000 YTL arasında değişen tazminatlar önerilmektedir. Yine bunun yanında Mardin ili, Ömerli ilçesinin birçok köyünde birçok başvurucuya 1.000 YTL den daha düşük komik miktarlar önerilmiştir.

✓ Reddedilen dosyalarda mağdurların argümanları tartışılmamaktadır.
✓ Mağdurlardan elde etmeleri ve ulaşmaları imkansız belgeler istenmektedir. Örneğin, köy boşaltma durumlarında, jandarmadan olay tutanağı, sulu tarım yaptığına dair belge istenmektedir.
✓ Sulhnameler birer dayatmadır.
✓ Sulhnameler tek taraflı olarak komisyon tarafından hazırlanmaktadır. Sulhnamelerin hazırlanma aşamasına hiçbir şekilde mağdurlar veya vekilleri katılamamaktadır. Önerilen sulhnameleri, mağdurlar veya vekillerinin tartışma, kimi yerlerde değişiklik isteme gibi olanakları yoktur.
✓ Sonuçlandırılan dosyalar adeta bir dayatma biçiminde başvurucu veya vekillerinin önüne konulmaktadır. Hiçbir karşı öneri kabul edilmemektedir. Öneri yapıldığında bu durum pratikte komisyon tarafından ret olarak değerlendirilmekte, dosya sürüncemede bırakılmaktadır.
✓ Tüm başvuruların yaklaşık yüzde doksan sekizine yakını doğan zararlarına güvenlik güçleri ve korucuların neden olduğu beyan edildiği halde Sulh namelerde bu durumdan hiçbir şekilde bahsedilmemektedir. Tam tersine önerilen miktarları kabul etmeyen şahısların idare mahkemelerine açtıkları davaların savunmalarında devlet başvurucuların köylerinin güvenlik güçlerince boşaltılmadığını buna rağmen köye dönüş ve rehabilitasyon projesi kapsamında yardım amaçlı bir miktar paranın verilmesinin karalaştırıldığını belirtmektedirler.

5233 SAYILI YASAYA İLİŞKİN ÖNERİLER

✓ AİHM İçyer kararı, hükümeti tazminat ödeme sorumluluğundan kurtarmaz.
✓ AİHM İçyer kararıyla birlikte 5233 Sayılı Yasanın etkili olduğunu ve bu nedenle başvurucuların yeni oluşturulan bu iç hukuk yolunu tüketmeleri gerektiğine karar vermiştir. Bu karar ile birlikte, basında AİHM'de Hükümetin 20 milyar Avro tazminat ödemekten kurtulduğu yorumları yapılmış, benzer bir yorum Dışişleri Bakanlığı ve Bakan Abdullah Gül tarafından da dile getirilmiştir. Avrupa Mahkemesi'nin Aydın İçyer hakkında verdiği kabul edilemezlik kararı, Dışişleri Bakanlığının ve Bakan'ının yansıttığının aksine, Türkiye'yi tazminat ödemekten kurtaran bir karar değildir. Çünkü öncelikle bu karar davanın esası hakkında verilmiş bir karar değildir. Aydın İçyer'in durumuyla aynı durumda olan başka bazı mağdurlar için Avrupa Mahke-

mesi, daha önce esasa girerek Doğan ve Diğerleri v. Türkiye davasında açık bir ihlal kararı vermiştir. Dolayısıyla Avrupa Mahkemesi'nin Aydın İçyer kararı, Hükümet'in yansıttığı gibi zorunlu göç mağdurlarına tazminat ödeme zorunluluğundan kurtulmasına elverişli bir karar olmadığından ve mağdurların iddiaları salt tazminata ilişkin olmayıp bu güne kadar fail meçhul cinayetlere,köy yakmalara vb mağduriyetlere ilişkin ciddi anlamda bir yargılama faaliyeti yürütülmediğinden yukarıda bahsi edilen argümanlarla AİHM'ne gidildiğinde daha ciddi sonuçların alınacağı kanaatindeyiz.

✓ Hükümet, 5233 Sayılı Yasayı AİHM' in ortaya koyduğu standartlarda ve özellikle de Doğan ve Diğerleri kararında belirlediği mülk sahipliği ölçütleri temelinde uygulamalıdır.

✓ 5233 sayılı Yasa ile kurulan Zarar Tespit Komisyonları'nın devlet yönetiminin ciddiyetiyle bağdaşmayan keyfi uygulamalarının önüne geçilmesi için gerekli idari ve yasal tedbirler çok geç kalınmadan alınmalıdır. Aksi halde, gelişmelerin 5233 sayılı Yasa'nın etkisiz ve yetersizliğiyle sonuçlanması kaçınılmazdır ve bu çok daha büyük bir dava yükü olarak Avrupa Mahkemesi önüne başvuruların yığılması anlamına gelecektir.

✓ Hükümet, Zarar Tazmin Komisyonları'nın daha adil, etkili, saydam; mağdurların ve vekillerinin denetimine açık bir şekilde çalışması için siyasal irade göstermelidir.

✓ Mağdurların tazmin talepleri sebepsiz zenginleşme olarak görülemez. Mağdurlar, adalete erişmek ve zararlarının mümkün olduğunca gerçekçi bir şekilde tazmin edilmesini beklemektedirler. Mağdurlardan, kanıt ve belgeleme zorunluluğu gibi aşırı şekilci bir takım yükümlülükler istenmemelidir.

✓ Bu nedenle, , zorunlu göç mağdurlarının köylerine onurlu bir şekilde geri dönüp yeniden yaşam kurabilmelerini sağlayacak veya köylerine geri dönmeyi arzu etmiyorlarsa ikamet etmek istedikleri yerde yeni bir başlangıç için yeterli kabul edilebilecek bir tazminat mekanizması oluşturulması için Hükümetin girişimde bulunması gerekmekte olup bu bağlamda sivil toplum örgütlerinin birlikte daha aktif faaliyet ve projeler üretmesi gerekmektedir.

7- EKONOMİK VE SOSYAL HAKLAR KOMİSYONU

Komisyonu Üyeleri: M. Raci BİLİCİ, Ahmet KAN, Abdullah ÇELİK

Ülkemizde mevcut olan sorunları insan hakları ve çağdaş demokrasinin normlarıyla çözme yerine inkâra dayalı, baskıcı ve şiddeti içe-

ren bir politikayla sürüncemede bırakma yolu seçilmiştir. Bölgede yaşayan nüfusun büyük çoğunluğunun Kürt etnik kökeninden olması ve bölgenin en önemli sorunlarının başında gelen Kürt sorununda şiddete dayalı bir politika izlenmesinden dolayı, bölgemizde sürekli olarak düşük yoğunluklu bir savaş söz konusu olmuştur. Bölgeye istihdama yönelik yıllardır herhangi bir ciddi yatırım yapılmamıştır. Bölgede çatışmalı ortamdan kaynaklı özel sektör de gelmediği gibi bölge iş adamlarının da bölgedeki yatırımlarını ya batıya ya da dış ülkelere aktardığı görülmüştür.

Bu çatışma ortamından dolayı binlerce köy boşaltılmış ve bunun sonucunda milyonlarca insan yerinden yurdundan olmuştur. Bölgede mevcut olan işsiz nüfus her yıl artarak katlanmaktadır. Çeşitli iş yerlerinde iş bulan çalışanlar üzerinde işverenlerin baskısı söz konusudur. Çünkü işsizlerin sayısı fazla olduğundan dolayı çalışanlar, en ufak bir sorun çıkardıklarında ya da çalışma koşullarının iyi olmadığını, sosyal haklarını istediklerinde işten atılmayla karşı karşıya kalmaktadırlar.

Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlar ekonomik ve sosyal haklarını koruyup geliştirmek isteyen, demokrasiye ve insan haklarına aykırı olan meselelere karşı gelen sendika başkanları, yöneticilere ve üyelere yönelik devletin baskısı hala devam etmektedir. Soruşturma, kınama, uyarma, sürgün veya işten atılma gibi ağır cezai yaptırımlar ile cezalandırılmaktadırlar.

Bütün bu saydığımız nedenlerden dolayı ülkemizde ve özellikle bölgede işsizlik her gün çığ gibi geçtikçe büyümektedir. Çalışanların çalışma koşulları gün geçtikçe bozulmaktadır. Çalışma ücretlerinin çoğu açlık ve yoksulluk sınırının altındadır. Çalışma yaşamında cinsiyet ayrımcılığı sorunu devam etmektedir. Çalışan kadınlara yönelik tacizler, cinsel istismar halen devam etmekte, çocuklar halen ağır işlerde ve sanayi kollarında çalıştırılmaktadır. On binlerce aile tarım işçisi olarak Çukurova, Ege ve Karadeniz bölgelerine gitmektedirler. İş güvenliği, işçi sağlığı ile ilgili kurallara uyulmadığından iş kazalarından dolayı yaşamını kaybetme veya sakat kalma sorunları ciddi boyutlara varmıştır. Çalışma yaşamına yönelik bütün olumsuzlukları ortadan kaldırmanın tek yolu insan haklarına saygı göstermek, hukukun ve çağdaş demokrasinin bütün kurallarını uygulamaktan geçer.

Komisyonun çalışma faaliyetleri:

✓ 15 Ağustos 2006 tarihinde Tek-Sif Sendikasının basın açıklamasına katılım sağladı.

✓ 18 Kasım 2006 tarihinde Akyıl işçilerin girmiş olduğu greve destek ziyaretinde bulunuldu.
✓ 26 Aralık 2006 tarihinde Akyıl işçilerin yapmış olduğu basın açıklamasına katılım sağlandı.
✓ 26 Haziran 2007 tarihinde Akyıl işçilerin yapmış olduğu basın açıklamasına katılım sağlandı.
✓ 28 Haziran 2007 tarihinde Fakülteden çalışan temizlik işçilerin yapmış olduğu eyleme katılım sağlandı.
✓ 19.06.2007 tarihinde Dicle Üniversitesinde çalışan işçilerin Sendikaya üye olduklarından dolayı işten çıkarıldı. Onlara destek anacıyla Rektörlüğe kadar yapılan yürüyüşe destek verilmiştir.
✓ 29. 06.2007 tarihinde Gazeteciler Cemiyetinde Dicle Üniversitesindeki işçilerle ilgili yapılan basın açıklamasına katılım sağlandı.
✓ 27.07.2007 Diyarbakır'da faaliyet gösteren bir fabrikanın işçilerin başlatmış olduğu imza kampanyasına katılım sağlanmıştır.
✓ 8 Şubat 2008 tarihinde Büyük Şehir Belediye Başkanı Osman Baydemir ile belediyeye bağlı hizmet alanında çalışan işçilerin sorunlarıyla ilgili görüşme yapıldı.

B) GENEL BAŞKAN YARDIMCILIĞI ve BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN FAALİYETLER

GENEL BAŞKAN YARDIMCILIĞI TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN FAALİYETLER VE YAPILAN GÖRÜŞMELER

Genel Başkan Yardımcısı: Av. Reyhan YALÇINDAĞ
Bilindiği üzere İHD, sadece yerel şubeleri nezdinde değil aynı zamanda farklı yerellerde faaliyet yürüten Genel Merkez Yöneticileri eliyle de insan hakları ve özgürlükler mücadelesi yürütmektedir. Bu bağlamda Genel Başkan Yardımcımız Av.Reyhan Yalçındağ, Bölge Temsilcimiz Mihdi Perinçek, diğer MYK üyelerimiz ile birlikte insan hakları ihlallerinin belgelenmesi, olay yerinde araştırma-inceleme heyetlerinin oluşturulması, mağdurlara hukuki destek sunulması, ihlalleri önleyici faaliyetlerde bulunma, takvimli etkinliklerde bulunma, toplumda insan hak bilincinin ve farkındalığının artırılması gibi aktivitelerin yanı sıra uluslararası kuruluşlarla görüşmeler gerçekleştirmiştir.
Bu aktivite ve görüşmelerden bazıları:

✓ **23 Haziran 2006 –** Diyarbakır 7. Askeri Ağır Ceza Mahkemesinde görülen ve 1993'de gözaltında A. Çelikbilek'in öldürülmesiyle ilgili itirafçı sanık Abdulkadir Aygan hakkında açılan davaya müdahil vekili olarak katılım sağladı

✓ **4–5 Kasım 2006 –** Genel Merkezin 13. Genel Kurulu Ankara'da gerçekleşti

✓ **20 Kasım 2006 –** Şube Başkanımız Selahattin Demirtaş'a verilen 1 yıl 6 ay hapis cezasıyla ilgili Baro ve Mazlum-Der ile Baro Eğitim Merkezinde ortaklaşa basın açıklaması gerçekleştirdi

✓ **23 Kasım 2006 -** Bağlar mahallesindeki bir kahvehanede erkeklere yönelik gerçekleştirilen Kadına Yönelik Şiddetle ilgili Kadın Platformuyla ortaklaşa düzenlenen etkinliğe katılım sağlayarak bir sunum gerçekleştirdi

✓ **24 Kasım 2006 –** Büyükşehir Belediyesi Cep Sinemasında Kadına Yönelik Şiddet konulu panele katıldı

✓ **25 Kasım 2006 –** Şemse Allak Kadın Parkında Kadın Platformunun düzenlediği basın açıklamasına katıldı

✓ **28 Kasım 2006 –** Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Salonunda 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Haftası nedeniyle birçok kadın katılımcının katıldığı Gün TV programına katıldı

✓ **12 Aralık 2006 –** İnsan Hakları Haftası vesilesiyle Gün TV'deki programa katıldı

✓ **14 Aralık 2006 –** Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ, Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mahkemesinde Batman Şube Başkanı Saa-

det Becerikli ve Batman Barış Platformu üyesi 27 STK temsilcisi hakkında açılan davanın duruşmasına katılım sağladı

✓ **3 Ocak 2007** – Olof Palme Centre temsilcileri ile Diyarbakır Şubede görüşme gerçekleştirdi

✓ **16 Ocak 2007** – Gün TV'de Kadına Yönelik Şiddet vakalarının artması ve son kadın cinayetleri konulu programa katıldı

✓ **17 Ocak 2007** – Büyük Postanede F Tipi Cezaevlerinde gerçekleşen ihlallerle ilgili Adalet Bakanlığına kart gönderme eylemine katıldı

✓ **18 Ocak 2007** – 2006 Bölge İhlaller Raporunun basın açıklamasını Diyarbakır Şubede gerçekleştirdi

✓ **22 Ocak 2007** – Uluslararası Sınır Tanımayan Hukukçular (Lawyers Without Borders) yöneticilerinden Claes Forsberg ile Diyarbakır Şubede, düşünce özgürlüğüne yönelik açılan davalar konulu bir görüşme gerçekleştirdi

✓ **23 Ocak 2007** – Aile içi şiddet sonucu eşi tarafından öldürülen Ayşegül Alpaslan'ın cenazesinin alınması işlemleri ile Diyarbakır'daki cenaze törenine diğer kadın örgütleri ile birlikte katıldı

✓ **26 Ocak 2007** – Aynı gün, BM Türkiye Temsilciliğine, insan hakları savunucularına yönelik açılan davalar konulu dosya sunuldu

✓ **27–28 Ocak 2007 -** Ankara'da Genel Merkez binasında MYK toplantısı ile Şube Başkanları kurulu toplantısına katıldı

✓ **7 Şubat 2007** – Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ, Avrupa Parlamentosu'nun Brüksel binasında Kadının İnsan Hakları Konulu konferansa konuşmacı olarak katıldı

✓ **24 Şubat 2007** – Faili *"gizlenen"* cinayet sonucu yitirdiğimiz Elazığ Şube Başkanımız Av. Metin Can ve Şube üyemiz Dr. Hasan Kaya'nın öldürülmelerinin 14. yıldönümü vesilesiyle gerçekleşen anma törenine katılım sağladı

✓ **28 Şubat 2007** – Olof Palme Center yöneticilerinden Nivin Yosef ve Anna Rosendahl ile İsveç Büyükelçiliği siyasi işler müsteşarı Josa Köre ile Türkiye'deki insan haklarının durumuna ilişkin görüşmeyi Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ, Diyarbakır Şube binasında gerçekleştirdi.

✓ Aynı gün Diyarbakır Şube binasında, Çermik'teki kayıt dışı gözaltılara ilişkin basın açıklaması gerçekleştirdi

✓ **1 Mart 2007** – Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü haftası vesilesiyle gerçekleştirilen Belediye Konukevindeki müzik dinletisine katıldı

✓ **2 Mart 2007 –** Ermeni Gazeteci Hrant Dink'in öldürülmesinin ardından, İHD MYK tarafından Trabzon'a giden insan hakları heyeti içinde Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ yer aldı ve yerel makamlar ile Trabzon'daki STK'lar ile bir dizi görüşmeler gerçekleştirildi, Trabzon Şube binasında basın toplantısı gerçekleştirildi.

✓ **3 Mart 2007 –** MYK toplantısı Genel Merkez binamızda gerçekleşti

✓ **7 Mart 2007 –** Mazıdağı Belediyesince Mazıdağ'daki kadınlara yönelik hazırlanan Kadının İnsan Hakları ve Kadına Yönelik Şiddet konulu panelde Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ bir sunum gerçekleştirdi

✓ **8 Mart 2007 –** Diyarbakır'da Sanat Sokağında İHD, Amnesty International ve diğer kadın kurumlarının katıldığı kadına yönelik şiddetin kınandığı mumlu eyleme katıldı

✓ **10 Mart 2007 –** Diyarbakır'da düzenlenen 8 Mart konulu mitinge katıldı

✓ **13–14 Mart 2007 –** Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ, Bağlar Belediyesinin hazırladığı Kadın Konferansında Türkiye'de STK'lardaki Kadın Temsiliyeti konulu sunum gerçekleştirdi

✓ **19 Mart 2007 –** İnsan hakları savunucularının korunmasına yönelik faaliyet yürüten PBI (Protection Brigade International) Brüksel temsilcisi Pascale Boosten ile Diyarbakır Şubede görüşme gerçekleştirdi

✓ **20 Mart 2007 –** Uluslararası Sınır Tanımayan Avukatlardan Asa Malmros ile İnsan Hakları Savunucularına ve Muhalif Siyasetçilere yönelik açılan davalar konusunda Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ Diyarbakır Şubede bir görüşme gerçekleştirdi.

Aynı gün, Time's Zaman isimli Gazetenin muhabiriyle bir röportaj gerçekleştirdi

✓ **22 Mart 2007 -** İnsan hakları savunucularının korunmasına yönelik faaliyet yürüten PBI (Protection Brigade International) Bruksel sorumlusu Pascale Boosten ve Almanya sorumlusu Christoph Klotz ile bir görüşme gerçekleştirdi

✓ **29 Mart 2007 –** Le Cauvrien Natin Dergisi muhabiri Boris Mobillard ile Diyarbakır Şubede bir röportaj gerçekleştirdi

✓ **31 Mart 2007 –** Diyarbakır Şubemizin kadın üyeleriyle bir toplantı gerçekleştirdi

✓ **3 Nisan 2007 –** Batman Şube Sekreterimiz Av. Ferhat Bayındır hakkında yapmış olduğu bir basın açıklaması nedeniyle Batman Ağır Ceza Mahkemesinde açılan davanın duruşmasına katılım sağladı

✓ **4 Nisan 2007 –** Cizre Belediye Başkanının tutuklanması nedeniyle Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ, MYK üyesi Av.Hüseyin Cangir ve Diyarbakır Şube Başkanı Av. Selahattin Demirtaş ile birlikte Cizre'ye giderek görüşmelerde bulundu

✓ **6 Nisan 2007 –** Ankara'da Genel Merkez binasında MYK toplantısı gerçekleşti

✓ **12 Nisan 2007-** Mardin Şube binasında 2007 ilk üç aylık Bölge İnsan Hakları İhlalleri konulu basın toplantısı gerçekleştirdi

✓ **14 Nisan 2007-** Türkiye'nin farklı illerinden farklı meslek grubundan kadınların bir araya gelerek oluşturduğu Vakit Geldi Grubu toplantısına İstanbul'da katıldı

✓ **19–23 Nisan 2007 –** Halen yöneticisi bulunduğumuz FIDH'in (Uluslar arası İnsan Hakları Federasyonu) Lizbon'da gerçekleşen Genel Kuruluna katıldı

✓ **28 Nisan 2007 –** Silvan Belediyesi Meya Kadın Merkezince düzenlenen Kadın Hakları konulu panelde konuşma gerçekleştirdi

✓ **7 Mayıs 2007 –** Amnesty International Almanya Seksiyonundan Dr. Barbara Neppert ile Diyarbakır Şubede bir görüşme gerçekleştirdi

✓ **8 Mayıs 2007 –** Kadına Yönelik Ev İçi Şiddet sonucu Siirt'te eşi ve kayınbiraderi tarafından öldürülen Dilber Özer davasının Siirt Ağır Ceza'daki duruşmasına katıldı

✓ **12 Mayıs 2007 –** Batman Şubemizde gerçekleşen Bölge Şubeleri toplantısına katıldı ve İzmir'de bir Pazar yerinde patlayan bombalama eylemini kınayan bir basın açıklaması yapıldı

✓ **15 Mayıs 2007 -** Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ, Uluslararası Sınır Tanımayan Avukatlardan Asa Malmros ile Diyarbakır Şubede bir görüşme gerçekleştirdi. Aynı gün Sarmaşık Yoksullukla Mücadele Derneğinin Gıda Bankasının açılış törenine katıldı

✓ **26 Mayıs 2007 –** 1994'de Kulp ilçesi Deveboynu mezrasında askerlerce gözaltına alındıktan sonra kaybedilen Örhan ailesinin üç ferdinden birine ait cesedin bulunmasıyla ilgili basın açıklaması Diyarbakır Şubede yapıldı

✓ **27 Mayıs 2007 –** MYK toplantısı Genel Merkez binasında gerçekleşti

✓ **14 Haziran 2007 -** Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ, Kadına Yönelik Ev İçi Şiddet sonucu Siirt'te eşi ve kayınbiraderi tara-

fından öldürülen Dilber Özer davasının Siirt Ağır Ceza'daki duruşmasına katıldı

✓ **26 Haziran 2007 –** Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ, İşkenceyle Mücadele Günü vesilesiyle Koşuyolu Parkı İnsan Hakları Anıtı önünde gerçekleşen basın açıklamasına katılım sağladı

✓ **29 Haziran 2007 –** Önceki dönemlerden Cizre temsilcimiz ve DEP eski Şırnak milletvekili Orhan Doğan'ın Cizre'deki cenaze törenine katıldı

✓ **13 Temmuz 2007 –** Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ, Bloomberg News Gazetesi muhabiri Ayla Jean Yackley ile Diyarbakır Şubede bir röportaj gerçekleştirdi

✓ **17 Temmuz 2007 –** İHD'nin 21. kuruluş yıldönümü vesilesiyle Ankara Mola Otelde düzenlenen basın açıklamasına katıldı ve 2007 ilk altı ay Türkiye İnsan Hakları Raporunu basın açıklamasıyla duyurdu

✓ **26 Temmuz 2007-** Avrupa Parlamentosu üyesi Stefan Pfitzner ile Diyarbakır Şubede görüşme gerçekleştirdi

✓ **1 Ağustos 2007 -** Erzurum Özel Tip Cezaevindeki kötü muamele uygulamalarıyla ilgili yazılı basın açıklaması düzenledi

✓ **6 Ağustos 2007 –** Genel Merkez binasında İtalyan Büyükelçisi ile görüşme gerçekleştirdi. Aynı gün Genel Merkez binasında Danimarka Büyükelçisi ile görüşme gerçekleştirdi. Aynı gün ABD Büyükelçiliği İnsan Haklarından sorumlu başkatip J. Collins ile görüşme gerçekleştirdi

✓ **7 Ağustos 2007 –** Mevsimlik tarım işçilerinin yaşadığı sorunlar, ihlaller ve trafik kazaları sonucu yaşamlarını yitirmeleriyle ilgili yazılı basın açıklaması gerçekleştirdi.

✓ **8 Ağustos 2007 –** Diyarbakır Şubede Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Komisyonu ile görüşme gerçekleştirdi

✓ **13 Ağustos 2007 –** Siirt ili Pervari ilçesi Çemekare Yaylasının zorla boşaltılması ve gıda ambargosu uygulaması iddialarıyla ilgili Mazlum-Der ile birlikte oluşturulan İnsan Hakları Heyetine katıldı

✓ **17 Ağustos 2007 -** Siirt ili Pervari ilçesi Çemekare Yaylasının zorla boşaltılması, gıda ambargosu uygulaması ve keyfi gözaltı iddialarıyla ilgili Mazlum-Der ile birlikte oluşturulan İnsan Hakları Heyetinin raporu basın açıklaması ile Diyarbakır İHD Şubesinde duyuruldu. Aynı gün Şengal'de Ezidi Kürtlerin toplu olarak katledilmesini kınayan basın açıklaması yapıldı

✓ **19 Ağustos 2007** – Azadiya Welat Gazetesinin Belediye salonunda düzenlediği resepsiyona Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ katıldı

✓ **22 Ağustos 2007** – DİHA muhabirleri ile son günlerde yoğunlaşan başvuru konularıyla ilgili bir röportaj gerçekleştirdi.

✓ **27 Ağustos 2007** – Genel Merkez binasında ODTÜ'de akademisyen olan Prof. Canan Akman ile kadın ve insan hakları konulu görüşme gerçekleştirdi

✓ **28 Ağustos 2007** – Genel Merkez binasında Olağanüstü Genel Kurul konulu Şube Başkanlar Kurulu ile MYK toplantısı yapıldı

✓ **21 Eylül 2007** – Sincan F Tipi Cezaevinden Kırıkkale F Tipi Cezaevine sevk edilen mahkumlara uygulanan işkence ve kötü muamele uygulamalarıyla ilgili hazırlanan raporun basın açıklamasına Genel Merkez binasında katıldı. Aynı gün, Genel Merkez binasında 2007 ilk altı ay Türkiye Düşünce Özgürlüğü Raporunu basın açıklamasıyla duyurdu

✓ **22 Eylül 2007** – İHD 2. Olağanüstü Genel Kurulu Eğitim Sen Genel Merkez toplantı salonunda gerçekleşti

✓ **28 Eylül 2007 -** Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ, Diyarbakır Şube binasında Wiener Zeitung Gazetesi muhabiri Martyna Czarnowska ile röportaj gerçekleştirdi.

✓ **30 Eylül 2007** – Olof Palme Center sorumlularından Nivin Yosef ile bir görüşme gerçekleştirdi.

✓ **1 Ekim 2007** – Beytüşşebap'ta öldürülen 11 köylüyle ilgili basın açıklaması yapıldı. Aynı gün Bağlar Belediyesi toplantı salonunda Kadın Sığınakları konulu toplantıya katıldı

✓ **5 Ekim 2007** – Beytüşşebap ilçesi Beşağaç Köyünde 11 köylünün öldürülmesiyle ilgili Mazlum-Der ve Şırnak Barosuyla birlikte oluşturulan İnsan Hakları Heyetinde yer alarak olay yerinde incelemelerde bulundu

✓ **13 Ekim 2007 -** Kürt yazar Mehmed Uzun'un Diyarbakır'da düzenlenen cenaze törenine katıldı

✓ **15 Ekim 2007** – Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Cep Sineması salonunda Yerel Gündem 21 Kadın Komisyonunca organize edilen Anayasa ve Kadın paneline panelist olarak Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ katıldı

✓ **17 Ekim 2007** – Belçika Devlet Radyosu muhabiri Dirk Vermeiren ile Diyarbakır Şubede insan hakları konulu bir röportaj gerçekleştirdi

✓ **20 Ekim 2007** – MYK toplantısı Genel Merkez binasında gerçekleşti

✓ **26 Ekim 2007** – Beşağaç Köyünde 11 köylünün öldürülmesi vakasını araştırma-inceleme heyetinin hazırladığı rapor, Mazlum-Der Diyarbakır Şube binasında Mazlum-Der Genel Başkan Yrd Şimsiröddin Ekinci ve Genel Başkan Yardımcımız Av. Reyhan Yalçındağ tarafından basın açıklamasıyla duyuruldu. Aynı gün Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ, Diyarbakır Şubede Brezilyalı Gazeteci Marcelo Ninio ile bir röportaj gerçekleştirdi

✓ **27 Ekim 2007 -** Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ, Uluslararası Ceza Mahkemesi Koalisyonunun Diyarbakır Barosu toplantı salonunda gerçekleştirdiği seminerin açılış konuşmasını gerçekleştirdi.

✓ **3 Kasım 2007** – Diyarbakır'da Bölge şube başkanları toplantısına gerçekleşti

✓ **17 Kasım 2007 -** Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ, Ankara'da Türkiye Barış Meclisinin toplantısına katıldı

✓ **18 Kasım 2007** – Ankara'da Genel Merkez binamızda MYK toplantısı gerçekleşti

✓ **25 Kasım 2007** – Van Kadın Platformunun düzenlediği Van Ticaret Odası toplantı salonunda gerçekleşen Kadına Yönelik Şiddet konulu panele panelist olarak katıldı

✓ **27 Kasım 2007 -** Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ, İHD Genel Merkezinde Türkiye Barış Meclisi sekreteryasının toplantısına katıldı

✓ **10 Aralık 2007** – İnsan Hakları Anıtı önünde Şubemizin düzenlediği İnsan Hakları Haftası konulu basın açıklamasına katıldı

✓ **15 Aralık 2007** – Adıyaman Demokrasi Platformunun düzenlediği *Sivil ve Demokratik Anayasa* konulu panele Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ ve MYK üyemiz Doç. Mehmet Elbistan, panelist olarak katıldılar

✓ **17 Aralık 2007** – Diyarbakır Şubenin İnsan Hakları Haftası vesilesiyle Diyarbakır Şube binasında düzenlediği resepsiyona katıldı.

✓ **13 Ocak 2008 -** Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ, Vakit Geldi Grubunun İstanbul Taxim Hill Otel toplantı salonunda düzenlediği Kadın, Barış, Türkiye'deki Son Gelişmeler konulu toplantıya katıldı.

✓ **19 Ocak 2008 –** Diyarbakır Büyükşehir Belediye tiyatro salonunda düzenlenen 2007'de öldürülen Ermeni Gazeteci Hrant Dink'i anma törenine katıldı

✓ **26 Ocak 2008 –** Diyarbakır Barış Meclisinin düzenlediği Anayasa Konferansına konuşmacı olarak katıldı

✓ **23 Şubat 2008 –** Diyarbakır Şubede MYK toplantısı yapıldı ve Genel Başkanımız Hüsnü Öndül tarafından açıklanan 2007 Türkiye İnsan Hakları İhlalleri Raporunun basın açıklamasına katılım sağlandı

✓ **24 Şubat 2008 –** 1993'de güvenlik güçlerince kaçırılarak öldürülen Elazığ Şube Başkanımız Av. Metin Can ve Şube üyemiz Dr. Hasan Kaya'nın öldürülmelerinin 15. yıldönümü vesilesiyle Elazığ'da gerçekleşen anma törenine Genel Başkanımız Hüsnü Öndül ve diğer MYK üyeleri ile birlikte katılım sağladı

✓ **1 Mart 2008 –** Türkiye Barış Meclisinin Ankara'da Eğitim-Sen Genel Merkez toplantı salonunda düzenlediği toplantıya katıldı

✓ **3 Mart 2008 –** Önceki Bingöl Şube Başkanımız ve halen MYK üyemiz Rıdvan Kızgın hakkında verilen 2 yıl 6 ay hapis cezasının kesinleşmesi üzerine Bingöl M Tipi Kapalı Cezaevine konuldu. Genel Başkan Yardımcıları Av. Reyhan Yalçındağ ve Av.Öztürk Türkdoğan, Genel Sekreter Sevim Salihoğlu, Bölge temsilcisi Mihdi Perinçek ve birçok şube yöneticisinden oluşan heyetle Bingöl'de konuyla ilgili basın açıklaması düzenlediler

✓ **5 Mart 2008 –** Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ, Büyükşehir Belediyesi Çamaşırevinin 8 Mart Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle düzenlediği etkinliğe katılım sağladı

✓ **6 Mart 2008 –** Hasırlı Mahallesinde 8 Mart etkinliğine katıldı

✓ **8 Mart 2008 –** Zurich'te Kadın Örgütlerinin düzenlediği 8 Mart konulu panele panelist olarak katıldı.

✓ **12 Mart 2008 –** Kurdish Human Rights Project uzmanlarından hukukçu Sara Capogna ile Diyarbakır Şubede, Türkiye'deki insan haklarıyla ilgili güncel gelişmeler konulu görüşme gerçekleştirdi.

✓ **30 Mart 2008 –** Genel Merkez binasında Şube Başkanlar Kurulu ve MYK toplantısı gerçekleşti.

✓ **7 Nisan 2008 –** DİHA'nın, muhabirlerinin tutuklanması ve DİHA' ya yönelik baskılarla ilgili Diyarbakır Gazeteciler Cemiyetinde yaptığı basın açıklamasına katıldı.

✓ **9 Nisan 2008 -** Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ, Kürtçe marş söyledikleri gerekçesiyle haklarında dava açılan üç çocuk ile 1994'de Kulp'un Deveboynu mezrasında gözaltına alındıktan sonra kaybedilen Örhan ailesinden 3 kişinin bulunan cesetleriyle ilgili Diyarbakır Şubede basın toplantısı gerçekleştirdi.

✓ **10 Nisan 2008 –** Sivil Toplum Geliştirme Merkezi denetçilerinden İlknur Üstün ile toplumsal cinsiyetçilik üzerine bir görüşme gerçekleştirdi

✓ **20 Nisan 2008 –** Sarmaşık Yoksullukla Mücadele Derneği'nin Olağan Genel Kuruluna katıldı.

✓ **23 Nisan 2008 -** Genel Başkan Yrd. Av. Reyhan Yalçındağ, Olof Palme Center yöneticilerinden Nivin Yosef ile Diyarbakır Şubede görüşme gerçekleştirdi. Aynı gün Amnesty International Almanya Seksiyonundan Dr. Barbara Neppert ile görüşme gerçekleştirdi

✓ **24 Nisan 2008 –** 2007'de Kadına Yönelik Ev İçi Şiddet sonucu Siirt'te eşi ve kayınbiraderi tarafından öldürülen Dilber Özer davasının Siirt Ağır Ceza'daki duruşmasına katıldı.

✓ **30 Nisan 2008 –** Amnesty International İsviçre Seksiyonundan Waltraud Weber ile Diyarbakır Şubede bir görüşme gerçekleştirdi

✓ **3 Mayıs 2008 –** Siirt Şubemizin Genel Kuruluna katıldı

✓ **4 Mayıs 2008 –** Urfa Şubemizin Genel Kuruluna katıldı

✓ **11 Mayıs 2008 –** Diyarbakır Şubemizin Kongresine katıldı

2- BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ KAPSAMINDA YAPILAN FAALİYETLER

Bölge Temsilcisi: Mihdi PERİNÇEK

İHD Doğu-Güneydoğu Bölge Temsilciliği, Adıyaman, Batman, Bingöl, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hakkari, Malatya, Mardin, Muş, Şanlıurfa, Van şubeleri ile Tunceli İl Temsilciliğinin koordinasyonunu Diyarbakır ilinden sağlamaktadır. Bölge Temsilciliğinin şubemize katkısı olduğu gibi şubemizin de bölge temsilciliğinin çalışmalarına katkı ve destekleri olmaktadır.

Doğu-Güneydoğu Anadolu Bölgesinde bulunan şubelerimizden gelen aylık raporlar, derlenerek, aylık, 3 aylık, 6 aylık ve yıllık "Bölge İhlal Raporu" olarak kamuoyu ile paylaşma çalışması birlikte yapılmıştır. Şubemizde 19 Haziran 2006, 22 Eylül 2006, 13 Temmuz 2007 ve 16 Ocak 2008 tarihlerinde yapılan basın toplantılarında bu raporların bazıları kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Her olduğu gibi, 2007 ve 2008 yılında da bazı illere görevlendirilen "Newroz Gözlem Heyetleri" nde şubemiz temsil edilmiştir. Bu kapsamda;

1. 17 Mart 2007 tarihinde Hakkari ilinde, 20 Mart 2007 tarihinde Yüksekova ilçesinde yapılan Newroz Mitinglerinde,

2. 22 Mart 2008 tarihinde Van ilinde, 23 Mart 2008 tarihinde Yüksekova ilçesinde yapılması düşünülen Newroz mitinlerinde gözlem

yapılmak üzere oluşturulan "Newroz heyetlerinde" bölge temsilcimizin yanı sıra şubemizi de temsilen üye katılmıştır.

✓ Demokratik Toplum Partisi (DTP) Genel Merkezinin, "Kürt sorununun Demokratik yöntemlerle çözülmesi talebini tekrarlamak, zorlaşan çözüm sürecinin bir etmeni olan çatışmalara son verilmesini ifade etmek, çatışmaları süreklileştiren operasyonların durdurulması için Türkiye'nin 28 il merkezinden yönetici ve üyeler ile DTP'li Milletvekilleri, Belediye Başkanları, İl Genel Meclisi ve Belediye Meclis üyelerinin katıldığı ve Şırnak ili Kasrik Boğazının kırsal alanında kurulan çadırlarda bir gece kalınan "Operasyon bölgesinde canlı kalkan" olmayı amaçlayan 4-6 Şubat 2008 tarihindeki 'Demokratik Çözüm Yürüyüşü' eylemliğinde Bölge Temsilcimiz, şube başkanı ve şube yöneticilerimiz gözlem heyeti olarak bulunmuştur.

✓ Artan hak ihlalleri ve kaygı veren gelişmeler nedeniyle; Bölge temsilcisi, bölgede bulunan MYK üyeleri ve bölge şube başkanlarımız, 03 Kasım 2007 tarihinde şubemizde ortak bir basın açıklaması yapmıştır.

✓ Bölge şubelerinin 2008 yılında yaptıkları genel kurul ile oluşan yeni yönetimlerine yönelik; Derneğin idari, mali işleyişi ile faaliyet biçimi konulu iç eğitim semineri 23-24 Eylül 2006 tarihlerinde şube binamızda yapılmıştır. Bu eğitim seminerine bölgede bulunan şubelerden 2 yönetici katılmıştır.

✓ 22 Eylül 2006, 03 Kasım 2007, 23 Şubat 2008 tarihlerinde yapılan " Bölge Şubeleri Başkanlar Toplantısı" na şubemiz ev sahipliği yaparken, 12 Mayıs 2007 tarihinde Batman ilinde yapılan toplantıya şu başkanımız katılmıştır.

✓ Bölge şubelerinin genel kurul süreçlerine destek verilmiştir. Düzenli ve verimli genel kurulların yaratılması için; Şube yöneticilerimiz, Genel Merkez yöneticisi ve Bölge Temsilcisi ile birlikte bu illere gitmiştir. Bu kapsamda; 05.04 2008 tarihinde Van, 12.04 2008 tarihinde Bingöl, 13.04.2008 tarihinde Muş Şube genel kurul çalışmalarına birkaç gün önce belirtilen illere gidilerek yerinde destek sunulmuştur.

Bölge temsilcimiz bölgedeki etkinliklere katılım sağlamıştır. Bunlardan bazıları;

1. 4 Ağustos 2006 tarihinde yapılan "Hasankeyf için uyumama nöbeti" etkinliği

2. 13 Ağustos 2006 tarihinde Şanlıurfa ilinde Mazlumder'in düzenlediği "barış koşusu" etkinliği.

3. 14-15 Ocak 2007 tarihinde Ankara'da düzenlenen "Türkiye Barışını Arıyor Konferansı" etkinliği.

4. 1 Temmuz 2007 tarihinde düzenlenen Derneğimizin Şırnak Şubesi üyesi ve daha önceki yöneticisi Orhan Doğan'ın cenaze töreni.

5. 24 Şubat 2008 tarihinde Elazığ ilinde yapılan daha önceki Şube başkanımız Metin Can ve üyemiz Hasan Kaya'nın ölüm yıldönümü anma etkinliği.

Ayrıca, 27-28 Temmuz 2006 Şanlıurfa, 11 Ekim 2006 tarihinde Malatya, 15 Kasım 2006 tarihinde Mardin, 14 Nisan 2007 tarihinde Adıyaman, 11 Haziran 2007 tarihinde Batman, 29 Haziran 2007 tarihinde Gaziantep, 16 Temmuz 2007 Bingöl, 15 Aralık 2007 Muş, 11 Ocak 2008 tarihinde Şanlıurfa illerine gidilerek, buradaki şubelerimizin hazırladığı etkinliklere katılım sağlanmıştır. Şube çalışmalarının kapasite artırımı için düşünsel destek sunulmuştur.

Bölge şubeleri ve yöneticileri hakkında açılan davalar, şube hukuk komisyonunda yer alan avukat arkadaşlarımız tarafın takip edilmiş, duruşmalarına katılım sağlanmıştır. Bu kapsamda;

Siirt Şube Başkanı Vetha Aydın hakkında yayınlanan gerçek dışı bir haber nedeniyle yapılan suç duyurusuna katılmak üzere bölge temsilcimiz ve şube yöneticisi avukat arkadaşlarımız 25 Temmuz 2006 tarihinde Siirt iline gitmiştir.

Şanlıurfa Şube Başkanı Gülay Koca hakkında açılan davanın duruşmasına katılmak üzere Bölge temsilcisi ve şube yöneticisi hukukçu arkadaşlarımız 20 Aralık 2006 tarihinde Şanlıurfa iline gitmiştir.

Batman Şube Ferhat Bayındır hakkında açılan davanın duruşmasına katılmak üzere Bölge temsilcisi ve şube yöneticisi hukukçu arkadaşlarımız 3 Nisan 2007 tarihinde Batman iline gitmiştir.

Siirt Şube Başkanı Vetha Aydın'ın emniyet yetkilileri tarafından maruz kaldığı kötü muamele için yapılan suç duyurusuna katılmak üzere bölge temsilcimiz ve şube yöneticisi avukat arkadaşlarımız 06 Haziran 2007 tarihinde Siirt iline gitmiştir.

Adana 2. Ağır Ceza mahkemesinde görülen "Şiyar Perinçek" davasının 21 Eylül 2006, 21 Kasım 2006, 16 Ocak 2007 ve 06 Mart 2007 tarihlerindeki duruşmalarına bölge temsilcimiz ve şube yönetiminde yer alan avukat arkadaşlarımız katılım sağlamıştır.

✓ Ayrıca, Merkez Yönetim Kurulu üyemiz ve daha önceki Şube Başkanımız Rıdvan Kızgın'ın kesinleşen bir cezasının infazı hususunu Bingöl Cumhuriyet Başsavcısı ile görüşmek için ve arkadaşımızın cezanın infazı için Cumhuriyet Savcılığına giderken yanında olmak için 26 Şubat 2008 ile 3 Mart 2008 tarihlerinde Bölge Temsilcimiz ve şube yöneticilerimiz Bingöl iline gitmiştir.

✓ İnsan Hakları platformu üzerinden takip edilen "Malatya Zirve Kitap Evi Davası"nın 14 Ocak, 25 Şubat ve 14 Nisan 2008 tarihlerindeki duruşmaları bölge temsilcimiz tarafından katılım sağlanarak takip edilmiştir.

✓ Bölgede örgütlülük düzeyini artırmak için, Bölge temsilcimiz 5-9 Ağustos 2006 tarihleri arasında Doğubeyazit, Ağrı ve Kars illerinde örgütlenme çalışmaları yapmıştır. Yapılan çalışmalar neticesinde Ağrı ilimizde temsilcilik açılmıştır.

Bölge Temsilcimizin konuşmacı olarak katıldığı panel- konferans-eğitim seminerleri;

1. 2 Eylül 2006 tarihinde Mardin ili Derik ilçesinde yapılan " Barış" konulu panel.

2. 12 Kasım 2006 tarihinde Bingöl ilinde yapılan "İnsan Hakları" paneli.

3. 18 Kasım 2006 tarihinde İstanbul Boğaziçi Üni. "Düşünceye Özgürlük" paneli.

4. 25 Kasım 2006 tarihinde Siirt ilinde yapılan "Çok kültürlülük" eğitimi.

5. 17 Aralık 2006 tarihinde Bingöl ilinde yapılan "Demokratik Anayasa ve İnsan Hakları" paneli.

6. 3-6 Aralık 2006 tarihleri arasında İstanbul'da TESEV tarafından organize edilen "Göç Konferansı".

7. 17 Ocak 2007 tarihinde Ağrı ilinde yapılan "Demokrasi ve İnsan Hakları" paneli.

8. 14 Aralık 2007 tarihinde Bingöl ilinde yapılan "İnsan Hakları" paneli.

9. 25-28 Ocak 2007 tarihinde Helsinki Projesi kapsamında İstanbul'da yapılan eğitim semineri.

10. 23-26 Mart 2007 tarihleri arasında Helsinki Projesi kapsamında İzmir'de yapılan eğitim semineri.

11. 05-06 Eylül 2007 tarihleri arasında Helsinki Projesi kapsamında Ankara'da yapılan eğitim semineri.

12. 15-16 Mart 2008 tarihlerinde Helsinki Projesi kapsamında Çanakkale ilinde yapılan eğitim semineri.

13. 16 Mart tarihinde Çanakkale ilinde yapılan" Halepçe" paneli.

✓ Genel Merkezimiz tarafından yürütülen "Kara mayınları projesi" kapsamında 6-11 Kasım 2007 tarihleri arasında D.Bakır, Batman, Siirt ve Şanlıurfa'ya bağlı ilçe ve köylerinde yapılan çalışmalara bölge temsilcimiz katılmıştır.

Yapılan bazı başvuruların öykülendirilmesi olay yerinde yapılması gerekmiştir. Bu kapsamda;

1. 23 Ocak 2007 tarihinde Siirt iline,
2. 31 Ağustos 2007 tarihinde Şanlıurfa ili Ceylanpınar ilçesine
3. 24 Ocak 2008 tarihinde Bismil ilçesine
4. 6 Mart tarihinde Silvan ilçesine Bölge Temsilcimiz ve şube yöneticilerimiz birlikte gitmiştir.

✓ Şırnak ilinde meydana gelen çatışmalarda yaşamını yitiren yaklaşık 55 silahlı militanın cenazeleri çeşitli gerekçeler ile ailelerine verilmemişti. Aileler, Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığına bu taleplerini yazılı olarak tekrar iletmek üzere 3-4 Aralık 2007 tarihinde Şırnak iline gittiler. Bu ailelerin İHD'den hukuki destek talebi üzerine belirtilen tarihlerde bölge temsilcimiz ve hukukçu arkadaşımız Şırnak iline gitmiştir.

✓ Yapılan başvurular üzerine Genel Merkez ve Bölge Temsilciliği tarafından oluşturulan " Araştırma-inceleme heyetleri"nde yer alınmış, heyetlerin düzenledikleri raporlar, heyet üyeleri tarafından şube binamızda basın aracılığıyla kamuoyuna sunulmuştur.

Bu kapsamda;

✓ T.C. Vatandaşı ve Özgür-Der Diyarbakır şube yöneticisi Metin Demir, Özgür-Der Genel Merkez yöneticisi ve Kudüs dergisi editörü Mustafa Eğilli ve dernek üyesi Çelebi Bozan ile birlikte seyahat amacıyla Irak Kürt Federe Bölgesine giderken 1 Haziran 2006 tarihinde İbrahim Halil sınır kapısında Kürt Federe Hükümeti Asayiş yetkilileri tarafından Metin Demir'in gözaltına alınması, konuyla ilgili olarak yetkilileri ile tekrar görüşmek üzere Irak Kürt Federe bölgesine giden Mustafa Eğilli ile akrabası ve Dernek üyesi M. Hasip Yokuş'un 19 Haziran 2006 günü Türkiye'ye dönerken İbrahim Halil sınır kapısında gözaltına alınması olayına ilişkin Mazlumder ile birlikte oluşturulan "İnsan Hakları Heyeti"nde bölge temsilcimiz yer almış, heyet 19-21 Temmuz 2006 tarihlerinde Irak Kürt Federe Bölgesinde, yetkililer, hukukçular örgütü ve insan hakları örgütleriyle görüşmelerde bulunmuştur.

✓ 17.12.2006 tarihinde Diyarbakır ili Pirinçlik köyünde arkadaşları ile oynarken Pirinçlik Jandarma Karakoluna bağlı askerler tarafından gözaltına alınan ve gözaltında iken yaşamını yitiren Şemsettin Yavuzkaplan olayı için oluşturulan İnsan Hakları araştırma ve inceleme heyeti,

✓ 19-20 Aralık 2006 tarihlerinde Mersin Üniversitesinde meydana gelen olaylar için oluşturulan İnsan Hakları araştırma ve inceleme heyeti,

✓ 13 Temmuz 2007 günü Diyarbakır ili Feritköşk Mahallesinde yaşamını yitiren İskender Özpolat ile aldığı darbeler sonucu yaşamını

yitiren oğlu Mehmet Özpolat (17) olayı için oluşturulan İnsan Hakları araştırma ve inceleme heyeti,

✓ Şırnak ili Beytüşşebap İlçesine bağlı Beşağaç (Hemkan) Köyünde 2' si Geçici ve 5'i Gönüllü Köy Korucusu olmak üzere toplam 14 kişiyi taşıyan bir minibüs, 29 Eylül 2007 günü akşamüzeri saatlerinde iş bitiminden sonra köye dönerken, köye yaklaşık 10-12 km mesafede bulunan Sıhala Deresi mevkiinde kimliği belirsiz kişiler tarafından taranması; aracın şoförü Kamil Akdoğan, Gönüllü Köy Koruculari Rahmi Acer, Kadri Acer, Orhan Acer, Kazım Acer, GKK ve köy muhtarı Yusuf Acer ile Geçici Köy Korucusu olan işitme ve duyma engelli kardeşi Zeki Acer, köylüler Reşit Acer, Harun Acer, Sefer Acer, Bengin Acer'in yaşamını yitirdiği olay için oluşturulan İnsan Hakları araştırma ve inceleme heyeti,

✓ 03 Temmuz 2007 tarihinde Şırnak ili Beytüşşebap ilçesinde meydana gelen patlamada "Beytüşşebap Belediye Başkanı Dursun'a suikast girişimi" iddiası üzerine oluşturulan İnsan Hakları araştırma ve inceleme heyeti,

✓ 12.12.2007 tarihinde Suriye'den sınırı geçmek istediği iddiasıyla gözaltına alınan ve Nusaybin adliyesinde yaşamını yitiren akli dengesi yerinde olmayan 67 yaşımdaki Halil Kılıç olayı için oluşturulan İnsan Hakları araştırma ve inceleme heyetin yer alınmış, bu olaylar ile ilgili hazırlanan raporlar şube binamızda yapılan basın toplantıları ile kamuoyuna sunulmuştur.

IV. BÖLÜM

A) 2006 – 2007–2008 YILLARINDA BÖLGEMİZDE MEYDANA GELEN İNSAN HAKLARI İHLALLERİNİN BİLANÇOLARI

1- DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ İNSAN HAKLARI İHLALLERİ 2006 YILI BİLANÇOSU

Yaşam Hakkına Yönelik İhlaller

Çatışmada Yaşamını Yitirenler : 294 Ölü – 303 Yaralı
Faili Meçhul Cinayetler /Saldırılar - Yargısız İnfazlar : 72 Ölü – 13 Yaralı
Mayın ve Patlayıcı Madde : 30 Ölü – 147 Yaralı
Gözaltında Ölüm : 1

Kişi Güvenliğine Yönelik İhlaller

Toplam Gözaltı Sayısı : 2822
Toplumsal Olaylara Müdahale
a) Olay Sayısı : 15
b) Gözaltı : : 839
c) Yaralanmalar/Darp : 425
d) Ölüm : : 13
İşkence ve Kötü Muamele İddiaları : 334
a) Jandarma Görevlileri Tarafından : 38
b) Emniyet Görevlileri Tarafından : 262
c) Resmi Kurum : 7
d) *Cezaevi* : 11
e) *Emniyet ve Cezaevi* : 5
f) *Korucu* : 11
Kayıp İddiası : 15
Tutuklama : 1094

Kadının İnsan Haklarına Yönelik İhlaller

Aile içi Şiddet	: 34 – 2Ölüm
Kuşkulu Kadına Ölümleri	: 6
Namus Gerekçeli Cinayet	: 6
Namus Gerekçeli Saldırılar	: 1
Kadına Yönelik Cinsel Taciz ve Tecavüz	: 3
Kadına Yönelik Şiddet(Toplumsal Alanda)	: 5
Diğer	: 3

Mülkiyet Hakkının İhlali

1.	*Ev/İş Yerinin Tahrip Edilmesi*	: 8
2.	*Köy Boşaltama*	: 3
3.	*Orman Yakma*	: 20
4.	*Köye Geri Dönüşün Engellenmesi*	: 1
5.	*Diğer*	: 24

Çalışma Yaşamına Yönelik İhlaller

Sürgün	: 3
İşten Atılma	: 7
İdari Soruşturma ve Cezalar	: 101
Diğer	: 2

Düşünce ve İfade Özgürlüğüne Yönelik İhlaller

Soruşturmalar ve Cezalar	: 1777
Kapatılan Sivil Toplum Örgütü	: 1
Kapatılan Radyo- TV	: -
Yasaklanan Etkinlikler (Tiyatro oyunu, Sinema vs.)	: 19
Toplatılan/ Yasaklanan Yayın (Gazete, kitap vs.)	: -
Seyahat Engelli	: 16
Diğer	: 2

Çocuk Haklarına Yönelik İhlaller

Çocuk Tecavüzü/Cinsel Taciz	: 11
Kuşkulu Çocuk Ölümü	: 1
Çocuğa Yönelik Şiddet	: 12
Çocuk Kaçırma	: 3

Cezaevi

Sevk Talebi	: 22
Kötü Muamele	: 26

Tedavi Talebi : 7
Diğer : 110

Diğer

Sağlık Hakkı : 32
İntihar : 111
İntihar Teşebbüsleri : 69

TOPLAM İHLAL SAYISI : 7733

Bu veriler, İHD Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölge Şubelerinden, Şubemize yapılan başvurulardan ve günlük gazetelerden derlenmiştir. **2006 Yılı** içerisinde Diyarbakır Şubemize toplam **921** başvuru yapılmıştır.

2- DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ 2007 YILI İNSAN HAKLARI İHLALLERİ BİLANÇOSU

YAŞAM HAKKI İHLALLERİ

	Ölü	Yaralı
Yargısız İnfazlar	**: 19**	**17**
a) Toplumsal Gösterilerde Müdahalede Aşırı Güç Kullanma	: 2	-
b) *"Dur"* ihtarına uymama/silah kullanma yetkisinin ihlali	: 17	17
Faili Meçhul Cinayetler	: 56	29
Yasadışı Örgüt Cinayetleri	: -	-
Gözaltında Ölümler	: -	-
İnançları Nedeniyle Saldırıya Uğrayanlar	: 3	-
Cezaevlerinde Ölümler	: -	-
Çatışmada Ölenler	**: 393**	**343**
a-) Güvenlik Görevlileri	: 191	318
b-) Silahlı Militanlar	: 196	16
c-) Sivil	: 6	9
Kuşkulu Ölümler	**: 22**	**-**
a-) Çocuk	: 2	-
b-) Kadın	: 18	-
c-) Erkek	: 1	-
d-)Cinsiyeti belirlenemeyen	: 1	-
Mayın ve Serbest Patlayıcıların Neden Olduğu Ölümler	**: 15**	**54**
a-) Çocuk	: 9	22
b-) Kadın	: 1	1
c-) Erkek	: 4	27

d-)Cinsiyeti belirlenemeyen : 1 4

Namus Gerekçeli Saldırılarda Meydana Gelen Ölümler : 11 1

a-) Kadın : 9 -

b-) Erkek : 1 1

c-) Çocuk : 1 -

Aile içi Şiddet Sonucu Ölüm **: - -**

a-) Kadın : - -

Çocuk Ölümleri : 16 -

Resmi Hata ve İhmaller Sonucu Ölümler : 10 -

Asker ve polis intiharları/intihar teşebbüsleri : 7 -

İntiharlar / İntihar teşebbüsü : 127 62

a-) Çocuk : 35 10

b-) Kadın : 38 24

c-) Erkek : 44 24

d-) Cinsiyeti belirlenemeyen : 10 4

Kadının İnsan Haklarına Yönelik İhlaller

Kadına Yönelik Şiddet **Olay sayısı**

a-) Ev İçi Şiddet : 36 Şiddet–2 Yaralı–1 Ölü

b-) Toplumsal Alanda Kadına yönelik Şiddet (işyeri, sokak vb.) : 5

c-) Güvenlik güçlerince uygulanan şiddet : 1

Kadına Yönelik Taciz ve Tecavüz : 7

Kuşkulu Kadın Ölümleri : 16

Kadına Yönelik Ayrımcılık : -

Zorla fuhuş yaptırılan kadınlar : 2

Diğer : 9

Çocuk Haklarına Yönelik İhlalleri

Çocuğa Kaçırma : 4

Çocuğa Şiddet : 37

Çocuklara Yönelik Taciz ve Tecavüz : 12

Çocuk Ölümleri : 8

Diğer : 2

Kişi Güvenliği Ve Özgürlüğüne Yönelik İhlaller

Gözaltına Alınanlar : 2681

Kayıp İddiaları
a-) Gözaltında Kayıp İddiası : -
b-) Diğer Kayıp İddiaları : 30
Gözaltı Süresi İhlali : -
Kaçırma, Tehdit ve Ajanlık Tehdidi : 147
Ev baskınları : 21
Tutuklama : 730
Saldırıya Uğrayanlar
a-) Gazeteci : 4
b-) Siyasi Parti üye ve yöneticileri : 25
c-) Sendika, dernek üye ve yöneticileri : -
d-) Yerel yönetici : -

İşkence ve Kötü Muamele

Gözaltında işkence ve kötü muamele : 232
a-) Jandarma Tarafından Yapılan : 13
b-) Emniyet Müdürlüğü Görevlileri Tarafından yapılan : 61
Resmi Gözaltı Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele : 75
G.K. Koruculari Tarafından Yapılan İşkence ve Kötü Muamele : 13
Cezaevlerinde İşkence ve Kötü Muamele : 68
Eğitim, Bakım ve Sağlık Kurumlarında İşkence ve Kötü Muamele :2

Düşünce İfade Ve İnanç Özgürlüğüne Yönelik İhlaller

Düşüncelerini İfade Edenlere Karşı Yapılan Soruşturmalar : 1528
İnanç Özgürlüğüne Yönelik İhlaller : 2
Düşüncelerini İfade Edenlere Karşı Açılan Davalar : 912
Düşüncelerini İfade Edenler Hakkında Verilen Cezalar : 534
Toplatılan ve Yasaklanan Yayınlar : 13
Engellenen İnternet (WEB) Siteleri : -
Sansür Uygulamaları : 1
Kapatılan Yayın Organları : -
Baskına Uğrayan Yayın Organları : 3
RTÜK Uygulamaları (uyarı ve para cezaları) : -
Yayın Durdurma : 3
Program Durdurma : -

Örgütlenme Özgürlüğüne Yönelik İhlaller

Güvenlik Güçlerince Müdahaleye Uğrayan Kurumlar : -
Hakkında Kapatma Davası Açılan Kurumlar : -
Baskına Uğrayan Siyasi Parti-STÖ-kültür Merkezi : 20
Mahkeme Kararı ile Kapatılan Kurumlar : 2
İdari Kararla Kapatılan Kurumlar : -
Saldırıya Uğrayan Kurumlar :

Toplantı ve Gösteri Özgürlüğüne Yönelik İhlaller

Ertelenen, Yasaklanan Toplantı ve Gösteriler : 3
Hakkında Dava Açılan Toplantı ve Gösteriler : -
Güvenlik Güçlerince Müdahale Edilen
Toplantı ve Gösteriler : 8 Olay – 31 yaralı -9 gözaltı
Saldırıya Uğranılan Toplantı ve Gösteriler (Güvenlik Gör. Müdahalesi dışında) : 3

Cezaevlerinde Hak İhlalleri

Sevk Uygulamaları : 27
Sağlık Hakkı İhlali : 22
Aile Görüşü Engellenenler : 8
Kötü Muamele : 5
Haberleşme v.b. Hakları Engellenenler : 42
Disiplin Cezası Verilenler : 12
Diğer : 31

Ekonomik ve Sosyal Haklara Yönelik İhlaller

Çalışma Yaşamında İdari Soruşturmalar : 28
Çalışma Yaşamında Verilen Cezalar : 27
İşten Atılanlar : 331
Sürgün edilenler : 5
İş Kazası sonucu Ölüm/Yaralanma : 5 ölü 11 yaralı
Sağlık Hakkı ihlalleri : 54
Eğitim Hakkı İhlalleri : 6
Mera ve Otlak Yasağı 1
Köy Boşaltma 2
Orman ve Arazi Yakma : 55

Gıda Ambargosu	: 6
Hakkında Soruşturma Açılan Öğrenciler	: 50
Okuldan Uzaklaştırma Cezası Alan Öğrenciler	: 33
Kınama Cezası Alan Öğrenciler	: 22
Okuldan Atılan Öğrenciler	: 2
Kültürel Hak İhlalleri	: -

Sığınmacı ve Göçmenlere Yönelik Hak İhlaller

Etnik köken Nedeniyle Ayrımcılığa Uğrama	: 2
Gözaltına Alınanlar	: 599
Güvenlik Güçleri Tarafından Saldırıya Uğrayanlar	: -
Sınır dışı Edilenler	: 8177
Diğer	: 1

Diğer İhlaller

Seyahat Hakkı	: 121
Mülkiyet Hakkı	: 38
Çevre Hakkı	: 2
Verilmeyen Militan cenazeleri	: 53
Kaçırılma	: 2
Diğerleri	: 429
Toplam İhlal Sayısı	**: 18479**

Bu veriler, İHD Doğu -Güneydoğu Bölge Şubelerinden, Şubemize yapılan başvurulardan ve günlük gazetelerden derlenmiştir. Ocak, Şubat, Mart, Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos Eylül ve Ekim ayı içerisinde Diyarbakır Şubemize toplam **718** başvuru yapılmıştır.

3- TÜRKİYE'NİN DOĞU VE GÜNEYDOĞU BÖLGESİNDE MEYDANA GELEN İNSAN HAKLARI İHLALLERİNİN 7 YILLIK KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

HAK İHLALLERİ	***2000***	***2001***	***2002***	***2003***	***2004***	***2005***	***2006***	***2007***
Çatışmada Yaşamını Yitirenler	98 Ölü	73 Ölü	14	104 Ölü 31 Yaralı	219 Ölü 126 Yaralı	373 Ölü 238 Yaralı	294 Ölü 303 Yaralı	**393 Ölü** **343 Yaralı**
Faili Meçhul Cinayetler/ Saldırılar Yargısız İnfaz İddiaları	55 Ölü 12 Yaralı	68 Ölü 8 Yaralı	41 Ölü 18 Yaralı	80 Ölü 32 Yaralı	68 Ölü 56 Yaralı	43 Ölü 56 Yaralı	72 Ölü 13 Yaralı	75 Ölü 46 yaralı
Mayın ve Patlayıcı Madde	20 Ölü 37 Yaralı	13 Ölü 39 Yaralı	27 Ölü 53 Yaralı	19 Ölü 37 Yaralı	18 Ölü 46 Yaralı 17 büyükbaş hayvan telef oldu	48 Ölü 72 Yaralı	30 Ölü 147 Yaralı	**15 Ölü** **54 Yaralı**
Gözaltı	2909	2396	2773	2794	1901	1378	2822 (1 Ölüm)	2681
İşkence ve Kötü Muamele İddiaları	130	539	228	489	338	284	334	**232**
Tutuklama	611	433	464	541	375	326	1094	730
Ev/Köy Yakma/ Boşaltma	1	12			2	1	3 Köy Boşaltma	2
Orman Yakma	-	8	-	-	8	3	20	55
Gıda Ambargosu	-	3			3	-	-	6
Toplumsal Olaylara Müdahale								
A) Olay Sayısı	-	-	-	77	21	16	15	28
B) Yaralanmalar/Darp	-	-	79 (Şubemiz tarafından tespit edilen)	137 (Şubemiz tarafından tespit edilen)	136 (Şubemiz tarafından tespit edilen)	179 (7 Ölüm)	425 (13 Ölüm)	31
C) *Gözaltı*	-	-	-	906	556	250	839	10

Çalışma Yaşamı								
Sürgün	78	55	40	33	4	18	3	5
İşten Atılma	21	80	8	251	64	193	7	331
İdari Soruşturmalar ve Cezalar	-	-		378	509	513	101	28
Diğer	-	-		25	35	59	2	-
Düşünce İfade özgürlüğüne Karşı açılan adli ve idari soruşturmalar-Cezalar-Davalar	-	-	101	1199	2642	3152	1777	2974
Yasaklanan Etkinlikler/Tiyatro, Panel vs.	-	99	32	35	16	16	19	3
Kapatılan Radyo/TV	7	2	-	-	2	-	-	-
Kapatılan Sivil toplum örgütü	15	4	-	-	2	1	1	-
Bölgeye Girişi Yasaklanan Dergi, Gazete vs.	17	29	-	-	-	-	-	-
Cezaevi	-	333	158	304	266	398	165	147
İntihar ve İntihar Teşebbüsleri	-	97	140	146	131	365	180	189
Şubemize yapılan toplam başvuru sayısı	-	1817	1014	1571	1470	1120	921	718
Toplam İhlal Sayısı	-	-	-	**6472**	**7208**	**7499**	**7733**	**18479**

B) İNSAN HAKLARI DERNEĞİ DİYARBAKIR ŞUBESİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER

1- GENEL BAŞKAN YARDIMCISI, BÖLGE TEMSİLCİSİ, ŞUBE YÖNETİM KURULU ÜYELERİ VE ŞUBE BAŞKANI HAKKINDA AÇILAN DAVALAR VE SORUŞTURMALAR

Diyarbakır C. B. Savcılığı	2006/583 Selahattin Demirtaş		Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildi
Diyarbakır C. B. Savcılığı	2006/25107 Selahattin Demirtaş, Mihdi Perinçek		Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildi
Diyarbakır C. B. Savcılığı	2006/24712 Reyhan Yalçındağ Selehattin Demirtaş	Kovuşturmaya Yer Olmadığına Karar verildi.	İnsan Hakları Haftası nedeniyle yapılan basın açıklamasından sonra kolluk kuvvetleri ile yapılan tartışma neticesinde yapılan soruşturma
Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mah	2005/258 E Selehattin Demirtaş	Dosya Yargıtay'da	Roj Tv'de telefon ile yapılan konuşma sonrasında dava açıldı. Mahkumiyet kararı verildi.
Diyarbakır 4 Ağır Ceza Mah	2005/22 E Selehattin Demirtaş	Dosya Yargıtay'da	Gün Tv'de yapılan konuşma sonrasında dava açıldı. Mahkumiyet kararı verildi.
Diyarbakır C. B. Savcılığı	2005/8763 Reyhan Yalçındağ	Kov. Yer Olmadığına Dair Karar verildi.	Şubede yapılan bir basın açıklamasından sonra "iftira suçu" denilerek soruşturma başlatılmıştı.
Mersin Ağır Ceza Mah	2007/Reyhan Yalçındağ	Düşme kararı verildi.	Bayrak davası
Diyarbakır C. B. Savcılığı	2007/2119 Reyhan Yalçındağ	Kovuşturmaya Yer Olmadığına Karar verildi.	PKK deklarasyonun dikkate alınması gerektiği şeklinde yapılan açıklama nedeniyle soruşturma başlatılmıştı.
Diyarbakır 6. Ağır Ceza Mah	2008/71 Ali Akıncı	Beraat	PKK deklarasyonun dikkate alınması gerektiği şeklinde yapılan açıklama nedeniyle açılan davada beraat edildi.

2- BAŞVURULARA İSTİNADEN ŞUBEMİZCE 25.06.2006 – 15.04.2008 TARİHLERİ ARASINDA İLGİLİ KURUMLARA YAPILAN YAZIŞMALAR

Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü	**: 27**
Diyarbakır Belediyeleri	**: 27**
Diyarbakır Valiliği	**: 24**
Sendikalar	**: 19**
Kaymakamlıklar	**: 14**
TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyon Başkanlığı	**: 13**
Cezaevinde Bulunan Tutuklular	**: 10**
Cumhuriyet Başsavcılığı	**: 14**
İçişleri Bakanlığı	**: 9**
İHD Şubeleri	**: 9**
Türkiye İnsan Hakları Vakfı	**: 7**
İl Sağlık Müdürlüğü	**: 5**
Hollanda Büyükelçiliği	**: 3**
Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı	**: 3**
Jandarma Genel Komutanlığı	**: 3**
İran Büyükelçiliği	**: 2**
İHD Genel Merkezi	**: 2**
İsviçre Büyükelçiliği	**: 2**
Cezaevi Savcılığı	**: 2**
Dicle Üniversitesi Hastanesi Başhekimliği	**: 2**
Almanya Büyükelçiliği	**: 2**
Sağlık Bakanlığı	**: 1**
Ege Üniversitesi Hastanesi	**: 1**
Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı	**: 1**
Milli Eğitim Müdürlüğü	**: 1**
Milli Eğitim Bakanlığı	**: 1**
SSK İl Müdürlüğü	**: 1**
İngiltere Büyükelçiliği	**: 1**
Almanya Büyükelçiliği	**: 1**
Berlin Büyükelçiliği	**: 1**
Tahran Büyükelçiliği	**: 1**
Diyanet İşleri Bakanlığı	**: 1**
Sağlık Bakanlığı	**: 1**

Emniyet Genel Müdürlüğü	**: 1**
D Tipi Cezaevi	**: 1**
Hasta Hakları Derneği	**: 1**
İl Seçim Kurulu Başkanlığı	**: 1**
Suriye Büyükelçiliği	**: 1**
Devlet Hastanesi Başhekimliği	**: 1**
Kredi ve Yurtlar Kurumu Başkanlığı	**: 1**
İran Konsolosluğu	**: 1**
Toplam	**: 229**

3- İNSAN HAKLARI DERNEĞİ DİYARBAKIR ŞUBESİ ÜYE PROFİLİ

Toplam Üye Sayısı **:** 800
Kadın Üye Sayısı **:** 188 (%23,5)
Erkek Üye Sayısı **:** 612 (%76,5)

Öğrenim Durumları

Okur Yazar Olmayanlar : 2 (%0.25)
İlk Okul Mezunu : 136 (%17)
Orta Okul Mezunu : 55 (%6,875)
Lise Mezunu : 167 (% 20.875)
Üniversite Mezunu : 340 (%42.5)
Bilinmeyenler : 100 (%12.5)

Yaş Ortalamaları

18- 25 : 31 (%3,875)
26- 35 : 231 (%28,875)
36- 45 : 284 (%35,5)
46- 55 : 171 (%21,375)
56- ... : 83 (10,375)

ÜYELERİN MESLEK GRUPLARI

Serbest	169 (%21,125)
Diğer	193 (%24,125)
Avukat	100 (%12,5)
İşçi	66 (%8,25)
Mühendis	45 (%5,625)
Eğitimci	74 (%9,25)
Ev hanımı	49 (%6,125)
Esnaf	49 (%6,125)
Sağlıkçı	45 (%5,625)
Memur	10 (%1,25)

Toplum Üye Sayısı: 800

4- İNSAN HAKLARI DERNEĞİ DİYARBAKIR ŞUBESİ 9. OLAĞAN GENEL KURUL ZORUNLU ORGANLAR VE ÜST KURUL DELEGELERİ

YÖNETİM KURULU

ASİL	YEDEK
1- Selahattin DEMİRTAŞ	1- Raci BİLİCİ
2- Ali AKINCI	2- Ayhan KAPLAN
3- Halil BAYHAN	3- Nesrin GÖKALP
4- Nesip GÜLTEKİN	4- Melihe YILDIRIM
5- Serdar ÇELEBİ	5- Raşit YALÇIN
6- Rojin KÜRKEKUL	6- Ömer HALEFOĞLU
7- Mehmet BOZKURT	7- Bülent TEMEL

DENETLEME KURULU

ASİL	YEDEK
1-Yusuf ALTAŞ	1- Cengiz GÜNAY
2- Baran PAMUK	2- Nihat NOYAN
3- M. Şirin TANGÜNER	3- Abdulaziz DAYAN

ÜST KURUL DELEGELERİ

1- Abdullah DEMİRBAŞ
2- Ahmet AYDIN
3- Akın BİRDAL
4- Ali AKINCI
5- Ali ÖNCÜ
6- Aygül DEMİRTAŞ
7- Ayla AKAT
8- Bülent UÇAMAN
9- Cahit ŞENER
10-Celalettin BİRTANE
11-Cemşit BİLEK
12-Cihan AYDIN
13-Doğan ÖZDEMİR
14-Ejder TALAY
15-Fethi GÜMÜŞ
16-Fırat Anlı
17-Fuat KUMRUASLAN
18-Aydın BOLKAN
19-Halil BAYHAN
20-Haşim USLU
21-Haydar KILIÇOĞLU
22-M. Emin AKTAR
23-M. Hanifi IŞIK
24-Mahmut ŞAKAR
25-Medeni TUTŞİ
26-Mehmet AKKAYA
27-Mehmet BOZKURT
28-Mehmet IŞIKTAŞ
29-Mehmet VURAL
30-Melike ALP
31-Meral DANIŞ BEŞTAŞ
32-Metin ASLAN
33-Muharrem ERBEY
34-Murat TAŞKIRAN
35-Mustafa BİRTANE
36-Mustafa ÖZER
37-Nazmi GÜR
38-Nesip GÜLTEKİN
39-Nihat NOYAN
40-Osman BAYDEMİR
41-Pirozhan DOĞRUL
42-Raci BİLİCİ
43-Remzi YILDIRIM
44-Rojin TÜRKEKUL
45-Saliha AYDENİZ
46-Saliha ESİN
47-Sedat YURTTAŞ
48-Selahattin DEMİRTAŞ
49-Sezgin TANRUKULU
50-Sıla TALAY
51-Şehmus GÖKALP
52-Şiran EMİNOĞLU
53-Zülküf KARATEKİN

Gönüllü Çalışanlar

Dokümantasyon

Remziye BAYDEMİR

İzzet ÖZBEK

Mutfak

Adile BİLİR

Sekreter

Nilüfer ÖZGÜN

5- KURULUŞUNDAN BUGÜNE ŞUBE BAŞKANLARIMIZ

1. Mehmet VURAL 1988–1990 (Mali Müşavir)
2. Hatip DİCLE 1990–1991 (İnşaat Mühendisi)
3. Fevzi VEZNEDAROĞLU 1991–1993 (Avukat)
4. Sedat ASLANTAŞ 1993–1994 (Avukat)
5. Halit TEMLİ 1994–1995 (Öğretmen)
6. Mahmut ŞAKAR 1995–2000 (Avukat)
7. Osman BAYDEMİR 2000–2002 (Avukat)
8. Selahattin DEMİRTAŞ 2002–2007 (Haziran) (Avukat)
9. Ali AKINCI Haziran 2007 – Mayıs 2008 (Öğretmen)

6- 9. DÖNEME AİT ŞUBENİN MALİ RAPORU2006–2008 DÖNEMİ 25.06.2006 – 15.04.2008 TARİHLERİ ARASI MALİ RAPOR

a) 2006-2008 Dönemi Gider Başlıkları

Telefon Faturası : 6.198,42
Dernek Stopaj Vergi Gideri : 3.839,90
Elektrik Faturası : 2.900,08
Bina Gideri : 2.281,20
SMS Hizmetleri : 2.224,95
İnternet Gideri : 1.419,20
Kitap ve Broşür Basım Gideri : 1.300,01
Gıda Malzemeleri Gideri : 810,00
Yakıt Gideri : 792,00
Su Faturası : 684,28
Gazete Giderleri : 350,79
Çeviri Gideri : 318,60
Diğer : 277,00

2006–2008 Yılı Arası Toplam Gider : 23.360,43

b) 2006-2008 Dönemi Aidat ve Bağış Gelirleri

Toplam Bağış : 9.362,00
Toplam Aidat : 8.167,00

2006–2008 Yılı Arası Toplam Gelir : 17.797,00

7- 10. DÖNEME İLİŞKİN TAHMİNİ BİLANÇO

a)Giderler

a) Matbaa, Kırtasiye, Büro Gideri : 40.000,00 YTL
b) Etkinlik Gideri (Seminer, Konferans vs) : 25.000,00 YTL
c) İletişim Giderleri (Telefon, Faks, Internet, SMS, vs): 15.000,00 YTL
d) Elektrik, Su, Isınma vs. Gideri : 10.000,00 YTL
e) Kira Gideri : 10.000,00 YTL
f) Sair Giderler (Mutfak, Ulaşım, Konaklama) : 5.000,00 YTL
g) Bina Gideri : 5.000,00 YTL
h) Şube Emtia Giderleri : 5.000,00 YTL
ı) Diğer Faaliyetler : 10.000,00 YTL
TOPLAM GİDER : 125.000,00 YTL

b) Gelirler

Aidat : 50.000,00 YTL
Bağış : 75.000,00 YTL
TOPLAM GELİR : 125.000,00 YTL

V. BÖLÜM

BÖLGEMİZDE MEYDANA GELEN CİDDİ İNSAN HAKLARI İHLALLERİNE İLİŞKİN OLUŞTURULAN HEYETLERİN HAZIRLADIĞI RAPORLARDAN BAZILARI

Mart 2005- Nisan 2008 Yılları Arasında Şırnak İlinde Verilmeyen Cenazeler Raporu

T.C. Vatandaşı Metin Demir (1 Haziran 2006), Mustafa Eğilli ve M.Hasip Yokuş Adlı Kişilerin (19 Haziran 2006) Irak Kürt Federe Bölgesinde Gözaltına Alındıkları ve Akıbetleri Hakkında Bilgi Alınamadığı İddialarını Araştırma Heyeti.

17 Aralık 2006 Tarihinde Diyarbakır İli Yolboyu (Pirinçlik) Köyünde Yaşamını Yitiren Şemsettın Yavuzkaplan (16)Adlı Çocuğun Ölümüne Jandarma Görevlilerini Neden Olduğu İddialarına İlişkin Araştırma-İnceleme Heyeti

17 Ağustos 2007 Siirt İli Pervari İlçesi Yapraktepe Köyü Çemekare Mezrasında (Yayla) Yaşanan Keyfi Gözaltı, Tehdit, Gıda Ambargosu, Zorunlu Göçe Zorlama ve Diğer Hak İhlalleri İddialarını Araştırma-İnceleme Heyeti

16 Temmuz 2007 Tarihinde Ferit Köşkü Mahallesinde Yargısız İnfaz Yapıldığı İddialarını Araştırma Heyeti

29 Eylül 2007 Tarihinde Şırnak İli Beytüşşebap İlçesi Beşağaç (Hemkan) Köyü'nde 12 Yurttaşın Yaşamını Yitirdiği 2 Yurttaşın Yaralandığı Minibüs Taranması Olayı İle İlgili Araştırma-İnceleme Heyeti

22 Mart 2008 Tarihinde Van İlinde ve Yüksekova İlçesinde Newroz Kutlamalarının Valilik ve Kaymakamlıkça Yasaklanmasının Ardından Meydana Gelen Hak İhlallerini ve Yargısız İnfaz Vakalarını Araştırma-İnceleme Heyeti (28 Mart 2008)

1) MART 2005- NİSAN 2008 YILLARI ARASINDA ŞIRNAK İLİNDE VERİLMEYEN CENAZELER RAPORU

Mehmet Yiğit- 31 Mart-07 Nisan 2005 tarihleri arasında Şırnak ili Cudi dağı kırsalında meydana gelen çatışmada yaşamını yitirdi. Cenazesi ailesine verilmedi.

Nurten Gülmez- 17 Nisan 2005 tarihinde Şırnak ili Cudi Dağı kırsalında meydana gelen çatışmada yaşamını yitirdi. Aile cenazenin teslimi için Cizre Cumhuriyet Savcılığına başvuruda bulundu. Savcılık cesetlerin parçalanmış olduğunu belirtmiş. Cenaze aileye teslim edilmedi.

Alaattin Akbaş- 17 Nisan 2005 tarihinde Şırnak ili Cudi dağı kırsalında meydana gelen çatışmada yaşamını yitirdi. Aile, cenazenin teslimi için Cizre Cumhuriyet Savcılığına başvuruda bulundu. Savcılık cesetlerin parçalanmış olduğunu belirtmiş. Cenaze aileye teslim edilmedi.

Faik Yayla ve Firyel Hüseyin- 17 Nisan 2005 tarihinde Şırnak ili Cudi dağı kırsalında meydana gelen çatışmada Faik Yayla ve Firyel Hüseyin adlı silahlı militanlarda yaşamını yitirmişti. Cenazeleri ailelerine verilmedi.

Ekrem Temel- 14 Temmuz 2005 tarihinde Şırnak'ta çıkan çatışmada yaşamını yitirdi. Ancak cenazesi ailelerine verilmedi. Beytüşşebap doğumlu**,**

Mehmet Emin Sincar- 14 Temmuz 2005 tarihinde Şırnak'ta çıkan çatışmada yaşamını yitirdi. Beytüşşebap Cumhuriyet Savcılığına yapılan başvuruya verilen cevapta, olay yerine helikopter ile gidildiği ancak herhangi bir cesede rastlanılmadığı şeklinde. Cenazesi ailesine verilmedi. Savur doğumlu,

Hacer Benek-14 Temmuz 2005 tarihinde Şırnak'ta çıkan çatışmada yaşamını yitirdi. Beytüşşebap Cumhuriyet Savcılığına yapılan başvuruya verilen cevapta, olay yerine helikopter ile gidildiği ancak herhangi bir cesede rastlanılmadığı şeklinde. Cenazesi ailelerine verilmedi.

Vahit Bilir- 14 Temmuz 2005 tarihinde Şırnak'ta çıkan çatışmada yaşamını yitirdi. Beytüşşebap Cumhuriyet Savcılığına yapılan başvuruya verilen cevapta, olay yerine helikopter ile gidildiği ancak herhangi bir cesede rastlanılmadığı şeklinde. Cenazesi ailelerine verilmedi.

Rıfat Baysal- 14 Temmuz 2005 tarihinde Şırnak'ta çıkan çatışmada yaşamını yitirdi. Beytüşşebap Cumhuriyet Savcılığına yapılan başvuruya verilen cevapta, olay yerine helikopter ile gidildiği ancak herhangi bir cesede rastlanılmadığı şeklinde. Cenazesi ailelerine verilmedi.

Hasan Esmer- 14 Temmuz 2005 tarihinde Şırnak'ta çıkan çatışmada Suriye uyruklu Hasan Esmer adlı silahlı militan da yaşamını yitirdi. Cenazesi ailesine verilmedi.

Cihan Ülüş- 30 Mart 2006 tarihinde Silopi yakınlarında Cudi Dağı'nda meydana gelen çatışmada yaşamını yitirdi. Ailesi cenazeyi almak için savcılığa başvurdu, ancak Savcılığın verdiği cevapta; silahların ele geçirildiğini, çatışma yerinde kan izlerinin görüldüğü, ancak telsiz konuşmalarından anlaşıldığı kadarıyla aralarında kadınlarında bulunduğu 7-8 cenazenin ortada olmadığını belirterek ailenin talebini geri çevirmiştir. Adalet Bakanlığı'na yapılan başvuruya henüz cevap verilmedi. Cenazenin nerede olduğu da aileye bildirilmedi. Elbistanlı.

Nursel Şimşir- 30 Mart 2006 tarihinde Silopi yakınlarında – Cudi dağı-meydana gelen çatışmada yaşamını yitirdi. Cenazenin ele geçirilemediği gerekçesi ile Ailesinin cenazeyi alma talebi sonuçsuz kaldı. Adalet Bakanlığı'na yapılan başvuruya da aynı cevap verildi. Cenazenin nerede olduğu da aileye bildirilmedi.

Hatice Erbağa- 30 Mart 2006 tarihinde Silopi yakınlarında – Cudi dağı-meydana gelen çatışmada yaşamını yitirdi. Cenazenin ele geçirilemediği gerekçesi ile Ailesinin cenazeyi alma talebi sonuçsuz kaldı. Adalet Bakanlığı'na yapılan başvuruya henüz cevap verilmedi. Cenazenin nerde olduğu da aileye bildirilmedi. Gülşen Erbağa, 05.12 2007 tarihinde Şırnak C.Savcılığına verdiği dilekçede; "*Kızım Hatice Erbağa, 30 Mart 2006 tarihinde Şırnak ili Silopi ilçesi Cudi dağı kırsal alanında meydana gelen çatışmada yaşamını yitirmişti. O tarihlerde aldığımız bu bilgi üzerine Şırnak iline gelmiş, teşhis ve cenazenin tarafımıza verilmesi için C.Başsavcılığına başvuruda bulunmuştuk. C.Savcılığı, bize, olay bilgisine sahip olduğunu belirtmiş, ancak cenazelerin bulunduğu alanın güvenlik sorunu taşıdığını söylemiş, devamında, uygun zamanda cenazelere ulaşıp bize bilgi vereceğini belirtmişti. Aradan geçen bunca zamana rağmen, cenazelere ulaşıldığına dair bir bilgi almış değiliz. Kızım Hatice Erbağa'ya ait cenazenin tarafıma verilmesi için gereğinin ivedilikle yapılmasını saygıyla arz ederim.'*"biçiminde bayanda bulunmuştur. Van- Erciş.

Hasekili Ronahi Ali - 30 Mart 2006 tarihli bu çatışmada Hasekili Ronahi Ali'nin de yaşamını yitirdiği belirtildi. Cenaze aileye teslim edilmedi.

Özgür Kaya- (1977 Malazgirt doğ.)12 Nisan 2006 tarihinde Şırnak'ta meydana gelen çatışmada yaşamını yitirdi. Cenazenin operasyon bölgesinde kaldığı iddia edildi. Adalet Bakanlığı'na ve Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı'na yapılan başvuruya henüz cevap verilmedi. Cenazenin nerde olduğu da aileye bildirilmedi.

Mehmet Taşdan- (1977 İstanbul doğ.) 12 Nisan 2006 tarihinde Şırnak'ta meydana gelen çatışmada yaşamını yitirdi. Cenazenin operasyon bölgesinde kaldığı iddia edildi. Adalet Bakanlığı'na ve Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı'na yapılan başvuruya henüz cevap verilmedi. Cenazenin nerde olduğu da aileye bildirilmedi.

Cemal Artış- (1979 Diyarbakır doğ.) 12 Nisan 2006 tarihinde Şırnak'ta meydana gelen çatışmada yaşamını yitirdi. Cenazenin operasyon bölgesinde kaldığı iddia edildi. Adalet Bakanlığı'na ve Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı'na yapılan başvuruya henüz cevap verilmedi. Cenazenin nerde olduğu da aileye bildirilmedi.

Songül Salman- (1978 Kızıltepe doğ.) 12 Nisan 2006 tarihinde Şırnak'ta meydana gelen çatışmada yaşamını yitirdi. Cenazenin operasyon bölgesinde kaldığı iddia edilerek ailesinden DNA örnekleri alınmasına rağmen henüz cenazesi verilmedi. Adalet Bakanlığı'na yapılan başvuruya henüz cevap verilmedi. Cenazenin nerde olduğu da aileye bildirilmedi.

Azam Abi - 12 Nisan 2006 tarihinde meydana gelen çatışmada yaşamını yitiren; 1977-Beytüşşebap doğumlu **Azam Abi** (Abisi Adil Abi- 0 537 886 45 63). Sıdıka Abi 04.12.2007 tarihinde Şırnak C.Başsavcılığına yaptığı yazılı başvuruda; *"Oğlum Azam Abi, 12 Nisan 2006 tarihinde Şırnak ili kırsal alanında meydana gelen çatışmada yaşamını yitirmişti. O tarihlerde aldığımız bilgi üzerine Şırnak iline gelmiş, teşhis ve cenazenin tarafımıza verilmesi için C.Başsavcılığına başvuruda bulunmuştuk. C.Savcılığı, bize, olay bilgisine sahip olduğunu belirtmiş, ancak cenazelerin bulunduğu alanın güvenlik sorunu taşıdığını söylemiş, devamında, uygun zamanda cenazelere ulaşıp bize bilgi vereceğini belirtmişti.Aradan geçen bunca zamana rağmen, cenazelere ulaşıldığına dair bir bilgi almış değiliz. Oğlum Azam Abi'ye ait* cenazenin tarafıma verilmesi için gereğinin ivedilikle yapılmasını saygıyla arz ederim. "biçiminde beyanda bulundu.

Heyfa Muhammed- Maksut Muhammed – Emine Osman - 12 Nisan 2006 tarihli çatışmada Suriye Vatandaşları 1981-Efrin doğ. Heyfa Muhammed, 1981-Halep doğ. Maksut Muhammed ve 1982-Halep doğumlu Emine Osman'ın cenazeleri de ailesine teslim edilmedi.

Şakir Ataş- 23 Nisan 2006 tarihinde Şırnak'ta –Bestler-çıkan bir çatışmada yaşamını yitirdi. Ailesi savcılığa başvuru yaparak cenazenin kendilerine teslimini talep etti, ancak cenazenin ellerinde olmadığı belirtildi. Adalet Bakanlığı'na yapılan başvuruya verilen cevapta; Olaydan 10 gün sonra helikopter ile çatışma bölgesinde alçak uçuş yapıldığı ancak herhangi bir cesede rastlanılmadığı belirtildi. Cenazenin nerede olduğu halen bilinmiyor. Süleyman Ataş, 05.12 2007 tarihinde Şırnak C.Savcılığına verdiği dilekçede; "*Oğlum Şakir Ataş, 23 Nisan 2006 tarihinde Şırnak'ta –Bestler-çıkan bir çatışmada yaşamını yitirmişti. O tarihlerde aldığımız bu bilgi üzerine Şırnak iline gelmiş, teşhis ve cenazenin tarafımıza verilmesi için C.Başsavcılığına başvuruda bulunmuştuk. C.Savcılığı, bize, olay bilgisine sahip olduğunu belirtmiş, ancak cenazelerin bulunduğu alanın güvenlik sorunu taşıdığını söylemiş, devamında, uygun zamanda cenazelere ulaşıp bize bilgi vereceğini belirtmişti. Adalet Bakanlığı'na yapılan başvuruya ise verilen cevapta; Olaydan 10 gün sonra helikopter ile çatışma bölgesinde alçak uçuş yapıldığı ancak herhangi bir cesede rastlanılmadığı belirtilmiştir. Aradan geçen bunca zamana rağmen, cenazelere ulaşıldığına dair bir bilgi almış değiliz. Oğlum Şakir Ataş'a ait cenazenin tarafıma verilmesi için gereğinin ivedilikle yapılmasını saygıyla arz ederim.'*"biçiminde beyanda bulundu.

Erkan Yalçın- 11 Mayıs 2006 tarihinde Şırnak'ta meydana gelen çatışmada yaşamını yitirdi. Cenazesi ailesine teslim edilmedi, nerede olduğu belirtilmedi.

Mehmet Maşuk Etuğ- 24 Haziran 2005 tarihinde Mardin Midyat ile Şırnak İdil ilçeleri arasındaki kırsal alanda meydana gelen çatışmada yaşamını yitirdi. Şırnak Valiliği yapmış olduğu açıklamada söz konusu kişinin silahıyla birlikte ele geçirildiğini belirtti. Ailesi cenazeyi almak için Şırnak Savcılığına başvuru yaptı, ancak cenazenin kendilerinde olmadığı yanıtını aldı. Şırnak Valiliğinin açıklamasında silahları ile birlikte ölü ele geçirildiği hatırlatıldı, bu konu yazılı olarak Şırnak Valiliğine soruldu, Valilik vermiş olduğu cevapta söz konusu basın açıklamasının yanlışlıkla yapıldığını, bir çatış-

manın olduğu ancak ortada herhangi bir cenazenin olmadığını ifade etmiştir. Cenazelerin nerede olduğu bilinmemektedir. Ahmet Etuğ, 05.12 2007 tarihinde Şırnak C.Savcılığına verdiği dilekçede; "*Oğlum Mehmet Maşuk Etuğ, 24 Haziran 2005 tarihinde Şırnak ili İdil ilçesi kırsal alanında meydana gelen çatışmada yaşamını yitirmişti. O tarihlerde aldığımız bu bilgi üzerine Şırnak iline gelmiş, teşhis ve cenazenin tarafımıza verilmesi için C.Başsavcılığına başvuruda bulunmuştuk. Çünkü, Şırnak Valiliği söz konusu olay tarihinde 3 kişinin silahıyla birlikte ölü olarak ele geçirildiğini basın bildirisi ile açıklamıştı. C.Savcılığı, bize, olay bilgisine sahip olduğunu belirtmiş, ancak cenazelerin bulunduğu alanın güvenlik sorunu taşıdığını söylemiş, devamında, uygun zamanda cenazelere ulaşıp bize bilgi vereceğini belirtmişti. Aradan geçen bunca zamana rağmen, cenazelere ulaşıldığına dair bir bilgi almış değiliz. Oğlum Mehmet Maşuk Ertuğ'un cenazesinin tarafıma verilmesi için gereğinin ivedilikle yapılmasını saygıyla arz ederim.*" biçiminde beyanda bulunmuştur.

Kemal İsmailoğulları-24 Haziran 2005 tarihinde Mardin Midyat ile Şırnak İdil ilçeleri arasındaki kırsal alanda meydana gelen çatışmada yaşamını yitirdi. Şırnak Valiliği yapmış olduğu açıklamada söz konusu kişinin silahıyla birlikte ele geçirildiğini belirtti. Ailesi cenazeyi almak için Şırnak Savcılığına başvuru yaptı, ancak cenazenin kendilerinde olmadığı yanıtını aldı. Şırnak Valiliğinin açıklamasında silahları ile birlikte ölü ele geçirildiği hatırlatıldı, bu konu yazılı olarak Şırnak Valiliğine soruldu, Valilik vermiş olduğu cevapta söz konusu basın açıklamasının yanlışlıkla yapıldığını, bir çatışmanın olduğu ancak ortada herhangi bir cenazenin olmadığını ifade etmiştir. Cenazelerin nerede olduğu bilinmemektedir.

Zahide Kurt-24 Haziran 2005 tarihinde Mardin Midyat ile Şırnak İdil ilçeleri arasındaki kırsal alanda meydana gelen çatışmada yaşamını yitirdi. Şırnak Valiliği yapmış olduğu açıklamada söz konusu kişinin silahıyla birlikte ele geçirildiğini belirtti. Ailesi cenazeyi almak için Şırnak Savcılığına başvuru yaptı, ancak cenazenin kendilerinde olmadığı yanıtını aldı. Şırnak Valiliğinin açıklamasında silahları ile birlikte ölü ele geçirildiği hatırlatıldı, bu konu yazılı olarak Şırnak Valiliğine soruldu, Valilik vermiş olduğu cevapta söz konusu basın açıklamasının yanlışlıkla yapıldığını, bir çatışmanın olduğu ancak ortada herhangi bir cenazenin olmadığını ifade etmiştir. Cenazelerin nerede olduğu bilinmemektedir.

Fesih Güzel- 20 Kasım 2006 tarihinde Şırnak'ta çıkan çatışmada yaşamını yitirdi. Ailesinden DNA örnekleri alınmasına rağmen cenaze halen teslim edilmedi.

Necdet Ülper- 20 Kasım 2006 tarihinde Şırnak'ta çıkan çatışmada yaşamını yitirdi. Ancak cenazesi ailelerine verilmedi.

Metin Turgut -Şırnak Doğumlu- Aile Van'da ikamet ediyor. Van şubemize başvurmuş. 5-7 Nisan 2007 tarihinde Şırnak ili Besta Dağı kırsalında çıkan çatışmada yaşamını yitirdi. Aile 11 Nisan 2007 tarihinde C.savcılığına başvurdu. Savcılık çatışma nedeniyle olay yerine gidemediğini ifade etmiş. Anne Zeliha Turgut 05. 12.2007 tarihinde Şırnak C.Başsavcılığına yaptığı yazılı başvuruda; *Oğlum Metin Turgut, 5-7 Nisan 2007 tarihleri arasında Şırnak ili Besta Dağı kırsal alanında meydana gelen çatışmalarda yaşamını yitirmişti. O tarihlerde aldığımız bilgi üzerine Şırnak iline gelmiş, teşhis ve cenazenin tarafımıza verilmesi için C.Başsavcılığına başvuruda bulunmuştuk. C.Savcılığı, bize, olay bilgisine sahip olduğunu belirtmiş, ancak cenazelerin bulunduğu alanın güvenlik sorunu taşıdığını söylemiş, devamında, uygun zamanda cenazelere ulaşıp bize bilgi vereceğini belirtmişti. Aradan geçen bunca zamana rağmen, cenazelere ulaşıldığına dair bir bilgi almış değiliz. Oğlum Metin Turgut'a ait cenazenin tarafıma verilmesi için gereğinin ivedilikle yapılmasını saygıyla arz ederim."* biçiminde beyanda bulundu.

Mehmet Hüseyin - Suriye vatandaşı Afrin doğumlu Mehmet Hüseyin 22 Mayıs 2007 tarihinde Şırnak kırsalında meydana gelen çatışmada yaşamını yitirdi.

Mustafa Altun, 1982 Hatay doğumlu, 27 Haziran 2007 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi Kelamemê dağında meydana gelen çatışmada yaşamını yitirdi. Şırnak C.Savcılığı tarafından yasal süre beklenmeden Balveren köyünde cesedi defn edildi. Aile Şırnak ve Uludere C. Savcışlıklarına başvurdu. Ancak Uludere C.Savcılığı, dosyanın 15 gün sonra Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderileceği gerekçesiyle cenazelerin verilmeyeceğini bildirdi. Aile cenazeyi Suruç ilçesinde defn etmek istiyor. DNA tespiti için doku örneği verildi. Emn.Genel Müdürlüğü Kriminal polis laboratuarı Daire Başkanlığı Daite Başkanlığı'nın 10.08.2007 tarih ve BYL. 2007/3884 sayılı Ekspertiz raporunda uyumlu olmadığı belirtildi.

Cihan Unat (1980 Kızıltepe doğ.) 27 Haziran 2007 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi Kelamemê dağında meydana gelen çatışmada yaşamını yitirdi. Şırnak C.Savcılığı tarafından yasal süre bek-

lenmeden Balveren köyünde cesedi defn edildi. Aile Şırnak ve Uludere C. Savcışlıklarına başvurdu. Ancak Uludere C.Savcılığı, dosyanın 15 gün sonra Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderileceği gerekçesiyle cenazelerin verilmeyeceğini bildirdi. DNA tespiti için doku örneği verildi. Emn.Genel Müdürlüğü Kriminal polis laboratuarı Daire Başkanlığı Daite Başkanlığı'nın 10.08.2007 tarih ve BYL. 2007/3884 sayılı Ekspertiz raporunda uyumlu olduğu belirtildi. 27 Haziran 2007 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi Kelamemê dağında meydana gelen çatışmada yaşamını yitirdi. Şırnak C.Savcılığı tarafından yasal süre beklenmeden Balveren köyünde cesedi defn edildi. Aile Şırnak ve Uludere C. Savcılıklarına başvurdu. Ancak Uludere C.Savcılığı, dosyanın 15 gün sonra Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderileceği gerekçesiyle cenazelerin verilmeyeceğini bildirdi. DNA tespiti için doku örneği verildi. Emn.Genel Müdürlüğü Kriminal polis laboratuarı Daire Başkanlığı'nın 10.08.2007 tarih ve BYL. 2007/3884 sayılı Ekspertiz raporunda uyumlu olduğu belirtildi. Necim Unat, 04.12 2007 tarihinde Şırnak C.Savcılığına verdiği dilekçede; Una*"Kızımız Cihan Unat, 27 Haziran 2007 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi Kelamemê dağında meydana gelen çatışmada yaşamını yitirmişti. Cenazesi, yasal süre beklenmeden C.Savcılığı tarafından Balveren köyünde defn edilmişti. Şırnak ve Uludere C. Savcılıklarına başvurduk. Dosyada mevcut resimler üzerinden kızımızı teşhis etmemize rağmen, Savcılık DNA işlemi talebinde bulundu. DNA için doku örneği verdik. Emn.Genel Müdürlüğü Kriminal polis laboratuarı Daire Başkanlığı'nın 10.08.2007 tarih ve BYL. 2007/3884 sayılı Ekspertiz raporuna göre cesetlerden bir tanesi kızımız Cihan Unat'a ait olduğu kesinleşmiştir. Hazırlık dosyası Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 05.11.2007 tarih, 2007/1508 Hazırlık No, 2007/408 Karar No'su ile Görevsizlik kararı verilerek Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir. Kızımız Cihan Unat'a ait cenazenin tarafımıza verilmesi hususunda gereğinin saygıyla arz ederiz. "* biçiminde beyanda bulunmuştur.

Rızki Kaplan (1982 Van-Çatak doğ.) 27 Haziran 2007 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi Kelamemê dağında meydana gelen çatışmada yaşamını yitirdi. Şırnak C.Savcılığı tarafından yasal süre beklenmeden Balveren köyünde cesedi defn edildi. Aile Şırnak ve Uludere C. Savcışlıklarına başvurdu. Ancak Uludere C.Savcılığı, dosyanın 15 gün sonra Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderileceği gerekçesiyle cenazelerin verilmeyeceğini bildirdi. DNA tespi-

ti için doku örneği verildi. Emn. Genel Müdürlüğü Kriminal polis laboratuarı Daire Başkanlığı Daite Başkanlığı'nın 10.08.2007 tarih ve BYL. 2007/3884 sayılı Ekspertiz raporunda uyumlu olmadığı belirtildi.

Mehmet Tanrıbuyurdu (1967 Kırşehir doğ.) 27 Haziran 2007 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi Kelamemê dağında meydana gelen çatışmada yaşamını yitirdi. Şırnak C.Savcılığı tarafından yasal süre beklenmeden Balveren köyünde cesedi defn edildi. Aile Şırnak ve Uludere C. Savcışlıklarına başvurdu. Ancak Uludere C.Savcılığı, dosyanın 15 gün sonra Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderileceği gerekçesiyle cenazelerin verilmeyeceğini bildirdi. DNA tespiti için doku örneği verildi.

Osman Göktepe (1967 Cihanbeyli doğ.) 27 Haziran 2007 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi Kelamemê dağında meydana gelen çatışmada yaşamını yitirdi. Şırnak C.Savcılığı tarafından yasal süre beklenmeden Balveren köyünde cesedi defn edildi. Aile Şırnak ve Uludere C. Savcışlıklarına başvurdu. Ancak Uludere C.Savcılığı, dosyanın 15 gün sonra Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderileceği gerekçesiyle cenazelerin verilmeyeceğini bildirdi. DNA tespiti için doku örneği verildi. Emn. Genel Müdürlüğü Kriminal polis laboratuarı Daire Başkanlığı Daite Başkanlığı'nın 10.08.2007 tarih ve BYL. 2007/3884 sayılı Ekspertiz raporunda uyumlu olduğu belirtildi.

Rojda Nas (1981 İdil Do.) 27 Haziran 2007 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi Kelamemê dağında meydana gelen çatışmada yaşamını yitirdi. Şırnak C.Savcılığı tarafından yasal süre beklenmeden Balveren köyünde cesedi defn edildi. Aile Şırnak ve Uludere C. Savcışlıklarına başvurdu. Ancak Uludere C.Savcılığı, dosyanın 15 gün sonra Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderileceği gerekçesiyle cenazelerin verilmeyeceğini bildirdi. DNA tespiti için doku örneği verildi. Emn.Genel Müdürlüğü Kriminal polis laboratuarı Daire Başkanlığı Daite Başkanlığı'nın 10.08.2007 tarih ve BYL. 2007/3884 sayılı Ekspertiz raporunda uyumlu olmadığı belirtildi.

Süleyman Süleyman- Cengiz Milan - Şırnak-Uludere'de 27 Haziran 2007 tarihinde meydana gelen çatışmada 1983 Afrin doğumlu Süleymen Süleyman ile 1982 Xoy-Kotol doğumlu Cengiz Milan'da yaşamını yitirdi. Şırnak C.Savcılığı tarafından yasal süre beklenmeden Balveren köyünde cesetleri defn edildi.

Zarife Adıbelli, 1978 Mardin Savur doğumlu, 23 Ağustos 2007 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi Uzungeçit Beldesi kırsal alanında 10 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Halk cenazeleri getirip Uzungeçit mezarlığına defn etti. Aile 28 Ağustos 2007 tarihinde Uludere C.Savcılığına başvurdu. Cenaze verilmedi. 29 Ağustos günü DNA için aileden Şırnak Devlet hastanesinde doku örneği alındı. DNA sonucu pozitif çıktı. Aile D.Bakır C.Başsavcılığına başvurdu. Savcılık Cenazeyi vereceğini söyledi.

Şenay Güçer, 1981 Diyarbakır Silvan doğumlu 23 Ağustos 2007 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi Uzungeçit Beldesi kırsal alanında 10 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Halk cenazeleri getirip Uzungeçit mezarlığına defn etti. Aile 28 Ağustos 2007 tarihinde Uludere C.Savcılığına başvurdu. Cenaze verilmedi. 29 Ağustos günü DNA için aileden Şırnak Devlet hastanesinde doku örneği alındı. DNA sonucu pozitif çıktı. Aile D.Bakır C.Başsavcılığına başvurdu. Savcılık Cenazeyi vereceğini söyledi.

Rahime Tuncer, 1981 Şanlıurfa Suruç doğumlu, 23 Ağustos 2007 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi Uzungeçit Beldesi kırsal alanında 10 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Halk cenazeleri getirip Uzungeçit mezarlığına defn etti. Aile 28 Ağustos 2007 tarihinde Uludere C.Savcılığına başvurdu. Cenaze verilmedi. 29 Ağustos günü DNA için aileden Şırnak Devlet hastanesinde doku örneği alındı. C.Savcılığı DNA için tekrar doku örneği talep etti. Anne ve baba 4 Aralık 2007 tarihinde Şırnak C.Başsavcılığına verdiği dilekçede; "*Kızımız Rahime Tuncer, 23 Ağustos 2007 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi Uzungeçit Beldesi kırsalında meydana gelen çatışmada 10 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirmişti. Yöre halkı bu cenazeleri getirip Uzungeçit mezarlığına defn etmişti. O tarihlerde aldığımız bu bilgi üzerine Şırnak iline gelmiş, teşhis ve cenazenin tarafımıza verilmesi için 28 Ağustos 2007 tarihinde yazılı olarak C.Başsavcılığına başvuruda bulunmuştuk. Dosyada mevcut resimlerden yaptığımız teşhise rağmen savcılık DNA işlemi talep etmişti. DNA için Şırnak Devlet hastanesinde doku örneği verildi. Uludere Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2007/445 hazırlık numaralı dosyası Görevsizlik Kararı ile Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.Kızımız Rahime Tuncer'e ait cenazenin tarafımıza verilmesi hususunda gereğinin saygıyla arz ederiz. "* biçiminde beyanda bulunmuştur. Şırnak C.Başsavcılığı, dosya Diyarbakır C.Başsavcılığına gittiği için beyanını 5.12.2007 tarihinde bir üst ya-

zıyla dosyanın bulunduğu savcılığa gönderdi. D.Bakır C.Basşsavcılığı DNA sonuçlarını bekleyeceğini söyledi.

Ahmet Kara, 1985 Diyarbakır Silvan doğumlu, 23 Ağustos 2007 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi Uzungeçit Beldesi kırsal alanında 10 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Halk cenazeleri getirip Uzungeçit mezarlığına defn etti. Aile 28 Ağustos 2007 tarihinde Uludere C.Savcılığına başvurdu. Cenaze verilmedi. 29 Ağustos günü DNA için aileden Şırnak Devlet hastanesinde doku örneği alındı. C.Savcılığı DNA için tekrar doku örneği talep etti. Zeki Kara 04.12.2007 tarihinde Şırnak C.Başsavcılığına yaptığı yazılı başvuruda; **"***Kardeşimiz Ahmet Kara, 23 Ağustos 2007 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi Uzungeçit Beldesi kırsalında meydana gelen çatışmada 10 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirmişti. Yöre halkı bu cenazeler getirip Uzungeçit mezarlığına defn etmişti. O tarihlerde aldığımız bu bilgi üzerine Şırnak iline gelmiş, teşhis ve cenazenin tarafımıza verilmesi için 28 Ağustos 2007 tarihinde yazılı olarak C.Başsavcılığına başvuruda bulunmuştuk. Dosyada mevcut resimlerden yaptığımız teşhise rağmen savcılık DNA işlemi talep etmişti. DNA için Şırnak Devlet hastanesinde doku örneği verilmişti. Uludere Cumhuriyet Başsavcılığı'nın* ***2007/445*** *hazırlık numaralı dosyası görevsizlik kararı verilerek Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir. Kardeşimiz Ahmet Kara'ya ait cenazenin tarafımıza verilmesi hususunda gereğinin saygıyla arz ederiz.* " biçiminde beyanda bulundu. Şırnak C.Başsavcılığı, dosya Diyarbakır C.Başsavcılığına gittiği için beyanını 5.12.2007 tarihinde bir üst yazıyla dosyanın bulunduğu savcılığa gönderdi. D.Bakır C.Basşsavcılığı DNA sonuçlarını bekleyeceğini söyledi.

Cebrail Turan, 1981 Hakkari Yüksekova doğumlu, 23 Ağustos 2007 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi Uzungeçit Beldesi kırsal alanında 10 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Halk cenazeleri getirip Uzungeçit mezarlığına defn etti. Aile 28 Ağustos 2007 tarihinde Uludere C.Savcılığına başvurdu. Cenaze verilmedi. 29 Ağustos günü DNA için aileden Şırnak Devlet hastanesinde doku örneği alındı. C.Savcılığı DNA için tekrar doku örneği talep etti.

Deniz Türk, 1977 Diyarbakır Kulp doğumlu, 23 Ağustos 2007 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi Uzungeçit Beldesi kırsal alanında 10 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Halk cenazeleri getirip Uzungeçit mezarlığına defn etti. Aile 28 Ağustos 2007 tarihinde Uludere C.Savcılığına başvurdu. Cenaze verilmedi. 29 Ağustos

günü DNA için aileden Şırnak Devlet hastanesinde doku örneği alındı. C.Savcılığı DNA için tekrar doku örneği talep etti. Nebahat Türk, "*4.12.2007 tarihinde Şırnak C.Başsavcılığına verdiği dilekçede; "Kardeşim Deniz Türk, 23 Ağustos 2007 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi Uzungeçit Beldesi kırsalında meydana gelen çatışmada 10 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirmişti. Yöre halkı bu cenazeleri getirip Uzungeçit mezarlığına defn etmişti. O tarihlerde aldığımız bu bilgi üzerine Şırnak iline gelmiş, teşhis ve cenazenin tarafımıza verilmesi için 28 Ağustos 2007 tarihinde yazılı olarak C.Başsavcılığına başvuruda bulunmuştuk. Dosyada mevcut resimlerden yaptığımız teşhise rağmen, savcılık DNA işlemi talep etmişti. DNA için Şırnak Devlet hastanesinde doku örneği verildi. Uludere Cumhuriyet Başsavcılığı'nın* ***2007/445*** *hazırlık numaralı dosyası görevsizlik kararı verilerek Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir. Kardeşim Deniz Türk'e ait cenazenin tarafıma verilmesi hususunda gereğinin saygıyla arz ederim.* " biçiminde beyanda bulunmuştur. Şırnak C.Başsavcılığı, dosya Diyarbakır C.Başsavcılığına gittiği için beyanını 5.12.2007 tarihinde bir üst yazıyla dosyanın bulunduğu savcılığa gönderdi. D.Bakır C.Basşsavcılığı DNA sonuçlarını bekleyeceğini söyledi.

İshak Yakut, 1979 Diyarbakır Kulp doğumlu, 23 Ağustos 2007 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi Uzungeçit Beldesi kırsal alanında 10 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Halk cenazeleri getirip Uzungeçit mezarlığına defn etti. Aile 28 Ağustos 2007 tarihinde Uludere C.Savcılığına başvurdu. Cenaze verilmedi. 29 Ağustos günü DNA için aileden Şırnak Devlet hastanesinde doku örneği alındı. C.Savcılığı DNA için tekrar doku örneği talep etti.

Nasır Aydın, 1982 Muş Varto doğumlu, 23 Ağustos 2007 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi Uzungeçit Beldesi kırsal alanında 10 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Halk cenazeleri getirip Uzungeçit mezarlığına defn etti. Aile 28 Ağustos 2007 tarihinde Uludere C.Savcılığına başvurdu. Cenaze verilmedi. 29 Ağustos günü DNA için aileden Şırnak Devlet hastanesinde doku örneği alındı. C.Savcılığı DNA için tekrar doku örneği talep etti. Baba Mehmet Aydın 05.12.2007 tarihinde, Uludere C.Savcılığının 2007/445 sayılı görevsizlik kararı gereği dosyanın gittiği Diyarbakır C.Başsavcılığına 5.12.2007 tarihinde yazılı başvurusunun beyanında; "*Oğlum Nasır Aydın, 23 Ağustos 2007 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi Uzungeçit Beldesi kırsalında meydana gelen çatışmada*

10 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirmişti. Yöre halkı bu cenazeleri getirip Uzungeçit mezarlığına defn etmişti. O tarihlerde aldığımız bu bilgi üzerine Şırnak iline gelmiş, teşhis ve cenazenin tarafımıza verilmesi için 28 Ağustos 2007 tarihinde yazılı olarak C.Başsavcılığına başvuruda bulunmuştuk. Dosyada mevcut resimlerden yaptığımız teşhise rağmen, savcılık DNA işlemi talep etmişti. DNA için Şırnak Devlet hastanesinde doku örneği verildi. Uludere Cumhuriyet Başsavcılığı'nın ***2007/445*** *hazırlık numaralı dosyası görevsizlik kararı verilerek Cumhuriyet Başsavcılığınıza gönderilmiştir. Oğlum Nasır Aydın'a ait cenazenin tarafıma verilmesi hususunda gereğinin saygıyla arz ederim.*" demiştir. D.Bakır C.Basşsavcılığı DNA sonuçlarını bekleyeceğini söyledi.

İdris Babat- Eyüp Haydar- Aziz Muhammed- 23 Ağustos 2007 tarihinde meydana çatışmada, ayrıca, 1981 Şırnak Uludere doğumlu İdris Babat (C.Savcılığı DNA için tekrar doku örneği talep etti.), 1986 Van Çaldıran doğumlu Eyüp Haydar (C.Savcılığı DNA için tekrar doku örneği talep etti.) ve 1984 Kobani doğumlu Aziz Muhammed'de yaşamını yitirmiş aynı yerde defn edildi.

Esat Güler, 1980 Diyarbakır Kulp doğumlu, Şırnak ili Beytüşşebap ilçesi ile Hakkari ili arasında kalan Kato dağı kırsalında 12-26 Eylül tarihleri arasında meydana gelen çatışmalarda 6 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Ölü sayısı Genelkurmay WEB sayfasında belirtildi. 30 Eylül günü Beytüşşebap C.Savcılığına başvurdu. Güvenlik nedeniyle getirilmediği savcılık tarafından belirtilen ancak başka aileler ve yöreyi tanıyanlar ile birlikte olay yerine gidilip 29 Eylül 2007 tarihinde getirilen 4 ceset içersinden Savcılığın ölü muayene işleminden sonra aile tarafından teşhis edilmesine rağmen ceset aileye verilmedi. DNA için doku örneği alındı.

Zeki Gökberk, 1985 Diyarbakır doğumlu, Şırnak ili Beytüşşebap ilçesi ile Hakkari ili arasında kalan Kato dağı kırsalında 12-26 Eylül tarihleri arasında meydana gelen çatışmalarda 6 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Ölü sayısı Genelkurmay WEB sayfasında belirtildi. 30 Eylül günü Beytüşşebap C.Savcılığına başvurdu. Güvenlik nedeniyle getirilmediği savcılık tarafından belirtilen ancak başka aileler ve yöreyi tanıyanlar ile birlikte olay yerine gidilip 29 Eylül 2007 tarihinde getirilen 4 ceset içersinden Savcılığın ölü muayene işleminden sonra aile tarafından teşhis edilmedi. DNA için doku örneği alındı. Ömer Gökberk, 04 Aralık 2007 tarihinde Şırnak C.Başsavcılığına yaptığı yazılı başvuruda; *"Oğlumuz Zeki Gökberk,,*

12-26 Eylül tarihleri arasında Şırnak ili Beytüşşebap ilçesi ile Hakkari ili arasında kalan Kato dağı kırsalında meydana gelen çatışmalarda 6 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirmişti. Bunun üzerine teşhis ve cenazenin tarafımıza verilmesi için 30 Eylül 2007 günü Beytüşşebap C.Başsavcılığına başvurduk. Ancak güvenlik nedeniyle cenazeler kolluk marifetiyle getirilmemiş, yöre halkı tarafından olay yerinden getirilen cesetler arasında oğlumuzun da bulunma ihtimaline binaen doku örneği talep edilmişti. DNA için doku örneği verilmiştir. Ancak bu güne kadar bir yanıt alınamamıştır. Oğlumuz Zeki Gökberk'e ait cenazenin tarafımıza verilmesi hususunda gereğinin saygıyla arz ederiz." Biçiminde beyanda bulunmuştur.

Adnan Mamo, Kadir Dursun, Dağıla Tok, Hoştemin, Şırnak ili Beytüşşebap ilçesi ile Hakkari ileri arasında kalan Kato dağı kırsalında 12-26 Eylül 2007 tarihleri arasında meydana gelen çatışmalarda 6 arkadaşı ile birlikte 1984 Halep doğumlu Adnan Mamo 'da yaşamını yitirdi. Dağlık alandan getirilen 7 cenaze Savcılık tarafından Beytüşşebap'ta defn edildi. Çatışmada yaşamını yitiren diğer militanlar; 1983 Beytüşşebap doğumlu Kadir Dursun, 1984 Mıjin-Uludere doğumlu Dağıla Tok ve Hewraman Del Köyü doğumlu Şirvan Hoştemin. Beytüşebbap doğumlu.

Serdar Demir, Batman ili Gercüş İlçesi Özer (İloce) Köyü nüfusuna kayıtlı, Şırnak ili İdil İlçesi Yarbaşı Köyü Cehennem Deresi bölgesi kırsalında 28 Ekim 2007 tarihinde meydana gelen çıkan çatışmada 1 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. İdil C.Savcılığı tarafından Karalar köyünde defn edildi. Aile 24 Kasım 2007 tarihinde cesedi dosyadaki resimlerden teşhis etti. Savcı DNA talebinde bulunda.

Selma Kaya, 1978 Batman doğumlu, 1-4 Aralık 2007 tarihleri arasında meydana gelen çatışmada 7 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Aile 17 Aralık 2007 tarihinde Şırnak C.Başsavcılığına başvurdu. Cenazelerin kendilerinde olmadığı yanıtı verildi. "Cenazeler askeri bölgededir. Bu yüzden ben hiçbir işlem yapamam. Şırnak İl Jandarma Komutanlığı'na başvuru yapın" şeklinde yanıt verildiği belirtildi. Buna rağmen DNA için doku örneği talep edildi. Aile doku örneği verdi.

Ceyda Yetkin, 1975 İstanbul doğumlu, 1-4 Aralık 2007 tarihleri arasında meydana gelen çatışmada 7 kişi ile birlikte yaşamını yitirdi.

Niyazi Akgöl, 1981 Midyat doğumlu 1-4 Aralık 2007 tarihleri arasında meydana gelen çatışmada 7 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Aile 17 Aralık 2007 tarihinde Şırnak C.Başsavcılığına başvurdu. Cenazelerin kendilerinde olmadığı yanıtı verildi. "Cenazeler askeri bölgededir. Bu yüzden ben hiçbir işlem yapamam. Şırnak İl Jandarma Komutanlığı'na başvuru yapın" şeklinde yanıt verildiği belirtildi. Buna rağmen DNA için doku örneği talep edildi. Aile doku örneği verdi.

Medine Gül, 1984 Çukurca doğumlu, 1-4 Aralık 2007 tarihleri arasında meydana gelen çatışmada 7 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Aile 17 Aralık 2007 tarihinde Şırnak C.Başsavcılığına başvurdu. Cenazelerin kendilerinde olmadığı yanıtı verildi. "Cenazeler askeri bölgededir. Bu yüzden ben hiçbir işlem yapamam. Şırnak İl Jandarma Komutanlığı'na başvuru yapın" şeklinde yanıt verildiği belirtildi. Buna rağmen DNA için doku örneği talep edildi. Aile doku örneği verdi.

Mercan Kara, 1983 Uludere doğumlu, 1-4 Aralık 2007 tarihleri arasında meydana gelen çatışmada 7 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Aile 17 Aralık 2007 tarihinde Şırnak C.Başsavcılığına başvurdu. Cenazelerin kendilerinde olmadığı yanıtı verildi. "Cenazeler askeri bölgededir. Bu yüzden ben hiçbir işlem yapamam. Şırnak İl Jandarma Komutanlığı'na başvuru yapın" şeklinde yanıt verildiği belirtildi. Buna rağmen DNA için doku örneği talep edildi. Aile doku örneği verdi.

Hasan Kaya, 1986 Şırnak doğumlu, 1-4 Aralık 2007 tarihleri arasında meydana gelen çatışmada 7 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Aile 17 Aralık 2007 tarihinde Şırnak C.Başsavcılığına başvurdu. Cenazelerin kendilerinde olmadığı yanıtı verildi. "Cenazeler askeri bölgededir. Bu yüzden ben hiçbir işlem yapamam. Şırnak İl Jandarma Komutanlığı'na başvuru yapın" şeklinde yanıt verildiği belirtildi. Buna rağmen DNA için doku örneği talep edildi. Aile doku örneği verdi.

Abdullah Karataş, 1975 Bozova-Urfa doğumlu, 1-4 Aralık 2007 tarihleri arasında meydana gelen çatışmada 7 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Aile 17 Aralık 2007 tarihinde Şırnak C.Başsavcılığına başvurdu. Cenazelerin kendilerinde olmadığı yanıtı verildi. "Cenazeler askeri bölgededir. Bu yüzden ben hiçbir işlem yapamam. Şırnak İl Jandarma Komutanlığı'na başvuru yapın" şek-

linde yanıt verildiği belirtildi. Buna rağmen DNA için doku örneği talep edildi. Aile doku örneği verdi.

Mehmet Reşit Erdoğan, 1972 Bitlis doğumlu, 1-4 Aralık 2007 tarihleri arasında meydana gelen çatışmada 7 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Aile 17 Aralık 2007 tarihinde Şırnak C.Başsavcılığına başvurdu. Cenazelerin kendilerinde olmadığı yanıtı verildi. "Cenazeler askeri bölgededir. Bu yüzden ben hiçbir işlem yapamam. Şırnak İl Jandarma Komutanlığı'na başvuru yapın" şeklinde yanıt verildiği belirtildi. Buna rağmen DNA için doku örneği talep edildi. Aile doku örneği verdi.

Abdulkerim Ertaş, 1971 Gürpınar/Van doğumlu, 12 Mart 2008 tarihinde Şırnak ili Besta kırsal alanında çıkan çatışmada 8 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Aile 26 Mart 2008 tarihinde Şırnak C.Başsavcılığına Başvuruda bulundu. Savcılık, güvenlik nedeniyle cesetlerin çatışma yerinde bırakıldığını, olay yeri krokisi olmadığı için cenazelerin teslim edilemeyeceğini söyledi. Ancak, silah ve elbiseler askerler tarafından C.Savcılığına teslim edilmiş.

Lokman İsmail, 1977 Afrin/ Suriye doğumlu, 12 Mart 2008 tarihinde Şırnak ili Besta kırsal alanında çıkan çatışmada 8 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Savcılık, başvuruda bulunan ailelere; güvenlik nedeniyle cesetlerin çatışma yerinde bırakıldığını, olay yeri krokisi olmadığı için cenazelerin teslim edilemeyeceğini söyledi. Ancak, silah ve elbiseler askerler tarafından C.Savcılığına teslim edilmiş.

Davut Habeş, 1977 Afrin/Suriye doğumlu, 12 Mart 2008 tarihinde Şırnak ili Besta kırsal alanında çıkan çatışmada 8 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Savcılık, başvuruda bulunan ailelere; güvenlik nedeniyle cesetlerin çatışma yerinde bırakıldığını, olay yeri krokisi olmadığı için cenazelerin teslim edilemeyeceğini söyledi. Ancak, silah ve elbiseler askerler tarafından C.Savcılığına teslim edilmiş.

Ali Mürşit, 1982 Koban/Suriye doğumlu, 12 Mart 2008 tarihinde Şırnak ili Besta kırsal alanında çıkan çatışmada 8 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Aile 26 Mart 2008 tarihinde Şırnak C.Başsavcılığına Başvuruda bulundu. Savcılık, güvenlik nedeniyle cesetlerin çatışma yerinde bırakıldığını, olay yeri krokisi olmadığı için cenazelerin teslim edilemeyeceğini söyledi. Ancak, silah ve elbiseler askerler tarafından C.Savcılığına teslim edilmiş.

Adil Sabri, 1975 Afrin/Suriye doğumlu, 12 Mart 2008 tarihinde Şırnak ili Besta kırsal alanında çıkan çatışmada 8 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Savcılık, başvuruda bulunan ailelere; güvenlik nedeniyle cesetlerin çatışma yerinde bırakıldığını, olay yeri krokisi olmadığı için cenazelerin teslim edilemeyeceğini söyledi. Ancak, silah ve elbiseler askerler tarafından C.Savcılığına teslim edilmiş.

Şaban Aktaş, 1990 Hakkari doğumlu 12 Mart 2008 tarihinde Şırnak ili Besta kırsal alanında çıkan çatışmada 8 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Aile 26 Mart 2008 tarihinde Şırnak C.Başsavcılığına Başvuruda bulundu. Savcılık, güvenlik nedeniyle cesetlerin çatışma yerinde bırakıldığını, olay yeri krokisi olmadığı için cenazelerin teslim edilemeyeceğini söyledi. Ancak, silah ve elbiseler askerler tarafından C.Savcılığına teslim edilmiş.

Mustafa İşcan, 1981 Erciş/Van doğumlu, 12 Mart 2008 tarihinde Şırnak ili Besta kırsal alanında çıkan çatışmada 8 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Aile 26 Mart 2008 tarihinde Şırnak C.Başsavcılığına Başvuruda bulundu. Savcılık, güvenlik nedeniyle cesetlerin çatışma yerinde bırakıldığını, olay yeri krokisi olmadığı için cenazelerin teslim edilemeyeceğini söyledi. Ancak, silah ve elbiseler askerler tarafından C.Savcılığına teslim edilmiş.

Hamit Hasanlo, 1982 Kotol/İran doğumlu, 12 Mart 2008 tarihinde Şırnak ili Besta kırsal alanında çıkan çatışmada 8 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Savcılık, başvuruda bulunan ailelere; güvenlik nedeniyle cesetlerin çatışma yerinde bırakıldığını, olay yeri krokisi olmadığı için cenazelerin teslim edilemeyeceğini söyledi. Ancak, silah ve elbiseler askerler tarafından C.Savcılığına teslim edilmiş.

Esra Bulut, 1978 Sivas doğumlu, 12 Mart 2008 tarihinde Şırnak ili Besta kırsal alanında çıkan çatışmada 8 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Savcılık, başvuruda bulunan ailelere; güvenlik nedeniyle cesetlerin çatışma yerinde bırakıldığını, olay yeri krokisi olmadığı için cenazelerin teslim edilemeyeceğini söyledi. Ancak, silah ve elbiseler askerler tarafından C.Savcılığına teslim edilmiş.

Halil İbrahim Uysal, 1973 Almanya doğumlu, 28 Mart-1 Nisan 2008 tarihleri arasında Şırnak ili Besta kırsalının Ayvan ile Hezil alanları arasında meydana gelen çatışmada 3 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi.

İrfan Akış, 1983 Amed/Lice doğumlu, 28 Mart-1 Nisan 2008 tarihleri arasında Şırnak ili Besta kırsalının Ayvan ile Hezil alanları

arasında meydana gelen çatışmada 3 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Ailesi 08.04.1008 tarihinde Şırnak C.Başsavcılığına başvurdu. Savcılık, cenazelerin güvenlik gerekçesiyle çatışma alanında bırakıldığını söyledi.

Evin Bingül, 1978 Bitlis-Norşin doğumlu, 28 Mart-1 Nisan 2008 tarihleri arasında Şırnak ili Besta kırsalının Ayvan ile Hezil alanları arasında meydana gelen çatışmada 3 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Başka bir ailenin başvurusu üzerine; Şırnak C.Başsavcılığı, cenazelerin güvenlik gerekçesiyle çatışma alanında bırakıldığını söyledi.

Beyan Alim, 1978 Beytüşşebap doğumlu, 28 Mart-1 Nisan 2008 tarihleri arasında Şırnak ili Besta kırsalının Ayvan ile Hezil alanları arasında meydana gelen çatışmada 3 arkadaşı ile birlikte yaşamını yitirdi. Başka bir ailenin başvurusu üzerine; Şırnak C.Başsavcılığı, cenazelerin güvenlik gerekçesiyle çatışma alanında bırakıldığını söyledi.

2-) T.C. VATANDAŞI METİN DEMİR (1 HAZİRAN 2006), MUSTAFA EĞİLLİ VE M.HASİP YOKUŞ ADLI KİŞİLERİN (19 HAZİRAN 2006) IRAK KÜRT FEDERE BÖLGESİNDE GÖZALTINA ALINDIKLARI VE AKIBETLERİ HAKKINDA BİLGİ ALINAMADIĞI İDDİALARINI ARAŞTIRMA RAPORU (12 OCAK-2007)

OLAY

T.C. Vatandaşı ve Özgür-Der Diyarbakır şube yöneticisi Metin Demir, Özgür-Der Genel Merkez yöneticisi ve Kudüs dergisi editörü Mustafa Eğilli ve dernek üyesi Çelebi Bozan ile birlikte seyahat amacıyla Irak Kürt Federe Bölgesine giderken 1 Haziran 2006 tarihinde İbrahim Halil sınır kapısında Kürt Federe Hükümeti Asayiş yetkilileri tarafından Metin Demir'in gözaltına alındığı, Mustafa Eğilli ve Çelebi Bozan'ın gözaltı ile ilgili girişimlerde bulunduğu, avukat tuttukları, Asayiş makamlarının Metin Demir'in kendilerinde olmadığını bildirdikleri, daha sonra Türkiye'ye döndükleri, konuyla ilgili olarak yetkilileri ile tekrar görüşmek üzere Mustafa Eğilli ile akrabası ve Dernek üyesi M. Hasip Yokuş'un Irak Kürt Federe bölgesine gittikleri, onların da 19 Haziran 2006 günü Türkiye'ye dönerken İbrahim Halil sınır kapısında gözaltına alındıkları, ailelerin ve Özgür-Der'in resmi ve diplomatik girişimlerde bulundukları ancak sonuç alamadıkları, gözaltıların resmen kabul edilmediğini, hukuki sürecin işletilmediği ve ailelerin tüm çabalara rağmen bu kişilere ulaşamadığı iddiasıyla İnsan Hakları Örgütlerinden yardım talep edilmiştir.

HEYETİN OLUŞUMU

Mazlumder Diyarbakır Şubesine yapılan başvurunun Mazlumder tarafından İnsan Hakları Derneği ile paylaşılması üzerine; olayı araştırmak, gerektiğinde Irak Kürt Federe Hükümeti yetkileri ve bölgede bulunan sivil toplum kuruluşları ile görüşmek, bu konuda mağdurlar ve varsa görgü tanıkları ile görüşmek, araştırma sonrasında kamuoyunun gerçek bilgiye ulaşmasını sağlamak, çeşitli ulusal ve uluslar arası mevzuatlarda güvence altına alınan başta yaşam hakkı olmak üzere diğer hakların korunmasına katkıda bulunmak için;

İHD GYK Üyesi, Doğu-Güneydoğu Anadolu Bölge Temsilcisi Mihdi Perinçek, Mazlumder Diyarbakır Şube Başkanı Nesip Yıldırım, Mazlumder'in bir önceki Genel Başkan Yardımcısı Şeyhmus Ülek, Yazar Hasan Kaya, Metin Demir'in babası Hasan Demir ve

Mustafa Eğilli'nin abisi Suat Eğilli'nin yer aldığı bir İnsan Hakları Heyeti oluşturulmuştur.

HEYETİN GİRİŞİMLERİ:

Heyet Diyarbakır'dan ayrılmadan önce, Irak Federe Kürt Bölgesi hükümet yetkilerine, heyetin amacı, üyelerinin ismi ve seyahat başlangıç tarihi iletilmiş, ayrıca basın kuruluşları da bilgilendirilmiştir.

İnsan Hakları Heyeti, 19-23 Ağustos 2006 tarihleri arasında Irak Federe Kürt Bölgesine giderek araştırmalarda bulunmuş, resmi yetkililer ve sivil toplum kuruluşu yöneticileriyle görüşmelerde bulunmuştur.

Heyet, 19 Ağustos 2006 tarihinde Duhok Kürdistan Sivil Haklar Organizasyon Başkanı Ekrem Mayi ve 21 Ağustos 2006 tarihinde Hewler(Erbil) de bulunan Kürdistan Hukukçular sendikası Genel Başkanı Kak Reş Naqşibendî ve yöneticileri,

20 Ağustos 2006 tarihinde, Irak Kürt Federe Hükümetinin Dış ilişkilerden sorumlusu Safeen M. Dizayee ve Federe Hükümeti İnsan Hakları Bakanlığı Genel Müdürü Tavga Omar Raşhid ile görüşmelerde bulunmuştur.

Heyet üyelerinden Şeyhmus Ülek, Mihdi Perinçek ve Hasan Kaya 21.08.2006 günü yerel saat ile 14.30 dolaylarında Türkiye'ye dönmek üzere Hewler kentinden ayrılırken, Metin Demir'in babası Hasan Demir ve Mustafa Eğilli'nin abisi Suat Eğilli ile ailenin avukatı ve Mazlumder Diyarbakır şube Başkanı Nesip Yıldırım Hewler Genel Asayiş Müdürü ile görüşmek, olanak sağlanırsa gözaltındakilerin aileleri ile görüşmesi için kaldılar.

Heyet, 22 Ağustos 2006 tarihinde saat 11.00 de, Kürdistan Genel Asayiş Müdürü İsmet ERGUŞİ ile görüştü. 23 Ağustos 2006 günü ailelerin görüşme talebi hakkında bilgi verileceği ifade edildi.

Kürdistan Genel Asayiş Müdürü İsmet ERGUŞİ, 23 Ağustos 2006 günü gözaltındaki şahıslarla görüşmeye izin verildiğini telefon ile iletmesi üzerine Asayiş Genel Müdürlüğüne gidilmiş, heyet görevliler tarafından özel bir araçla şehir içinde özel bir güvenlik birimi olduğu anlaşılan bir merkeze götürülmüş, merkezde ismini öğrenemediği sivil giyimli bir yetkili ile (bu yetkili gözaltındakilerle görüşmede de şahsen hazır bulunan Soranice bilen yetkili idi) görüşme mahalline götürülmüştür.

Görüşme mahalli Hewler (Erbil) Asayiş Müdürlüğü içerisinde arka taraflarda bulunan özel bir gözaltı merkezi idi. Metin DEMİR ve arkadaşlarının Hewler Asayiş Müdürlüğü içindeki bir binada kaldığı tespit edilmiştir.

23 Ağustos 2006 tarihinde gözaltı merkezinde yapılan görüşmeye; Av.Nesip Yıldırım alınmamış, sadece ailelerin görüşmesi ortamı sağlanmıştır. Hasan Demir ve Suat Eğilli, gözaltında bulunan Metin Demir, Mustafa Egilli ve M.Hasip Yokuş ile 2 yetkili huzurunda yaklaşık 1,5 saat görüşmüştür. Görüşme sonrasında Hewler'de yapılacak bir iş kalmadığından 23 Ağustos tarihinde Türkiye'ye geri dönüş yapılmıştır.

Heyet geri döndükten sonra da şözaltındaki şahısların durumları hakkındaki gelişmeleri Takip Etmiştir ([1]1). 31 Aralık

---

[1] 23 Kasım 2006 tarihinde gözaltında bulunan başka bir şahıs olan M. Zahit Pilatin'in babası Şakir Pilatin Hewler (Erbil)'e giderek, bu kişilerin tutuldukları asayiş müdürlüğüne bağlı ceza / tutuk evinde Zahit Pilatin ve M. Hasip Yokuş ile görüşmüştür. Pilatin'in beyanlarına göre: " Görüşme rahat bir ortamda gerçekleşmiş, görüş günü olmasına rağmen özel bir izin de alınmak zorunda kalınmış ve içeri girerken kağıt ve kaleme izin verilmemiştir. Ancak Hasip Yokuş'un da akrabası olmamasına rağmen görüşmeye alınması, ilk günlerdeki baskının artık kalmadığını göstermektedir. Zira bugüne kadar tüm ısrarlarına rağmen Şakir Pilatin oğluyla görüştürülmemiş ve hatta öyle birinin varlığı inkar edilmiştir. Görüşmede bu kişilerin iyi oldukları gözlenmiş, cezaevi yönetiminde tutulan paralarının kendilerine son günlerde ancak verildiği ve paraya ihtiyaçlarının kalmadığı ifade edilmiştir. 19 Haziran'dan beri gözaltında tutulan söz konusu kişilerle yapılan görüşmede şu ana kadar sadece biri ilk gözaltı günü, diğeri de dördüncü gün olmak üzere sadece ilk hafta ve iki defa sorgulandıklarını sonra hiç sorgulanmadıklarını ve niye gözaltında tutulduklarını bilmediklerini anlatmışlardır."

2006 Tarihi İtibariyle, Gözaltına Alınan Şahsıların Mahkemeye Çıkarıldığı veya Serbest Bırakıldığına Dair Bir Bilgiye Ulaşılmamıştır.

HEYET ÜYELERİNİN GERÇEKLEŞTİRDİĞİ RESMİ GÖRÜŞMELER

Irak Kürt Federe Hükümetinin Dış ilişkilerden sorumlusu **Safeen M. Dizayee** ile 20.08.2006 tarihinde Selahaddin Kentindeki makamında yapılan görüşmede, göz altına alma olayı vuku bulmuş ise resmen kabul edilmesi, hukuk sürecinin acilen işletilmesi, adil bir yargılanın yapılması ve gözaltına alınan kişilerin aileleri ve avukatları ile hemen görüştürülmesi heyet tarafından talep edilmiştir.

SAFEEN M. DİZAYEE: Irak Kürt Federe Hükümetinin Dış ilişkiler sorumlusu

"Türkiye'de faaliyet gösteren Sivil İnsan Hakları kuruluşlarının böylesi bir bileşiminin bölgemize gelmiş olması beni memnun etmiştir. Irak'ta yeni bir yapılanma meydana gelmiştir ve bundan memnun olmayan bir çok örgüt ve devlet vardır. Irak'ta terör eylemleri sonucu her gün onlarca insan yaşamını yitiriyor. Bölgemizde de yeni bir yapı vardır. Bu durumumuzdan rahatsız olan ve Irak'ın diğer bölgelerinde meydana gelen karışıklığı bizim bölgemizde de yaratmak isteyen devlet ve örgütler de mevcuttur. İki yıl önce, partimizde yapılan bayramlaşmada patlayan bombalar 98 insanımızın ölümüne neden oldu. Kendimizi korumalıyız. Bu neden çok dikkatli bir biçimde tedbirlerimizi almalıyız.

Heyetin gelişine konu olan olay ile ilgili Türkiye'den bir çok önemli şahsiyet beni aradı. Hatta Haşim Haşimi'nin beni en son arayışında, daha kapsamlı bir ön araştırma için heyetin birkaç gün geç gelmesini talep etmiştim. Bir Kürt insanının bölgemizde karışıklık yaratmak için gelmesini düşünmek istemiyorum, ihtimal vermiyorum. Araştırmalarımız devam ediyor. T.C Hükümetinden de bilgi talep ettik, bu bilgi geldi. Ancak, Metin Demir ile ilgili istihbarat bilgileri ve deliller mevcuttur, terörü amaç edinen islami bir örgütle ilişkisine dair. Araştırmalarımız sonucunda durum yargıya intikal edecektir. Suçsuz ise doğal olarak serbest bırakılır. Bu kişi bizim İstihbarat (Parastın) örgütümüz tarafından sorgulanıyor, araştırılıyor, bizdedir. Ailelerin bu kişiler ile görüşmesi için yetkililer ile görüşeceğim. Yarın size yanıt vereceğim." demiştir.

21 Ağustos 2006 günü yerel saat ile 14.45 dolaylarında heyeti telefon ile arayan Safeen M.Dizayee;" Hewler'de bulunan Genel Asayiş Mudürü İsmet Erguşi ile görüştum. Yarın yerel saat ile 11.00 sizi bekliyor. Durum ve ailelerin gözaltındakiler ile görüşme talebi hakkında size bilgi verecek."

TAVGA OMAR RAŞHİD: Federe Hükümeti İnsan Hakları Bakanlığı Genel Müdürü

21.08.2006 günü Hewler(Erbil) kentindeki makamında yapılan görüşmede, Raşhid; " Bu durumdan haberimiz yok. Yazılı başvuruda bulunursanız bildirdiğiniz adres ve telefona bilgi almamız halinde bilgi vereceğiz. Gücümüz ve yetkimiz dahilinde katkımızı sunacağız." dedi. Bunun üzerine heyet üyeleri Irak Kürt Federe Hükümeti İnsan Hakları Bakanlığına yazılı başvuruda bulundu.

İSMET ERGUŞİ : HEWLER (Erbil) De Bulunan Kürdistan Asayiş Genel Müdürü

22 Ağustos 2006 tarihli görüşme beyanında, Erguşi; " Metin Demir'in Kürdistan üst düzey yönetimine karşı gerçekleştirilecek uluslarası nitelikte bir terör eyleminin parçası olduğu iddiasının mevcuttur, Metin Demir'in Ankara – İstanbul, Suriye ve Suudi Arabistan gibi bir yelpazede ilişkilerinin olması ve bu kadar kişiyi tanımasının şüpheleri güçlendirmiştir," *Heyetin Metin Demir hakkındaki bu ciddi beyanınıza kanaat getiriyor musunuz? sorusuna Erguşi*; "henüz net bir kanaat oluşmadı, soruşturma hala sürüyor," *Soruşturmanın ne kadar süreceği? sorusuna*: şuan bir şey söylenemeyeceğim soruşturma devam ediyor," *Heyetin Metinle ilgili iddialarınız var ise de Mustafa Eğilli ve Hasip Yokuş'un gözaltına alınma sebebinin ne olduğu sorusuna*:" Mustafa Eğilli ve Hasip Yokuş'un ülkeden kaçmaya çalıştıkları için gözaltına alındılar". *Bu şahısların resmi pasaport ve yasal yöntemle sınır kapısına gelmiş olmalarının bu şekilde bir algıya yol açması ne derece isabetlidir sorusuna* "soruşturma devam ediyor,, ailelerin gözaltındaki şahıslarla görüşmesi hususunda şuan bir cevap veremeyeceğim, telefon bilgilerinizi verin yarın cevap verebileceğim" *biçiminde ifade etmiştir.*

SİVİL TOPLUM ÖRGÜTLERİ İLE YAPILAN GÖRÜŞMELER

EKREM MAYİ: Duhok Kürdistan Sivil Haklar Organizasyon Başkanı

19.08.2006 günü Duhok'ta yapılan görüşmede, Mayi;

"Federe bölgesinde sivil toplum örgütlerinin geçmişi yenidir. Kurumsallaşma yaratılamamış, çalışma alanları ve çerçevesinin oturtulmasında eksiklikler yaşıyoruz. Merkezi idarenin sivil toplum örgütleri üzerinde egemenlikleri var, yönetimlerden tam bağımsız olduğu söylenemez, toplumda ve bu örgütlerde yeni yapılanma sürecinde bazı hassasiyetler kabul görüyor. Bizler sadece sivil haklarla ilgileniyoruz. Heyetin gelişine konu olayın daha önce bana da aktarıldı. Yaptığım görüşmelerde, ciddi istihbari bilgiler üzerine gözaltına alındıkları söylendi, konu ile ilgilenmememiz söylendi. Detaylı bilgi verilmedi." *dedi*

KAK REŞ NAQŞİBENDÎ: Kürdistan Hukukçular sendikası Genel Başkanı

21.08.2006 günü Hewler'deki Sendika binasında yapılan görüşmede, Nakşibendî; "Dava açılıncaya kadar yapabileceğimiz bir şey yok. Avukat olsalardı bir şeyler yapabilirdik. Şu aşamada bu olay ile ilgili avukatın faydası olmaz. Özel vekâletle dahi olsa yardımcı olamayacağız. Sizi İnsan Hakları Bakanlığına yönlendirebilirim."dedi.

SERDAR BÜLENT YILMAZ: ÖZGÜR- DER Diyarbakır Şube Başkanı

Diyarbakır ilinde Dernek binasındaki ki beyanında, Yılmaz; "1 Haziran tarihinde, Özgür-Der Diyarbakır şubesi yönetim kurulu üyesi Metin Demir yanında Özgür-Der genel merkez yönetim kurulu üyesi ve Kudüs dergisi editörü Mustafa Eğilli ve Özgür-Der Diyarbakır şubesi üyesi Çelebi Bozan olduğu halde, Kürdistan federasyon bölgesindeki siyasal, sosyal ve ekonomik gelişmeleri yerinde gözlemlemek, bu bağlamda bir takım ziyaretlerde bulunmak üzere Irak'a gitmişlerdir. Hatta bu bağlamda Mesut Barzani'nin siyasi danışmanı Muhammed Salih Cuma ile de röportaj yapılmak üzere gitmeden önce randevu alınmıştır. Aslında bu kişiler orada Muhammed Salih Cuma'nın yani hükümetin misafiri pozisyonundadır. Habur (İbrahim Halil) sınır kapısında Kürdistan federe hükümetine bağlı peşmergeler tarafından saat 12.00 sularında Metin demir'in gözaltına alınması üzerine sınır kapısının Irak tarafında bekleyen yetkililer ile görüşmeye çalışan Çe-

lebi Bozan ve Mustafa Eğilli konuyla ilgili karakol yetkililerinden bilgi almak istemişler, ancak uzun bir süre beklemelerine rağmen bilgi alamamışlardır. Son olarak tesadüfen bir nakil aracına ondan fazla kişiyle birlikte binerken Metin Demir'i gören Çelebi Bozan ayak üstü nereye ve niçin götürüldüğünü Metin Demir'e sormuş, ancak Demir, nereye ve niçin götürüldüğünü bilmediğini söylemiştir. Yetkililer tarafında Metin Demir'in akıbetini sorduklarında terslenen ve biraz üsteleyince de tehdit edilen bu iki kişiye Metin Demir'in kendilerinden çıktığı nerede olduğunu bilmedikleri yetkili peşmergelerce ifade edilmiştir. Bunun üzerine Zaho'ya giden ve arkadaşlarının orada olabileceğini düşünen Çelebi Bozan ve Mustafa Eğilli, oradan Duhok'a gitmiş, ve bir sonuç elde edemeyince orada iki avukat ile görüşüp onları tutmuşlardır. Avukatlar asayişle yaptıkları görüşme üzerine orada öyle birinin olmadığı resmi olarak ifade edilmiş ve hiçbir bilgi alamamışlar, ancak gayrı resmi olarak Terörle mücadele biriminde tutulduğunu öğrendiklerini söylemişlerdir. Bunun üzerine söz konusu iki kişi Diyarbakır'a dönmüştür.

Daha sonra Mustafa Eğilli ile bacanağı ve Metin Demir'in de akrabası olan M. Hasip Yokuş, yerinde temaslarda bulunmak üzere Irak'a gitmişlerdir. Bir hafta kadar Erbil'de kalan ve sadece resmi kimlikli kişiler ve avukatlarla görüşen M. Hasip Yokuş ve Mustafa Eğilli girişimleri bitirip Türkiye'ye dönerken 19 Haziran tarihinde saat 24.00 sularında sınırda Kürt asayişi tarafından gözaltına alınmışlardır. Mustafa Eğilli ve M. Hasip Yokuş'la aynı araçta bulunan Diyarbakır / Bismil'li M. Zahit Pilatin isimli bir işadamı ile binilen ticari aracın şoförü de bu kişilerle birlikte gözaltına alınmışlardır.

Metin Demir, insan hakları alanında mücadele eden ve Türkiye'de çeşitli il ve ilçelerde şubeleri bulunan Özgür Düşünce ve Eğitim Hakları derneğinin (Özgür-Der) Diyarbakır şubesi yönetim kurulu üyesidir. Demir, aynı zamanda Diyarbakır'da Deniz Feneri derneğinin de yardım faaliyetlerini organize eden tanınmış bir kişiliktir. Her üç kişi de Irak'a normal / yasal yollarla, pasaportlarıyla giriş yapmıştır.

Gözaltı sürecinde söz konusu kişiler Irak'a ilk defa gitmişlerdir. Metin Demir gözaltına alınırken yanında bulunan Mustafa Eğilli o zaman gözaltına alınmamış, daha sonra Hasip Yokuş'la birlikte tekrar girerken de gözaltına alınmamış ancak ülkeden çıkarken gözaltına alınmıştır.

Bu kişiler, Türkiye'de herhangi bir suçtan aranıyor değildir. Sabıkaları yoktur. Hayatlarında ilk defa gittikleri bir ülkede hangi suçtan

aranıyor olabilirler? Olay isim benzerliği ise bu karmaşa birkaç saatte giderilemeyecek bir durum mudur? Kaldı ki son iki kişinin gözaltına alınması isim benzerliği ile de açıklanabilecek bir şey değildir.

Metin Demir'in, uzun bir zaman niçin gözaltına alındığı, nerede tutulduğu, hangi nedenden dolayı soruşturulduğu, hangi birim ve kimler tarafından sorgulandığı, üzerine atılı suçun ne olduğu, ne zaman serbest bırakılacağı ve nasıl muamele gördüğü hakkında bilgi verilmemiştir.

Bu olay giderek Türkiye kamuoyunda yankı bulmaya başlamıştır. Bu konuda çeşitli gazetelerde haberler yapılmış, Ali Bulaç, Abdurrahman Dilipak, Ahmet Varol, Hakan Albayrak, Sibel Eraslan ve İbrahim Karagül gibi yazarlar gazetelerindeki köşelerinde konuyu değerlendirmişler, İHH, Huder, Mazlumder, İHD, Özgür-Der, Af örgütü gibi kurumlar konuyla ilgili açıklamalar yapmışlardır. Uluslar arası af örgütü Londra'dan bu konuda acil eylem çağrısı yapmıştır.

Hangi suçtan gözaltına alınmış olursa olsun her insanın adil yargılanma hakkı vardır ve bu hakkı hiçbir suçlama geçersiz kılmaz.

Yapılan avukat görüşmeleri neticesinde mahkemeye çıkarılıncaya kadar hukuki bir yardım yapılamayacağı belirtilmiş, ayrıca bu nevi vakaların çok fazla olduğu ve bu tarz gözaltıların çok uzun süre devam ettiği gerek avukatlar gerekse görüşülen diğer kişi ve kurumlar tarafından ifade edilmiştir. Ayrıca çeşitli defalar basın açıklamaları ile çözümü isteyen talepler dile getirilmiştir.

Metin Demir hakkındaki iddianın edindiğimiz bilgi ve duyumlara göre, Barzani ailesine karşı bir eylem iddiası olduğu bunun gerekçesi de, şahsın geçmiş yılarda bir mecliste tanıştığı şahıs olduğu ifade edilmektedir. Bir kişiyle tanışmış olmak onun tüm zamanlarda neler yaptığı, uğraşılarının ne olduğu, en önemlisi de onun fikirlerinin tümünü paylaşıyor olma anlamına gelmeyeceği, bu tarz yorumun zorlamalı ve idareyi hataya sevk edebileceği açıktır.

Bizler arkadaşlarımızı tanıyoruz, suçlu olmadıklarını biliyoruz ve kendilerine karşı yapılan gözaltının da haksız olduğunu, bu hatadan geçte olsa bir gün dönüleceğini düşünüyoruz. Ancak geçen süre mağdurların ailelerinde derin yaralar açmaktadır. Biran evvel arkadaşlarımızın yasal haklarının tanınması ile bugüne kadar mahkemeye çıkarılmalarını gerektirecek kadar ellerinde delil olmadığını da düşünerek arkadaşlarımızın serbest bırakılmalarını istemekteyiz" demiştir.

GÖZALTINDA BULUNAN KİŞİLER İLE YAPILAN GÖRÜŞMELER

SUAT EĞİLLİ : (Gözaltında bulunan Mustafa Eğilli'nin abisi)

Gözaltında bulunan M.Demir, M.H.Yokuş ve kardeşi Mustafa Eğilli ile 23 Ağustos 2006 tarihli görüşmesi hakkındaki beyanında, Suat Eğilli ; "Görüşme öncesinde sonradan görüşme esnasında hazır bulunan Asayiş yetkililerinin kendisi ve Hasan Demir'e görüşmenin usulü hakkında uyarıda bulunlar, görüşmede sadece Kürtçe konuşmaya müsaade edildiğini, Kürtçe dışında bir dille konuşulduğu takdirde görüşmeyi sonlandıracaklarını söylediler, görüşmenin sadece ailelerin sorulması şeklinde olması gerektiği, gözaltına ilişkin konuşmalara müsaade edilmeyeceğinin söylendiler, görüşmeyi iki memur izledi, bunlardan birinin Kurmanci bilmeyip Sorani dilini biliyordu,, diğeri görüşmeyi çeviriyordu, bu görevlilerin aynı zamanda sorguya giren yetkili kişiler olduklarını konuşmalar sırasında fark ettik, bu kişilerin görüşme öncesinde beni ve Hasan Demir'i on beş dakika kadar sorgulandı , sorguda; kimlik bilgilerinin sorulması dışında, Mustafa Eğilli'nin öğrenim durumu ve nerede okuduğu sorulduğu, imam hatip'te okuduğunu söylediğimde bu okulun özelliğini sordular, dini öğrenim veren bir okul olduğunu söylediğinde neden imamlık yapmadığını sordular, bende de imam hatiplerin sadece imam yetiştirmediğini anlattım, imam hatipte okumuş olmasına fazla taktılar, sonrasında Mustafa'nın öğrenimini Suriye'de devam ettiğini ifade edince Suriye ile ilgili de çok fazla soruyla karşılaştım, Suriye'de kimleri tanıdığımı sordular bende Muhammed Salih Cumanın yeğeni Dr. Muhammed'i tanıdığımı, bu kişiyle ilgili de sorularla karşılaştım, hem imam hatip hem de Suriye mevzusunun Metin'in babasına da çokça sordular, babasının yetersiz kaldığı durumlarda ben cevap verdim, Türkiye'de Mustafa'nın arkadaşlarından kimleri tanıdığım soruldu, İstanbul'dan bildiğim bir iki kişinin ismini söyledim, benzer soruların Metin Demir'in babası Hasan Demir'e de soruldu. Sorgulama sırasında "bunlar birini öldürmeye gelmişler" şeklinde bir ifade kullandılar, ancak bunu açmadıklar,

İzlenimim, Metin Demir ve Mustafa Eğilli'nin son derece tedirgin ve baskı altında oldukları yönündedir, çünkü, konuşurken sık sık bu kişilerin sorgulamasını da yürüten görevlilere bakıyordu ve onların

tepkilerinden çekiniyorlardı, söz konusu tedirginliği ve endişeyi M.Hasip Yokuş'da gözlemlemedim, Hasip Yokuş rahat bir tavır içindeydi ve görevlilere niçin tutulduğunu çıkışarak soruyordu, şu ana kadar pek sorgulanmadığını ve baskı altına alınmadığı izlenimini edindim, Mustafa Eğilli ve Metin Demir 8-10 kilo kadar zayıflamışlardı,, saçları üç numara tıraşlıydı, üzerlerinde hapishane üniforması vardı,, Metin Demir ve Mustafa Eğilli işkence kötü müamele görmediklerini ifade ettiler, Metin, gözaltına alındıktan sonra buraya getirildiğini ve yer değiştirmediğini ifade etti, ayrıca fiziki koşullarının iyi olduğunu söyledi, kaldıkları yerin görüşmenin yapıldığı yer gibi klimalı (yaz sıcakları) ve temiz olduğunu, yemeklerin iyi, sularının soğuk olduğunu, kitap okumanın yasak olduğunun dile gediler,e avukat tutulup tutulmadığını sordular, ayrıca tek kişilik hücrelerde kaldıklarını belirtiler, sigara için paraya ihtiyaç duyduklarını söylediler, bunun üzerine görevlilerin şikayet etmeyin anlamında her türlü ihtiyaçlarının karşılandığını söyleyince Metin'ler buna itiraz ettiler, görevlilerin istedikler taktirde paralarının onlara verileceği söylendiğinde ise, onlar, istediklerini ama kendilerine verilmediğinin söylediler, görevliler sorumlu memurlardan bunun hesabının sorulacağını ifade ettiler, tüm sorulara biraz da tedirgin olarak ürkek cevaplar verdiklerini gördüm.

Görüşme sırasında görevlilerin söze karışarak, gerçekleri söylemeleri durumunda hemen bırakacaklarını, vaktiyle kendileriyle savaşanları (PKK'yi kastederek) affettiklerini, bunları da affedebileceklerini, ola ki kandırılmış olabileceklerini ve kendilerini öldürmeye gelmiş olabileceklerini, bunu anlayışla karşılayacaklarını, kabul ederlerse serbest bırakacaklarını ima etmeleri üzerine, Metin ve Mustafa bu talebe karşı, bize nasıl bunu dersiniz anlamında moralleri bozularak yetkililerin yüzlerine anlamlı bir bakışla baktılar ve sessiz kaldılar,

Metin ve Mustafa'dan sonra, talebimiz üzerine Hasip Yokuş da getirildi, onun farklı olarak bir haftalık sakalının olduğunu, onun da üniformalı olduğunu, gelir gelmez kendisini niçin orada tuttuklarını sorarak görevlilere çıkıştığını, rahat olduğunu, Mustafa ve Metin'deki tedirginlik ve ürkekliğin onda olmadığını, üzerine pek gidilmediği izlenimi edindim, Hasip Yokuş'un girer girmez yaptığı bu çıkışma üzerine kendisine görevliler tarafından "aileni, çocuklarını sor, başka konulara girme" şeklinde uyarı yapıldı, konuşma sırasında rutin ailelerin sorulması dışında ihtiyaçlarını sorduk, onun da Metin ve Mustafa gibi paralarının kendisine verilmediğinden sigara alabilmek için saatini satmak zorunda kaldığını, esas sorunun döndüğünde Türkiye'de özel-

likle memuriyeti ile ilgili yaşayacaklarının endişesini taşıdığını söyledi, görevliler Hasip'e "sen yakında çıkarsın" dediler,

Metin Demir'in psikolojisinin iyi olmadığını gözlemledim, Mustafa'nın da Metin'in de fazlasıyla korkutulmuş ve psikolojik baskıya maruz bırakıldıklarını, bu kişilerin ne ile suçlandıklarını bilmediklerini, hatta sorgulayan kişilerin de bu kişileri ne ile suçladıklarını bilmediklerini sanıyorum, ellerinde somut bir delil olmadığın düşündüğünü, bu kişileri gözaltına alan birimin büyük bir komploy çökertme gibi bir iddia içinde olup bunu da üstlerine ilettikleri halde bu olay büyüyüp diplomatik ve medyatik bir olaya dönüşmesine karşılık bu iddianın bir fiyasko olduğunun anlaşılması üzerine de ne yapacağını şaşırmış vaziyette olduklarını zannediyorum" biçiminde ifade etmiştir.

HASAN DEMİR: Gözaltında bulunan Metin Demir'in babası,

"Kimlik bilgileri dışında bana da Metin'in okuduğu imam hatiple ilgili şeyler soruldu, yurt dışında gidip gitmediği, gittiyse nereler gittiği ve arkadaşları soruldu, bende bu sorulara cevap verdim,, yurt dışı sorusunda Arabistana hacca gittiğini, Metin'in Suriye'ye de hacda tanıştığı bir arkadaşını ziyarete gittiğini söylediğini söyledim, diğer hususlar Suat Egilli'nin dediği gibi cereyan etti", *biçiminde beyanda bulundu. Hasan Demir daha sonra heyete "* Görüşme sırasında yaşlılıktan olsa gerek Metin Demir'in hac ve Suriye gezisinin tarihlerini karıştırdım, Metin önce Suriye'ye sonra hacca gitmişti." *dedi.*

HEYETİN YAPTIĞI TESPİTLER

Heyetimiz;

1-Metin Demir, M. Hasip Yokuş ve Mustafa Eğilli'nin Irak'a normal / yasal yollarla, pasaportlarıyla giriş yaptığını,

2-Metin Demir'in 1 Haziran 2006 tarihinde Irak'a girerken, M.HasipYokuş ve Mustafa Eğilli'nin 19 Haziran 2006 tarihinde Irak'tan çıkacakken Kürdistan Federe Hükümeti kolluk kuvvetleri tarafından İbrahim Halil Sınır Kapısında (Habur) gözaltına alındığını,

3-Gözaltına alındıktan sonra Hewler kentinde bulunan Hewler Asayiş Müdürlüğü içindeki bir binaya götürüldüğünü, başka bir yer değişikliği yapılmadığını,

4-Metin Demir'in, Kürdistan Federe Hükümeti yetkililerine karşı eylem yapmak iddiasıyla gözaltına alındığını, M. Hasip Yokuş ve Mustafa Eğilli'nin gözaltına alınması hakkında tatmin edici bir açıklamanın olmadığını, ancak Metin Demir'i sordukları için gözaltına alınmış olabileceğini,

5-Görüşme tarihi olan 23 Ağustos tarihi itibariyle Metin Demir'in 83 gündür gözaltında olduğu, belirtilen tarihe kadarda üçünün de gözaltında tutulduklarını,

6-Şüphelilerin Mahkemeye çıkarılmadığını, Hakim güvencesinden faydalandırılmadığını,

7-Gözaltındaki şahısların fiziki işkence ve kötü muameleye maruz dair bir delilin bu aşamada tespit edilmediğini, ancak Metin ve Mustafa'nın psikolojik baskı altında olduklarına ilişkin nesnel bir durumun olduğunu tespit etmiştir.

AYDINLATILMASI GEREKEN NOKTALAR

Heyetimiz; aşağıda belirtilen noktaların aydınlatılmasını talep etmektedir.

1-Metin Demir hakkındaki iddianın ciddiliği dikkate alındığında; Mesut Barzani'nin siyasi danışmanı Muhammed Salih Cuma resmi görüşme niteliğinde sayılabilecek randevu vermiş midir? Doğru ise, Heyet olarak yapılacak ziyaret öncesi neden gözaltı işlemi yapıldı?

2- Irak Federe Kürt Bölgesi hükümet yetkilerin, Metin Demir'in Diyarbakır ilinde sivil toplum örgütlerinden olan ÖZGÜR-DER'in yöneticisi olması nedeniyle sivil alanda faaliyet gösterdiğini biliyor mu?

3- İlk defa gidilen bir ülkenin daha sınır kapısında iken ne tür bir suç işlemiş olabilir? İşlenmiş bir suç varsa neden resmen açıklanmıyor?

4- Mustafa Eğilli ve M.Hasip Yokuş'un Metin ile birlikte iken gözaltına alınmaması, Türkiye'ye döndükten sonra araştırma yapmak üzere tekrar gidişinden sonra dönüş esnasında gözaltına alınmasının gerekçesi nedir?

5- Metin Demir hakkında sürdürüldüğü bildirilen soruşturmanın 6 ay gibi bir zaman dilimine yaydırılmasının hukuki dayanağı nedir, makul bir süre midir?

6- M.Hasip Yokuş ve Mustafa Eğilli hakkında sürdürüldüğü bildirilen soruşturmanın 5 ayı aşkın bir zaman dilimine yaydırılmasının hukuki dayanağı nedir, makul bir süre midir?

7- Gözaltına alınma sonrasında, heyetin Safeen M. Dizayee ile 20.08.2006 tarihli görüşmesine kadar geçen sürede şahısların yasal olarak gözaltında oldukları neden kabul edilmedi? Gözaltı yerleri niçin, açıklanmadı? Avukatları ile görüşmelerine neden izin verilmiyor?

8- Gözaltındaki şahıslar neden adil yargılanma için mahkemeye sevk edilmiyor, gözaltı gerekçesi iddia ve delillerle tartışmaya açılmıyor? Ne zaman mahkemeye çıkarılacaklar ?

KANAAT VE SONUÇ

Kanaat

Heyetimiz, yaklaşık 6 aydır Irak Federe Kürt Bölgesinde gözaltında tutulan Metin Demir, Mustafa Egilli ve M.Hasip Yokuş'un gözaltına alındığı andan itibaren şüpheli / sanık haklarından faydalandırma konusunda özenli davranılmadığı ve bugüne kadarda Uluslar arası hukukta kabul gören;

—Yakalandığında kendisine ve yakınlarına bilgi verme hakkı,

—Gözaltı süresinin sınırlı ve makul sürede olması hakkı,

—Suçsuzluk karinesi, suçluluğu sabit oluncaya kadar suçsuz sayılma hakkı,

—Gözaltında avukat yardımından faydalanma hakkı,

—Gözaltı sürecinde savcı ve hakim kontrolüne tabi olma hakkı,

—Adil Yargılanma hakkı,

—Suçların şahsiliği ilkesi,

— Makul sürede hakim karşısına çıkarılma haklarının ihlal edildiği kanaatine varmıştır.

Sonuç

Metin Demir'in 6 ayı aşkın, Mustafa Eğilli ve M. Hasip Yokuş'un 5,5 ay gibi uzun bir süre Irak Kürdistan Federe Hükümeti yetkililerince gözaltında tutulmaları bir cezalandırmaya dönüşmüştür. Yukarıda belirtilen temel hakları ihlal edilen bu şahısların biran önce temel hak ve özgürlüklerinden tam olarak faydalandırılmaları gerekir. Irak Kürdistan Federe Hükümeti, eğer İnsan haklarına saygılı ve hukukun egemen olduğu bir yönetim anlayışı iddiasında bulunuyorsa, temel hak ve özgürlüklere riayet etmesi gerekir. Türkiye'deki İnsan Hakları örgütleri ve yöneticileri olarak Irak Kürdistan Federe Hükümetini hukukun gereğini yapmaya ve İnsan Haklarına saygılı olmaya davet ediyoruz.

3) 17 ARALIK 2006 TARİHİNDE DİYARBAKIR İLİ YOLBOYU(PİRİNÇLİK) KÖYÜNDE YAŞAMINI YİTİREN ŞEMSETTİN YAVUZKAPLAN (16) ADLI ÇOCUĞUN ÖLÜMÜNE JANDARMA GÖREVLİLERİNİN NEDEN OLDUĞU İDDİALARINA İLİŞKİN 19 ARALIK 2006 TARİHLİ ARAŞTIRMA-İNCELEME RAPORU

OLAY

Mehmet Salih Yavuzkaplan 18.12.2006 tarihinde İHD Diyarbakır şubesine başvuruda bulunarak, amcasının oğlu Şemsettin Yavuzkaplan'ın 17.12.2006 günü arkadaşları ile oynarken Pirinçlik Jandarma Karakoluna bağlı askerler tarafından kardeşi Yüksel Yavuzkıran (12) ve 5 arkadaşı ile birlikte gözaltına alındığını, kalp hastası olan kuzeninin, adı geçen karakolda yaşamını yitirdiğini belirterek yardım talebinde bulunmuştur.

AMAÇ

Derneğimize yapılan başvurular üzerine, iddia edilen durum için mağdurlar, mağdurların ailesi, varsa görgü tanıkları ile görüşmek, araştırma ve incelemeler ile elde edilen bilgiler ışığında rapor hazırlamak, raporu ilgili ve yetkili kurum ve makamlara göndermek, kamuoyunun gerçek bilgiye ulaşmasını sağlamak, çeşitli ulusal ve uluslararası mevzuatlarda güvence altına alınan yaşam hakkının korunmasına katkıda bulunmak, fail/ler hakkında gerekli soruşturmanın başlatılmasını talep etmek amacıyla bir insan hakları heyeti oluşturulmuştur.

HEYETİN OLUŞUMU

İnsan Hakları Heyeti;

İHD MYK Üyesi ve Diyarbakır Şube Başkanı Av. Selahattin Demirtaş, İHD MYK Üyesi Mihdi Perinçek, ve İHD Diyarbakır Şube Yönetim Kurulu üyesi Av. Bülent Temel'den oluşmuştur. Heyet 18.12.2006 günü Diyarbakır İli Yolboyu (Pirinçlik) köyüne gitmiş, Olay yerinde yaptığı inceleme sonrasında M.Selim YAVUZKAPLAN, Ramazan GEZİCİ, Ümit ŞEFLEK, Nurettin YAVUZKAPLAN, Yüksel YAVUZKAPLAN, Gönül ŞEFLEK, Mehmet Ata ŞEFLEK İle görüşmüş, görgü ve beyanlarını almıştır.

HEYETİN YAPTIĞI GÖRÜŞMELER

M.Selim YAVUZKAPLAN (25 yaş) : *Maktul Şemsettin'in amcasının oğlu olduğunu söyleyen tanık, heyetimize özetle şu aktarımlarda bulunmuştur; "saat 09:30 sularında köyün içinden beyaz bir Broadway marka araba geçerek çocuklara doğru gitti. Çocuklar yaklaşık 10 dakika önce bulunduğum yere yakın alanda top oynarken daha sonra 50–60 m ileri gitmiş ve oyunlarına devam ediyorlardı. Bu arabanın içinde askeri ve sivil giyimli kişiler vardı. Bu araba çocukların yanında durunca köyün öbür tarafından da çok sayıda asker aniden çıkarak çocuklara doğru geldi. Çocuklar bir anda panikleyerek kaçışmaya başladılar, bu esnada rütbeli bir asker tabancasını çekerek havaya ateş etmeye başladı. Birkaç dakika içinde etraftaki diğer çocukları da toplayarak çocukları çembere aldılar, daha sonra askeri bir araca bindirip götürdüler. Yaklaşık iki saat sonra da yine aynı karakola bağlı askerler gelerek boş kovanları topladılar, ayrıca bildiğim kadarıyla jandarmalar köyün yakınında telefon kablolarının çalınması olayı ile ilgili olarak köye gelmişler. "*

Ümit ŞEFLEK (16 yaş): *Ben olay günü köyün dışındaki tarlada çalışıyordum, köyde yaşanan olaylardan haberim yoktu, saat 11:30 sularında bir astsubay ile birkaç asker tarlaya gelerek yürü karakola gidiyoruz dedi, ben de ne yaptım ki neden gidiyoruz dedim, astsubay kulağımdan çekerek sen daha iyi bilirsin diye bağırarak beni zorla araca bindirdi, buradan başka bir tarlaya gidip Nurettin Yavuzkaplan'ı da benimle aynı araca alarak ka-*

rakola götürdüler. Arabada Nurettin'in kafasına yumruk vurdular. Karakola gittiğimizde köyden diğer çocukların da getirildiklerini gördük, hepsi karakolda bir arada oturuyorlardı, bu arada Yüksel sürekli titriyordu, ben de bizi getiren askerlere bağırarak Yüksel de titriyor, onu da hastaneye götürün diye söyledim, bir rütbeli asker bana kızarak ne bağırıyorsun lan dedi, ben de bizi de mi öldüreceksiniz diye bağırdım ve karşı çıktım, bu esnada karakolun bir odasında karakol komutanı olduğunu düşündüğüm bir rütbeli başka bir rütbeli askere (muhtemelen uzman çavuşa) bağırarak kızıyordu, ulan o …çocuğu bana bu durumu nasıl izah edeceksin, neden çocuğu dövdün, niye silah kullandın, başka bir yöntem bilmez misin, niye çocukların ailelerini bilgilendirip daha sonra göz altına almadın diye azarlıyor ve galiba dövüyordu. Çünkü o uzman çavuş komutanın odasından çıktığında yüzü kızarmış ve morarmıştı. Bu esnada orada bulunan hemşireler Yüksel'i de alarak ambulansla hastaneye götürdüler. Komutanlar karakola gelen bir avukatla tartıştılar, avukat askerlere kızıyordu, burası kahvemidir, beni kahveye mi çağırdınız, buraya çağırdıysanız işimi yapacağım diyerek askerlerle tartışıyordu.

Nurettin YAVUZKAPLAN (16 yaş): *Beni de tarlada çalışırken askerler gelip göz altına aldılar, nedenini bilmiyorum, beni aldıklarında Ümit'te askeri arabadaydı, onu benden önce almışlardı, bizi birlikte karakola götürdüler, Ümit'in anlattığı her şeye ben de tanık oldum, götürürken askerlerden biri benim kafama yumruk attı.*

Yüksel YAVUZKAPLAN (12 yaşında erkek çocuğu) : *Ağabeyim Şemsettin ile birlikte köyün kenarındaki meydanda oynuyorduk, bazı çocuklar da hayvan otlatıyordu bazıları da tarlada çalışıyordu, onların bulunduğu yere gittik, bu esnada aniden askerler çıktı ve havaya ateş ettiler, bizi yakalayıp arabaya bindirdiler, abimi arabaya bindirirken kafasını arabaya vurup yere yatırdılar ve daha sonra arabaya bindirdiler. Abim arabanın içinde baygınlık geçirdi, askerler onunla dalga geçtiler, bizimi kandırıyorsun, numara yapma dediler, abim arabada Ünal'ın kucağında uzanıyordu, Ünal askerlere Şemsettin'in fenalaştığını ve biraz hava alması gerektiğini söyledi ancak ciddiye bile almadılar. Bizi bu şekilde karakola götürdüler, hepimizi karakolun bahçesinde araçtan indirdiler, abim Şemsettin'i de ellerinden ve ayaklarından tutarak araçtan indirip yere yatırdılar, bu esnada askerlerden biri komutana hitaben, komutanım bu çocuk nu-*

mara yapıyor bizi kandırmaya çalışıyor dedi, komutan olan kişi de Şemsettin'in yanına gelerek kalk ulan diyerek Şemsettin'i tekmeledi ve yakasından tutarak sarstı ancak Şemsettin tepki vermedi daha sonra ben Şemsettin'in ilaçları evdedir onu getirin dedim ancak beni dinlemediler, bizi karakolun içine götürdüler daha sonra Şemsettin'e ne yaptıklarını görmedim ne olduğunu bilmiyorum. Daha sonra ben de sürekli titremeye başladım, çok korkmuştum, beni ambulansla hastaneye götürdüler.

Gönül ŞEFLEK (12 yaşında kız çocuğu) : *Ben köyün kenarında hayvan otlatıyordum, aniden askerler geldi ve silahla ateş ettiler, ne olduğunu anlamadım, diğer çocuklarla birlikte beni de arabaya bindirdiler, hepimiz çok korktuk, arabada Şemsettin bayıldı ancak onunla dalga geçtiler, hepimizi karakola götürdüklerinde biz arabadan indik ancak Şemsettin'i kollarından ve ayaklarından tutarak yere yatırdılar bir asker gelerek Şemsettin'i tekmeyle dövdü, sonra bizi karakolun içine götürdüler, burada hepimiz bir odada oturduk, daha sonra köyden iki kişiyi daha getirdiler, biz karakolda otururken başka bir odadan sesler geliyordu, bir kişi diğer kişiye kızarak dövüyordu, küfür atıyordu, niye böyle yaptın gibi şeyler söylüyordu. Daha sonra yüksel de hastalandı ve onu hastaneye götürdüler, bizi de doktora götürüp sonra muhtara teslim ettiler ve geldik.*

Ramazan GEZİCİ (16 yaş): *Biz diğer çocuklarla birlikte köyün yakınında oyun oynarken jandarmalar gelerek havaya ateş ettiler ve hepimizi toplayıp arabaya bindirdiler, bizi göz altına alırlarken Ünal Şeflek'i dövdüler, arabada Şemsettin bayıldı ancak ciddiye almadılar, karakolda bizi indirdikten sonra Şemsettin'i de tutarak indirdiler ve yere yatırdılar, biz O'nun hasta olduğunu söyledik ancak bir komutan O'nu tekmeyle dövdü, daha sonra karakolun içine gittik burada başka bir odada bağrışmalar duyduk, galiba komutan bizi getiren komutanı dövüyor ve kızıyordu, niye böyle yaptın diyerek küfürler atıyordu.*

Mehmet Ata ŞEFLEK (13 yaş) : *Biz diğer çocuklarla birlikte köyün yakınında oyun oynarken jandarmalar gelerek havaya ateş ettiler ve hepimizi toplayıp arabaya bindirdiler, bizi göz altına alırlarken Ünal Şeflek'i dövdüler, arabada Şemsettin bayıldı ancak dalga geçtiler, karakolda hepimizi indirdikten sonra Şemsettin'i de ellerinden ve ayaklarından tutarak indirdiler, yere yatırdılar, bir komutan orada O'nu tekmeyle dövdü, daha sonra karakolun içine gittik burada başka bir odada bağrışmalar duyduk, komutan bizi getiren diğer komutanı dövüyor ve kızıyordu,*

niye böyle yaptın diyerek küfürler atıyordu. Daha sonra Yüksel'i de hastaneye götürdüler, O da çok korkmuştu ve titriyordu, sonra bizi doktora götürüp serbest bıraktılar.

Ayrıca çocuklarla birlikte göz altına alınan Ümit ŞEFLEK (14) ve Fedai ŞEFLEK (15) adlı çocuklar, heyetin köyde bulunduğu esnada orada olmamalarından dolayı kendileriyle görüşülememiştir.

HEYETİN YAPTIĞI TESPİTLER

Heyetimiz;

1- Olay mahallinin, köy merkezine yaklaşık 350 m, olay yerine en yakın eve yaklaşık 60 m, Pirinçlik Jandarma Karakoluna yaklaşık 3 Km. mesafede olduğunu,

2- Olay yerinin düz ve Diyarbakır-Şanlıurfa karayoluna yaklaşık 500 m. mesafede, taşlık alan dışındaki yerlerin bir süre önce sürülmüş, tarlalardan çıkan taşların öbek öbek üst üste toplanmış olduğunu,

3- Maktul ve gözaltına alınan tüm kişilerin 18 yaşından küçük çocuklar olduğunu,

4- Şemsettin Yavuzkaplan'ın aynı köydeki İÖ okulunun 8. sınıf öğrencisi olduğunu,

5- Şemsettin Yavuzkaplan'ın kalp hastası ve sürekli kullandığı ilacının olduğunu,

6- Şemsettin Yavuzkaplan'ın yeşil kartının aynı karakol tarafından imzalandığı ve kalp rahatsızlığı nedeniyle tedavi gördüğünün bilindiğini

7- Gözaltına alınan ve aynı zamanda maktulün kardeşi olan Yüksel Yavuzkaplan'ın halen kaygılı ve tedirgin olduğunu,

8- Tanıkların anlatımlarına göre; güvenlik güçlerinin iki istikametten iki farklı araçla olay öncesi olay yerine intikal ettiğini, olayın 17.12.2006 günü saat 09.30 dolaylarında meydana geldiği, gözaltı işlemi ile güvenlik güçlerinin Karakola ulaşımının yarım saat sürdüğünü, aynı gün saat 12.00 dolaylarında askerlerin tekrar olay yerine geldiğini, "mıntıka temizliği" söylemi ile boş kovanları topladığı tespit edilmiştir.

AYDINLATILMASI GEREKEN NOKTALAR

Çocukları göz altına alma emrini kim verdi.

Çocuklardan hangileri aranıyordu ve neden o esnada orada bulunan çocukların tamamı göz altına alındı.

Neden havaya ateş edildi.

Çocukların bazıları göz altına alınırken neden dövüldü.

Şemsettin Yavuzkaplan arabada baygınlık geçirirken neden müdahale edilmedi.

Çocuklar göz altına alındığında savcıya bilgi verildi mi?

Çocukların tamamı göz altına alınırken neden derhal doktora çıkarılmadı.

Şemsettin fenalaştıktan sonra ne zaman ambulans çağrıldı.

Çocukların avukatları ile baş başa görüşmesi neden sağlanmadı.

Çocuklara ve ailelerine göz altı işlemiyle ve nedenleri ile ilgili neden bilgi verilmedi.

Şemsettin ve kardeşi Yüksel, fenalaştığında neden ailesine bilgi verilmedi.

Şemsettin'in öldüğü bilgisi neden ilk olarak ailesine değil de diğer köyün (Habeşi) muhtarı olan Mustafa Gezer'e verildi.

Savcı neden olayın olduğu köyde inceleme ve keşif yapmadı, tanıkları derhal dinlemedi.

Olaydan sonra neden hiçbir resmi yetkili köye giderek aile ve köylülerle görüşmedi

Karakola bağlı askerler, olaydan yaklaşık 2 saat sonra neden boş kovanları topladı.

KANAAT ve SONUÇ

Kanaat

17.12.2006 tarihinde Pirinçlik (Yol Boyu) köyünde 9 çocuğun gözaltına alınması olayında, göz altına alma sırasında yasaya aykırı bir şekilde silah kullanılmış, çocuklardan bazıları dövülmüş, çocukların tamamı haksız yere göz altına alınmış, bu uygulamalar çocukların tamamında ani şok ve travmaya yol açmış, yaşanılanlar ve uygulamalar zaten kalp rahatsızlığı bulunan Şemsettin YAVUZKAPLAN'ın kalp krizi geçirmesine neden olmuş, Şemsettin'in durumunun ciddiye alınmaması nedeniyle acil müdahale yapılmamış, kalp krizi geçirmekte olan bu çocuk karakol bahçesinde dövülmüş, nihayetinde Şemsettin YAVUZKAPLAN karakol bahçesinde yaşamını yitirmiş, kardeşi Yüksel YAVUZKAPLAN da şoka girdiği için hastaneye kaldırılmıştır. Bütün bu olanlardan Pirinçlik Karakol'u yetkilileri hukuki açıdan sorumludur.

Sonuç

Şemsettin YAVUZKAPLAN ve diğer çocuklar jandarmalar tarafından köy meydanında alındıkları andan itibaren hukuki olarak göz

altında sayılırlar, bu nedenle çocuklara yönelik muamelelerin tamamı göz altına alınmadan önce ve göz altındaki muameleler olarak tanımlanabilir. Bu olay bir göz altında ölüm ve işkence olayıdır. Göz altında bir çocuğun ölümü ve diğer çocukların gördükleri işkence olayı ile ilgili olarak sorumlu kişiler tespit edilerek yargı önüne çıkarılmalıdır.

4) 17 AĞUSTOS 2007 TARİHLİ SİİRT İLİ PERVARİ İLÇESİ YAPRAKTEPE KÖYÜ ÇEMEKARE MEZRASINDA (YAYLA) YAŞANAN KEYFİ GÖZALTI, TEHDİT, GIDA AMBARGOSU, ZORUNLU GÖÇE ZORLAMA ve DİĞER HAK İHLALLERİ İDDİALARINI ARAŞTIRMA-İNCELEME RAPORU

OLAY

Siirt ili Pervari ilçesi Çemekare Mezrasında ikamet eden bir grup köylü, 10.08.2007'de İnsan Hakları Derneği Siirt Şubesine başvurarak, Genelkurmay Başkanlığının Geçici Güvenlikli Bölge ilanından sonra mezralarının 26.06.07'de askerler ve korucularca boşaltılmak istendiğini, sonrasında da Çemekare Mezrası ile Pervari arası yolun toprak ve kayalarla tamamen kapatıldığını; böylelikle mezra halkının mezraya giriş çıkışlarının yasaklandığını, bu esnada doktora götürülmesine izin verilmeyen ve ateşli hastalık geçiren Ünal Çakır isimli bir bebeğin yaşamını yitirdiğini, maruz kaldıkları uygulamaları savcılığa şikayet ettiklerinde jandarma görevlilerince darp ve kötü muamele uygulamalarına maruz kaldıklarını ve tehdit edildiklerini, keyfi olarak Pervari Jandarma Komutanlığınca gözaltına alındıklarını ileri sürerek yardım talep etmişlerdir.

HEYETİN OLUŞUMU

İHD Siirt Şubesine yapılan başvurular üzerine, köy boşaltmaya zorlamak, seyahat ve iletişim haklarının engellendiği, kötü muamele ile gıdaların, zorunlu ihtiyaç maddelerinin köye girilmesinin engellendiği iddialarını araştırmak, araştırma ve incelemeler sonrasında kamuoyunun gerçek bilgiye ulaşmasını sağlamak ve çeşitli ulusal ve uluslararası mevzuatlarda güvence altına alınan yerleşim ve seyahat hakkı, gayri insani muamele yasağının ve güvenli ortamda yaşama hakkının korunmasına katkıda bulunmak amacıyla;

İHD Genel Başkanı Av.Reyhan YALÇINDAĞ, Mazlum-Der Diyarbakır Şube Başkanı ve GYK Üyesi Av. Selahattin ÇOBAN, İHD Siirt Şube Başkanı ve MYK Üyesi Vetha AYDIN ve İHD Diyarbakır Şube Yönetim Kurulu Üyesi Raci BİLİCİ'nin yer aldığı İnsan Hakları Heyeti oluşturulmuştur.

HEYET GİRİŞİMLERİ

İnsan Hakları Heyeti, zorunlu göçe zorlama, tehdit, keyfi gözaltı, gıdalara ve zorunlu ihtiyaç maddelerine erişim hakkının engellenmesi ve gayri insani muamele iddialarını araştırma istenci ve çalışma amacını, olay yerine gitmeden evvel yazılı yolla Pervari Kaymakamlığı, Pervari Cumhuriyet Savcılığı ve Siirt Valiliğine bildirmiş ve randevu talebinde bulunmuştur.

Heyet, 13 Ağustos 2007 tarihinde Siirt'te bulunan mağdur başvurucularla görüştükten sonra, Pervari'ye hareket etmiş, konuyu bizzat yerinde incelemek üzere başvurucularla birlikte mezraya hareket etmiş ancak mezraya 7 km kala Pervari Jandarma Komutanlığı görevlisi uzman çavuş ve koruculara durdurularak mezraya girmeleri engellenmiş, Pervari'ye geri döndükten sonra konuyla ilgili soruşturmayı yürüten Pervari Cumhuriyet Savcısı Ahmet ATAMAN ile görüşmüş ancak Kaymakam Hakan BİLGİN, ihale konulu bir toplantıda olduğunu belirterek daha önceden randevu talep edilmesine rağmen görüşme talebini reddetmiştir. İnsan Hakları Heyetinin randevu talebinde bulunduğu Siirt Valiliğiyle ise, Vali Hüseyin Avni MUTLU'nun il dışında olması ve Vali Vekilinin de toplantıda olması nedeniyle görüşme gerçekleşememiştir.

MAĞDUR BAŞVURUCULARLA YAPILAN GÖRÜŞMELER

10 Ağustos 2007'de İHD Siirt Şubesine başvuruda bulunan ve daha sonra 13 Ağustosta olayla ilgili inceleme yapmak üzere Pervari'de

bulunan İnsan hakları Heyetine, başvurucular, özetle aşağıdaki yakınmalarda bulunmuşlardır:

1.Halil ÇAKIR : Mağdur, atalarının uzun yıllar söz konusu mezrada yaşadığını, mezradaki insanların hayvancılık ve tarımla uğraştığını, arazilerinin son derece verimli olduğunu; normalde 16 mahalleden ibaret olduğunu ancak mahallelerin şu anda harabe durumunda olduğunu, 1988 yılında OHAL yönetiminden kaynaklı mezralarını boşaltmak zorunda kaldıklarını; 19 Ekim 1988 tarih ve 2929 Sayılı yerel Siirt'te Son Söz isimli gazetenin haber küpürünün buna delil olarak gösterilebileceğini belirterek aşağıdaki yakınmalarda bulunmuştur:

"…1990 yılında Şırnak'ın il olmasıyla birlikte mezramız Siirt ili Pervari ilçesi kapsamına alındı. 1988'de zorunlu göçe tabi tutulduk ve o tarihten itibaren 2002'ye kadar köyümüze geri gelmemiz yasaklandı. 2000'li yıllarda çıkarılan 'Köye Dönüş Projesi' kapsamında geri dönmek ve tekrar üretim alanlarımıza kavuşmak ve mezramıza yerleşmek, topraklarımızı ekip biçmek, hayvancılıkla uğraşıp geçimimizi sağlamak üzere birçok resmi makama başvuruda bulunduk. Bunun üzerine 2002'de bazı aileler, Çemekare Mezrasının Kezer mevkiine kendi imkanlarıyla yerleşti. 2003'de Siirt Valiliğince ilk olarak düzenlenen Çemekare Yaylası Şenliklerinde bize birçok söz verildi. Ancak bugüne kadar herhangi bir altyapı hizmetinin götürülmediği Çemekare mezrasındaki ilkel koşullara son verilmesi ve mezraya okul, elektrik, yol gibi son derece gerekli hizmetlerin yerine getirilmesi için defalarca kez ilgili mercilere başvurularda bulunduk. Ancak görmezden gelindik. Köyde halen telefon, elektrik hizmetleri yoktur. Yol, son derece kötü bir yoldur ve insan güvenliğini riske atan durumdadır. Suyu da taşıma suretiyle barındığımız çadırlara ulaştırmak zorunda kalıyoruz. 5 yıl boyunca talep ettiğimiz hiçbir hizmet yerine getirilmedi.

Son olarak bu yıl (2007) güvenlik görevlileri, üç defa köyü zorla boşaltmak istediler. Mezranın dışında bulunup da mezraya gitmek isteyen köylüler, askerler ve korucularca engellenmiş ve bunu şikayet için gidilen makamlarca da terslenmişlerdir. TBMM'ce kabul edilen tarım ve hayvancılık destekleme fonundan önceki yıllarda faydalanmamıza rağmen, son dönemlerde faydalanamadık. Faydalanmamamız için mezra sahiplerince ekilen ekinlerin keşfinin yapılması talebimiz 2006 sonbaharında reddedildi. Ayrıca çevre köylerde bulunan hayvan sürülerinin,

ekili arazilerimizi talan etmesi adeta teşvik edildi. Buna dayalı olarak yaptığımız suç duyuruları hiçbir sonuç doğurmayıp ekonomik olarak cezalandırılmamız sağlanmıştır. Ekim için kiraladıkları traktörler için ödeme yapamadık ve tohum paralarını ödeyemedik. Bizler şu anda açlık sınırının altında yaşamaktayız. Adli makamlar nezdinde dava açabilmemiz için gerekli olan mahkeme harç masraflarını ödeyemediğimiz için hukuk yollarının tamamını tüketememekteyiz. Köylülerin büyük bir çoğunluğu köye gitmek istediğinde Ekindüzü karakolunca engellenmekte ve haklarında haksız cezalar verilmektedir.

Genelkurmay Başkanlığının Haziran ayının başında ilan ettiği Yüksek Güvenlikli Bölgeler sınırlarına girdiği gerekçesiyle mezramız 26 Haziran 07'de askerler ve koruculara boşaltılmak istenmiştir. Mezra halkı buna itiraz etmiş; bunun üzerine asker ve korucuların saldırısına maruz kalmıştır. İtiraz edenlerin üzerine ateş açılmış ve korkutma ve tehdit suretiyle askeri birlikler tarafından getirilen 3 adet kamyon ve 10'a yakın sivil minibüslere yükletilerek eşyalar Pervari İlçe Jandarma Karakoluna getirilmiştir. Bu esnada mezra halkı yatacak ve yiyecek eşya olmaksızın perişan vaziyette bırakılmıştır. Tüm gerekli ihtiyaç maddeleri (gıda, temizlik, battaniye, döşek, vb)alınan köylüler sabaha kadar o vaziyette bekletilmişlerdir. Ertesi gün (28 Haziran 2007'de) köylülerin bir kısmı Pervari ve Siirt'e giderek Pervari Kaymakamlığı, Siirt Valiliği ve Jandarma Komutanlığıyla çeşitli görüşmeler yapmışlar; bunun üzerine yaylaklarına geri dönebilmişlerdir.

Bu olaydan kısa bir süre sonra da Pervari ilçesi ile Çemekare mezrası (Yaylağı) arasındaki yol, belirli bir noktadan sonra yaklaşık 5 km boyunca kepçelerle kaya, çakıl taşları ve toprak doldurularak askerler ve korucular tarafından kapatılmıştır. Bu kapatılan noktanın ismi Meydana Süleyman (Süleyman Meydanı)' dır. Bunu iki defa yaparak yolun tamamen araçlara kapanmasını sağladılar. Böylelikle mezra halkı olarak bizim dış dünyayla bağlantımız kesilmiş, zorunlu göçe zorlanmış olduk. Biz mezramızı terk etmek istemediğimiz, gidecek bir yerimizin de olmaması ve çocuklarımızın aç kalma riskiyle karşı karşıya olduğunu bildiğimiz için daha sonra kürekler marifetiyle kendi olanaklarımızla 5 km. lik kapatılan yolu çakıldan, toprak ve taştan temizlemeye çalıştık.

2 Ağustos 2007'de askerler ve korucular tarafından aynı yol Pervari Belediyesine ait JCB Loder marka iş makinesiyle jandar-

manın talimatıyla İnsanlar tarafından tekrar açılamayacak şekilde toprak dolgu ve kayalarla kapatılmıştır. Böylece mezra halkının hiçbir koşulda Pervari'ye gitmemesi, ihtiyaçlarını karşılayamaması hedeflenmiş oldu.

8 Ağustos 2002'de mezra halkı adına ben, Pervari Kaymakamlığına dilekçe vererek yolun açılmasını talep ettim. Aynı dilekçeyi posta yoluyla Siirt Valiliğine de yolladım. Bu dilekçe üzerine Pervari Jandarma Karakolu, beni ve 15 köylüyü gözaltına aldı. Gece saat 00.22'ye kadar karakolda bekletildikten sonra hakkımızda yasak askeri bölgeye girdiğimiz gerekçesiyle yasal işlem başlatıldı.

Tüm ısrarlarımıza rağmen mezranın yolu açılmadığı için ve bir hafta boyunca mezranın dışına çıkmamıza izin de verilmediği için köylülerden Ahmet Çakır'ın 6 aylık bebeği hastalanmasına rağmen doktora götürülemedi ve hayatını kaybetti. Köye giriş çıkış sorunları yaşandığı için bebeğin nüfusa kaydı da yapılamamıştı ancak bebeğe Ünal isminin verildiğini biliyorum. Sağlıksız koşullardan dolayı bebek yüksek ateş ve ishal hastalığına yakalandı ve daha doktora götürülemeden yolda hayatını kaybetti. Ben aynı zamanda bebeğin dayısı olduğum için, yaşadığımız bu gayriinsani muameleleri suç duyurusuyla savcılığa bildirmek istediğimiz esnada Hacı isimli uzman çavuş, bana 0505 445 4746 no'lu telefon numarasını verdi ve Bedri isimli üsteğmeni aramamı istedi. Ben de Bedri Üsteğmeni aradım ve bunun üzerine Üsteğmen; '…Duyduğuma göre suç duyurusunda bulunacakmışsınız. Ben suç duyurusunda bulunmaması için bebeğin babasını aradım. Siz de bulunmayın. Dilekçe verdiğiniz takdirde çadırlarınızı yakarım. Sizi de öldürürüm. Zaten bana kelle de getirmediğiniz için elimden gelen tüm kötülüğü size yapacağım. Bana getirdiğiniz her teröristin kellesi başına size 20.000 YTL vereceğim. Kelle getirmediğiniz takdirde hepinizi öldüreceğim…' şeklinde tehditlerde bulundu.

Daha sonra üsteğmen, yine Hacı isimli uzman çavuş aracılığıyla köylülerden Ahmet Kaya'yı Pervari Jandarma Karakoluna çağırdı. Ahmet Kaya ve mezranın muhtarı olan Agit Ruvanas birlikte Pervari Jandarma Komutanlığına gittiler. Onlar İlçe Jandarma Komutanlığından Komando Birliğine götürülmüşler. Yine aynı Üsteğmen, Komando Birliğinde Ahmet Kaya Agit Ruvanas'ı ölümle tehdit etmiş ve... bana kelle getirmediğiniz takdirde hepinizi geberteceğim!' şeklinde bağırıp çağırmıştır.

Biz savcılıkta ifade verirken üzerinde kurşunu renkli bir eşofman olduğu halde Bedri Üsteğmen Adliyeye geldi ve Abdulcabbar İğdi isimli köylüyü ensesinden tutarak tartakladı ve '….seni şu polis kulübesinde biraz döveyim. Sen çok oldun artık. Hata yapıyorsun; halkı kışkırtıyor ve Roj TV'ye haber veriyorsun. Sana daha önceden sıkmış olduğum üç kurşun bu sefer boynuna saplanacak; devrileceksin. Ayağını denk al. Zamanın az kaldı!' şeklinde hakaret edip tehditlerde bulundu. Daha önce Bedri Üsteğmen mezraya gelerek köylülerin yanında Abdulcabbar İğdi'ye üç adet kaleşnikof mermisi sıkmıştı. Bu mermiler halen yanımızdadır.

Mezra halen ulaşıma kapalıdır. Mezrada bulunan Türkan Kaya isimli kadın hamile olup bugünlerde doğum yapması beklenmektedir. Yol halen kapalı olduğu için ve bize doktora ulaşma hakkı tanınmadığı için kadının da sağlığı risk altındadır. Savcılıkla görüşme yapıp suç duyurusunda bulunduğumuz esnada istendiği takdirde bu boş kovanları kendilerine teslim edebileceğimizi de belirttik.

Mezramızda halen 11 yerleşik ve 38'i de geçici (çadır) olmak üzere toplam 49 hane ve 403 nüfus yaşamaktadır. Başta çocuklar olmak üzere tüm mezra halkı travma yaşamaktadır. Can ve mal güvenliğimiz söz konusu değildir. Bize bu onur kırıcı ve insanlık dışı muameleyi uygulayan ve köyümüzü boşaltmak isteyen güvenlik görevlilerinden şikayetçiyiz…."

Mağdurun yaşadıklarının etkisiyle çok ağır bir psikolojik travma yaşadığı, gelecek kaygısı duyduğu, yapacak başka işlerinin olmaması ve ata toprakları olması nedeniyle mezralarını terk etmek istemedikleri, ancak ciddi şekilde can ve mal güvenliği kaygısı yaşadığı gözlenmiştir.

2.Abdulcabbar İĞDİ : Başvurucu Abdulcabbar İğdi, diğer köylülerle benzer yakınmalarda bulunmuş ve özetle şunları eklemiştir:

"…Mezramız, Genelkurmay Başkanlığı tarafından Geçici Yüksek Güvenlikli Bölge ilan edildikten sonra bize ciddi baskılar ve tehditler gelmeye başladı. İlk olarak Ekindüzü Karakolu tarafından 12 aile, hayvanlarıyla birlikte köy dışına zorla çıkartıldı. Çemekare aşiretinden 17 kişi, 2 boyunca Karakolda keyfi olarak tutulduk. Hayvanlarımızı üç gün boyunca sağmamıza izin vermedikleri için hayvanlarımızın memelerinde bozulmalar, sarılık hastalığı gibi sorunlar baş göstermeye başladı. Hayvanların yaklaşık 89 kadarı memelerinden yara aldı ve sakatlandı. 22 tanesi

de sarılık (halk arasında Zerıg) nedeniyle telef oldu. Oysa ki hayvanlarımız sağlıklıydı; Cizre İlçe Tarım Müdürlüğü veterinerleri tarafından kontrol edilmiş, aşılanmış ve sağlık raporu tanzim edilmişti. Havyalarımızın hastalanıp telef olmasının tek nedeni, Karakol etrafında sağlıksız, yemsiz ve susuz koşullarda bekletilmesidir.

Daha sonra yine Ekindüzü'nde 6 gün boyunca 53 köylü bekletildik ve yine herhangi bir üretim sürecini yerine getirmemiz, hayvanlarımızla ilgilenmemiz engellendi. Bunun üzerine birkaç defa Pervari İlçe Jandarma Merkez Komutanlığına giderek şikayetlerimizi bildirdik. Yüzbaşı bize mezraya dönmek için bir daha izin vermeyeceğini söyledi. Biz de daha sonra korucu ve askerlerden kendimizi gizleyerek Çemekare'ye gittik. Daha sonraki tarihlerde mezraya gelen korucu ve askerler, yanlarında getirdikleri 3 kamyon ve 10'u aşkın sivil minibüslere zor kullanarak eşyalarımızı yüklediler. Geldiklerinde zorluk çıkartmamamızı, mezrayı terk etmemizi, itiraz etmemiz durumunda zor kullanacaklarını söyleyerek tehdit ettiler. Bedri Üsteğmen'in talimatıyla korucu ve askerler, çadırlarımızın iplerini yırtıp, yorgan, döşek, battaniye, un, yiyecek maddeleri ve çadırları kamyonlara ve minibüslere yükletti. Buna karşı çıktığımızda bizi tartaklayıp darp ettiler, tartaklama esnasında Halil Çakır isimli köylüye ait kamerayı da kırdılar. Yüklemeyi kabul etmeyen bir korucunun ve mezradaki bazı ruhsatlı silah sahiplerinin silahlarına el koydular. Bu esnada kadın ve çocukları da zor kullanarak araçlara bindirmek isteyince bizler mezrayı terk etmeyeceğimizi söyledik ve direndik. Bunun üzerine başta Bedri Üsteğmen ve bazı askerler havaya ateş açtılar. Bundan korkan çocuklar ve kadınlar karşı tepeye doğru kaçmaya başladılar. Daha sonra çadırlarımız, içinde bulunan tüm eşyalarımız, yiyecek ve gıda maddeleri, vs arabalara yüklendi. Yapılan bu gayriinsani muameleye karşı çıkan Ahmet Çakır ile Halil Çakır, Doğan Jandarma Karakoluna götürüldüler. Orada bulunan Bedri Üsteğmen, "…siz benim korucu ve askerlerime karşı çıktınız. Bu nedenle silahlarınızı vermeyeceğim. Sizi mahkemeye vereceğim, eşyalarınızı da Pervari'' ye götürüyorum. Yarın Pervari'ye gelin, orada ifadeniz alınacak" şeklinde bizi tehdit etmeye devam etti.

O gece mezrada bulunan 38 aile, battaniyesiz ve yorgansız, döşeksiz bir vaziyette kaldı. Ertesi gün İlçe Jandarma Merkez Komutanı olan Levent isimli yüzbaşıyla görüşmeye gittiğimizde bizi yine Üsteğmene yönlendirdi. Sonuçta araçların parasını biz

ödedik ve araçlara binip mezraya geri döndük. Daha sonraki gün ruhsatlı silahlarımız bize geri verildi.

Son olarak Ağustos ayının başında Meydana Süleyman denilen ve mezraya 5 km 'de bulunan mevkide yolun kapatıldığını ve korucu ve askerlerin geçişlere izin vermediğini gördük. Geçebilmek için kazma-küreklerle kendi olanaklarımızla yolun bir kısmını biz açtık. Ancak tekrar birkaç gün sonra aynı yolun Pervari Belediyesine ait JCB marka kepçe ile toprak ve taşla tekrar kapatıldığını gördük.

8 Ağustosta Halil Çakır ile bazı mezra sakinleri, Jandarma Merkez Komutanı Levent Yüzbaşı ile görüştüler ve yolun açılmasını istediler; ancak O da yolun açılmasını reddetti. Bunun üzerine mezradan 17 kişi Komutanlığa gelerek kendisiyle görüşmek istediler; ancak O, köylülerin randevu istediği 3 defa reddetti. Bunun üzerine bizler Kaymakamlık makamına dilekçe yazdık ve yolların açılmasını istedik. Kaymakam, bizimle yüzyüze görüşmeyi reddedince biz de dilekçeyi oradaki görevlilere sunduk. Aynı dilekçeyi Siirt Valiliğine de spota yoluyla gönderdik. Ancak köylülerden 15'i aynı gün saat 18.00'da Merkez Komutanlığına çağrıldılar ve kendilerine Mera Kanununa muhalefetten haklarında dava açıldığı söylendi. 15 köylü, saat 18.00'den 00.30'a kadar yani 9 Ağustosa kadar Karakolda tutuldular. Köylüler olarak ertesi gün ifade vermek üzere Savcılık bahçesinde beklerken, gelen telefon üzerine Ahmet Çakır'ın 6 aylık oğlunun hastalandığı ve doktora getirilemeden yolda yaşamını yitirdiğini ve köyde gömüldüğünü öğrendik. Bunun üzerine orada bulunan ve bebeğin dayısı Halil Çakır, yol kapalı olduğu için bebeğin hastaneye yetişmemesine neden olan yetkililer hakkında suç duyurusunda bulunmak istedi. Bunun üzerine Hacı isimli jandarma uzman çavuş, 0505 4454746 no'lu telefonun Bedri Üsteğmene ait olduğunu ve kendisini aramasını söyledi. Halil Çakır, telefonla Üsteğmeni aradı ve Üsteğmen kendisine, "…ben Ahmet Çakır'ı da aradım, bu konuyla ilgili suç duyurusunda bulunmayacak. O nedenle sen şikayetçi olursan hepinizi öldürürüm. Çadırlarınızı da yakarım!" dedi. Daha sonra Üsteğmen, yine Hacı isimli uzman çavuş aracılığıyla Ahmet Kaya isimli köylüyü yanına çağırdı. Ahmet Kaya ile mezra muhtarı Agit Ruvanas J. Mrk. Komutanlığına gittiler. Onlar, oradan Komando Komutanlığına götürüldüler. Orada bulunan Bedri Üsteğmen, Ahmet Kaya' ya hitaben "… bana terörist kellesi getirmez-

sen seni öldürürüm; getirdiğin her kelle için 20.000 YTL vereceğim" demiş. Bunun üzerine Kaya ve Ruvanas, geri geldiler.

Daha sonra Savcılık koridorunda ifade vermeyi beklerken, üzerine giydiği kurşuni renkli eşofmanla Adliye binasına gelen Bedri Üsteğmen, ensemden tutarak bana bağırdı ve işleri benim karıştırdığımı, Roj TV'ye haber vererek orada olup bitenleri söylediğimi, bana daha önce sıktığı üç kurşunla yetinmeyeceğini ve bu defa boynuma saplayacağı kurşunlarla beni öldüreceğini; ayağımı denk almam gerektiğini söyledi. Daha önceleri de defalarca kez Jandarma Komutanlığından Astsubay Ender isimli biri beni 0537 7930514 no'lu telefonla arayarak Siirt Jandarmasına gitmemi istedi. Ben güvenemediğim için gitmedim. Ancak geçen ilkbaharda kendilerini TEDAŞ görevlisi olarak tanıtan 3 kişi, Kazım Eren isimli biri aracılığıyla mezraya geldiklerini söylemişler ve kardeşim Lokman İğdi ile görüşmüşler. Kardeşime beni kastederek, "…Ağabeyine söyle, ayağını denk alsın. Seni ve onu 2 kurşuna harcarız. Bizim için iki kurşunun değeri 2.5 YTL'dir" şeklinde tehditlerde bulunmuşlar. Biz bu üç şahsın aslında TEDAŞ görevlisi olmadıklarını; JİTEM adına geldiklerini tahmin ediyoruz. Nitekim içlerinden birinin Ender astsubayın adamı olarak bilinen Mustafa isimli uzman çavuş olduğunu ve birçok köylüyü defalarca kez Ekindüzü Karakolunda keyfi olarak saatlerce beklettiğini biliyoruz. Bir defasında Doğan mevkiinde bekletildiğimizde bu şahıs, gıda maddelerini köye götürebilmek için Bedri Üsteğmen'den izin almam gerektiğini söylemişti. Ben de kendisiyle görüşünce bana ajanlık teklif etti ve işbirliğini kabul etmemem durumunda öldürüleceğimi söyledi.

Daha önce mezra halkının yanında bana doğru kaleşnikofla üç kurşun sıkan Bedri Üsteğmen'in tehditleri artık bizi bezdirmiştir. Bu boş kovanlar halen bendedir. Delil olarak kendilerine sunabileceğimi savcılığa da bildirdim. Ciddi tedbirler alınmazsa mezrayı terk etmek zorunda kalacağız. Zaten tarım ve hayvancılık konusunda da gördüğümüz engellemeler ve diğer muameleler nedeniyle geri kaldık ve ciddi şekilde borçlandık. İnsan hakları savunucularından yardım bekliyoruz."

Başvurucunun çok gergin ve kaygılı olduğu, kendisini çaresiz hissettiği gözlenmiş ve Pervari'de ilgili makamlara şikayetçi olmaktan korktukları için de Siirt Savcılığına giderek şikayetçi oldukları anlaşılmıştır.

3. Agit RUVANAS : Heyet, aynı zamanda mezra muhtarı olan Ruvanas ile yaptığı görüşmede diğer köylülerle aynı yakınmalarda bulunmuş ve ek olarak şunları belirtmiştir:

> *"…Diğer arkadaşlarımın söyledikleri olduğu gibi doğrudur. Ekonomik, moral ve maddi ihtiyaçlarımız bakımından çöküntü içindeyiz. Türkan Kaya isimli kadın doğum yapmak üzeredir, kendisi doktora ulaştırılmazsa yaşamından endişe etmekteyiz. Tüm mezra halkı her gece kabuslar görmektedir. Çocuklar sürekli ağlamakta ve korkmaktadırlar. Can ve mal güvenliğimiz yoktur; hayvanlarımızın çoğu zaten telef oldu. Adli makamların en kısa zamanda gelip keşifte bulunarak zararlarımızın tespitini yapmaları gerekmektedir.Zaten 1988'den 2002'ye kadar mezramıza giremedik; topraklarımızı ekip biçemedik. Varolan evlerin ve mekanların çoğu da yıkıldı. Şu anda sadece 11 hane evde yaşamakta; diğer aileler çadırlarda yaşamaktadır. 2002'den sonra yaylak olarak kullandığımız mezramızda hayvancılık yapmak ve tarlalarımızı ekip biçmek dışında hiçbir gelirimiz yoktur. Açlık sınırının altına düşmüş durumdayız. Halen köye herhangi bir gıda veya ihtiyaç malzemesi de alınmamaktadır."*

Mağdurun son derece kaygılı olduğu, bundan sonraki gelişmelerden dolayı endişe duyduğu, travmatik bir ruh hali yaşadığı gözlenmiştir.

4.Abdulaziz BAŞARAN : Yaşadıkları mağduriyetin artık katlanılamaz boyutta olduğunu belirten mağdur köylü, diğer ifadelerle benzer yakınmalarda bulunmuş ve İnsan hakları Heyetinden hukuksal destek talep etmiştir.

5.Mehmet ENGİN: Diğer başvurucularla aynı ifadelerde bulunan Engin, son derece kaygılı olduklarını, çocukların sürekli ağladıklarını ve çok korktuklarını belirterek, kendilerine yapılan gayriinsani muamelenin son bulmasını istemiş; mezrayı boşaltmaları durumunda açlıkla karşı karşıya kalacaklarını; şu anda dahi ciddi maddi kayıplarının olduğunu belirtmiştir.

HEYETİN ÇEMEKARE MEZRASINA GİDİŞİ

Heyet, 13 Ağustosta mağdurlarla görüştükten sonra bir araç kiralayarak yukarıda ismi geçen beş mağdur ile birlikte saat 12.30 sıralarında Mezraya gitmek üzere yola çıkmıştır. Rapor ekinde de bulunan bazı fotoğraflarda görüldüğü üzere, Heyet, Çemekare Mezrasına 5. km kala Meydana Süleyman (Süleyman Meydanı) olarak bilinen noktada dört korucu ve isminin Deniz olduğunu belirten bir uzman çavuş

tarafından durdurulmuştur. Heyet, 10 Ağustos 2007'de İnsan Hakları Derneği Genel Merkezince ilgili makamlardan randevu istendiğini, bahsedilen iddialarını yerinde incelemek için mezraya gidip gözlemde bulunmak ve oradaki köylülerle görüşmek istediklerini; köyde bulunan ve doğum yapmak üzere olan bir kadının durumundan dolayı endişe ettiklerini, köylülerin gıda ve ihtiyaç malzemelerinin bitmesi nedeniyle heyetin yanında bulunan köylülerin mezraya girmesi gerektiğini orada bulunan askeri görevliye bildirmiştir. Buna rağmen, heyetin köye girişi yolların mayınlı olabileceği gerekçesiyle reddedilmiş ve Pervari'ye geri dönerek Köye giden başka bir yolun; Doğan yolunun kullanılması söylenmiştir. Oysa ki aynı gün sabah saatlerinde ve heyetin geri çevrilmesinin ertesi günü olan 14 Ağustosta bazı köylülerin köyün dışına çıktığı ve aynı yolu kullandıkları sonradan öğrenilmiştir. Gerçekten mayınla ilgili bir endişe var idiyse niçin bazı köylülerin aynı yol kullandırılarak köyden çıkartıldığı konusu, aydınlatılması gereken bir husustur. Heyetin yanında bulunan başvurucu köylüler ise Doğan Köy yolu kullanılarak mezraya gitme girişiminde bulunulsa dahi yine izin vermeyeceklerini, nitekim daha önceden de Doğan Köy yolunu kullanmak istediklerinde engellendiklerini belirtmişlerdir.

PERVARİ ve SİİRT'DE YAPILAN RESMİ GÖRÜŞMELER

1.Pervari Cumhuriyet Savcısı Ahmet ATAMAN: C. Savcısı Ahmet Ataman ile görüşmek üzere Hükümet Konağına giden heyet üyeleri, bekletilmeksizin savcılık odasına alınmış ve görüşme gerçekleştirmiştir. Heyet üyeleri, özetle, aldıkları başvuruların ciddiyetini, içeriğini ve kaygılarını iletmiş ve konuyla ilgili etkili ve yeterli bir adli soruşturmanın başlatılması gerektiğini ifade etmiştir. Bunun üzerine Savcı Ataman, iddiaların ciddi oluşuna katıldığını, Siirt Savcılığınca alınan ifadelerin kendisine gönderildiğini, dosyayı kendisinin takip edeceğini; ancak Geçici Güvenlikli Bölge ilanının savcılıkla ilgisi olmadığını ve askeri makamların kararı olduğunu; bölgede savcılık görevlerini ifa ederken ciddi engellerle karşılaştıklarını, çoğu kere güvenlik koşullarından dolayı gitmeleri gereken yerlere gidemediklerini ve keşif yapamadıklarını, bu nedenle birçok dava dosyasının halen bitirilemediğini ifade etmiştir.

2.Pervari Kaymakamı Hakan BİLGİN : Heyet üyelerinin daha önceden randevu almak istemelerine rağmen, Kaymakamlık maka-

mına gittiklerinde Kaymakam Bilgin'in ihale konulu bir toplantıda olduğu belirtilmiş ve heyetin görüşme isteği geri çevrilmiştir.

3.Siirt Valiliği : Heyet üyeleri, diğer resmi makamlarla olduğu gibi Siirt Valiliğine de yazılı olarak müracaatta bulunmuş ve randevu talep etmiştir. Siirt Valiliği ile İHD Genel Merkezi arasında yapılan telefon görüşmesinde heyetin Siirt'e dönmüş olduğu ve Valilik makamıyla görüşme yapmak isteği iletilmiş; yanıt olarak Vali Hüseyin Avni MUTLU'nun il dışında olduğu ve yerine vali vekilinin baktığı; ancak o esnada bir toplantıda olduğu bilgisi verilmiştir.

HEYETİN YAPTIĞI TESPİTLER

1. Heyetimiz, söz konusu mezrada bizzat bulunarak incelemeler yapmak istemiş ancak Pervari'den itibaren yaklaşık 1 saatlik yolculuk sonrasında aralarında dört korucu ve bir uzman çavuşun bulunduğu askeri grup tarafından durdurulmuş; yolun mayınlı olması ihtimaline binaen heyetin köye girişi engellenmiştir. Ancak ekteki iki fotoğraf karesinde de görüldüğü gibi, bu nokta, sadece heyetin köye girişini engellemek için konulan geçici bir noktadır. Çünkü herhangi bir kulübe, vs aşırı sıcak ve güneşten koruyacak kalıcı bir barınaktan yoksun bir nokta olup sadece bez bir çarşaf kullanılarak dinlenme noktası gibi kurulan bir yerdir.

2. Heyetin yanında bulunan başvurucu köylüler, noktada durduran uzman çavuşa, normalde o yolda mayın ihtimali varsa neden diğer köylülerin aynı gün sabah çıkabildikleri sorusunu sormuş ancak yanıt alamamışlardır.

3. Heyetin geri çevrildikten sonra yönlendirildikleri yol olan Doğan Köy yolunun ne kadar güvenli olduğu belli değildir.

4. Heyeti durduran Pervari Jandarma Komutanlığında görevli Uzman Çavuş, yanında bulunan korucuların kendileriyle bir ilgisinin olmadığını; onların kendi işlerini, kendisinin ise kendi işini yaptığı bilgisini vermiştir. Bunun üzerine neden aynı anda bir arada bulundukları sorusunu yönelten heyete cevap verilmemiştir.

5. Köyde birkaç gün önce yaşamını yitiren bir bebek olduğu ve doğum yapma ihtimali olan bir kadından bahsedilince, söz konusu uzman çavuş gayet kayıtsız kalmış ve kendisinin bu konuyla ilgilenemeyeceği bilgisi verilmiştir.

6. Bölgedeki koşullar nedeniyle adli makamların etkili ve yeterli olarak görevlerini yerine getiremedikleri, örneğin mahkemede devam

eden davalar için yapılması gereken keşif gibi işlemlerin yapılamadığı anlaşılmıştır.

7. Heyet, gün boyunca Pervari'de iken sivil giyimli güvenlik görevlilerince izlenmiş; Pervari'den ayrıldığında da Siirt–7 km. noktasına kadar (Danilla Geçidi) içinde sivil giyimli güvenlik görevlilerinin olduğu beyaz bir Ford Connect minibüsle takip edilmiştir.

8. Heyet, Pervari'den ayrıldıktan sonra başvurucu köylüler Doğan Köy yolunu deneyerek Mezralarına ulaşmak istemişler ancak orada da engelleneceklerini düşünmüşlerdir. Heyete daha sonradan ulaşan bilgilere göre, aynı gün Doğan Köy yolundan mezraya gitmek isterken askeri görevlilerce önce engellenmişler ancak sonradan geçişlerine izin verilmiş; mezraya ulaşamadan araçları bozulduğu için geri dönmek zorunda kalmışlardır.

9. Ertesi gün (14 Ağustos) mezraya Doğan Köy yolunu kullanarak gidebilen köylüler, Pervari Jandarma Komutanlığınca ifade vermeye çağrılmışlar; ifadelerini verdikten sonra mezraya gitmişlerdir.

10. İnsan hakları heyeti, savcılık ile hiç bekletilmeden görüşme gerçekleştirebilmesine rağmen Kaymakamlık ve Valilik ile görüşme gerçekleştirememiştir.

AYDINLATILMASI GEREKEN NOKTALAR

1. 2002 yılında Siirt valiliği tarafından Çemekare Yaylası Festivalinin kabul edilmesine ve o tarihten itibaren köylülerin tekrar yaz aylarında mezraya girmelerine olanak sağlanmasına rağmen, Haziran 2007'de Genelkurmay'ın Geçici Güvenlikli Bölge ilan edilmesi nedeniyle mi Çemekare yaylası tekrar boşaltılmak istenmektedir?

2. İnsan Hakları Heyetinin durdurulduğu nokta olan Meydana Süleyman (Süleyman Meydanı) 'daki nokta sadece heyetin mezraya girmesini engellemek için mi konuldu? Heyetin mezraya girmesinin engellenmesindeki amaç neydi? Başvurucu köylülerin yakınma nedenlerinin heyet tarafından gözlenmesi mi istenmedi?

3. Mezranın dış dünyayla bağlantısının kesilmek istenmesi nedeniyle bir bebeğin doktora götürülememesi ve yaşamını yitirmesiyle ilgili etkin ve yeterli bir adli ve idari soruşturma yürütülmekte midir?

4. Başvurucu köylülere tehditte bulunan, üzerlerine ateş açan askeri personeller hakkında herhangi bir adli takibat yapılmış mıdır?

5. Köylülerin keyfi olarak Karakolda bekletilmeleri esnasında telef olan hayvanların zararı neden karşılanmamıştır?

6. Heyete söylendiği gibi Süleyman Meydanından sonraki 5 km lik alanın gerçekten mayınlı olma ihtimali varsa, neden koruyucu tedbir olarak herhangi bir işaret veya levha konulmamıştır? Diğer köylülerin aynı gün aynı yoldan geri gelmesine neden karşı çıkılmamıştır?

7. Çemekare Mezrasında yaşayan yurttaşlarımıza yaşam alanı tanınmamakla, temel gıda ve diğer ihtiyaçların temini engellenmekle hedeflenen, köyü boşaltma ve bölgeyi insansızlaştırma mıdır? Böylelikle 1990'lı yıllarda yaşanan köy boşaltmalar farklı bir yöntemle mi denenmektedir?

8. Bölgede son günlerde orman yakma filleri, ciddi ve sistematik ihlallerin yaşanacağı yeni bir dönemin işareti sayılabilir mi?

9. Askeri yetkililer korucuların kendileriyle bir ilgilerinin olmadığını söylerken neyi amaçladırlar? Bu söylem, bundan sonra daha ciddi hak ihlallerinin yaşanacağı anlamına mı gelmektedir?

10. Heyetin Pervari'de çalışmalarını yürüttüğü esnada sürekli olarak güvenlik görevlilerince izlenmesindeki amaç nedir?

KANAAT VE SONUÇ

Kanaat

Heyetimiz tüm incelemeler sırasında yaptığı görüşmeler, edindiği bulgular ve gözlemlerinden hareketle, Çemekare mezrasının tekrar zorla boşaltılarak, insanların üretim araçlarından yoksun bırakılmasının ve bölgenin insansızlaştırılmasının hedeflendiği düşüncesini taşımaktadır. Heyet gerekli adli ve idari önlemler alınmadığı ve sorumlular derhal görevlerinden uzaklaştırılmadığı sürece Çemekare Mezrası halkının yaşam hakkının, seyahat özgürlüğünün ve tehdit/kötü muamele yasağının tekrar ihlal edileceği kanaatine varmıştır. İnsan Hakları heyeti, söz konusu bölgede köylüler üzerinde çok ciddi bir baskı ortamının ve keyfiyetçi uygulamaların mevcut olduğunu gözlemlemiştir. Aynı şekilde yaşam hakkı, işkence yasağı ve mülkiyet hakkının sürekli bir biçimde ihlal edilme riski ile karşı karşıya olduğu tespitini yapmaktadır.

Sonuç

Zorla göçe zorlama, insanların yaşam hakkının ihlaliyle de sonuçlanabilecek seyahat özgürlüğü, temel insani gıdalara ve ihtiyaç malzemelerine erişim hakkının engellenmesi, ciddi sonuçları olan ve 24 saate yayılan işkence olarak değerlendirilir. Deliller karartılmadan hazırlık soruşturması tamamlanmalı ve adı geçen failler yargılanarak

hak ettikleri cezaya çarptırılmalıdır. Ciddi hak ihlallerine maruz kalan diğer köylülerin de yaşam hakkının, gıdalara erişim hakkının korunması ve hayvancılık ve tarım faaliyetlerini yerine getirmelerinin sağlanabilmesi için başta Pervari Jandarma Komutanlığında görevli tüm güvenlik görevlilerinin ve korucuları hakkında etkili bir soruşturma yürütülmeli; sorumlular görevlerinden alınmalıdır.

Güvenlik görevlilerinin yurttaşla ilişkilerinde, ideolojik davranma, görev ve yetki sınırını aşmasına, aşırı güç kullanmasına, işkence ve gayri insani muamele uygulamasına, mülkiyet hakkını gasp etmesine göz yumulmamalıdır. Hukukun kayırmacılık özelliği yoktur, olmamalıdır. Hukukun bağlayıcılığı herkes için geçerlidir. Yargı mekanizması en etkin şekilde ve kısa zamanda adil sonuca ulaşmalıdır. Hukuk kurumu olması nedeniyle ve yasaca insan haklarını koruma göreviyle yükümlü kılınan barolar, iç hukukun etkin sonuca ulaşımı için Çemekare'de başlatılan yargısal sürecin takipçisi olmalıdır. Son iki aylık zaman dilimi içerisinde bölgede gerçekleşen ciddi insan hakkı ihlallerinin açığa çıkması, sorumlular hakkında hukuksal ve idari kovuşturmanın yapılması için TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu ivedilikle yerinde inceleme başlatmalıdır. İHD ve Mazlum-Der, Siirt'te ve yöresinde yaygın ve sistematik hale dönüşen ve toplumsal barış ortamını bozmaya dönük bu tür hukuk dışı provokatif girişimlerin ve hak ihlallerinin ulusal ve uluslar arası alanda takipçisi olmaya devam edecektir.

5) 13 TEMMUZ 2007 TARİHİNDE DİYARBAKIR İLİ FERİTKÖŞK MAHALLESİNDE MEYDANA GELEN OLAYDA YAŞAMLARINI YİTİREN İSKENDER ÖZPOLAT'IN İNFAZ, MEHMET ÖZPOLAT'IN İSE GÜVENLİK GÜÇLERİ TARAFINDAN DÖVÜLEREK ÖLDÜRÜLDÜĞÜ İDDİALARINA İLİŞKİN ARAŞTIRMA-İNCELEME RAPORU (20 TEMMUZ 2007)

OLAY

Selahattin Özpolat adlı kişi, baş vurusunda "Kardeşim İskender Özpolat (53 yaşında) ve ailesi Diyarbakır ili Feritköşk Mahallesinde ikamet etmektedir. Kardeşimin psikolojik rahatsızlığı olduğuna dair raporu vardır.13 Temmuz 2007 tarihinde evinin önünde meydana gelen bir olay nedeniyle polisler evlerini ablukaya aldı. Diyarbakır C.Savcılığı nezdinde girişimlerde bulundum. C.Savcısının 14 Temmuz 2007 gününe kadar müdahale edilmesin sözlü talimatına rağmen güvenlik güçleri, olay anında 9 insanın olduğu bu eve müdahalede bulundu. Kardeşim İskender, aldığı kurşun yarası, oğlu Mehmet Özpolat (17 Yaşında) polislerden aldığı darbeler sonucu öldü. Kardeşim infaz edildi, oğlu Mehmet işkence ile öldürüldü. İnsan hakları kuruluşlarından yardım talep ediyorum." dedi.

AMAÇ

Yapılan başvuru üzerine, iddia edilen durum için mağdurlar, resmi kurumlar ve varsa görgü tanıkları ile görüşmek, araştırma ve incelemeler ile elde edilen bilgiler ışığında rapor hazırlamak, raporu ilgili ve yetkili kurum ve makamlara göndererek maddi gerçeğin açığa çıkarılmasına katkıda bulunmak, kamuoyunun gerçek bilgiye ulaşmasını sağlamak, çeşitli ulusal ve uluslararası mevzuatlarda güvence altına alınan yaşam hakkının korunmasına katkıda bulunmak, fail/ler hakkında gerekli soruşturmanın başlatılmasını talep etmek amacıyla bir insan hakları heyeti oluşturulmuştur.

HEYETİN OLUŞUMU

İnsan Hakları Heyeti;

İHD MYK Üyesi-Doğu, Güneydoğu Bölge Temsilcisi Mihdi Perinçek, Mazlumder Bölge Kordinatörü Selahattin Çoban, Diyarbakır Barosu Başkanı M.Sezgin Tanrıkulu, İHD Diyarbakır Şube Başkanı Ali Akıncı, Mazlumder Diyarbakır Şube Yönetim Kurulu Üyesi

Mehmet Emin Pamuk ve Diyarbakır Barosu sekreteri Serhat Eren'den oluşmuştur.

Heyet'in, 17 Temmuz 2007 tarihinde Diyarbakır Valiliği ve Diyarbakır C.Başsavcılığı ile görüşmesi için, İHD Genel Merkezi 16 Temmuz 2007 tarih ve 2002/2007/14-49 sayılı yazı ile randevu talebinde bulunmuştur. Diyarbakır valiliği randevu talebine olumlu yanıt vermiş, Diyarbakır C.Başsavcılığı ise, günlük programının dolu olduğunu telefonla genel merkeze iletmiştir..

İl dışında olan Diyarbakır Valisi Efkan Ala'ya vekalet eden Vali yardımcısı Suat Seyitoğlu ile 17 Temmuz 2007 günü saat 13.30-14.15 arasında makamında görüşme yapılmıştır.

Heyet, ayrıca, 17 Temmuz 2007 günü olay yerinde incelemelerde bulunmuş, Selahattin, Yıldız, Suna, Cahide, Havva ve Kazım Özpolat, Mahalle muhtarı Şükrü Tekin, Bayram Yavuz, Ömer Sipek ve ismini belirtmek istemeyen bazı görgü tanıklarıyla görüşmüş, görgü ve beyanlarını almıştır. Heyet üyesi Diyarbakır Barosu Başkanı M. Sezgin Tanrıkulu, sağlık problemi nedeniyle 17 Temmuz 2007 tarihindeki görüşme ve incelemelerde yer alamamıştır.

HEYETİN YAPTIĞI GÖRÜŞMELER

Selahattin Özpolat (İskender Özpolatı'ın kardeşi) *:*

İskender Özpolat'ın kardeşi Selahattin Özpolat " *İskender Özpolat kardeşimdir. Mehmet ise yeğenimdir. Kardeşim İskender Özpolat ve ailesi Diyarbakır ili Feritköşk Mahallesinde ikamet etmektedir. Kardeşimin yaklaşık 15 yıldır tedavi, görüyor ve psikolojik rahatsızlığı olduğuna dair sağlık raporu vardır. 13.07.2007 günü Cuma namazından sonra muhtar Şükrü beni aradı ve İskender'e ait evin yanında olay meydana geldiğini söyledi. 14.30 sıralarında olay yerine geldim. Kardeşime ait evin polisler tarafından sarıldığını gördüm. Emniyet amiri ile görüşerek, İskender'in 15 yıldır psikolojik tedavi gördüğünü, raporunu olduğunu, kendisinin yaşanan olay için teslim olmasını sağlayacağımızı, zaman tanınmasını istedim. O sırada, Vali'den müdahale edilmemesi için anons geldi. Polisler geri çekildi. Amire ricada bulundum. Biz onu size getiririz dedik. Amirlerden bir tanesine polisler damdadır. Aşağıya indirin dedim. Polisler indi ve daha sonra tekrar çıktılar. Ben o sırada savcılığa gidip savcı beyle görüştüm. Savcı bana yarına kadar kimsenin müdahale etmeyeceğini söyledi. Aynı zamanda ben kardeşimi ve yeğenimi valiliğe göndermiştim, o zaman kadar herhangi bir çatış yada olay yoktu. Ancak daha savcı beyin yanındayken bana telefon geldi. Ve telefonda silah sesleri geliyordu. Bende telefonu savcıya dinletim. Bunun üzerine savcı bana olay yerinde bulunan bir yetkilinin numarasını verin dedi. Ben kardeşimi arayarak orda bulunan bir yetkilinin numarasını istedim. Kardeşim yetkili amirle görüştü. Hangi savcıda olduğumu, adını ve soyadını istedi. Savcı ismini soy ismini verdi. Savcı amirle görüştü. 5 dakika olmamıştı ki silah sesleri gelmeye başladı. Savcı beye sordum. Savcı benim yapabileceğim bir şey yok, bir polis vurulmuş dedi. Ben hemen mahalleye gittim. Olaylar daha devam ediyordu. Emniyet Müdürü kendisi geldi. Ben de onla görüşmek istedim. Aradan 5-10 dakika geçti beni Emniyet Müdürünün yanın götürdüler, bende kendisine rica ettim bu operasyonu durdurun ben kardeşimi daha sonra size getiririm dedim. Emniyet müdürü bana bir polis vurulmuş eli silahlıdır dedi. Bende ona müdürüm içeride çocuklar var psikolojisi bozuktur dedim. Eşi ve çocuklardan ses gelmiyor dedi. Acaba çocukları içerde vurmuş olabilir mi dedi. O sırada itfaiye geldi. Evin içinden dumanlar yükseliyordu. Daha sonra Emniyet Müdürü bunu alın götürün dedi. Ve bunun üzerine bir polis beni alarak Sağlık Karakoluna götürdüler. Beni nezarette kapattılar. 23.00'da beni serbest bıraktılar." biçiminde beyanda bulundu*

Yıldız Özpolat (45 yaşında-iskender Özpolat'ın nikahlı eşi) :
İskender Özpolat'ın nikahlı eşi Yıldız Özpolat" 13.07.2007 günü saat 13.30 dolaylarında kapımız çalındı. Pencereden baktım. Cevşen satan bir kişi kapıdaydı, almamı istedi, bozuk para olmadığı için alamayacağımı söyledi. O da şeker istedi. Bir poşet içersine şeker koyup kapıdan verdim. Aradan birkaç dakika geçti. Tekrar kapımız çalındı. O sırada çocuklarıma yemek sofrası hazırlıyordum. Kapıyı açtım, gelen eşim İskender(53 yaş.) idi. Salona geçip oturdu, bir bardak su istedi verdim. Aradan 15-20 dakika geçti dışardan ayak sesleri geldi, bu sesler bizim damımızdan da geliyordu. O sırada evde, ben eşim, çocuklarım Mehmet, Cahide, kimlikte Emine olan Müjde, Sevgi, Ömer, gelinim Suna, torunlarım Semanur ve Cihan vardı. Dışardan ses ve megafonla " Askeri teslim ol diye" bağırıyorlardı. (mahalleli eşime Askeri diyorlar" Eşim sesiz kaldı. Hastalığı nedeniyle devamlı sesiz kalıyordu. Yaklaşık 15 yıldır tedavi görüyordu. O sıralar antre bölümde oturuyorduk. Bir süre sonra bizler sokak tarafındaki orta odaya geçtik, İskender salonda oturuyordu. Ara sıra antreye gelip gidiyordu. Daha sonra bizde antreye geçtik. Aradan yaklaşık 20 dakika geçti. Etraf sakinleşmişti. Sesler gelmiyordu. Üzerinde takım elbisesi olan oğlum Mehmet (17 yaşında) ara kapıyı açıp yukarı çıktı, biz onun dama çıkan merdivenin üzerinde bulunan çöp kutusuna kül dökmeye gittiğini sandık. Meğer damın üstüne çıkmaya gitmiş. Dama çıkan merdiven kapısının sesini duyduk, hemen ardından damdan gürültü sesleri geldi. hiçbir silah sesi gelmedi. Hepimiz içerde olduğumuz için bu gürültü üzerine eşim ara kapıya gidip merdivenin başında "Mehmet'i bırakın, sizinle bir problemimiz yok" diye seslendi. Ben de hemen arkasında duruyordum, kısa bir süre sonra silah sesleri gelmeye başladı. Eşim ara kapıyı kapattı. İçeri girdik. Alt katın avlusundan balkonu olan salona ve yan komşu damından sokağa bakan odaların içine silah sıkılıyordu. O sırada eşimin de birkaç el silah attığını kızım söyledi. Eşim salonun iç duvarının dibinde oturuyordu, silahlardan sonra o da antreye geldi. Doğu tarafındaki salon ve odaya bombalar atıldı. Eşim antrede kaldı biz orta odaya geçtik. Bizim odaya da silah sıkılıyordu. Bağrışıyor ve dışarıdakilere" çocuklar var, çocuklar ölüyor" diye seslenip bağırıyorduk. Kurşun ve bombalar nedeniyle antrede tekrar toplaştık. Eşim ara kapıyı açıp dama çıkan merdivenlere doğru gitti, kesinlikle elinde silah yoktu. Merdivenin ortasında düştü. Yanına gittim. Başını kucağıma aldım, vücu-

dunda kan geliyordu. Polisler dış kapıyı darbe ile açıp içeri geldi, bizleri ambulans ile hastaneye götürdüler." biçiminde beyanda bulundu.

Suna Özpolat (23 yaş. İskender Özpolat'ın gelini) ve Cahide Özpolat (24 yaş. Kızı) :

Cahide ve Suna Özpolat, Yıldız, Özpolat'la aynı mealde beyanlarda bulundular.

Havva Özpolat (İskender Özpolat'ın imam nikahlı, hamile eşi- 27 yaşında.) :

Alt katta ikamet eden İskender Özpolat'ın imam nikahlı eşi Havva Özpolat " İskender Özpolat'ın imam nikahlı eşiyim. Eşim olay günü, Cuma ezanından epey sorma evden çıkmış üst kata gidiyordu, ben de dışarıda idim. Seyyar bir satıcı ısrarla bir şeyler almasını istiyordu, o da eliyle uzak dur işareti yapıyordu. Çok ısrar edince, eşim silahını çekip yere doğru birkaç el ateş etti ve üst kattaki diğer eşinin evine gitti. Ben de çocuğumu alıp evime gittim. Kızımın başını yıkadım. Dışarıdan sesler gelmeye başladı. Avlumuza çıktım. Etraftaki damlarda polisler vardı. Avlu kapısını açınca 3 silahlı polis ile karşılaştım. Silahlarını bana doğrulttular. Ben" yapmayın çocuklar var, ben eşiyim dedim" beni çekip dışarı çıkardılar ve evden uzaklaştırdılar. Hamile olduğum için uzaklaştım. " biçiminde beyanda bulundu.

Şükrü Tekin (Feritköşk Mahalle muhtarı) :

Feritköşk mahalle muhtarı Şükrü Tekin " Cuma namazından sonra bir sorun için caminin yanında imam ile sohbet ettik, daha sonra kahveye gittim, çay içerken olay yerinin yakınında bakkaliye işleten Abdullah Aydın beni telefon ile arayarak "burada olay var" dedi. İçtiğim çayı yarım bırakarak olay yerine geldim, 358 nolu sokağın başında karakolda görev yapan polislerin kan izlerini takip ederek geldiklerini gördüm, bu sırada bir ambulansın gittiğini gördüm. Olay yerine geldiğimde saat 14.20 dolaylarıydı. İskender'in kardeşlerini telefonla aradım. Daha sonra özel tim ve çevik kuvvet görevlileri geldi. İskender Özpolat'a ait evin etrafında tedbir aldılar. Selahattin güvenlik görevlileri ile görüştü. Bu görüşme üzerine görevliler biraz geri çekilerek tedbir almaya devem etti. Olayın meydana geldiği evin kuzeyine düşen bitişik evin damında belinde tabanca olan iki polis duruyordu. Ara sıra telefon ile görüşüyordu. Orada duran polislerinde geri çekilmesi halinde sorunun çözülmesi kolaylaşacağını söyledim. Ancak oradan ayrılmadılar. Selahattin yanı-

na birkaç akrabasını alarak C.Savcısı ile görüşmek için gitti. Saat 16.30'a kadar herhangi bir olay meydana gelmedi, tedbir devam ediyordu. Ortalık sakindi. Ben de yemek için eve gittim. Yemek yerken silah sesleri geldi, hemen geri döndüm. Ancak, güvenlik görevlileri bizi evin yanına yaklaştırmadı. Ana caddedeki kahveye girip, oturmamızı söylediler. Bu arada sivil polisler bir şeylere sarılmış , uzun boylu olduğu görülen bir kişiyi 359. sokaktan getirirdi, uzunlamasına sivil bir taksiye soktular, uzun olduğu için zorla kapıyı kapattılar. Bunlar saat 17.10 dolaylarında yaşandı. Evden dumanlar yükseliyordu. Ambulanslar, yangın söndürme araçları gidip geliyordu. Saat 22.30 dolaylarında Emniyet Müdürlüğünden çağrıldım. Bana ve Mehmet kılıç'a İskender Özpolat'a ait evin teslim edildiğine dair tutanak tuttular. Emniyet, ayrıca sükunetin sağlanması konusunda bazı tavsiyelerde bulundular. Bu görgümü C.Savcısına ifade biçiminde de verdim" biçiminde beyanda bulundu.

Kazım Özpolat (1967 doğ. İskender'in kardeşi) :

" Cuma namazından sonra idi, muhtar aradı" durma gel" dedi. Saat 14.00'ü biraz geçiyordu. Evin sokağı başında bekletildik. Duruyorduk. Polisler tedbir almışlardı. Komando elbisesini giyenlerde uzun namlulu silahlar, sivil polislerde tabanca vardı. Evin karşı damında ve merdiven sahanlığında bulunan aydınlatmayı gören yerde 2 polis, eve bitişik diğer evin damında ise 3 polis mevzilenmişti. Selahattin abim savcının yanında iken beni aradı. Ben o anda komiserin yanındaydım. Savcının, komiserler ile konuşmak istediğini söyledi. Savcının " komiserler beni arasın" dediğini amirlere ilettim. Ancak, ne yaptıysam amirler savcıyı aramadı. Aradan yarım saatten biraz fazla bir süre geçti. Mehmet dama çıktı. Mehmet'in dama çıkışı ile birlikte polisler üzerine atıldılar, yumruk ve silah dipçiğiyle vuruyorlardı, kolunu arkaya bükmüşlerdi. Kısa bir süre sonra silah sesleri gelmeye başladı. Yanımda bulunanlar kolumdan çekip götürdüler, çocukların tümü hastaneye götürüldüğü için bende hastaneye koştum." biçiminde beyanda bulundu.

Bayram Yavuz (Görgü tanığı) *:*

" 13 Temmza 2007 günü saat 14.45 sularında olay yerine geldim. Olay yerine geldiğimde güvenlik güçleri vardı ve İskender'in şizofren olduğunu, bu hususta raporunun bulunduğunu ve ikna edebileceğimizi söyledim. Zaman tanımadılar. Damın üst katında sivil polisi gördüm. Bu polisin orada ayrılmasının

ikna etmeye yardımcı olacağını söyledim. Ama amirler dinlemediler. Polis, bulunduğu noktadan sürekli evin iç kısmını gözetlemeye çalışıyordu. Aradan bir süre geçti. Polis, yan evin damından İskender' e ait evin damına atladı. Atlayınca ben olayı artık göremedim, ancak, polisin "yat yat" diye bağırdığını duydum. Aradan 2 dakika geçmeden çok yoğun silah sesleri geldi. Seri silah sesi geldikten hemen sonra "arkadaşımız vuruldu" diye polislerin sesi geldi.daha kısa bir süre sonra ambulanslar geldi. polis memuru, bitişik evin dam yan duvarı yıkılarak bitişik eve oradan 359 nolu sokaktan ambulansa götürdüler. Ondan sonra " içerdekilerin hepsini öldüreceğiz" diye bağırıp küfretme sesleri gelmeye başladı. İçeriye gaz bombası attılar. Eve ateş diliyordu. Daha sonra kapları kırdılar ve bir odayı ateşe verdiler. Oda ateşe verildiğinde hala İskender yaşıyordu. Çünkü İskender kısa bir süre önce vurulmuştu. Ev sakinlerini dışarıya çıkardılar. İçerden çıkanlar İskender'in merdivende vurulmuş olduğunu söylediler. İçerdekiler çıkarıldıktan sonra dahi polisler evi taradılar. Ben Mehmet'i 21.44 sularında D.Ü. Araştırma Hastanesi Acil bölümünde eli kelepçeli içeri götürüldüğünde gördüm. Sedyenin üstünde yatıyordu. Sol gözünün şişik olduğunu ve yüzünde ve kafasından kan aktığını gördüm. Ayrıca kafası komple şişmişti." biçiminde beyanda bulundu.

Ömer Sipek (olay tanığı) :

" Saat 14.15 sıralarında olay yerindeydim. Evin etrafında polisler vardı. Ben de merak ettim bizim ev olabilir diye, gelmiştim. Askeri Özpolat' ın evini polisler sarmıştı. Yaklaşık yarım saat sonra silahlar sıkıldı. Evinde damında bir polis vurulmuştu. Bir polis gözcülük yapıyor aşağıdaki amirlerine bilgi veriyordu. Polis vurulduğunda arkadaşları hemen ambulansa götürdüler. Mehmet Özpolat'ı damda gördüm.. Mehmet'i aldılar şiddet uyguladılar, kafasına torba geçirdiler. Daha sonra aşağıya indirip beyaz renkli bir Toros arabaya bindiler. Mehmet'i yerden sürüklediler arabaya bindirirken, arabanın kapısını kafasına vurdular birkaç kez. Daha sonra bizlere doğru havaya silah sıktılar. Bize gaz bombası attılar. Küfür atıyorlardı. Bu olaylar saat 17.30'da oldu. Tekrar komşu damlardan eve silah sıkıyorlardı. Evin alt katındaki avlu kapısını panzer ile kırdılar. Bütün mahallenin elektriklerini kestiler evin içine gaz ve sis bombası attılar. Olay yerine 7. kolordu komutanı da gelmişti." biçiminde beyanda bulundu.

İsmini vermek istemeyen İskender'in komşusu olan bir tanık" saat 13.30-14.00 sularında 3 el silah sesi duydum. Ambulans ve polisler geldi. aşağı indim. Polisler İskender'e ait evin kapısına gittiler. Ben sokağın başında marketin önünde idim. Yaklaşık 1 saat sonra 3 polis sokağın diğer tarafındaki evden İskender'e ait evin damına atladılar. 18'ine girmesine 3-4 ay kalmış Mehmet" abi abi", " abi beni öldürüyorlar diye bağırıyordu. Abisi Nurettin benim yanımdaydı. Nurettin gitmek isteyince polisler abisinin istikametine havaya ateş açtı. Polisler Mehmet'in başını yere vuruyorlardı. Ayaklarıyla ağzına ve burnuna vuruyorlardı. İndirirken görmedim, araya koyarlarken gördüm. Ayakları kapıya sıkışmıştı. Kafasına telis geçirmişlerdi. Beyaz renkli Toros marka bir araca 3 sivil polis getirdi.araba ile aramızda 10 adım vardı. Arabada Mehmet'in bağrışları geliyordu; "abi beni öldürüyorlar "diye. Arabanın kapısını kapatmak için 3-4 defa ayağına vurdular. Asker elbisesi giymiş kişiler bize doğru ateş ettiler, kaçıştık. Olay yerine yakın okulun bahçesinde saydım 88 araç ve panzer vardı. Ben 36 yaşındayım, böyle bir vahşet yaşamadık, yaşamak ta istemiyoruz. Bugün ona yarın oğluma yapılabilir, çünkü Mehmet oğlumun yaşındaydı." biçiminde beyanda bulundu.

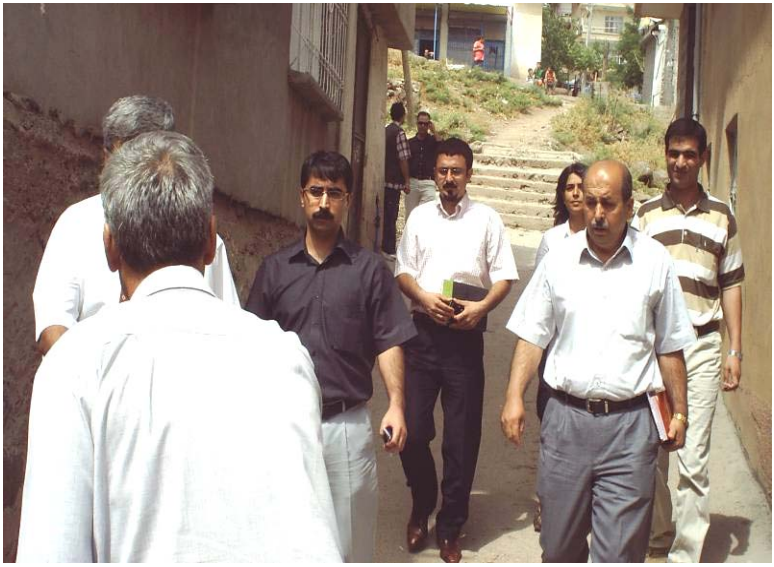

HEYETİN YAPTIĞI RESMİ GÖRÜŞMELER

Suat Seyitoğlu (Diyarbakır Vali Yardımcısı-vali vekili) *:*

Diyarbakır Vali Yardımcısı ve aynı zamanda 17.07.2007 günü vekalet görevini yapan Suat Seyitoğlu ile makamında yapılan görüşmede; " Olay yargıya intikal etmiştir. Benim yargılama sürecinde olay ile ilgili açıklamalarda bulunmam yargıyı etkileme olur. Aynı zamanda İl İnsan Hakları kuruluna Başkanlık ediyorum. Sizin araştırmada ulaştığınız delil ve sonuçlar varsa bilmek istiyorum. Onun için ben sizi dinlemek istiyorum. Olaydan sonra Sağlık Müdürümüzle birlikte olay yerine gittim. Yangın çıkmış olduğunu gördüm. Olay sırasında evde bulunan çocukların sağlığına kavuşması için çabalar gösterildi. İdari olarak doğal olarak bilgilendiriliyoruz. Olayın ilk meydana geldiği saat ile müdahale saati arasındaki zaman yaklaşık 7-8 saattir. Güvenlik güçleri İskender Özpolat' ın yaralama ve ruhsatsız silahtan dolayı teslim olması için çok beklemiş. Eş ve çocuklarının bu duruma niye müdahale etmediği araştırılmalıdır. Bir polis memurumuz da şehit olmuştur. Diyarbakır'daki her olayı her yönden değerlendirmeliyiz. Çünkü, burada yasa dışı örgütler var. Bu insanları kullanılmak isteyebilirler. Mehmet adlı çocuğun darp sonucu öldüğüne dair raporun olduğunu sizden duyuyorum. Gerçeğin açığa çıkmasını biz de istiyoruz. Varsa idari bir kusur, gereken yapılacaktır. Olay için idari bir soruşturmanın başlatılıp, başlatılmadığını bilmiyorum, sayın valimizin yetkisindedir. Dün akşamdan beri vekalet ediyorum ve bu akşam vekalet sürem dolacak. Buna sayın valim karar verecek. Güvenlik görevlileri tarafından bize verilen bilgiye göre çocuğun elinde kurusıkı bir tabanca varmış ve 4 el ateş etmiş. Haklar hakkında herkes bilinçlenmiştir. Burası bir hukuk devletidir. Yanlış işlem yapa,n yargı önünde hesap verecektir. Yargı süreci işlemektedir." biçiminde anlatımda bulundu.

HEYETİN YAPTIĞI TESPİTLER

Heyetimiz,

Olayın, Feritköşk mahallesi 358 sok. no 3 nolu 2 katlı evde meydana geldiğini, evin iki katlı olduğunu, alt ve üst kat girişlerinin farklı yönlerdeki kapılardan ve bina giriş kapılarının demirden olduğunu,

Alt katta, İskender Özpolat'ın 2. ve nikahsız hamile eşi Havva Özpolat'ın çocuğu ile birlikte ikamet ettiğini, bir oda, bir salon, antre,

banyo,WC ve zemini beton bir avlusunun olduğunu, ön duvarında mermi çekirdek izlerinin olduğunu,

Üst katının, 358 nolu sokak tarafında 3 oda, Dicle nehrine bakan ve 358 nolu sokağa da bakan odaya geçişi olan bir salon, antre ve diğer bölümlerinin olduğunu, bu katta İskender Özpolat, nikahlı eşi Yıldız Özpolat, yıldız'dan doğma çocukları, gelini ve torunlarının ikamet ettiğini,

Binanın kuzeyindeki binayla bitişik olduğunu, bitişik binadan olayın meydana geldiği evin terasına geçişin olanaklı olduğunu, 358 nolu sokağın yaklaşık 3 metre genişliğinde olduğunu, sokağın öbür tarafındaki iki katlı evlerin terası ile olayın meydana geldiği evin terası arasındaki mesafenin yaklaşık 1.5 metre olduğunu,

Üst kattan terasa çıkılan bir merdivenin olduğunu, bu merdivenin orta (kaydırma bölümü) yerinde miktarı fazla birkaç günlük kan lekesinin olduğunu (İskender Özpolat'ın vurulduğu belirtilen yer), merdiven aralığında iki bölmeli bir aydınlatma camı, bu camdan karşı binanın damı görüldüğünü, bir camının kırık olduğunu,

Terasın batı bölümü ve merdiven çıkışına denk gelen bölümde bir kulübe, yanında metal bir malzemenin bulunduğunu, dama çıkan merdiven duvarı ile bu metal malzemede 10'dan fazla mermi çekirdeği izinin bulunduğu, merdivenin çıkışına yakın yerde birkaç kurumuş kan lekelerinin olduğunu,

Alt kat avlusunun bitişik ev ile olan bağlantısının yaklaşık bir tuğlalık boşluğunda 3 adet boş pompalı tüfek fişeğinin olduğunu, merdiven çıkışına yakın yerdeki çamaşır ipinin üstünde Mehmet Özpolat'ın olay anında giydiği iddia edilen ceketin bulunduğunu, cekette girinti ve çıkıntıları geniş ayakkabı taban izlerinin bulunduğunu,

Bitişik ev, sokağın diğer tarafındaki evler ve İskender Özpolat'a ait evin teraslarda kan lekelerine ait hiçbir izin bulunmadığını,

Doğuya bakan salon ve oda ile sokağa bakan odaların camlarının kırık olduğunu, salonla bağlantılı odanın içindeki eşyalar ile birlikte yanmış olduğunu, diğer eşyaların tahrip olduğunu, odada bulunan ve yanan eşyaların 2 adet kanepe, 7 adet halı, 1 adet dikiş makinesi, 3 adet elektrik sobası, 1 adet vitrin ve içindeki eşyaları, bir adet askılık ve oda kapısının yanmış, oturma odasında bulunan klimanın, 2 ad ikili koltuk, 3 adet tekli koltuk, 1 adet vantilatör, 1 adet müzik seti vitrin ve içindeki eşyalar ile 1 adet halı, 3 adet kırlentin tahrip olduğunu, yanan odanın perdelerinin yanmış, diğer oda ve salondaki perdelerin kurşun

delikleriyle tahrip olduğunu, yanan odada bulunan yatak ve yorganlar yandığı, 2 adet tüpün tahrip olduğunu, banyo bölümünde 1 patlamış gaz fişeğinin bulunduğunu,

Polis memuru Hüsamettin İnci ile İskender Özpolat'ın olayda yaşamını yitirdiğini, Mehmet Özpolat'ın ise gözaltına alındıktan sonra hastanede yaşamını yitirdiğini,

16.07.2007 tarih ve 2007042677 prokol nolu D.Ü. Tıp Fakültesi Araştırma Hastanesi Beyin ve Sinir Cerrahisi Ana Bilim Dalı Nöroşürji yoğun Bakım ünitesinin Anamnezi verenin adli merci olduğu epikriz raporunda; Mehmet Özpolat'ın 13.07.2007 tarihinde hastaneye getirildiğini, yaygın beyin yaralanması, tavmatik subdural kanaması yaşadığı, şuurunun kapalı olduğu, vücudunda yer yer ödem ve ekimozlar bulunduğunu, tüm tıbbı müdahalelere rağmen 14.07.2007 günü saat 03.45'te solunumunun durduğunu, saat 04.24 'te yaşamını yitirdiğini,

Güvenlik güçlerinin olaya müdahale biçimi, olay sırasında başta çocuklar olmak üzere evde bulunan tüm kişilerde travmaya yol açmış olduğunu tespit etmiştir.

Ayrıca, tanık anlatımlarının kesiştiği ortak noktalar şunlardır.

İlk yaralama olayı saat 13.30-14.00 arasında olmuştur.

Güvenlik güçlerinin olay yerine intikali 14.00-14.10 arasında olmuştur.

Mehmet Özpolat'ın terasta etkisiz hale getirilmesi saat 17.20-17.30 dolaylarında meydana gelmiştir.

Silahlar ilk defa saat 17.30 dolaylarında sıkılmaya başlanmış, polis memuru Hüsamettin İnci silahların patladığı bu dakikalarda yaralanmıştır.

Silahların sıkılmasından sonra daha çok salona bitişik olan odaya gaz bombası atılmıştır. Silahlar yeniden patlamaya başlamıştır.

Maktül şüpheli İskender Özpolat silahla vurularak etkisiz hale getirildikten sonra, hane halkı tahliye edilmiş, akabinde salona bitişik odada yangın çıkmıştır.

AYDINLATILMASI GEREKEN NOKTALAR

Operasyon-müdahele emrini kim verdi ? Operasyon için C.Savcısının talimatı alındı mı? ne zaman alındı ? nasıl alındı?

İskender Özplat'ın kardeşi Selahattin Özpolat'ın beyanında geçen "*Savcı bana yarına kadar kimsenin müdahale etmeyeceğini söyledi"* olayı doğru mu?

Polis memuru silah ile vurulduysa, nerede ve kimin silahı ile vuruldu?

Müdahale sırasında pompalı tüfek kullanıldı mı, kaç tane ve kimler tarafından kullanıldı?

İskender'e ait olduğu ileri sürülen silahtan kaç el atış yapılmıştır? Olay sonrası C.Savcısı tarafından keşif yapılırken, keşif mahallinde aileden, komşulardan, görgü tanıklarından veya mahallede ikamet edenlerden hazır bulunan oldu mu?

Keşif sonrası ev teslim edilen Feritköşk muhtarı Şükrü Tekin ve Mehmet Kılıç'ın keşif sırasında da bulunmaları için talepte bulunuldu mu?

Müdahale sırasında meydana gelen maddi zarar C.Savcılığı tarafından tutanakla tespit edilmiş midir?

Yetkilerce iddia edildiği gibi basit bir adli olay ise, Kolordu Komutanının olay sonrası olay yerine gelişi uygulana gelen bir yöntem midir? Genel teamüllerle uyarlı mıdır?

Mehmet Özpolat saat kaçta sağlık kurumuna götürüldü?

KANAAT ve SONUÇ

Kanaat

Olay sırasında eş ve çocuklarıyla birlikte meskun mahaldeki evinde bulunan maktul-şüpheli İskender Özpolat'ın hukukun uygun gördüğü meşru tedbirler alınarak etkisiz hale getirilmesi yasaların amil hükmüdür. Olayın cereyanı sırasında maktul-şüphelinin kardeşleri valilik ve cumhuriyet savcısı makamlarıyla görüşmeler yapmış ve iddiaya göre cumhuriyet savcısı, olaya mahallindeki emniyet güçlerine "bekleyin" talimatı vermiştir. C. Savcısının talimatına rağmen emniyet güçleri silahlı müdahale yöntemi ile maktulu etkisiz hale getirmeye çalışmış ve ölüm olayı bu müdahalenin akabinde gerçekleşmiştir.

Mehmet Özpolat, tüm görgü tanıklarının aktarımına göre, emniyet güçlerince evin damında darp edilerek etkisiz hale getirilmiştir. 17 yaşındaki maktulun, Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Araştırma Hastahanesi'nden alınma 16.07.2007 tarih ve 2007042677 protokol numaralı rapordan; aldığı darbeler neticesinde yaşamını yitirdiği anlaşılmıştır; bu itibarla söz konusu ölüm, gözaltında darp neticesinde gerçekleşen bir ölümdür. Yaşanan trajedinin aile efradı üzerinde telafisi zor bir psikolojik tahribata yol açtığı açıktır. Fakat bu psikolojik tahribata rağmen, idari makamlar aile bireylerinin bu travmanın etkilerinden kurtulmaları için gerekli bir çaba içine girmemiştir. Heyetimiz, bunun ciddi bir sağlık ihlali olduğu kanaatindedir.

Sonuç

Yaşam hakkı ve işkence yasağı, Türkiye'nin altına imza attığı uluslar arası hukuk ve insan hakları metinlerinin temel öğeleridir. Ayrıca, ulusal yasa ve hukuk metinlerinde de yaşam hakkının ihlal edilemeyeceği, işkencenin yasak olduğu kayıt altına alınmıştır.

Bu olaya ilişki belirttiğimiz kanaatlerimizi güçlendiren önemli belge ve tanıklıklar mevcuttur. İdari ve adli makamlar tarafından etkin bir şekilde soruşturması halinde, olayın bütün boyutları, tüm gerçekliğiyle açığa çıkarılacaktır. Bu nedenle, gerekli soruşturmanın yapılması ve olayın kamuoyunun vicdanını rahatlatacak şekilde aydınlığa kavuşturulması için, Hükümeti ve Meclis İnsan Hakları Komisyonunu göreve davet ediyoruz.

İnsan Hakları Örgütleri ve savunucuları olarak, yaşanan bu olayın hukuki takipçisi olacağız. Başta yaşam hakkı olmak üzere hiçbir insan hakkın ihlal edilmediği bir ortama ulaşıncaya kadar çabalarımız devam edecektir.

6) 29 EYLÜL 2007 TARİHİNDE ŞIRNAK İLİ BEYTÜŞŞEBAP İLÇESİ BEŞAĞAÇ (Hemkan) KÖYÜ'NDE 12 YURTTAŞIN YAŞAMINI YİTİRDİĞİ, 2 YURTTAŞIN YARALANDIĞI MİNİBÜS TARANMASI OLAYI İLE İLGİLİ 26 EKİM 2007 ARAŞTIRMA-İNCELEME RAPORU

OLAY

Şırnak ili Beytüşşebap İlçesine bağlı Beşağaç (Hemkan) Köyünde Yusuf Ataman isimli müteahhide ait şirketin yaptığı su şebekesinde çalışan 2' si Geçici ve 5'i Gönüllü Köy Korucusu olmak üzere toplam 14 kişiyi taşıyan bir minibüs, 29 Eylül 2007 günü akşamüzeri saatlerinde iş bitiminden sonra köye dönerken, köye yaklaşık 10–12 km mesafede bulunan Sıhala Deresi mevkiinde kimliği belirsiz kişiler tarafından taranmış; aracın şoförü Kamil Akdoğan, Gönüllü Köy Korucuları Rahmi Acer, Kadri Acer, Orhan Acer, Kazım Acer, GKK ve köy muhtarı Yusuf Acer ile Geçici Köy Korucusu olan işitme ve duyma engelli kardeşi Zeki Acer, köylüler Reşit Acer, Harun Acer, Sefer Acer, Bengin Acer *[D.Ü. Tıp Fakültesini kazanıp kayıt yaptıran öğrenci]* ve Cuma Ermahan yaşamını yitirmiş, Memduh ve Erdal Acar yaralanmıştır.

AMAÇ

Yaşanan bu olay nedeniyle, mağdurlar, mağdur yakınları, varsa görgü tanıkları ve resmi yetkililer ile görüşmek, araştırma ve incelemeler ile elde edilen bilgiler ışığında rapor hazırlamak, raporu ilgili ve yetkili kurum ve makamlara göndererek maddi gerçeğin açığa çıkarılmasına katkıda bulunmak, kamuoyunun gerçek bilgiye ulaşmasını sağlamak, çeşitli ulusal ve uluslararası mevzuatlarda güvence altına alınan yaşam hakkının korunmasına katkıda bulunmak, fail/ler hakkında gerekli soruşturmanın başlatılmasını talep etmek amacıyla bir insan hakları heyeti oluşturulmuştur.

HEYETİN OLUŞUMU

İnsan Hakları Heyeti;

İHD Genel Başkan Yardımcısı Reyhan Yalçındağ, İHD MYK Üyesi Mihdi Perinçek, İHD MYK üyesi Hüseyin Cangir, MAZLUM-Der Genel Başkan Yardımcısı Şimsiröddin Ekinci, MAZLUM-Der Bölge Koordinatörü Selahattin Çoban, KESK Genel Mali Sekreteri

Dilek Adsan ve Şırnak Barosu Genel Sekreteri Veysel Vesek' den oluşmuştur.

HEYETİN GİRİŞİMLERİ

Heyet, 5 Ekim 2007 günü Şırnak ili Beytüşşebap ilçesi Beşağaç Köyüne giderek, olay yeri, köylülerin yaşadıkları Beşağaç Köyü ve taranan minibüste incelemelerde bulunmuş, bazı köylüler ve olaydan yaralı kurtulan Memduh Acer ile görüşmüş, görgü ve beyanlarını almıştır. İnceleme ve araştırmanın büyük bir kısmı heyet üyeleri tarafından kamera çekimi ile kayıt altına alınmıştır. Bununla birlikte heyet üyelerinin, tanıkların ve köylülerin rızası sorulmadan Jandarma görevlileri tarafından da tüm konuşma, görüşme ve incelemeler kameralarla kaydedilmiştir.

İHD Genel Merkezi, heyet çalışmalarına kolaylıklar sağlanması ve heyet görüşmesi için 04.10.2007 tarih ve 202/2007/22–242 sayılı yazı ile, Şırnak Valiliği, Beytüşşebap Kaymakamlığı, Beytüşşebap C.Başsavcılığı ve Beytüşşebap Belediye Başkanlığından randevu talep etmiştir.

Şırnak Valiliği ve Beytüşşebap C.Başsavcılığı, heyetin yazılı randevu talebine yanıt vermemiştir. Beytüşşebap Kaymakamlığı, kaymakamın izinli olduğunu, yerine Uludere Kaymakamının vekaleten baktığını, vekaleten görevi yürüten kaymakamın da günlük programının dolu olduğunu bildirmiştir.

Beytüşşebap Belediye Başkanlığı, Belediye Başkanının aynı günde aynı olay nedeniyle Beşağaç köyüne gidecek olan TBMM İnsan

Hakları Komisyonu ile birlikte olacağını belirterek, aynı saatlerde köyde olunması halinde görüşme olanağının olduğunu bildirmiştir.

HEYETİN YAPTIĞI GÖRÜŞMELER

İnsan hakları heyeti, Beşağaç Köyüne 5 Ekim günü saat 11.30 sıralarında varmış; köye vardıkları esnada TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu üyelerinin köyden araçlarla ayrıldıklarını görmüştür. Heyet, köye giriş yaptıktan sonra taziye çadırının önünde bulunan ve kendisini Tabur Komutanı olarak tanıtan resmi giyimli rütbeli bir asker şahıs tarafından karşılanmıştır. Heyet ayrıca, resmi giyimli jandarma görevlilerinin dışında sivil giyimli ve ellerinde uzun namlulu silahlar ve üzerlerinde mermi dolu askılar taşıyan güvenlik görevlilerinin de olduğunu ve bitişik köyde ikamet eden korucubaşı Tahir Adıyaman'ın da köylülerle birlikte oturduğunu gözlemlemiştir.

Heyet, köye vardıktan sonra taziye çadırının önünde oturan köylülere (tamamı erkek olan) geliş amaçlarını belirtmiş ve insan hakları savunucuları olarak olaydan duydukları üzüntüyü belirterek başsağlığı dileklerini iletmiş, faillerin açığa çıkması için çabalayacağı bilgisini vermiştir. Heyet, köyün tam girişinde büyük bir taziye çadırının kurulduğunu, ancak orada bulunan insanların çadırın içinde değil de çadırın önünde bulunan alanda oturduklarını, oturan kişilerin tamamının erkek olduğunu, kadınların ise evlerin içinde bulunduğunu gözlemlemiştir. Heyet, olaydan yaralı kurtulan Memduh Acer ve maktullerin yakınlarıyla, köylülerle baş başa görüşme yapmak istemiş, ancak köyde bulunan korucubaşı İhsan Acer, görüşmelerin tamamında elinde uzun namlulu silah ve belinde çok sayıda mermi olduğu halde, bizzat bulunarak heyetin köylülerle ve mağdurlarla baş başa görüşmelerini engellemiştir.

Heyet yaklaşık olarak dört saat köyde bulunmuş; olay yerinde ve minibüs üzerinde incelemeler yapmıştır. Heyetin köyde bulunduğu süre zarfında, evlerin damında, önünde, köylülerin bulunduğu taziye yerinde, köyün içerisinde, giriş ve çıkışlarında çok sayıda jandarma görevlisi bulunmuş, heyet adeta *"silahların gölgesinde"* çalışmalarını yürütmek zorunda kalmıştır. Heyet, aşağıda belirtilen şahıslarla yaptığı görüşmeleri olduğu gibi aktarmaktadır:

1-Olaydan yaralı kurtulan Memduh Acer (25) : Heyet üyeleri, köye vardıktan sonra taziye çadırının önünde bekleyen köylülere geliş nedenini aktarmış ve olayın aydınlığa kavuşması için İnsan Hakları Örgütleri olarak bir heyet oluşturdukları bilgisini verdikten sonra

evinde bulunan ve olaydan yaralı kurtulan Memduh Acer ile görüşmek istediklerini aktarmışlardır. Heyet, bu esnada, köylülerin oldukça gergin ve kaygılı bir ruh hali içinde olduklarını, nitekim başta Tabur Komutanı ve korucubaşıları Tahir Adıyaman ile İhsan Acer olmak üzere çok sayıda silahlı güvenlik görevlisinin kendilerinin yanından ayrılmadıklarını gözlemlemiştir.

Heyet üyelerinden R. Yalçındağ, D. Adsan, V. Vesek ve S. Çoban, evinde bulunan Memduh Acer ile görüşme yapmış; görüşme esnasında çok sayıda köylü de odaya girmiş ve güvenlik görevlisi olduğunu söyleyen sivil giyimli bir şahıs tarafından odada yapılan görüşmeler kamerayla kayıt altına alınmıştır. Heyetin, basın mensupları dışında sivil giyimli bir şahsın daha yaralı mağdur ile yapılan görüşmeleri kaydettiğini fark etmesi üzerine kendisine kim olduğu ve hangi hakla görüşmeleri kaydettiği sorulmuş ve şahıs da güvenlik görevlisi olduğunu belirtmiştir. Daha sonra heyetin istemi üzerine söz konusu güvenlik görevlisi odadan çıkmıştır. Benzer şekilde aynı zamanda yaralı şahsın akrabası olduğunu belirten Beşağaç Köyü Korucubaşısı (GKK) İhsan Acer, heyet ile Memduh Acer'in yalnız başına görüşmelerine izin vermemiş; görüşme süresince elinde uzun namlulu silahı ve belinde çok sayıda mermi kemeri bulunarak mağdurun tam yanında oturmuş ve bir an olsun ayrılmamıştır. Heyet, mağdurla yapılan görüşmenin tamamına müdahale etmesi, mağdura sorulan sorulara mağdurdan önce kendisinin yanıt vermesi ve mağdurun konuşmasına izin vermemesi üzerine korucubaşı İhsan Acer'in odadan çıkmasını veya konuşulanlara müdahale etmemesini istemesi, İhsan Acer tarafından reddedilmiştir. İhsan Acer, heyete cevaben, *"....benim bilmediğim hiçbir şey yok; o bazen olayları karıştırıyor ve ben ondan daha iyi bildiğim için ben konuşuyorum"* demiş, verilen yanıtlarda ciddi çelişkilerin ortaya çıkması üzerine de, olay esnasında orada bulunmamasına rağmen neden sorulara kendisinin yanıt vermesi için bu kadar ısrarcı olduğunu sorusunu ise bağırarak agresif bir şekilde *"...ben her şeyi biliyorum, bu olayı PKK yapmıştır"* şeklinde yanıtlamıştır. Memduh Acer, heyete şu beyanları aktarmıştır:

> *"....Bizim köy 200–300 hanelik bir köydür. 1992 yılında güvenlik güçleri tarafından güvenlik gerekçesiyle boşaltıldı. Bizim köyde asıl olarak Alim ve Acer aşiretleri yaşamaktaydı. Onların dışında farklı soyadlarını taşıyan sadece birkaç aile vardı. Bizler, yani Acer'ler, 1992'de köyümüz boşaltıldıktan sonra yakında bulunan ve korucubaşı Tahir Adıyaman'a ait olan Ayvalık Köyüne*

yerleştiler; T. Adıyaman'a bağlı olarak çalıştılar. Alim'ler ise Türkiye'nin farklı yerlerine göç ettiler. 2003 yılında tekrar köyümüze geri geldik. Acer'lerin neredeyse tamamı köye yeniden yerleşirken; Alim'lerden sadece 8–10 aile geri geldi…"

Önce sadece uzun namlulu silahlarla tarandıklarını belirten mağdur, İhsan Acer'in mağduru yönlendirmesi üzerine minibüse doğru çok sayıda el bombasının atıldığını belirtmiştir.

Heyet, tanık mağdur Memduh Acer'e, olay anını ayrıntılarıyla anlatmasını isteyince, Memduh Acer söz almadan araya giren korucubaşı İhsan Acer, şu beyanlarda bulunmuştur:

"…Olay, su transferi için müteahhit firmaya bağlı olarak çalışan köylüleri taşıyan minibüs, köye geri dönerken Sıhala Deresi denen yerde (köye yaklaşık 8–10 km kala) sayıları 10 civarında olan PKK'lı tarafından durdurulmuş ve hiçbir şey sormadan minibüsü ellerindeki silahlarla taramaya başlamışlar. Bu şahıslar, Yusuf Ataman isimli müteahhidin firmasına bağlı olarak su borusu döşeme işi için çalışmanın yapıldığı yere sabah 6 sıralarında gitmişler ve köye dönerken bu olay meydana gelmiş. Ben bu olayın PKK'lılar tarafından yapıldığını düşünüyorum. ***Çünkü ben korucubaşı olduğum için yaklaşık iki yıldır onlardan tehdit alıyordum. Ben, onların hedefiydim. Arabada*** *bulunan şahısların* ***tamamı*** *silahsızdılar. Bunlardan aynı zamanda muhtar olan Yusuf Acer ve sağır-dilsiz kardeşi Zeki Acer, Geçici Köy Korucusuydular. Devletin bize silah vermesi için engel değildir sağır-dilsiz olmak. O nedenle Zeki de silahlı olan Geçici Köy Korucusu idi. Öldürülenlerin arasında 3–4 tane de gönüllü köy korucusu vardı ve diğerleri de sivildi. Köyümüzde toplam 23 GKK vardı; bunların ikisi öldürüldü ve şu anda 21 kişi kaldık. Biz GKK olarak ayda toplam 560 YTL maaş almaktayız. Bizler operasyonlara çıkmayız; sürekli köyün içinde kalırız. Askeri görevliler de bizi operasyonlara götürmezler…"*

Heyet üyeleri, bu beyanlar üzerine İhsan Acer'e, *"…tehdit aldığınızı söylediniz, bugüne kadar hiç PKK militanı gördünüz mü, size ne şekilde tehditlerini yolluyorlardı?"* sorusunu yöneltmiş ve İ. Acer de, o güne kadar hiçbirisini görmediğini ancak kendisinin tehdit ettiklerini bildiğini belirtmiştir. Acer, ayrıca aynı olayda başka bir amcasının oğlu Erdal Acer'in de yaralandığını ve halen Ankara' da GATA 'da tedavisinin sürdüğünü ifade etmiştir.

Heyet, görüşme esnasında İhsan Acer'in müdahalelerinin mağdur Memduh ile görüşmeyi etkilediğini, sorulara kendisinin Memduh ye-

rine cevap verdiğini belirtmiş ve Memduh ile yalnız görüşme isteğini ileri sürmüştür. İhsan Acer buna şiddetle karşı çıkmış ve Memduh'un tam bitişiğinde oturmayı sürdürerek olayı kendisinin çok net bildiğini ve hatta mağdurdan daha iyi bildiğini söylemiş ve odadan dışarı çıkmayı reddetmiştir. Bunun üzerine görüşmeyi sürdüren heyet üyeleri, tekrar mağdura olayın nasıl gerçekleştiği sorusunu sormuş ve mağdur şu yanıtları vermiştir:

"…Biz olay günü Altınsu (Avezer) denen yerde su boru hattı döşeme çalışması yapıyorduk; sabah saat 6 sıralarında köyden ayrılmıştık. Toplam 14 kişiydik. Bizler müteahhit firmanın işçileriydik; askerlik yapmama rağmen iş bulamadığım için bu tür geçici işler yapıyordum. Aynı gün saat 16.30'da kazma işini bıraktık. Köye doğru yola çıkalı 10 dakika kadar olmuştu ki Altınsu (Avazer) denen yerde yaklaşık 10–15 kişiyi yolda gördük. Onları görür görmez kendi aramızda şoföre, "sakın durma, devam et!" diye bağırdık ve şoför arabayı sürmeye devam etti. Bunun üzerine bize doğru 3–4 yerden ateş açtılar. Bize ateş açan şahısların yüzleri açıktı, kefiye [görüşen heyet üyelerinin notu: bölgede kullanılan ve genellikle siyah-beyaz olan, atkı gibi de kullanılabilen, başı saran bir çeşit şal] de giymemişlerdi. Ateş açıldıktan sonra ben kendimi araçtan dışarı attım.

Heyet üyeleri mağdur tanık ile görüşürken bu esnada da korucubaşı İhsan Acer, sürekli olarak müdahalelerde bulunmuş ve heyet üyelerinin sorularına karşılık, mağdurdan önce birçok yanıtı vermeye devam etmiştir. Mağdur tanık devamla;

"…Biz hareket halindeyken silahlı şahısları görünce içlerinden biri, Kürtçe '..önce şoförü vurun!' dedi. Onların elbiseleri PKK'nın giydiği gri renkli giysilerdendi. [Heyetin, örgüt militanları dışında başka kimselerin de aynı giysileri giyip giymediklerini sorması ve yolda köye doğru gelirken tarif edilen giysileri sivil köylülerin de giydiğini gördüklerini belirtmesi üzerine] Gerçi bu yörede herkes o elbiselerden giyer ancak onlarınki biraz daha farklıdır… Ben, kalçamdan yaralandığımı arabada iken fark ettim. ***Bende silah yoktu****; minibüste bulunan hiç kimsede silah yoktu. Sonra kaçtım; kaçarken de arkamdan bana doğru sürekli ateş ediyorlardı. Bir taşın altında saklandım. Şu anda Ankara'da GATA'da tedavi gören Erdal Acer de beş dakika sonra benim yanıma geldi; kafasından yara almıştı. Yarası ağırdı. Ben onu orada bıraktım ve köye doğru koşmaya başladım. Sonra beni helikopterle Ayvalık Karakolundan alıp helikopterle Şırnak'a gö-*

türdüler. Erdal'ı da Ayvalık Karakolundan alıp helikopterle götürdüler…" şeklinde konuşmuştur.

Heyetin, mağdur tanığa, yaralı vaziyette nasıl köye kadar gelebildiğini sorması ve köylülerle nasıl karşılaştığını sorması üzerine mağdur şu beyanlarda bulunmuştur:

"Ben yaralıydım ancak can havliyle koşarak olay yerinden köye doğru gelmeye başladım. Çok korktuğum için canımın acısını unutarak hızlı hızlı geldim. Köye yaklaştığım esnada ***Erdal'm bende olan silahını havaya doğru ateşledim*** *ve köylülerden yardım istedim."*

Heyetin, konuşmasının başından beri kendisinde ve minibüste olanların hiçbirinde silah olmadığını söylediğini hatırlatması üzerine, mağdurun yanıt vermesine fırsat vermeden odada bulunan çok sayıda kişilerden isminin Salman Acer olduğunu ve diğer yaralı Erdal Acer'in babası olduğunu söyleyen köylü şu beyanlarda bulunmuştur:

2-Diğer Yaralı Erdal Acer'in Babası Salman Acer :

"…Oğlum Erdal'ın silahı vardı, kaleşnikof marka idi. Memduh, Erdal'ın silahıyla olay yerinden köye doğru gelmek üzere kaçmış ve çıkan silah sesi üzerine köylülerin sesin geldiği yere doğru gitmişler. Orada Memduh'u yaralı vaziyette görmüşler ve olayı kendisinden öğrenmişler…"

Mağdur tanık, neden başından beri silahsız olduğunu söylediği ve sonradan silahı ateşlediğini belirttiği konusunda herhangi bir açıklama yapmamıştır. Heyet üyeleri, odada bulunan köylülere yönelik olarak başka sorular yöneltmiş ve karşılığında İhsan Acer tekrar söz almış ve şu beyanlarda bulunmuştur:

"…Ayvalık Karakolu köyümüze 20 km uzaklıktadır. Savcı, keşif yapmak için köyümüze gelmedi ancak olay yerine helikopterle gittiğini biliyoruz. Olay yeriyle Kato Dağı arası 45–60 dakika uzaklıktadır….Askerler olaydan sonraki sabah köye geldiler. ***Olay noktasına da ertesi gün gittiler.*** *Ancak* ***olaydan yaklaşık bir saat*** *sonra Skorsky helikopterle geçtiler. Memduh yaralı vaziyette kaçtıktan ve silahıyla ateş açıp yardım istedikten sonra, köylüler olay yerine gittiler. Cenazeleri de olaydan sonra biz kendimiz getirdik. Yaralıları Ayvalık Karakoluna kendimiz götürdük; oradan askerler helikopterle yaralıları götürdüler."*

"...Biz normalde operasyonlara çıkmayız; köyün içinde bekleriz."

"…22 Temmuz genel seçimlerinde bizim köyde toplam 68 oy AKP'ye, 22 oy DTP'nin gösterdiği bağımsız adaya, 10 oy DYP'ye çıktı. Birkaç oy da geçersizdi."

"...Bu köyün geçim kaynağı sadece hayvancılıktır; köylüler koyun-keçi beslerler."

"…Sizin de geldiğiniz yolun yapımına 45 gün önce başladı. Serhatoğlu Şirketi sahibi Abdullah Han tarafından yapıldı. Yolun yapımı önceki gün bitti."

3-Olayda Yaşamını Yitiren Minibüs Şoförü Kamil Akdoğan'ın kardeşi Salih Akdoğan:

"…*Kardeşim Kamil, iki eşli ve 8 çocuklu idi. Kendisi buralarda minibüs şoförlüğü yapıyordu. Minibüste bulunanlar iki saat boyunca korkusuz bir şekilde yolculuk ediyorlar. Sonra onların başına bu geliyor. Biz kendimizi güvende hissetmiyoruz. Bu zulüm yeter, bu acı yeter!" şeklinde konuşmuştur.*

4-Maktul Muhtar Yusuf Acer'in Eşi Hatice ACER : Heyet üyelerinin kendisiyle görüşmek istemesi üzerine Hatice Acer, özetle şunları aktarmıştır:

"..Benim eşim 17 yıldır korucudur. Biz şimdiye kadar örgütten hiç ama hiç tehdit almadık. Düşmanlarımız vardı. Jırki aşiretine sığındık. Sonra gelip köyümüzü tekrar kuralım istedik. Geçen yıl iki kişi öldürüldü burada. Bizi çekemeyenler var gidip bunlar yapmış dediler. Niye öldürdüler bu insanlar?. İndirselerdi arabadan, sorsalardı; suçlu- suçsuz ayırıp ondan sonra öldürselerdi. Böyle Kürt olunmaz kardeş. Biz diyoruz ki o iki kişinin ölümüyle ilgili olarak suçu bizim üstümüze atanları bulun. Partiye demişler bunlar yapmışlar. Vallah billah hiçbir zaman tehdit almadık, duymadık. Benim evimden dört kişi öldürdüler bu insanlık mıdır? Ne suçları vardı?"

Bu beyanlar üzerine, heyet üyelerinden S.Çoban'ın, Hatice Acer'e *".. düşmanlarınız var mıydı?"* şeklinde yönelttiği sorusuna karşılık, odada bulunan korucubaşı İhsan Acer'in müdahalesi ve önce kendisinin "*hayır hiçbir düşmanları yok"* demesi üzerine *"düşmanlarımız yokt*u" cevabı alınmıştır.

5- Ölen Muhtarın Gelini Safiye ACER : Görüştüğü heyet üyelerine özetle şu aktarımlarda bulunmuştur:

"Biz şunu diyoruz. 20 gündür su kanalında çalışıyorlardı. Neden sadece muhtarın gittiği günde bunu yaptılar. Biz bunları bulun istiyoruz. Geçen yıl öldürülmüş olan 2 kişinin cenazelerini kal-

dırırlarken demişler ki sizin desteğinizle bu kişilerimiz öldürülmüş. Bir yıl sonra aynı tarihte bizimkileri öldürdüler onun için onlar yapmış diyoruz".

6- Korucubaşı İhsan ACER'in Babası Fuat ACER : Heyet görüşmelerine bitirdikten sonra tekrar başsağlığı dilemek amacıyla taziye çadırının önüne gelmiş ve bu olayın faillerinin bulunması için çabalayacaklarını, yaşadıkları acının son derece büyük olduğunu belirten konuşmalar yaptıkları esnada, orada bulunan Tahir Adıyaman ve üst düzey rütbeli olan askeri görevlinin yanından kalkıp gelen şahıs kendi dilinde (Kürtçe) ifadesini vermek istediğini söyleyerek aşağıdaki beyanlarda bulunmuştur:

"…Bu insanların eli artık mağdur, mazlum ve fakir milletin üstünden çekilsin. Dünya alem bu işin üstünde durdu ki artık bu zulüm yaşanmasın. Rica ediyoruz bu hakkımız kaybolmasın ve biz biliyoruz ki bu günahsız insanları PKK öldürmüştür. Diyeceksiniz nereden biliyorsunuz PKK yapmış? Biliyoruz. Tehdit ediyorlar; 1993 yılında Beytüşşebap ilçesinde 4 insanı katlettiler. Acaba insanlar yakılır mı?

"…Bu kaç yıldır tüzüklerini değiştirmişlerdi bu dağdaki örgüt PKK. 94 yılından beri biraz rahatlama vardı yine bu yıl insan öldürmeye başladılar.

"…Oğlum (İhsan) devlet kapısındadır. Tehdit ediyorlar. Korucubaşı olan oğlumun kime ne zararı var ki. Biz mecburen güvenliğimizi alıyoruz."

İhsan Acer araya girip " …sen de biliyorsun ben de biliyorum kim öldürmüş. Hiç düşmanımız yok. Onlarca defadır yolumuzu kesiyorlar; tehditler geliyor. Eğer sen gerçek İnsan Hakları olursan ortaya çıkarırısın. Kim öldürmüş bellidir. Gittikleri toprak bellidir. Bölge bellidir. Bölge tampon bölgedir!" tarzında, heyet köyden ayrılırken agresif ve tepkili bir şekilde konuşmuştur.

7-İsmini Belirtmeyen Bir Tanık: 19 Ekim 2007 günü saat 14.30 sıralarında İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şubesi telefonla aranmış ve ismini belirtmeyen bir erkek şahıs, heyet üyelerinden R.Yalçındağ ile görüşmek istediğini belirtmiş, bunun üzerine Yalçındağ'a yaklaşık 40 dakika süren telefon görüşmesi boyunca şu beyanlarda bulunmuştur:

"…Köyde bulunan şahıslardan hiçbiri tam olarak neler yaşandığını söyleyemez, çünkü orada korkunç bir baskı vardır. Ben o köyden biriyim, ancak şu anda ……'de yaşamaktayım.

[Tanığın güvenliği açısından telefon açtığı il ile şu anda ikamet ettiği il raporda belirtilmemiştir] Bu olaydan evvel su ihalesine korucubaşı Tahir Adıyaman'ın adamları talip olmuş. O zamandan bugüne kendileriyle T.Adıyaman'a bağlı korucular arasında bazı anlaşmazlıklar olmuş. Ancak bu köylülerin tamamı her anlamda T.Adıyaman'a bağlıdırlar ve onun sözünden asla dışarı çıkamazlar. Çünkü 1992'de köy boşaltıldığından beri onun köyüne yerleşmişler, ona bağlı olarak çalışmaktadırlar. Ben olay olduğu akşam da oradaydım ve Beytüşşebap Hastanesine ölen kişilerin cenazeleri getirilmişti. T.Adıyaman, ertesi sabah erkenden hastaneye geldi ve ailelere yönelik olarak ciddi tehditler savurdu; '…ben size ne diyorsam o şekilde ifade vereceksiniz, sakın başka şeyler konuşmayın. Başınıza gelecekleri biliyorsunuz! Ben ne desem öyle olacak!' .

...Olay gerçekleşmeden evvel son günlerde üzerinde Coca-Cola yazılı beyaz Transit bir minibüs çevrede geziyordu ve aslında bu minibüs sonradan beyaza boyanmıştı; çünkü minibüsün iç boyası askeri renkti. Bu minibüsün sürekli olarak plakası değişiyordu; JİTEM üyeleri bu araçla çevreyi geziyorlardı. Ben, bu minibüste gezen JİTEM üyelerinin bu tür işler için gezdiklerini düşünüyorum. Bu şahısların elbiseleri değişiyordu. Geçen sene yine o civarda bulunan Kaşura isimli –ben bu köyün Türkçe ismini bilmiyorum- örgüt militanlarının giysilerini giyen şahıslar bu köye gelmişler; ancak köylüler uyanık çıkmışlar; Beşağaç Köyü gibi değiller, kendi aralarında birlik içindeler. Onlar, aslında bu kişilerin provokatif eylem yapmak, kendilerini öldürmek için köye geldiklerini anlamışlar. Onları kovalamışlar ve kendilerine zarar vermelerini engellemişler. Diyeceğim o ki, geçen seneden beri bu tür bir olayın hazırlığı vardı aslında.

…Olay olduktan sonra köye İçişleri Bakanı gelmişti; sizinle görüşen yaralı tanık Memduh, bakanla konuşurken ben de yakındaydım ve konuşmalarını duydum. Bakan, Memduh'a doğruyu söylemesini, olayı kimlerin yaptığını söylemesini istedi ve Memduh da Bakana hitaben kimlerin yaptığını bilmediğini söyledi.

...Olaydan sonra minibüste bulunan akrabalarının yanına giden köylülerden birine, bir yakını, ağır yaralı vaziyette '..Bizi vuranlar Jirki (T.Adıyaman'ın aşireti) aşiretine mensup korucular-dı..' şeklinde konuşmuş ve hemen sonra da yaşamını yitirmiş. Aslında köylülerin hepsi bunu biliyor ama çok korktukları için doğruyu söylemiyorlar.

…Olay günü su işini yapan Müteahhit, Beşağaç Köyüne gidiyor ve Muhtarla konuşuyor. Normalde muhtar orada çalışan biri olmamasına rağmen, muhtarla müteahhit öğleden sonra su çalışmasının olduğu yere birlikte gidiyorlar. Bunun nedenini bilmiyorum. Sanırım muhtar gitmek istiyor.

…Sizden önce köye gelen TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu üyesi Akın Birdal'a olay yerini incelerlerken konserve kutularını göstermek istedik, çünkü içlerine dikkatli bakıldığında yiyeceklerin tam kurumamış olduğu yani kısa bir süre önce orada askerlerin bulunduğu açığa çıkmış olacaktı. Ancak ortam uygun değildi ve konserve kutularının içlerini kendisine gösteremedik. Olay yerinde bulunan konserve kutuları, askerlere ve koruculara aittir.

…Bir çoban, olay olduktan sonra saat 3 sıralarında bir helikopterin oraya gittiğini görmüş. Askerlerin kolayca oraya gittiklerine göre kendi güvenliklerini engelleyen bir durum da yoktur; yani kısa bir süre önce oraya örgüt üyeleri gitmemiştir diye düşünüyorum.

…Siz gelmeden evvel de köylülerin tamamı uyarılmıştı. Sizlerden önce T.Adıyaman köye geldi ve tüm herkesi tekrar sadece kendisinin istediği şekilde konuşmaları için uyardı. Hatta bayanları da olaydan sonra ayrıca toplamışlar ve tehdit etmişler; 'kimseye bir şey söylemeyin, konuşmayın!' şeklinde uyarmışlar. Sizler köyden ayrıldıktan sonra, gün boyu sizleri, görüşmelerinizi kamerayla kayıt altına alan jandarma görevlileri, çekilen görüntüleri Tahir Adıyaman'ın köyü olan Ayvalık (Çaman) Köyüne giderek orada bulunan Tabur Komutanına verdiler. Köylülerin yanında her şey kayıt altına alındığı için ve bunların T.Adıyaman ile Komutana verileceğini bildikleri için köylülerin size doğruları söylemesi imkansızdı. Orada yaşamak hiç de kolay değil; köylüleri kınamamak lazım. Bir kıskaç altındalar. Hiçbir güvenceleri yoktur. Oraya gelip giden insanlar, yani sizler geçici gidiyorsunuz, sonra geri geliyorsunuz. Oysaki o zulüm ve baskı altında yaşayanlar köylülerdir ve zaten son olayla birlikte şöyle düşünüyorlar: 'Biz kimsesisiz, çaresisiz, yoksuluz. Devlet bari bundan sonra bize sahip çıksın, ölenler öldü bari bize bir yardımda bulunsunlar, devlet bize para versin, olanak versin..."

...Ben yıllardan beri demokrat olan biriyim, sizleri ve Akın Beyi basından tanıyorum. Lütfen gerçeklerin açığa çıkması için bir

şeyler yapın ve sonuna kadar bu olayın üzerine gidin. Orada yaşayanlar çok perişan durumda. Kendilerinin gidecek başka yeri de yok. Orada yaşayanlar bilir ancak ne kadar zor olduğunu… Tahir Adıyaman, akrabalarıyla birlikte insanlar üzerinde ciddi baskı kuruyor. Amacı bu işten çıkar elde etmek. Eğer bu olayı başkalarının üzerine atarsa ve devlet de yardımda bulunursa bunun kendisine çıkar olarak döneceğini düşünüyor. Orada herşey onun elinde çünkü. Devletle işbirliği içinde. Beşağaç Köyü Korucubaşısı İhsan Acer de JİTEM'le birlikte çalışıyor; T.Adıyaman'ın en yakın adamıdır. İhsan'ın bu olayın içinde olduğunu da söyleyebiliriz. Siz köyden ayrılmadan evvel tekrar taziye yerine geldiğinizde T.Adıyaman ile Tabur Komutanı da orada oturuyordu ve sizden rahatsız olmuştu. Yanındaki birine dönerek –ki o şahıs İhsan'ın babası idi- 'Artık bunları yollayın gitsin, ne konuşup duruyorlar!' dedi ve onun üzerine İhsan'ın babası sizin yanınıza gelerek olayı PKK'nın yaptığını söyledi. "

****

Heyet üyeleri, köyden ayrılmadan evvel taziye çadırında bulunan birçok köylünün konuşmadığını ve kendilerine yöneltilen soruları yanıtsız bıraktığını; özellikle kadınların kendilerinden uzak tutulduğunu; daha fazla kişiyle görüştürülmek istenmediğini, herkesin yüzünde korku ve kaygı ifadesi olduğunu gözlemlemiştir. Heyet üyeleri köyde iken, bazı gençler yanlarına yanaşarak sessiz bir şekilde, o köyde çok ciddi baskıların olduğunu ve kimsenin kendilerine gerçeği anlatamayacaklarını, çünkü çok korktuklarını, kendilerinin de can güvenlikleri olmadığı için bir şey söyleyemeyeceklerini belirtmiştir.

Heyet üyeleri ayrıca olayda yaşamını yitiren ve Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesini kazanan, okul için harçlık biriktirmek üzere diğer köylülerle birlikte su borusu döşeme işini yapmaya giden Bengi Acer'in babası Mustafa Acer ile de görüşmek istemiş ancak görüşememiştir.

HEYETİN YAPTIĞI TESPİTLER

1- İnsan Hakları Heyeti, Beşağaç köyünde yaptığı görüşmeleri ile gerek olay yerinde ve gerekse taranan minibüs üzerindeki incelemelerini ikaza rağmen başta korucu başları olmak üzere silahlı Geçici Köy Korucuları ve resmi-sivil silahlı askeri görevlilerinin bulunduğu ortamda yapmak zorunda kalmıştır. Heyet, köye giriş yaptığı andan itibaren tüm köylülerin ve yaralı tanığın çepeçevre etrafında silahlı GKK ve jandarma görevlileri olduğu halde çalışmalarını yapmanın zorluğunu yaşamış; sadece evlerin içinde veya taziye çadırında değil

ancak evlerin damlarında özel mavi bereli timlerin varlığına da tanıklık etmiştir. Ayrıca, çalışma süresi boyunca sivil iki askeri görevli *(sorulması üzerine astsubay oldukları belirtildi)*, iki ayrı grup olarak çalışma yürüten heyetin tüm görüşmelerini kamera çekimi ile kayıt altına almıştır. Beyanlarına başvurulan kişilerin ortam nedeniyle gergin ve korku dolu oldukları, yöneltilen her soruya korucubaşı İhsan Acer'in yanıt verme çabası içinde olduğu gözlenmiştir.

2- Olayın oluş biçimi, yeri, minibüsün durumu, gerçekleşen saldırının tam bir katliam yapmak, minibüstekilerin tamamının yaşam hakkını sonlandırmak için yapıldığını göstermektedir. İnsan hakları heyetimiz, saldırının, minibüs durdurulmadan sorgusuz-sualsiz doğrudan salt öldürme amaçlı gerçekleştiği tespitine varmıştır.

3- Beşağaç köyünün, Şırnak-Beytüşşebap karayoluna yaklaşık 15 km ve yolunun yakın bir tarihte asfaltlanmış olduğunu, olay yerinin Beşağaç köyünün kuzeyinde ve yaklaşık 12 km mesafede, olay yerine giden yolun da ham toprak ve taşlık olduğu görüldü. Yine köylülerin beyanlarına göre, heyetin geliş güzergahı olan Köy yolunun yapımına 45 gün önce başlandığı ve bir gün önce de bitirildiği öğrenilmiştir.

4- Köy halkının son derece yoksul olduğu, köyde bulunan tek okulun iki öğretmene sahip olduğu, öğretmenlerin de Üniversite mezunu olmayan bitişik köyden iki Lise mezunu kişi olduğu ve okulun lojmanlarında ikamet ettikleri öğrenilmiştir. Özellikle kadınların heyet üyelerine beyan vermekten kaçındığı, çocukların son derece sağlıksız ortamda kaldıkları gözlemlenmiştir.

5- Olay yerinin, köyler arası yolun virajlı bir yerinde ve kuzey-güney istikametindeki dere yatağına denk gelen bir yerde olduğu, kuzey tarafının Kato dağına kadar giden ve devamlı artan yüksek bir eğime sahip olduğu, güney tarafının ise Beşağaç köyüne kadar giden ve devamlı azalan yüksek bir eğime sahip olduğu, doğu ve batı tarafının tepeciklerle çevrili olduğu, olay yerinin kuzey tarafına düşen kısımda birbirine yaklaşık 10–12 m mesafede birbirinden bağımsız 2 adet kaya kütlesinin bulunduğu, güney tarafında ise birbirine yaklaşık 12–15 m mesafede birisinin büyük, birisinin ise küçük yola yakın mesafede olan iki kaya kütlesinin bulunduğu, güney istikametteki kayanın arkasında ve kayaya yaklaşık 3–4 m mesafede ve yolun üzerinde kan birikintilere ait lekelerin olduğu, kuzey istikametindeki kayaların orta kesimine düşen yaklaşık 4–5 m lik yol alanında bölüm bölüm cam kırıklarının olduğu görüldü.

6-Taranan minibüs üzerinde yapılan incelemede;

a)Ön cam dışında tüm camlarının kırık olduğunu, ön camının muhtelif yerlerinde kurşun giriş deliklerinin bulunduğu,

b)Ön sağ ve sol çamurluğunun muhtelif yerlerinde kurşun giriş delikleri ve sıyırmalarının olduğu,

c)Sol tarafında çok sayıda kurşun giriş deliği, sağ tarafında kurşun çıkış deliklerinin olduğu,

d)Bazı koltukların arka kısmında, minibüsün sağındaki 3. ve 4. camdan veya hizasından atıldığı tahmin edilen kurşunların yol açtığı kurşun deliklerinin olduğu,

e)Araçta kurşun dışında herhangi bir patlayıcının neden olduğu tahribata dair bir emarenin olmadığı görülmüştür.

7-Yaralı mağdur tanık Memduh Acer'in konuşmasında şoförün hemen arkasındaki koltukta oturduğunu ifade etmesine rağmen, minibüste yapılan incelemede şoförün hemen arkasında koltuğun ön-yan-arka yüzlerinin yoğun kanla kaplı olduğu ve almış olduğu yarayla uyum içermediği; nitekim Memduh Acer'in kaba etinden yaralandığı, ayrıca bacağını sıyıran bir kurşun izinin olduğu, olayda yaralanan diğer şahıs olan Erdal Acer'in ise köyde olmayıp halen GATA'da tedavisinin sürdüğü anlaşılmıştır.

8- Olay yerinde, küçük boş konserve kutuları ile açılmış naylon poşet içersinde yaklaşık 7–8 gün önce toplandığı tahmin edilen kabuklu taze ceviz kozaları ile şeftali çekirdeklerinin bulunduğu, olay yeri civarında 2 adet uzun namlulu silaha ait boş kovan olduğu tespit edilmiş, tüm bu bulgular olay yerinde bırakılmıştır.

9-Heyet, olay yerindeki bulgular ve minibüsle ilgili görüntüleri kayıt altına almıştır.

AYDINLATILMASI GEREKEN NOKTALAR

1-Köye içme suyu götürme işini yapan müteahhit, olay günü köy muhtarını saat kaçta, hangi vasıta ile ve hangi gerekçeyle iş alanına götürdü? Muhtar ile iş alanına giderken dikkatlerini çeken bir durumu fark ettiler mi? Eğer belirtildiği gibi gerçekten de muhtar Yusuf Acer normalde su döşeme işinde çalışmıyor idiyse hangi gerekçeyle işin yapıldığı alana götürülmüş olabilir?

2-Konuyla ilgili olarak soruşturmayı yürüten C. Savcılığı, müteahhidin ifadesine başvurmuş mudur?

3-Heyete verilen beyanlar dikkate alındığında, müteahhit, işin yapıldığı alandan dönüşte neden Beşağaç köy yolunu değil de başka bir güzergahı kullanmış olabilir?

4-Yaşamını yitiren bir GK korucusunun (Zeki Acer) duyma ve işitme engelli olduğu beyan edilmiştir. Güvenlik hizmetinde her iki duyu organının da engelli olmasının yaratacağı sorunlar dikkate alınmadan GKK olarak istihdam edilmesi mevzuata uygun mudur?

5-Ön ve sol taraftan sıkılan mermilere ait araçtaki izlerin hemen hemen tümü, araçta oturanların göğüs hizası ve yukarısına denk gelecek biçimde olmasına rağmen, beyanına göre; şoförün hemen arkasındaki koltuğun en sağında oturduğunu ifade eden Memduh Acer nasıl ve olayın hangi safahatında kaba etinden yaralandı?

6-Olay yerinde bulunan konserve kutuları, iddia edildiği gibi askerlere mi aittir? Şayet öyleyse soruşturmayı yürüten C. Savcılığı, görevli askerlerin en son hangi tarihte o civarda bulunduklarını araştırmış mıdır?

7- Askeri helikopterler, beyanlara göre olaydan 1–2 saat sonra olay yerine gitmiş iseler; olayı gerçekleştiren şahısların olay yerinden yaya olarak fazla uzaklaşmış, olay yeri mücavir alanı durumuna göre havada seyir izleyen aracın seyir menzilinin dışına çıkmış olması hayatın olağan akışıyla uyumlu değildir. Helikopterler gerçekten de olay yerine iniş yaptılar mı? İniş yaptı ise nereye?

8-Olay tarihinde veya olaydan birkaç gün öncesinde, içinde GKK'larının da yer aldığı operasyon birimleri o bölgede görev yaptılar mı? Şırnak bölgesinde görev yapan birliklerde çok sayıda termal kameranın olduğu resmi yetkililer tarafından ifade edilmektedir. Olay yeri bölgesi termal kameraların kapsam alanında mıdır?

9-Olayın gerçekleşmesinin üzerinden ne kadar zaman geçtikten sonra güvenlik görevlileri olay yerine gitmişlerdir? Haber alınır alınmaz gidilmiş midir?

KANAAT ve SONUÇ

Kanaat

İnsan Hakları Heyeti, gerek heyetin çalışma yürüttüğü gün boyunca edindikleri izlenimler, güvenlik güçlerinin silahlar eşliğinde heyetin inceleme-araştırma görevine müdahale etmesi, gerek beyanların çelişkili olması ve GK Korucuları tarafından açıkça yönlendirilerek verilmesi, çok sayıda kişinin özellikle de kadınların konuşmaktan çekindikleri, gerekse de telefonla sözlü aktarımlarda bulunan tanığın ifade ettikleri göz önüne aldığında, olayla ilgili çok kapsamlı ve geniş bir soruşturma yürütülmesi gerektiği kanaatindedir.

Heyet, yaralı tanık başta olmak üzere hiç kimsenin bildiklerini özgür bir şekilde belirtme şanslarının olmadığı, nitekim başta Tabur Komutanı, Korucubaşları İhsan Acer ve Tahir Adıyaman olmak üzere çok sayıda silahlı güvenlik görevlisi eşliğinde konuşmalarının gözardı edilmemesi gerektiği inancındadır. Heyetimiz ayrıca, köyün içinde bulunduğu ciddi baskı ortamının gözardı edilmemesi gerektiği, koşulların olağanüstü koşullar olduğunu; empati yapıldığında köylülerin birçok konuda gerçek bilgileri iletmekten korkmasının son derece normal olduğu kanaatindedir.

Sonuç

Yaşam hakkı, her ortamda ve her koşulda kutsal ve dokunulmaz olan bir haktır. Sivillere yönelik yaşam hakkı ihlalleri, insanlığa karşı işlenen suçlar kapsamındadır. Heyetimiz, söz konusu olayda delillerin karartılma olasılığının ciddi olduğunu düşünmektedir. Hazırlık soruşturması tamamlanmadan tüm deliller, doneler, olay yerinin özgünlüğü, güvenlik birimlerinin ne kadar zaman sonra olay yerine ulaştığı, vs gibi konular kapsamlı ele alınmalıdır. Heyetimiz, olayın yaşam hakkını doğrudan ihlal etmeye yönelik bir eylem olarak tasarlandığı, yaşam hakkı gibi son derece kutsal ve dokunulmaz olan hak ihlali sonucu köyde yaşayan herkesin ve maktul yakınlarının ciddi bir travma altında olduğu, olayın karanlıkta kaldığı, elde edilen bilgi ve bulgular ışığında faillerin kimlikleri konusunda alternatifli bir araştırmaya girilmediği sonucuna varmıştır.

Heyet, gerek coğrafi konum, gerek sosyo-ekonomik yapı, gerekse de korucular ve jandarma görevlilerinin silahlarının gölgesinde bir yaşam süren Beşağaç Köyü sakinlerinin çok zor bir ortamda yaşam mücadelesi verdiği sonucuna varmıştır.

Köylülerle içiçe yaşayan Geçici Köy Korucularının, temel hak ve özgürlüklerin kullanımında ciddi engeller oluşturdukları birçok hak ihlali vakasında ispatlanmış olup, söz konusu olayda da gerçek bilgiye ulaşım konusunda doğrudan müdahaleci oldukları ve olayı kapatmak istedikleri sonucuna varılmıştır. Güvenlik görevlilerinin yurttaşla ilişkilerinde, ideolojik davranma, görev ve yetki sınırını aşmasına, hak ihlali yapmasına, iradeyi sakatlamasına göz yumulmamalıdır. Hukukun kayırmacılık özelliği yoktur, olmamalıdır. Hukukun bağlayıcılığı herkes için geçerlidir. Son birkaç aylık zaman dilimi içinde bölgede gerçekleşen ciddi insan hakkı ihlallerinin açığa çıkması, sorumlular hakkında hukuksal ve idari kovuşturmanın yapılması için yerel demokratik dinamiklere, hukukçulara, insan hakları örgütlerine ihtiyaç vardır.

İHD, KESK, Mazlum-Der ve Şırnak Barosu, Şırnak ve yöresinde yaygın ve sistematik hale dönüşen ve toplumsal barış ortamını bozmaya dönük bu tür hukuk dışı provokatif girişimlerin ve hak ihlallerinin ulusal ve uluslararası alanda takipçisi olmaya devam edecektir.

7) 22 MART 2008 TARİHİNDE VAN İLİNDE VE YÜKSEKOVA'DA NEWROZ KUTLAMALARININ VALİLİK VE KAYMAKAMLIKÇA YASAKLANMASININ ARDINDAN MEYDANA GELEN HAK İHLALLERİNİ VE YARGISIZ İNFAZ VAKALARINI ARAŞTIRMA-İNCELEME RAPORU (28 MART 2008)

OLAY

İHD, insan hak ve özgürlüklerinin korunması ve kullanılmasını temel ilke olarak kabul etmiştir. Düşünce ve inanç özgürlüğünü bu hakların ayrılmaz parçası olarak görür. Newroz kutlamalarını da bu çerçevede değerlendirir.

Özellikle son 27 yıl içinde yapılan Newroz kutlamalarında sıkıntılar yaşanmaktadır. Her yıl, bu kutlamaların yapıldığı yer için gözlemde bulunmak üzere genel merkez ve şube yönetici-üyelerinden oluşan İHD Newroz Gözlem Heyetleri oluşturulmuştur. Heyetler tarafından hazırlanan ve gözlemlere dayanan raporlar kamuoyu ile paylaşılmıştır. Hazırlanan raporlarla kamuoyunun gerçek bilgilere ulaşımı sağlanmış, hak ve özgürlüklerin korunmasına ve kullanılmasına katkı sunulmaya çalışılmıştır.

İHD MYK'sı, tüzüğümüzün bir gereği olarak 2008 yılı için, bazı illerde yapılan Newroz kutlamalarında gözlemde bulunmak üzere heyet oluşturmayı kararlaştırmıştır.

HEYETİN OLUŞUMU

22 Mart 2008 tarihinde Van il merkezinde yapılması programlanan Newroz mitingi için MYK Üyesi, Doğu ve Güneydoğu Bölge Temsilcisi Mihdi Perinçek, Van Şube Başkanı Tahirhan Acar, Şube Saymanı Cahit Bozbey, Yönetici ve üyeler Necip Demir, Hüseyin Ayaz, Kerem Akdoğan, Dinçel Aslan, Turan Özgüner ve Diyarbakır Şube üyesi Necibe Güneş'ten oluşan İnsan Hakları Heyeti oluşturulmuştur.

Yine 23 Mart 2008 tarihinde Hakkari ili Yüksekova ilçesinde yapılması programlanan Newroz mitingi için MYK Üyesi, Doğu ve Güneydoğu Bölge Temsilcisi Mihdi Perinçek, Hakkari Şube yöneticisi Ferzende Yılmaz ve Diyarbakır Şube üyesi Necibe Güneş'ten oluşan "Yüksekova Newroz–2008 Gözlem Heyeti" oluşturulmuştur.

İHD Genel Merkezi, 19.03.2008 tarih ve 201/2008/8–80 sayılı yazı ile Van Valiliği, 19.03.2008 tarih ve 201/2008/8–81 sayılı yazı ile Hakkari Valiliği, 19.03 2008 tarih ve 201/2008/8–82 sayılı yazı ile heyetin bileşimi hususunda Yüksekova Kaymakamlığı bilgilendirilmiş, heyet çalışmalarının yürütülmesi sırasında yardımcı olunması talebinde bulunmuştur.

Gerek 22 Mart 2008 tarihinde Van ili Kale Meydanında ve gerekse 23 Mart 2008 tarihinde Yüksekova ilçesinde yapılması talep edilen miting başvurularının belirtilen yerlerin mülki amirlerince yasaklandığı belirtildiğinden, Van ve Yüksekova DTP teşkilat binalarının önünde yapılacağı belirtilen basın açıklamaları ve bayramlaşma süreçleri için gözlemlerde bulunma hedeflendi.

VAN İLİNDE YAPILAN GÖZLEMLER-YAŞANAN GELİŞMELER

Van Newroz–2008 gözlem heyetimiz, saat 10.00'da Van DTP il teşkilat binası önünde yapılması hedeflenen basın açıklaması ve bayramlaşma sürecini gözlemlemek üzere saat 09.10 da Van İHD şube binasından Cumhuriyet caddesinin ara sokağında bulunan DTP il teşkilat binasına doğru hareket etti. Cumhuriyet caddesi ve bu caddeye çıkan ara sokaklarda çok fazla sayıda güvenlik görevlilerinin ve araçlarının tertibat almış olduğu, bu tertibat gücünün çok fazla olduğu, DTP il teşkilatına doğru gitmek isteyen yurttaşların engellendiği gözlendi.

Saat 09.17 sularında DTP il teşkilat binası önüne ulaşıldığında; sivil ve resmi güvenlik görevlilerin başında bulunan bir sivil yetkili olan Zeki Akyol'un Van Milletvekilleri Özdal Uçar ve Fatma Kurtalan, DTP Genel Başkan yardımcısı Kamuran Yüksek ve DTP il Başkanı ile görüşmekte olduğu görüldü. İl teşkilatı önünde bir ateşin yakılmış olduğu, yaklaşık 250 kişilik bir topluluğun toplanmış olduğu ve sloganlar attığı gözlendi. Heyetimiz, güvenlikten sorumlu yetkili Zeki Akyol ile tanışarak, geliş amacını paylaştı.

Saat 9.28 sularında güvenlik görevlilerin başında bulunan yetkililerden biri olan Zeki Akyol ile DTP milletvekilleri ve yöneticiler tekrar görüşmeye başladı. Heyetimiz bu görüşmeyi çok yakın bir mesafeden takip etti. Bu görüşme sürerken, heyetimizi, görüşme yapan güvenlik görevlilerini ve DTP'li milletvekillileri ve parti yöneticilerini riske sokan panzerli ve özel giyimli resmi-sivil polislerin il teşkilatı önünde ve yakılan ateşin yanında bulunan topluluğa **uyarı-**

sız bir müdahalesi oldu. Bu müdahalede gaz bombası, kullanıldı. Topluluk içinde bir çok kişi cop darbeleri ile yaralandı. Maskesi olmayan güvenlik görevlileri dahil herkes bu gazdan etkilendi. Burada bulunan topluluk ara sokaklara dağıldı. İlk müdahale sonrasında, cumhuriyet caddesi ile bu caddeye çıkan sokaklarda güvenlik görevlilerin yurttaşlara yönelik sesli, cop'lu müdahaleleri genişledi ve sertleşti. Eylemlilik ile ilgisi olmayan, günlük doğal yaşamını sürdüren ve sırada tesadüfen cumhuriyet caddesinde yürümekte olan bir çok yurttaşın darp edildiği gözlendi. Yetkili güvenlik görevlisi Zeki Akyol, heyet üyelerinin daha fazla gazdan etkilenmemesi ve olası diğer olumsuz gelişmelere maruz kalmaması için uygun bir yere intikaline yardımcı oldu..

Saat 10.10 sularında 20–25 kişilik bir topluluk il teşkilat binası önünde bir araya geldi ve slogan atmaya başladı. Milletvekilli Özdal Uçar ve parti yöneticileri topluluğun dağılmasını sağlamak için yanlarına gitti. Bu ikna süreci sürerken (bu zaman 3–4 dakika sürdü) gaz bombaları atılarak, cop kullanılarak ve havaya silah sıkılarak ikinci bir müdahale yaşandı. Bu topluluk ara sokaklara dağılırken taş atmaya başladı. Göstericilerin etkisiz hale getirildikten sonra da darp ve cebire maruz kaldıkları görüldü.

Gerek birinci ve gerekse ikinci müdahale sonrasında, başka bazı güvenlik görevlileri ile Van Milletvekili Özdal Uçar arasında nezaket sınırları aşan bağrışma, tehdit ve tartışmalar yaşandı.

Yaklaşık 5 dakika sonra il teşkilat binasından taş atıldığı iddia edilerek, güvenlik görevlileri 3 katlı binanın birinci katına çıkarak gaz bombası ve cop'la müdahalede bulundu. Aynı sırada çevrede bulunan işyeri ve iş hanlarına giren güvenlik görevlileri yurttaşlara yönelik hakaretlerde, tehditlerde bulundu, sokakta bulunan yurttaşlar darp edilmeye, kontrolsüz gözaltılar başladı. Bu gelişmeler olayların kentin bir çok mahallesine sıçramasına yol açtı. Gelişen olaylara müdahalede, gaz bombası, plastik ve hakiki mermiler, cop, su sıkma kullanıldı. Heyetimiz, meydana gelen bu gösterilerde; göstericilerin vücudun riskli yerlerine isabet etmesi halinde hayati tehlikeyi yaratabilecek büyüklükte taşlar dahil elle ve sapan veya benzeri yöntemlerle taş atma dışında başka bir emtiayı kullandığına dair bir gözlem, bilgi ve veriye ulaşmamıştır.

Daha sonra yargı merciinden alınan bir karar ile DTP il teşkilat binasında arama yapıldı. İl teşkilat binasındaki bu arama esnasında, heyetimiz kısa bir süre, avukatlar tüm süreçte hazır bulundu.

Birinci ve ikinci müdahale sonrasında yaralanan yurttaşların sağlık kurumuna götürülmesi için heyetimizin Zeki Akyol ile sağladığı diyalog sonuç verdi, yaralılar getirtilen ambulanslar ile hastaneye gönderildi. Heyetimiz, kentin değişik yerlerine sıçrayan olayları gözlemleme olanağı kalmadığı ve heyet güvenliğinin riske girdi tespitinden hareketle İHD Van Şube binasına çekildi. Oradan gelişmeleri takip etmeye, kendilerine ulaşan bilgileri derlemeye ve yaralanan yurttaşların sağlık kurumlarına gönderilmesinin olanaklarını yaratma çalışmasını sürdürdü.

İHD'ye gelen 5 kişilik İtalya Heyetinin tercümanı Lerzan Taşçıer, heyetimize; *"..yaklaşık 2 saat önce cadde üzerinde olayları izliyorduk, yanımıza gelen polisler bizi gözaltına aldı, bir yanda sizi misafir ediyoruz, güvenliğini sağlıyoruz derken, diğer yandan heyette bulan bayan avukat ile bir erkek polisler tarafından darp edilerek şiddete maruz kaldı, daha sonra aldıkları emir üzerine bizi bir taksiye bindirip otele gönderdiler, ve dediler ki; otelinizden bir daha çıkmayın*" biçiminde beyanda bulundu.

Heyet sözcüsü Mihdi Perinçek, saat 12.30 dolaylarında Mülki İdare Amiri ile İl Emniyet Müdürüne telefonla ulaşma ve görüşme isteği bu birimlerin telefonlarına çıkan kişilerce yanıtsız bırakıldı.

Heyet sözcüsü Mihdi Perinçek; olayların daha vahim hale ulaşmaması için saat 14.00'te Van İHD şube binasında bir basın toplantısı düzenledi. Bu toplantıda; özetle:

22 Mart 2008 günü için yapılan kutlama talebinin reddedilmesinin olayların meydana gelmesine yol açtığı,

Olayların büyümesine yol açan ilk müdahalenin uyarısız yapıldığı, bu müdahalede cop ve gaz bombasının kullanıldığı, ikinci müdahalede ayrıca havaya silah sıkıldığı,

Olayların büyüyerek çevreye yayıldığı ve devam ettiği,

Gözaltına alındığını gördüğümüz tüm yurttaşların darp edilerek göz altına alındığı,

Güvenlik görevlilerinin iş yeri ve iş hanlarına girerek tehdit ve baskı uyguladığı,

Van Mülki idare amirliğinin ve bazı güvenlik güçlerinin demokrasi, hukuk ile sorunlarının olduğunu, bunların demokrasi, hak ve özgürlükler ile kavga ettiği,

Güvenlik güçlerinin, orantısız ve aşırı güç kullandığı,

DTP il binasına fiilen müdahale etmenin, siyasal hayata müdahale olduğu, bunun Van ilinde sıkıntılı bir sürece yol açacağı,

Olayların daha da büyümemesi için kamu görevlilerinin daha duyarlı ve sağ duyulu hareket etmesi gerektiği,

Hukuk dışına çıkan görevliler hakkında hemen işlem başlatılması gerektiği,

Zarar gören esnafların mağduriyetlerinin giderilmesi gerektiği belirtildi.

Van ilinde 22 ve 23 Mart 2008 tarihinde meydana gelen olaylarda; Zeki Erinç adlı yurttaş yaşamını yitirmiş, 4'ü ağır 70 sivil yurttaş ile 14 güvenlik görevlisi toplam 84 kişi yaralanmış ve 130'dan fazla kişi gözaltına alınmıştır.

YÜKSEKOVA İLÇESİNDE YAPILAN GÖZLEMLER-YAŞANAN GELİŞMELER

Heyetimiz 22 Mart 2008 günü saat 18.00 Yüksekova ilçesine ulaştı. Mesai bittiği için İlçe Kaymakamı ile görüşme olanağı kalmamıştı. Oslo Oteline yerleşildi. Daha sonra, ilçede bulunan DTP Milletvekili Hamit Geylani ve Yüksekova Belediye Başkanı Salih Yıldız ile bir görüşme sağlanarak program ile ilgili bilgi alındı.

> *Yüksekova Belediye Başkanı Salih Yıldız, "…23 Mart 2008 günü başvuru yapıldı, Kaymakamlık 10 gün sonra Newroz kutlamasının 21 Mart tarihinde yapılması gerektiği, 23 Mart tarihine izin verilmeyeceği belirtti, DTP ilçe teşkilatı da, izin verilmediği için Şırnak ilinden yola çıkan ve içinde milletvekilli, belediye başkanları ve parti yöneticileri bulunan heyet ile birlikte 23 Mart günü ilçe binası önünde, saat 10.00 protesto amaçlı bir basın açıklaması yapacağını en son kaymakamlık ile yaptığımız görüşmede ifade etti. Bu görüşmede bulunan güvenlik görevlileri yetkilisi buna da izin vermeyeceklerini, ilçe teşkilatı önünde meydana gelebilecek yığılmaya müdahale edeceğini söyleyerek tehditte bulundu. DTP ilçe teşkilatı yarın dışardan gelen DTP heyeti ile birlikte basın açıklaması yapacak ." biçiminde açıklamada bulundu.*

3 kişiden olaşan heyetimiz saat 09.05 sularında Oslo Oteli'nden ayrılarak 23 Nisan Caddesi üzerinde bulunan DTP ilçe teşkilatı binasının bulunduğu yere gitti. Yol güzergahındaki Cumhuriyet Caddesi ve bu caddeye çıkan sokaklardaki iş yerlerinin kapalı olduğu görüldü. Yaklaşık 1500 kişilik bir topluluğun DTP ilçe binası önünde davulzurna eşliğinde halay çektiği görüldü. Zaman geçtikçe bu sayı artmaya başladı. Ara sıra sloganlar atılıyordu. Saat 09.18 dolaylarında başlarında sivil bir yetkilinin bulunduğu 15–20 sivil ile özel koruma giyimli, kalkanlı resmi yaklaşık 100 polis 4 araç eşliğinde 23 Nisan Caddesinin Cumhuriyet caddesinin kesiştiği noktaya doğru geldiği görüldü. Heyetimiz, güvenlik görevlilerinin başında bulunan ve adının " Haydar" olduğunu söyleyen sivil şahısla görüştü. Kendilerini tanıttı, burada bulunmasının amacını açıkladı. Bu yetkili, heyetimizden haberdar olduğunu söyledi. Sıkıntı yaşanmaması veya olası sıkıntıların aşılmasında diyalogun önemi belirtilerek ulaşılabilecek bir cep telefon talebimiz, "155'i ararsanız yeterlidir" şeklinde yanıt verildi. Topluluk ve güvenlik görevlilerinin tümünü görebilecek bir noktaya çekilerek gözlemde bulunmaya başladık.

Güvenlik güçleri, saat 09.28 sularında 23 Nisan sokağı başında araçlı bir şekilde tedbir aldı. Aynı dakikalarda " bu toplanmanın yasa dışı olduğu, müdahale edileceği" anonsu yapıldı. Saat 09.38'de İlçe binasında bulunan ses aracından saat 09.55'te gelen misafirler ile birlikte basın açıklaması yapılacağı belirtildi. Bu arada kar maskeli ve ellerinde uzun silahlar bulunan görevlilerin diğer görevlilerin yanına geldiği görüldü. Güvenlik görevlileri aynı minvalde 2 nci anonsu yaptı. Saat 10.04 sularında başlarında binbaşı rütbesinde bir kişinin bulunduğu 11 kişilik askeri birlik aynı noktanın yakınında konumlandı.

Yüksekova Belediye başkanı Salih Yıldız, gözlem heyetinin de bulunduğu ortamda, isminin "Haydar" olduğunu söyleyen görevli ile görüşerek; "misafirlerimiz gelmek üzere, millet vekillerimiz halkı selamlayıp Newroz'ları kutlayacak, daha sonra açıklama yapılacak, en fazla bir saat sürer, ondan sonra halkın dağılmasını mahallerine ve evlerine gitmesini sağlayacağız, müdahaleye gerek yok" biçiminde talepte bulundu. Halay çekme ve slogan atma dışında bir durum yoktu.

Saat 10.10 sularında, Şırnak'tan gelenler ilçe binasına ulaştı. Milletvekilleri, Belediye Başkanları, İlçe Belediye başkanı topluluğu selamladı ve Newroz'larını ayrı ayrı konuşarak kutladı.

Cumhuriyet caddesinin parti binasının bulunduğu tarafta değil tam karşı tarafından ateş yakıldığı, cadde üzerinde bulunan güvenlik görevlilerine taş atıldığı görüldü. Güvenlik güçleri uzaktan gaz bombası ve taş atarak yanıt verdi. Gaz'dan heyet de etkilendi. Yakılan ateş güvenlik görevlileri tarafından söndürüldü.

Daha sonra da DTP ilçe başkanı Vahit Şahinoğlu açıklamada bulundu. Topluluğun dağılması istendi, topluluk saat 10.40 dolaylarında mahalleye doğru dağılmaya başladı. Topluluk ilçe binası önünden ayrıldı, en sonda bulunan kişiler de yaklaşık 20–25 m bina önünden uzaklaşmışken nereden atıldığını tespit edemediğimiz birkaç taşın atıldığı görüldü, tertibat alan güvenlik görevlileri dağılmakta olan topluluğun bulun doğru yöne yönelerek müdahalede bulundu. Gaz bombaları ve cop kullanıldı. Kısa bir süre sonra dağılma yönünden silah sesleri gelmeye başladı.

23 Nisan Cadde cezaevi kavşağında olaylar yoğunlaşmıştı, göstericiler vücudun riskli yerlerine isabet etmesi halinde hayati tehlikeyi yaratabilecek büyüklükte taşlar dahil elle ve sapan veya benzeri yöntemlerle taş atıyorlardı. Olaylar kentin bir çok yerine de sıçramıştı. Her taraftan silah sesleri gelmeye başladı. Yaralı haberleri ulaşıyordu gözlem heyetine. Hakkari Milletvekilli Hamit Geylani, Şırnak Milletvekili Sevahir Bayındır ve Belediye Başkanı Salih Yıldız, olayların daha da büyümemesi için Kaymakam ile 2–3 defa telefon görüşmesi yapıldı.

Saat 11.40 sularında, Milletvekilleri Hamit Geylani, Sevahir Bayındır, Yüksekova Belediye Başkanı Salih Yıldız, Şırnak Belediye Başkanı Ahmet Ertek, Silopi Belediye Başkanı Muhsin Konur, Şırnak DTP il Başkanı Halil İrmez, Şırnak İl Genel Meclis Üyesi Temer Tanrıkulu, Hakkari DTP il Genel Meclis üyesi Abdin Eniş ve Gözlem Heyeti sözcüsü Mihdi Perinçek olarak İlçe Kaymakamı Mehmet Ünal ile görüşmek üzere telefon ile haber vererek kaymakamlık binasına gittik. Kaymakam bu görüşmede hemen kaymakamlığa geçeceğini söyledi. Kaymakamlık' ta iken aldığımız bilgiye göre; Kaymakam Mehmet Ünal'ın kısa bir süre önce general rütbesindeki askeri yetkililer ile birlikte olayların meydana geldiği mahallelere gitmişti.

Saat 12.00 sularında kaymakamlık binasına ulaştık, askerler binanın dışı ve iç avlusunda tedbirler almıştı. Kaymakamlık bekleme salonunda beklerken saat 12.10 dolaylarında beyaz dublo ve polise ait bir araçla getirilen (gözaltı) iki kişinin (birisinin Ayhan Kızıldoğan

olduğunu öğrendik), sivil polisler tarafından iki kollarından tutulup etkisizleştirilmiş olmasına rağmen; 35–40 yaşlarında, sarışın, saçları seyrekleşmiş, üzerinde beyaz bir mont ve lacivert kot pantolonlu bir kişinin cop darbelerine maruz kalışının tanığı olduk.

Saat 12.25 dolaylarında Kaymakam Mehmet Ünal'ı cep telefonunda arayıp, kendilerini yaklaşık 25 dakikadır beklediğimizi söyledim. Kendileri " şu anda işim var, işim ne zaman biterse o zaman kaymakamlık binasına geleceğim" dedi. Kaymakam Mehmet Ünal'ın gelmek istemediğini anlayıp, olaylarda yaralananlarla görüşmek üzere Yüksekova Devlet Hastanesine gittik. Burada Kafalarına aldığı darbeler nedeniyle ağır yaralanan, Van 100. Yıl araştırma hastanesine sevk işlemler yapılan Şavaş Babalıtaş ile Selim Akbaş'ı gördük, ayağından aldığı kurşun yarası nedeniyle hastanede bulunan Raif İren ile heyet üyeleri olarak görüştük.

Raif İren heyet üyelerine " Salim Akbaş sokakta 4–5 polis tarafından feci şekilde dövülüyordu, bende evden çıkıp, yapmayın ölecek dedim ve onu alıp hastaneye götürmek isterken, silah sıkıldı ve ayağıma bir kurşun isabet etti." biçiminde beyanda bulundu. Hastaneden ayrıldık. Heyetimize, yaralanan insanların olduğu, ambulansların yaralılara ulaşamadığı bilgileri geliyordu, gelen bilgileri 112'e ulaştırıyorduk. Bir kişinin kurşun yarasına bağlı yaşamını yitirdiği bilgisi üzerine, heyet üyesi Mihdi Perinçek, Fersende Yılmaz ile Milletvekilleri ve Belediye başkanları olarak tekrar Devlet Hastanesi' ne gittik. Hastanenin avlusu ve bina içindeki acil servis bölümünde çok sayıda silahlı asker bulunmaktaydı. Hastane yönetimi ile yapılan görüşme sonrasında askerler bina giriş kapısı önüne çıktılar.

Burada 30 yaşlarında evli 2 çocuk babası İkbal Yaşar adlı yurttaşın yaşamını yitirdiğini teyit ettik. İkbal Yaşar yaralanırken ve hastaneye götürülürken yanında olanlardan biri olan akrabası Cahit Yaşar ile 7–8 kişinin huzurunda görüşme yapıp, bilgisine başvurduk

Cahit Yaşar heyetimize; "Cumhuriyet mahallesinde yakılan ateşin biraz uzağında duruyorduk, silah sesi geldi ve İkbal birden yığıldı, arkasından gaz bombaları atılmaya başladı, ambulans istedik, bir süre bekledik gelmedi, daha sonra 3 kişi İkbal'i 100 metre kadar ileri götürüp özel bir taksiye koyduk, devlet hastanesine götürmek üzere Şemdinli yolunu (Cumhuriyet caddesi) kullandık, özel hastanenin yanına gelince polisler bizi durdurdu, yaralı olduğunu, durumun ağır olduğunu, devlet hastanesine götürdüğümüzü söyledik, araç hareket ediyor-

du ki, araç tarandı, durmak zorunda kaldık, aracı tahrip ettiler, yaralı dahil hepimizi indirip dipçik ve cop'lar ile dövmeye başladılar, " küfür edip, hepinizi öldüreceğiz" diyorlardı, İkbal'in yaralı olduğunu, öleceğini söylememize rağmen onu da dövme devam ettiler, hatta bir polis arkadaşlarına "yaralıdır ölecektir" dediği için diğer polisler tarafından o da dövüldü, İkbal dövme sırasında daha yaşıyordu, ambulans ancak yarım saat sonra geldi, bu arada İkbal başı kucağımda öldü." biçiminde beyanda bulundu.

Saat 15.10 sularında, kentte yemek yenecek bir yer olmadığından yemek için Yüksekova Belediye Başkanı Salih Yıldız'ın 23 Nisan Caddesindeki evine gidiyorduk. Heyet üyesi Mihdi Perinçek ile Necibe Güneş, Yüksekova Belediye Başkanı Salih Yıldız, Hakkari Milletvekili Hamit Geylani, Şırnak Milletvekili Sevahir Bayındır, Şırnak Belediye Başkanı Ahmet Ertek, Silopi Belediye Başkanı Muhsin Konur, Şırnak DTP il Başkanı Halil İrmez, Şırnak İl Genel Meclis Üyesi Temer Tanrıkulu ve DTP Parti Meclis üyesi Şıran Eminoğlu olmak üzere toplam 13 kişi idik. Caddenin cezaevi kavşağına geldiğimizde, bir güvenlik tertibatının olduğunu gördük. Bizi, sonradan Güvenlikten sorumlu olduğunu öğrendiğimiz sivil bir Baş Komiser karşıladı. Diğer görevliler robokob giyimliydi. Bu yetkili Yüksekova Belediye başkanına hitaben "nereye başkan, bu çocukları sen mi örgütledin" dedi. Belediye başkanı, "bu arkadaşlar misafirimizdir, bizim eve gidiyoruz, milletvekilleri, belediye başkanları ve insan hakları heyet üyeleridir." biçiminde yanıt verdi. Bende kim olduğumu ne için burada olduğumuzu izah ettim. Bu arada Hakkari milletvekili Hamit Geylani, görevliye; "lütfen kibar olalım" dedi. Kendisine verilen yanıt; " bundan sonra bizden, kibar olmamız beklenmesin" biçiminde oldu. Diyalog sona erdi ve devam ettik. Güvenlik tertibatını 3–4 metre geçmiştik ki; başta bu yetkili görevli ve yukarıda belirttiğim diğer özel giyimli polis görevlileri sürekli ve birbirini tamamlayan koro halinde ; "Kanı bozuklar, vatansızlar, orospular, orospu çocukları, bu memleketi sizlere mezar edeceğiz, aponun piçleri, niye cevap vermiyorsunuz orospular, a…koyduklarım, de konuşun" biçiminde hakaretlerde bulundular. Bu hakaretlere cevap vermenin doğru olmayacağı idraki içinde yürümemize devam ettik. Bu hakaretler yaklaşık 50–60 metre ilerlememize rağmen devam etti.

Heyet sözcüsü Mihdi Perinçek, yaşanan bu son durum iletmek ve güvenlik içinde otel'e dönmek için Hakkari Valisi Ayhan Nasuhbeyoğlu ve Yüksekova Kaymakamı Mehmet Ünal ile telefon

ile görüştü. Durum e-mail ortamında yazılı olarak Hakkari Valiliğine iletildi. Oslo Oteli'ne dönerken, otel hizasında güvenlik tertibatı alan görevlilerin sataşmalarına yine maruz kalındı. Günün tespit edilebilen rakamı 1 ölü, 3'ü ağır 8 yaralı ve 13 gözaltı.

Saat 18.30–20.00 arasında yaşamını yitiren İkbal Yaşar'ın otopsisi yapıldı. 24 Mart günü saat 02.45 sularında ailesinin isteği dışında kentin Hakkari yönündeki girişinde bulunan mezarlığa Köy Hizmetleri Müdürlüğünden temin edilen bir kazıyıcı kepçe yardımı ve uzaktan akrabaları olan 3 kişinin huzurunda güvenlik görevlileri tarafından defin edildi.

24 Mart 2008 günü tüm işyerleri kapalıydı**.** Halk "cenazenin kaçırılarak defin edildiği"ni söyleyerek saat 08.00 den itibaren DTP ilçe binası önünde toplanmaya başladığı bilgisi üzerine heyetimiz DTP ilçe teşkilat binası önüne gitti. Olaylar tekrar başlamak üzereydi. Zaman geçtikçe gerginlik artıyordu, saat 09.15 dolaylarında bazı bölgelerden silah sesleri gelmeye başladı. Kışla mahallesindeki Eski Caminin yanındaki evinin önünde misafirini uğurlayan Fahrettin Şedal karnından aldığı kurşun ile yaralandı

Gözlem Heyeti sözcüsü Mihdi Perinçek, Milletvekilleri Hamit Geylani ile Sevahir Bayındır, Yüksekova Belediye Başkanı Salih Yıldız, Hakkari İl Genel Meclis Üyesi Abdin Eniş, DTP ilçe Başkanı Vahit Şahinoğlu ve İkbal Yaşar'ın kardeşinden oluşan bir heyet İlçe Kaymakamlık binasında bulunan Hakkari Valisi Ayhan Nasuhbeyoğlu ve ilçe Kaymakamı Mehmet Ünal ile görüşmek üzere kaymakamlık binasına gittiler.

Bir gün önce yaşananlar kısaca anlatıldıktan sonra, olayların büyümemesi için geceleyin ailenin izni dışında defnedilen İkbal Yaşar'a ait cenazenin hukuki süreç içinde en kısa zamanda aileye teslimi ve cenazenin ailenin istediği yere defninin sağlanması gerektiği, böylesi bir gelişmenin yükselen tansiyonu düşüreceği, normal yaşama geçişin sağlanabileceği belirtildi.

İlçe Kaymakamı Mehmet Ünal, defin işlemi ile ilgili olarak; "otopsiden sonra aileyi kaymakamlığa davet ettim, baba, anne ve biri erkek 2 kardeşi vardı. Durumu anlattım, gece defni için başta olumlu baktılar, cenazeyi görmek istediler, hastaneye gönderdim, cenazeyi gördükten sonra eve gitmişler, ondan sonra kabul etmediler, biz de 3 akrabasının huzurunda gece saat 02.00 den sonra defin ettik." biçiminde beyanda bulundu.

Vali Ayhan Nasuhbeyoğlu özetle "ailenin hukuken talep etme hakkı var, bu süreci başlatırlar, bu hukuki süreç ne kadar sürer bir şey söyleyemem, aile başvurusunu yapsın, bizde kendi içimizde durumu değerlendirelim, yaşanan olaylar güzel değil, 25 yıllık yöneticilik hayatımda karşılaştığım üzücü bir olaydır, insan haklarına inanan ve gerekli olduğu düşünen biriyim, yasa dışına çıkılmamalı, yasa dışı çıkışlara müdahale etmemezlik yapamayız, yasa dışı çıkışlara müdahaleyi engelleyemem, düne ilişkin söylediklerinizi not aldım, ilgileneceğim" biçiminde anlatımda bulundu.

İlk görüşme sona erdi. Aile, Cumhuriyet Başsavcılığına başvuruda bulundu, prosedür tamamlardı, cenaze nakil izni alındı. Alınan izin sonrası tekrar vali ile görüşmeye gidilirken, İl Emniyet müdürü ile iki askeri yetkilinin odada olduğu görüldü. Askeri yetkililer gelen heyet ile görüşmeden odadan ayrıldı. Cenaze nakil sürecinde ve yeni defin döneminde sıkıntı yaşanmaması noktasında görüşmeler yapıldı.

Ceset, saat 13.00 dolaylarında aile, Gözlem Heyeti sözcüsü Mihdi Perinçek, Yüksekova Belediye Başkanı ve Feki kabir yapacak belediye personeli tarafından alınarak kent içine kadar güvenlikten sorumlu polis eşliğinde, oradan da camiye götürüldü. Bu sırada, girişim heyetinin diğer üyeleri halkı cami önüne gitmesini sağlamıştı. Cenaze saat 14.25 dolaylarında mezarlığa götürüldü. Saat 16–16.30 arasında halk evlerine çekildi.

23–24 Mart tarihlerinde Yüksekova ilçesinde meydana gelen olaylarda 1 ölü, 4'ü ağır 11 yaralı ve 20 gözaltı yaşandı.

Gerek Van ilinde ve gerekse Yüksekova ilçesinde meydana gelen olaylar nedeniyle yaralanan bir çok kişinin gözaltına alınma kaygısıyla sağlık kurumlarına gitmediği, kendi imkanları ile tedavilerini yaptığı tespit edildi. Bu nedenle yaralanma sayısı, resmi rakamların epey üstündedir.

YAPILAN TESPİTLER

Heyetimiz;

Van'da 22 Mart 2008 günü, Yüksekova ilçesinde 23 Mart 2008 günü için talep edilen Newroz mitingi izin taleplerinin reddedilmesi, olayların meydana gelmesine yol açtığını,

Van ilinde, olayların büyümesine yol açan ilk müdahalenin uyarısız yapıldığını, bu müdahalede cop ve gaz bombasının kullanıldığı, ikinci müdahalede ayrıca havaya silah sıkıldığını, Yüksekova ilçesin-

de ise, ilk müdahale esnasında güvenlik görevlileri hoşgörüyü devreye sokmuş olsalardı üzücü olayların meydana gelme olasılığının düşük olabileğini,

Bu nedenler ile her iki yerde de olayların büyüyerek çevreye yayıldığı ve devam ettiğini, gösterilere yönelik gerçek mermilerin hedef gözetilerek de kullanıldığını,

Her iki yerde de gözaltına alındığını gördüğümüz tüm yurttaşların darp edilerek göz altına alındığını, etkisiz hale getirilerek gözaltına alınan kişilerin dahi darp ve cebire maruz kaldığını,

Güvenlik görevlilerinin, Van ilinde iş yeri ve iş hanlarına girerek tehdit ve baskı uyguladığını, Yüksekova da ise, bazı araçları tahrip ettiğini, evlerin camlarını kırdığını,

Van ilinde DTP il binasına fiilen müdahale edildiğini, ilde sıkıntılı bir sürece yol açtığını,

Van ilinde yaşamını yitiren Zeki Erinç ile Yüksekova ilçesinde yaşamını yitiren İkbal Yaşar'ın ateşli silah mermi çekirdeğine bağlı olarak öldüklerini,

Meydana gelen bu gösterilerde; göstericilerin vücudun riskli yerlerine isabet etmesi halinde hayati tehlikeyi yaratabilecek büyüklükte taşlar dahil elle ve sapan veya benzeri yöntemlerle taş attığını,

Güvenlik görevlilerinin aşırı ve oransız güç kullandığını,

Olayların büyümemesi için Van ilinde Vali, Yüksekova ilçesinde 23 Mart 2008 günü Kaymakam ile yapılmak istenen görüşmenin karşılıksız kaldığını tespit etmiştir.

SONUÇ ve KANAAT

Kanaat

Heyetimiz;

1- Ateşli silah mermi çekirdeğine bağlı olarak yaşamları yitiren Zeki Erinç ile İkbal Yaşar'ın yaşam haklarının ihlal edildiği,

2- Bu olaylarda bir çok kişinin haksız gözaltı işlemine maruz kaldığı,

3-Gerek gözaltına alınma esnasında ve gerekse gözaltı yerine götürülmede bir çok kişiye yönelik işkence yasağı hakkının ihlal edildiği,

4- Ev, işyeri ve araç tahriplerinin meydana geldiği, bunun mülkiyet hakkı ihlali olduğu,

5- Güvenlik güçlerinin aşırı ve orantısız güç kullanmasının güvenlik içinde yaşam hakkının ihlali olduğu,

6- Olaylarda yaralanan bazı yurttaşların resmi sağlık kurumuna gözaltına alınma kaygısıyla resmi sağlık kurumuna gitmemeleri, kendi imkanları ile tedavi görmelerinin sağlık hakkı ihlali olduğu kanaatine ulaşmıştır.

Sonuç

Yaşam hakkı ve işkence yasağı, Türkiye'nin altına imza attığı uluslar arası hukuk ve insan hakları metinlerinin temel öğeleridir. Ayrıca, ulusal yasa ve hukuk metinlerinde de yaşam hakkının ihlal edilemeyeceği, işkence ve kötü muamelede bulunulamayacağı kayıt altına alınmıştır.

Yaşam hakkı ve işkence yasağı hakkına ilişkin belirttiğimiz ve kanaatlerimizi güçlendiren önemli tanıklıklar mevcuttur. Yaşanan olaylar ile ilgili İdari ve adli makamlar tarafından etkin bir şekilde soruşturma yapılması halinde, yaşanan olaylar bütün boyutlarıyla, tüm gerçekliğiyle açığa çıkarılacaktır. Bu nedenle, gerekli soruşturmanın yapılması ve olayların kamuoyunun vicdanını rahatlatacak şekilde aydınlığa kavuşturulması için, Hükümeti ve Meclis İnsan Hakları Komisyonunu göreve davet ediyoruz.

Düşünce özgürlüğü, düşünceyi ifade etme özgürlüğü ve örgütlenme özgürlüğü kapsamındaki gösteri ve etkinliklere müdahale etmek ve dağıtmak; insan hakları ilkeleri ile çelişmekte, evrensel hukuk normlarına göre de hak ihlali ve suçtur.

İnsan Hakları Örgütü ve savunucuları olarak, yaşanan bu olayların hukuki takipçisi olacağız. Başta yaşam hakkı olmak üzere hiçbir insan hakkının ihlal edilmediği bir ortama ulaşıncaya kadar çabalarımız devam edecektir.

VI. BÖLÜM

1- ŞUBEMİZE YAPILAN BAŞVURULARA İSTİNADEN YAPILAN ÖRNEK YAZIŞMALAR

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ
DİYARBAKIR ŞUBESİ
Diyarbakır Branch of
Human Rights Association

1986

Ali Emiri 1. Sokak Yılmaz 2004 Apt. No: 1/3 Yenişehir- Diyarbakır Tel: 0 412 229 58 66- 223 30 38 Faks: 0 412 223 57 37 e-mail: ihddiyarbakir@yahoo.com

TBMM
İNSAN HAKLARI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKANLIĞI'NA
ANKARA

Sayın Zafer ÜSKÜL,
İnsan Hakları İnceleme Kom. Bşk.
TBMM
ANKARA

Tarih-Sayı :14/02/2008 – 2008/17
Konu :Ömer Çelik Hk.

Sayın Başkan;

Şubemize 06/02/2008 tarihinde başvuruda bulunan Azime ÇELİK aşağıdaki beyanlarda bulunmuştur.

"Oğlum Ömer Çelik Aralık 2004 yılında tutuklanarak cezaevine konuldu. Hakkında hüküm kesinleşince Diyarbakır D Tipi Cezaevi –Tutukevi- olduğu gerekçesi ile Bitlis Cezaevine sevk edildi. Oğlumun sevk edildiği cezaevinde hiç siyasi tutuklu yokmuş. İlk kez oğlum ile birlikte 4 hükümlü daha buraya sevk edilmiş.

01/02/2008 tarihinde oğlum Bitlis Cezaevine sevk edilirken; cezaevine girer girmez cezaevi görevlileri tarafından tartaklanmış ve keyfi olarak kaba dayağa maraz kalmıştır. Ayrıca buraya sevk edilen tüm siyasi hükümlülere aynı şiddet uygulanmış ve sebepsiz yere hücre cezasına çarptırılmıştır. Oğlum ile dün (05/02/2008) yaptığım görüşmede bu yaşadıklarını bana anlattı. Gereği için İnsan Hakları Derneğine müracaat etmemi istedi.

Oğlumun yaşadığı bu haksızlıkların sona erdirilmesi ve sorumlularının cezalandırılması hususunda sizden hukuksal destek talep ediyorum."

Sayın Başkanlığınızdan, bu son derece ciddi ihlal iddiaları karşısında gerekli araştırmanın yapılarak, Hükümlü Ömer Çelik'in maruz kaldığı hak ihlalleri hususunda girişimlerde bulunulmasını ve başvurucu aileye bilgi verebilmemiz için sonuçtan haberdar edilmemizi dilerim.

Saygılarımızla

Şube Başkanı
Ali AKINCI

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ
DİYARBAKIR ŞUBESİ

DİYARBAKIR BRANCH OF
HUMAN RIGHTS ASSOCIATION

Lise Cad. Aliemiri 1.Sokak Yılmaz 2004 Apt. Yenişehir-Diyarbakır Tel: 0. 412. 229 58 66- 223 30 33 Faks: 223 57 37 E-Mail: ihddiyarbakir@yahoo.com

CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI'NA
(CEZAEVİ SAVCILIĞI'NA)
DİYARBAKIR

Tarih-Sayı :20/02/2007-2007/34
Konu :Başvurucu Mehmet Ali ADSIZ'ın iddiaları hakkında.

20/02/2007 tarihinde derneğimize başvuruda bulunan Mehmet Ali ADSIZ, aşağıdaki iddialarda bulunmuştur.

"Oğlum Musa ADSIZ, Diyarbakır E Tipi Cezaevinde tutukludur. Oğlumun kaldığı koğuşta kavga olayından dolayı, 2 kişi koğuş dışına çıkarılıyor. Oğlum kavga esnasında uyuyormuş. Çünkü kavga saat 05:00 sıralarında olmuş. Oğlum 2 arkadaşının neden götürüldüğünü soruyor. Gardiyanlar bu konuda oğluma bilgi vermiyorlar. Oğlum da arkadaşlarının geri getirilmemesinden dolayı, açlık grevine girdiklerini bir dilekçe marifetiyle Cezaevi Müdürüne bildiriyor. Ardından müdür geliyor ve açlık grevinde bulunan 6 kişiyi müşaade odasına götürtüyor. Buradan da üç kişi dışarı çıkarılıyor. İçerde oğlum dahil 3 kişi kalıyor. Bu olayları 8 gün önce görüşmeye gittiğimde öğrendim. Oğlum bana tek kişilik hücrede kaldığını söyledi.

Son olarak dün (19/02/2007) oğlumla görüşmek amacıyla cezaevine gittim. Oğlumun avuç içi ve elleri morarmıştı. Nasıl olduğunu sorduğumda bana; 4 gün önce başgardiyan ve 2 gardiyan, beni ve açlık grevine giren diğer 2 arkadaşımı sopalarla dövdü. Ellerimize ve ayaklarımıza sopalarla vurdular. Bizi falakaya yatırdılar. dedi. Oğlum, açlık grevindeki arkadaşlarını darp ile vazgeçirdiklerini söyledi. Oğlumun el ve ayakları şu anda morarmış durumdadır.

Oğlumun başka bir koğuşa geçmesini istiyorlar. Oğlun da bunu kabul etmiyor. Oğluma 15 gün hücre cezası vermişler. Sizden oğlumun darp edilmesiyle ilgili gerekli işlemin yapılması için hukuksal destek talep ediyorum."

Başvurucunun iddiaları doğrultusunda gerekli araştırmanın yapılarak, sorumlular hakkında yasal işlem yapılmasını dileriz.

Saygılarımla

Şube Başkanı
Av. Selahattin DEMİRTAŞ

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ
DİYARBAKIR ŞUBESİ

DİYARBAKIR BRANCH OF
HUMAN RIGHTS ASSOCIATION

Lise Cad. Aliemiri 1.Sokak Yılmaz 2004 Apt. Yenişehir-Diyarbakır Tel: 0. 412. 229 58 66- 223 30 33 Faks: 223 57 37 E-Mail: ihddiyarbakir@yahoo.com

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TAHRAN BÜYÜK ELÇİLİĞİ'NE

Tarih/Sayı : 23.04.2007-2007/ 61
Konu : Başvurucumuz Sinan TAŞ'ın iddiaları hk.

22.03. 2007 tarihinde şubemize başvuruda bulunan Sinan Taş, 26.02.2007 tarihinde uydu üzerinden yayın yapan Roj TV'den yayınlanan habere göre kardeşi Mehmet Zahir TAŞ'ın (Aynur ve Mehmet Tahir'den olma ve Muş ili Korkut ilçesi 1975 yılı doğumlu) İran'ın Urmiye ilinin Kutil bölgesinde bulunan Cehennem deresinde yaşanan bir çatışma sonucu yaşamını yitirdiğini öğrendiğini ve yine Boztab adlı internet sitesinden de İranlı General Hasan Restgarhemah ile yapılan röportajda da bu bilginin doğrulandığını belirtmişti.

Başvurucunun bu beyanları üzerine şubemizce İran İslam Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği'ne konu ile ilgili bir bilgilendirmenin yapılması amacıyla bir yazışma yapıldı. Yapılan yazışmayla ilgili olarak İran İslam Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği'nin 17.04.2007 tarihli cevabında konunun Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ve Türkiye Cumhuriyeti Tahran Büyükelçiliği kanalıyla takip edilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Bunun üzerine Elçiliğinize yazmış bulunduğumuz yazı ile başvurucumuz Sinan Taş'ın kardeşi Mehmet Zahir TAŞ'ın durumu şubemize bilgi verilmesini ve durumun doğrulanması sonucunda cenazesinin alınarak ailesine verilmesi için gereğinin yapılmasını dileriz.

Saygılarımızla,

Şube Başkanı
Av. Selahattin DEMİRTAŞ

Eki
- İran İslam Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği'nin yazısı

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ
DİYARBAKIR ŞUBESİ

DİYARBAKIR BRANCH OF
HUMAN RIGHTS ASSOCIATION

Lise Cad. Alientiri 1.Sokak Yılmaz 2004 Apt. Yenişehir-Diyarbakır Tel: 0. 412. 229 58 66- 223 30 33 Faks: 223 57 37 E-Mail: ihddiyarbakir@yahoo.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TAHRAN BÜYÜK ELÇİLİĞİ'NE

Tarih/Sayı : 23.04.2007-2007/ 61
Konu : Başvurucumuz Sinan TAŞ'ın iddiaları hk.

22.03. 2007 tarihinde şubemize başvuruda bulunan Sinan Taş, 26.02.2007 tarihinde uydu üzerinden yayın yapan Roj TV'den yayınlanan habere göre kardeşi Mehmet Zahir TAŞ'ın (Aynur ve Mehmet Tahir'den olma ve Muş ili Korkut ilçesi 1975 yılı doğumlu) İran'ın Urmiye ilinin Kutil bölgesinde bulunan Cehennem deresinde yaşanan bir çatışma sonucu yaşamını yitirdiğini öğrendiğini ve yine Boztab adlı internet sitesinden de İranlı General Hasan Restgarhemah ile yapılan röportajda da bu bilginin doğrulandığını belirtmişti.

Başvurucunun bu beyanları üzerine şubemizce İran İslam Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği'ne konu ile ilgili bir bilgilendirmenin yapılması amacıyla bir yazışma yapıldı. Yapılan yazışmayla ilgili olarak İran İslam Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği'nin 17.04.2007 tarihli cevabında konunun Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ve Türkiye Cumhuriyeti Tahran Büyükelçiliği kanalıyla takip edilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Bunun üzerine Elçiliğinize yazmış bulunduğumuz yazı ile başvurucumuz Sinan Taş'ın kardeşi Mehmet Zahir TAŞ'ın durumu şubemize bilgi verilmesini ve durumun doğrulanması sonucunda cenazesinin alınarak ailesine verilmesi için gereğinin yapılmasını dileriz.

Saygılarımızla,

Şube Başkanı
Av. Selahattin DEMİRTAŞ

Eki
- İran İslam Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği'nin yazısı

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ
DİYARBAKIR ŞUBESİ

DİYARBAKIR BRANCH OF
HUMAN RIGHTS ASSOCIATION

Lise Cad. Alicmiri 1.Sokak Yılmaz 2004 Apt. Yenişehir-Diyarbakır Tel: 0. 412. 229 58 66- 223 30 33 Faks: 223 57 37 E-Mail: ihddiyarbakir@ya

MERKEZ JANDARMA KARAKOL KOMUTANLIĞI'NA
DİCLE

Sayı : 2007/65
Tarih : 03.05.2007
Konu : Yerleşim birimlerine yakın yerlere havan atışı hk.

01.05.2007 tarihinde Derneğimize başvuruda bulunan bazı vatandaşlarımız, ekte örneğini sunduğumuz, Dicle Merkez Jandarma Karakol Komutanlığı'na ait olduğu belirtilen yazının kendilerine tebliğ edildiğini, bu durumun kendilerinde kaygı yarattığını belirterek hukuksal yardım talebinde bulunmuşlardır.

Söz konusu yazının içeriği itibariyle temel hak ve özgürlükleri kısıtlayıcı nitelikte bazı uyarılar taşıdığı, temel hak ve özgürlüklerin hangi hallerde ve nasıl kısıtlanacağının Anayasamızın 13. maddesinde açıkça belirtildiği hususları da gözetilerek;

a) Söz konusu yazının biriminiz tarafından köylülere tebliğ edilip edilmediği
b) Eğer böylesi bir uygulama resmi olarak gerçekleştirilmiş ise yasal dayanağının belirtilmesi
c) Söz konusu uyarılardan haberdar olmayan sivillere yönelik ne türden tedbirler alındığı
d) Uygulamadan, gerekli askeri birimlerin haberdar olup olmadığı,

Uygulama nedeniyle tedirgin olan başvurucularımızın kaygılarının giderilmesi ve bu aşamada herhangi başka bir resmi kuruma yazı yazarak konuyla ilgili bilgi talep etmeden önce tarafınızdan bilgilendirilmemizin daha sağlıklı olacağı inancıyla tarafımıza yazılı cevap verilmesini talep ederim.

Saygılarımla

Şube Başkanı

A.Y.Selahattin Demirtaş

Eki: Yazı örn.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ
DİYARBAKIR ŞUBESİ

DİYARBAKIR BRANCH OF
HUMAN RIGHTS ASSOCIATION

se Cad. Alierniri 1.Sokak Yılmaz 2004 Apt. Yenişehir-Diyarbakır Tel: 0. 412. 229 58 66- 223 30 33 Faks: 223 57 37 E-Mail: ihddiyarbakir@yahoo.com

DİYARBAKIR VALİLİĞİ'NE

Tarih / Sayı : 05/07/2007-2007/87
Konu : Dicle İlçesi Kaygusuz Beldesi Sımakveren Köyü'nün suyunun kesilmesi hk.

22.06.2007 ve 05.07.2007 tarihlerinde şubemize başvuruda bulunan Diyarbakır ili Dicle İlçesinin Kaygusuz Beldesi Sımakveren Köyünde ikamet eden Emin Zeren, Sabri Zeren ve Seklahattin Kılıç aşağıdaki beyanlarda bulunmuştur.

"Biz, Diyarbakır ili Dicle ilçesi Kaygusuz Beldesi Sımakveren köyünde ikamet etmekteyiz. Biz Sımakveren köylüleri olarak Kaygusuz Belediyesi ile su sorununu yaşamaya başladık. Köyümüzün suyu yaklaşık 5 yıl önce Köy Hizmetleri tarafından sondajla çıkarılmıştı. Köy, 5 yıldan beri bu sondaj suyundan yararlanmaktaydı. Ancak, Kaygusuz Belediye Başkanı Mustafa KAÇMAZ, Haziran ayı başında köye gelerek, köy yakınındaki bir tepede bir su deposu yapacağını, köy suyunu bu depoya vereceğini ve bu depodan köy yakınlarında bulunan diğer 6 mezraya suyun verileceğini söyledi. Biz, köylüler olarak köy suyunun sadece köyümüze yeterli geldiğinden dolayı karşı çıktık. Ayrıca, bu köylerde de su sondajları vardır. Bu konuşmadan sonra Belediye Başkanı Mustafa Kaçmaz köyden ayrıldı. 15 Haziran 2007 tarihinde Kaygusuz Belediyesi'nin meclis kararıyla suyun zehirli olduğu iddiasıyla köyümüzün suyu kapatıldı. Ancak su kapatılmadan önce Diyarbakır Hıfzısıhha Enstitü Müdürlüğü 13 Haziran 2007 tarihinde köy suyundan bir örnek almıştı. Alınan örneğin tahlil sonucu beklenmeden köy suyu kapatılmıştı. Ayrıca, suyun kapatılmasından sonra alınan tahlil sonucunun çıkması için yaptığımız tüm girişimlerimiz sonuç vermedi. Hatta köy suyunun kapatılmasında ilişkin Dicle Kaymakamlığı'na 3 sefer dilekçe vermemize rağmen herhangi bir sonuç elde edemedik. Ayrıca Diyarbakır Valiliği'ne yapmış olduğumuz başvurudan da herhangi bir sonuç alamadık. Son olarak, 05 Temmuz 2007 tarihinde köylüler olarak köy suyundan alınan örneğin tahlil sonucunu Diyarbakır Hıfzısıhha Enstitü Müdürlüğü'nden ancak köy suyunun kapatılmasında 20 gün sonra alabildik. Bu tahlil sonucuna göre köyün kullandığı su temiz çıktı. Ancak köy suyu, halen kapalı durumdadır. Köy ahalisi 15 Haziran 2007 tarihinden beri köy susuz kalmıştır. Köy, tüm su ihtiyacını bu su sondajından karşılamaktaydı. Köylüler, şu an susuzluktan dolayı çok kötü durumdadır."

Köy ahalisinin köy suyunun kesilmesi ile ilgili yapmış olduğu iddiaların araştırılmasını, konu ile ilgili tarafımıza bilgi verilmesini ve Diyarbakır Hıfzısıhha Enstitü Müdürlüğü'nün tahlil sonucuna göre köy suyunun temiz çıkması sonucu suyun açılmasını konusunda gerekli hassasiyetlerin gösterilerek gereğinin yapılmasını dileriz.

Saygılarımızla.

Şube Başkanı
AKINCI

Eki
- Su Analizi Belgesi

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ
DİYARBAKIR ŞUBESİ
Diyarbakır Branch of
Human Rights Association

1986

Ali Emiri 1. Sokak Yilmaz 2004 Apt. No: 1/5 Yenişehir- Diyarbakir Tel. 0 412 229 58 66- 228 30 33 Faks: 0 412 223 57 37 e-mail: ihddiyarbakir@yahoo.com

ADALET BAKANLIĞI
CAZA VE TEVKİF EVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE
ANKARA

Tarih-Sayı :04/02/2008 – 2008/14
Konu :Fikret Çelik Hk.

Şubemize 01/02/2008 tarihinde başvuruda bulunan Saniye ÇELİK aşağıdaki beyanlarda bulunmuştur.

"Eşim Fikret Çelik yaklaşık bir yıldır. Bingöl Kapalı M Tipi Cezaevinde hükümlüdür. Yaşadığı sağlık sorunları nedeniyle 16/01/2008 tarihinde Dicle Ün. Tıp Fakültesi Gastroenteroloji bölümüne tedavi için getirildi. Yapılan muayene sonrasında doktoru Mehmet Suat Yalçın 10 gün sonra; yani 26/01/2008 günü tekrar getirilmesi konusunda istemde bulunmuş ve randevu vermiştir.

Eşim Fikret Çelik, doktor kontrolünden sonra Diyarbakır E tipi Cezaevine gönderilmek istenmiş ancak yer olmadığı gerekçesiyle tekrar Bingöl Kapalı M Tipi Cezaevine götürülmüştür.

Eşim Bingöl Kapalı M Tipi Cezaevine götürülürken yolda fenalaşmış ve bu yolculuk nedeniyle sağlık sorunları yaşamıştır. Ayrıca 10 gün sonra, yani 26/01/2008 günü doktor randevusuna getirilmemiş ve sağlık sorunları devam etmiştir.

Eşim Fikret Çelik'in yaşadığı sağlık sorunları ve tedavi süreci ile ilgili olarak yaşadığı sıkıntılar nedeniyle mağdur olmuştur. Eşimin sağlık sorunlarının giderilmesi ve tedavisine devam edilmesi hususunda sizden hukuksal destek talep ediyorum."

Sağlık hakkı hem anayasal güvence altına alınmış olup, hem de Türkiye'nin imzalamış olduğu uluslar arası sözleşmelerle güvence altına alınmıştır. Başvurucumuzun yukarıda ciddi beyanlarının araştırılmasını ve gerektiği takdirde etkin bir tedavinin yapılması; söz konusu iddiaların da araştırılarak sorumluların cezalandırılması yönünde soruşturma başlatılması ve neticeden derneğimize bilgi verilmesini dileriz.

Saygılarımızla

Şube Başkanı
Ali AKINCI

Bilgi :TBMM İnsan Hakları Araştırma Komisyonu Başk.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ
DİYARBAKIR ŞUBESİ

DİYARBAKIR BRANCH OF
HUMAN RIGHTS ASSOCIATION

ise Cad. Alicemiri I.Sokak Yılmaz 2004 Apt. Yenişehir-Diyarbakır Tel: 0. 412. 229 58 66- 223 30 33 Faks: 223 57 37 E-Mail: ihddiyarbakir@yahoo.com

SAĞLIK BAKANLIĞI'NA
ANKARA

Tarih / Sayı : 21.07.2006 2006/ 117
Konu : **SSPE hastası M.Sercan Arat hk.**

20 07.2006 tarihinde şubemize başvuruda bulunan Abdullah Arat özetle şu beyanlarda bulunmuştur.

" oğlum M.Sercan Arat (1998 doğumlu) 4 yıl önce aniden hastalandı. Onu Diyarbakır Devlet Hastanesine götürdüm. Eksik dozlu aşı nedeniyle ***kızamık*** *hastalandığına yakalandığını söylediler. Bakkaliye işlettiğinden dolayı Bağ-kur'a kayıtlıydım. Dört yıl boyunca kendi imkanlarımla oğlumu tedavi ettirmeye çalıştım. Bu nedenle de prim borçlarımı ödeyemedim, faizleri ile birlikte yaklaşık 10.000 YTL prim borcum bulunmaktadır. Bakkaliye dükkanım dahil tüm ekonomik varlığımı bitirmiş durumdayım. 3-4 ay önce, bu konuda duyarlı kişiler ile birlikte '* ***Yaşam, Kızamık Sonrası Oluşan Hastalıklara ve SSPE Hastalığına Yakalanmış Hastalar ve Hasta Yakınları Dayanışma, Yardımlaşma ve Hastaları Yaşatma Derneği****" adlı bir dernek kurduk. Bu derneğin Yönetim Kurulu üyesiyim. Derneğimiz bu süre zarfında Diyarbakır il merkezinde eksik aşılamanın neden olduğu raporlu-belgeli 100 adet kızamık hastasını tespit etmiş bulunuyor. İlçe ve köyler dahil en az 250 kişinin bu hastalığa yakalanmış olduğunu tahmin ediyoruz. Oğlumu ve diğer hastaları tedavi edecek olanaklarımız kalmamıştır."* dedi.

Başvurucumuzun beyanları doğrultusunda gerekli araştırmanın yapılmasını, son zamanlarda bu türden mağdur hasta sayısındaki olağanüstü artışların da dikkate alınması ile tedavi hususunda başvurucularımız da dahil olmak üzere SSPE hastaları için genel bir destek kampanyası başlatılmasını önerir, bu doğrultuda ne tür sonuçlar alındığının tarafımıza bildirilmesini dileriz.

Saygılarımla

Av.Selahattin Demirtaş
Şube Başkanı

2- BASINDA İNSAN HAKLARI DERNEĞİ DİYARBAKIR ŞUBESİ

» İHD'de barışa nöbet tutuyorlar

İNSAN hakları savunucuları, İnsan Hakları Derneği'nin (İHD) 34 şubesi ve genel merkezinde "Barış Nöbeti" tutmaya başladı. Aydın, sanatçı ve kitle örgütü temsilcilerinin katıldığı etkinlikte Lübnan ve Filistin'in İsrail tarafından saldırıya uğramasına dikkat çekildi. Lübnan'a asker gönderme kararının tek başına Ortadoğu' ya barışı götürmeye yetmeyeceğini belirten insan hakları savunucuları, Ortadoğu halklarının eşit ve özgür bir biçimde yaşamalarının koşullarının yaratılmasını istedi. Kürt sorununa da dikkat çekilen etkinlikte, barışın Kürt-Türk ayrımı olmaksızın bütün toplumun ihtiyacı ve hakkı olduğu belirtilerek, silahların susması talep edildi, şiddet ve savaşta ısrar edenlere ise demokrasi ve diyalog çağrısı yapıldı. Barış defterlerinin açıldığı ve barış konulu düşüncelerin kaleme alındığı "Barış Nöbeti" bugün sona erecek. İHD'nin "1 Eylül Dünya Barış Günü" etkinlikleri 'Barış Nöbeti' ile sınırlı kalmayacak. İHD'liler ayrıca şubelerinin bulunduğu her yerde kitle örgütlerinin katılımı ile basın açıklamaları yapacak, çeşitli kentlerde düzenlenecek mitinglere destek verecek. İHD, geleneksel hale getirdiği "Ege'de Barış" isimli etkinliği de gerçekleştirerek, Çanakkale'de Yunanistan'dan gelecek kitle örgütü temsilcileriyle bir etkinlik düzenleyecek.

1.9.2006 /Bingöl

2007 yılında ciddi hak ihlalleri oldu

DİYARBAKIR- İnsan Hakları Derneği (İHD) Diyarbakır Şubesi 2007 yılı insan hakları ihlalleri raporunu açıkladı. İHD Genel Başkan Yardımcısı Reyhan Yalçındağ, şube binasında düzenlenen basın toplantısında, Türkiye'nin başta Kürt sorunu olmak üzere tüm sorun alanlarında geleneksel devlet politikalarının hayata geçirildiği, bunun sonucunda da başta yaşam hakkı olmak üzere son derece ciddi hak ihlallerinin yaşandığı bir yıl olduğunu savundu. 2007 yılının İnsan Hakları savunucuları olarak, demokrasinin yaşam bulduğu, temel hak ve özgürlüklerin korunduğu bir yıl olarak geçmesini arzu etmelerine rağmen, ihlallerle, ölümlerle acılarla dolu bir yıl olarak geçtiğini belirten Yalçındağ, "Kürt sorunun çözümünde demokratik ve sivil araçlar yerine şiddet politikalarında ısrar, çatışmalarda 393 insanımızın yaşamını yitirmesine ve 343'ünün de yaralanmasına yol açtı. Mayınlar, başta çocuklar olmak üzere can almaya devam etti. Biz insan hakları savunucuları, yaşam hakkının korunamadığı bir ülmede hiçbir hak kategorisinin korunamayacağına bir kez daha tanıklık etmenin kaygısını ve acısını yaşamaktayız" dedi. Yalçındağ, 2007 yılı, Şemdinli'de patlayan bombalarla açığa çıkan, devlet içi hukuk ve yasadışı örgütlenmelerle ilgili verilecek hukuk sınavının tartışmalarıyla başladığına değinerek, "Eldeki görüntü kayıtlarına ve ciddi delillere göre, müebbet hapis cezasına çarptırılan failler hakkında verilen ceza Yargıtay'da bozuldu ve Askeri ceza Mahkemesinde devam eden yargılamanın ilk celsesinde failler serbest bırakıldı. Kitabevi bombalamanın, insan öldürmenin karşılığı serbest bırakılmak oldu. Yargılamanın başından beri yargıyı etkileyici açıklamalar sonuç doğurdu ve Türkiye'de yaşayan yurttaşların bir kez daha adalet duygusu sarsıldı. Şemdinli davasındaki bu gelişme, adli mekanizmanın bağımsızlığı ve tarafsızlığı sorunu bir kez daha gündeme getirmiştir" diye konuştu.

17.1.2008/Sbz

İHD: Sorumlular görevden alınsın

İHD Genel Başkan Yardımcısı Avukat Reyhan Yalçındağ, Nevruz kutlamalarının kana bulandığını savundu. Yalçındağ, İHD heyetlerinin de hazırladığı raporlara göre, 1990'lı yıllarda Nevruz kutlamalarına yapılan müdahalenin aynısının yaşandığını söyledi.

900 gözaltı var

İHD Genel Başkan Yardımcısı Reyhan Yalçındağ, Doğu ve Güneydoğu illerinde yapılan Nevruz kutlamalarına yönelik güvenlik güçlerinin müdahalelerini değerlendirdi. Yalçındağ, "Van, Siirt, Hakkari ve Yüksekova'da Nevruz'un kutlanmasına izin verilmemiş, halkın kutlamaları gerçekleştirmek istemesi üzerine insanlık dışı kareler objektiflere yansımıştır. İşkence sokağa taşmış, 900 civarında yurttaşımız gözaltına alınmış, birçoğu işkenceye maruz kalmış ve iki yurttaşımız da öldürülmüştür" dedi.

Öldürme kasti

Yalçındağ, DTP milletvekillerinin, kutlamaların barışçıl bir ortamda gerçekleşebilmesi, halkın toplantı ve gösteri hakkının yaşam bulması için girişimlerde bulunduğunu kaydederek, DTP yöneticilerinin ve insan hakları savunucularının da saldırılardan nasibini aldığını bildirdi. Polisin, aşırı ve orantısız güç kullanmanın ötesinde doğrudan öldürme kastıyla hareket ettiğine dikkat çeken Yalçındağ, "Söz konusu yerlerde gözlemci olarak bulunan İHD heyetlerinin de hazırladığı raporlara ve eldeki verilere, kamera görüntülerine göre, 1990'lı yıllarda Nevruz kutlamalarına yapılan müdahalenin aynısı yaşanmış, insanlığa karşı işlenen suçlar hanesine yenileri eklenmiştir" diye konuştu.

Sorumlular alınsın

Yalçındağ, yaşam hakkının, işkence yasağının, mülkiyet hakkının ciddi şekilde ihlal edilmesinde sorumluluğu bulunan tek bir güvenlik görevlisi hakkında bile adli veya idari soruşturma başlatılmadığını kaydederek, Vali, Kaymakamlar ve Emniyet Müdürleri'nin de hala görev başında olduğunu bildirdi. Başta İçişleri Bakanı olmak üzere Hükümet'in, üzerine düşen görevi yerine getirmediğini ifade eden Yalçındağ, Siirt Emniyet Müdürü'nün, kendisine elini uzatan DTP milletvekili Akın Birdal'a yönelik tavrının ise son derece utandırıcı bir kare olduğunu söyledi.

Sürecin takipçisiyiz

Yalçındağ, yerel makamların, öteleyen ve dışlayan tavır sergileyerek, toplumsal barış ortamını zedelediğini savundu ve şöyle dedi: "Daha dün Cumhurbaşkanı, TBMM'de bulunan Siyasi Parti liderlerini Köşke davet etmiş ve kendileriyle görüşmüşken, bölge halkının iradesiyle seçilmiş milletvekillerinin yok sayılması demokrasimize ciddi şekilde zarar vermektedir. İHD olarak yaşanan bu sürecin sonuna kadar takipçisi olacağımızı belirtirken, Siirt, Van, Hakkari Valileri, Yüksekova Kaymakamı ve Emniyet Müdürlerinin derhal görevden alınmasını bir kez daha talep ediyoruz."

İHD'den İçişleri Bakanlığı'na dava

■ DİYARBAKIR - ANF

İnsan Hakları Derneği (İHD) Diyarbakır Şubesi, Diyarbakır'da 28-31 Mart tarihleri arasında meydana gelen olaylarda ve 12 Eylül'de Koşuyolu Parkı'nda meydana gelen patlamada ölen 16 kişi ile yaralanan 11 kişi için İçişleri Bakanlığı aleyhinde dava açtı.

İHD Diyarbakır Şubesi Hukuk Komisyonu, 28-31 Mart tarihleri arasında Diyarbakır'da meydana gelen olaylara müdahale sırasında hayatını kaybeden 8 kişi ile yaralanan 11 kişi için İçişleri Bakanlığı'ndan 1 milyon 880 bin YTL'lik tazminat talebinde bulundu. İHD, yine 12 Eylül 2006 tarihinde Diyarbakır Koşuyolu Parkı yanında meydana gelen bombalı patlamada yaşamını yitiren 8 kişi için de 8 milyon 650 bin YTL'lik tazminat talep etti. İçişleri Bakanlığı talebi reddedince İHD, "İdarenin kusursuz sorumluluğu ilkesi gereğince" Diyarbakır İdare Mahkemesi'nde İçişleri Bakanlığı aleyhinde 10 milyon 53 bin YTL tazminat davası açtı.

12 Eylül'de Koşuyolu' Parkı'nda meydana gelen patlamada çoğu çocuk 8 kişi yaşamını yitirmişti.

İHD Diyarbakır Şube Başkanı Selahattin Demirtaş, her iki olayda güvenlik sorununun yaşandığını belirterek, İçişleri Bakanlığı'nın ölenlerden sorumlu olduğunu belirtti. 28 Mart olaylarında polisin insanların ölümüne neden olduğunu söyleyen Demirtaş, "Diyarbakır olaylarında hepimiz polisin aşırı şiddet kullandığı ve insanlara zarar verilmesine neden olduğunu gördük. Polis de İçişleri Bakanlığı'na bağlıdır. Burada İdare Hukuku'nun 'Kusurlu Sorumluluk ve Sosyal Risk' ilkelerinin gereği yerine getirilemediği için İçişleri Bakanlığı aleyhine tazminat davası açtık" dedi.

Koşuyolu Parkı'ndaki patlamada güvenlikten sorumlu polisin yeterli güvenliği sağlayamadığı için kusurlu olduğunu vurgulayan Demirtaş, "Şehrin göbeğinde bomba patlamış ve insanlar hayatını kaybetmiştir. Burada da İdare Hukuku'nun Kusursuz Sorumluluk ve Hizmet Kusuru ilkelerinin gereğinin yerine getirilmediğini görüyoruz. Bu nedenle İçişleri Bakanlığı aleyhine maddi ve manevi tazminat talebinde bulunduk" dedi.

Haber 21.10.2008 Cuma Özgürüm

İHD: 9 ayda 338 ölüm

İHD'nin Bölge'deki hak ihlallerini sunduğu raporda ölümler baş sırada yerini aldı. Raporda, işkencenin mekan değiştirdiğine dikkat çekildi

İHD Diyarbakır Şubesi, Ocak-Eylül arası hak ihlalleri raporunda 9 ay içinde çatışmalardan dolayı 338 kişinin yaşamını yitirdiğini açıkladı. Raporda, 6 bin 640 hak ihlali meydana geldiği, işkence ve kötü muamelenin biçim ve mekan değiştirerek devam ettiği kaydedildi.

İHD Diyarbakır Şubesi'nde basın toplantısı düzenleyen Bölge Temsilcisi Mihdi Perinçek, 'Ocak-Eylül 2006 Doğu-Güneydoğu Bölgesi İnsan Hakları İhlal Raporu'nu açıkladı. 2006 yılının ilk 9 ayında, 104'ü son üç ayda olmak üzere, 338 insanın çatışmalarda yaşamını kaybettiğini belirten Perinçek, yine 556'sı son 3 ayda olmak üzere toplam bin 412 adet düşünce ve ifade özgürlüğü ihlali gerçekleştiğini kaydetti. Perinçek bölge şubelerine yapılan tüm başvurular gözönünde bulundurduklarında, 9 ayda, 6 bin 640 ihlal yaşandığını belirtti. Geçmişte raporların ilk sıralarında yer alan işkencenin de biçim ve mekan değiştirerek devam ettiğini belirten Perinçek, "Polis karakollarında işkenceye maruz kalan yurttaş sayısında hızlı bir artış yaşanıyor" dedi.

Koşuyolu Parkı yakınlarında 12 Eylül günü meydana gelen patlamanın üzerinden 40 gün geçmesine rağmen faillerinin halen bulunmadığını belirten Perin-

Mihdi Perinçek

Hak ihlali diz boyu

Diyarbakır Şube Sekreteri Ali Akıncı tarafından okunan, 9 aylık ihlal raporunda yer alan ihlaller şöyle: .

❑ Çatışmada yaşamını yitirenler 261 ölü, 247 yaralı. Faili meçhul cinayet, saldırılar, yargısız infazlar: 51 ölü, 8 yaralı. Mayın ve patlayıcı madde: 26 ölü, 141 yaralı.

❑ 14 toplumsal olaya müdahalede 797 kişi gözaltına alındı. 329 kişi darp edilerek yaralandı. 12 kişi yaşamını yitirdi. 9 aylık gözaltı sayısı: 2 bin 620.

❑ Işkence ve kötü muamele iddialarında 293 başvuru yapıldı. Bunlar arasında 31 kişi jandarma görevlileri, 229 kişi emniyet görevlileri, 7 kişi resmi kurumda, 11 kişi cezaevinde, 5 kişi emniyet ve cezaevi 10 kişi ise korucular tarafından işkence yapıldığını iddia etti.

❑ 14 kişi kayıp iddiası ile başvurdu. Bin 8 kişi tutuklandı.

❑ Kadın hakları alanında ise, 29 kadın aile içi şiddete maruz kaldı. 6 kadın kuşkulu ölüm, 3 namus cinayeti, 1 kadına yönelik cinsel taciz ve tecavüz, 5 kadına yönelik şiddet başvurusu yapıldı.

❑ 3 köy boşaltma, 19 orman yakma

❑ 2 çocuk tecavüzü, 1 kuşkulu ölüm, 3 çocuğa yönelik şiddet, 3'ü çocuk kaçırma

294 kişi yaşamını yitirdi

İnsan Hakları Derneği (İHD) Diyarbakır Şubesi verilerine göre, 2006 yılında bölgede çatışmalarda 294 kişi yaşamını yitirdi, 303 kişi de yaralandı.

DİYARBAKIR- İHD Diyarbakır Şubesi 2006 yılı Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde meydana gelen hak ihlallerine ilişkin hazırladıkları raporu, dernek binasında açıkladı.

Soruşturmalık oldu

İHD Şube Başkanı Selahattin Demirtaş'ın 3 aylık verileri açıklamasında, bu raporları açıkladıklarında devlet yetkililerinin duyarlılık gösterdiğini belirterek, geçen yılki raporun açıklanmasında kendisine, Yalçındağ'a ve Mehdi Perinçek'e soruşturma açıldığını söyledi.

Perinçek verileri açıkladı

Daha sonra söz alan İHD Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölge Temsilcisi Mihdi Perinçek'de 2006 yılı verilerini açıkladı.

294 kişi yaşamını yitirdi

Perinçek, 2006 yılında meydana gelen çatışmalarda 294 kişinin yaşamını yitirdiğini ve 303 kişinin de yaralandığına dikkat çekerek, 72 kişinin faili meçhul cinayetlerde yaşamını yitirdiğini 13 kişinin de yaralandığını söyledi. Mayın ve patlayıcı maddelerden kaynaklı 30 kişinin hayatını kaybettiğini 147 kişinin de yaralandığını ifade eden Perinçek, 1 kişinin de gözaltında yaşamını yitirdiğini belirtti.

2 bin 822 kişi gözaltına alındı

Perinçek, kişi güvenliğine yönelik ihlaller başlığında toplam 2 bin 822 kişinin gözaltına alındığını söyledi. 15 toplumsal olaya müdahale edildiğini ve toplam 839 kişinin müdahale sonrası gözaltına alındığını aktaran Perinçek, bu olaylarda 425 kişinin darp edildiğini, 12 kişinin ise hayatını yitirdiğini ifade etti. İşkence ve kötü muamele iddiasıyla 334 başvuru gerçekleştiğini aktaran Perinçek, bunların 38'inin jandarmada, 262'sinin emniyette, 7'sinin resmi kurumlarda, 11'inin de korucular tarafından gerçekleştirildiğine dikkat çekti. 15 kayıp iddiasının bulunduğunu hatırlatan Perinçek, 2006 yılında toplam 1084 kişinin tutuklandığına vurgu yaptı.

Aile içi şiddet

Perinçek, aile içi şiddet vakasının 34 olarak kendilerine yansıdığını ve bunlardan 2'sinin ölümle sonuçlandığını belirtti. Bölgede 6 şüpheli kadın ölümünün gerçekleştiğini hatırlatan Perinçek, 6 namus gerekçeli cinayet meydana geldiğini söyledi. Namus gerekçeli bir saldırı gerçekleştiğini, 3 cinsel taciz ve tecavüz olayı meydana geldiğini bildirdi.

2006 yılında 3 köyün boşaltıldığını vurgulayan Perinçek, ayrıca 20 orman yakma vakasının meydana geldiğini açıkladı.

2006'da artı

Perinçek ardından 2006 yılının verilerini karşılaştırmalı olarak sundu. 2000 yılında sadece 98 kişinin çatışmalardan kaynaklı yaşamını yitirdiğine dikkat çeken Perinçek, bu rakamın 2005 yılında 373 ölüm, 238 yaralanmaya dönüştüğünü ve PKK'nın ilan ettiği ateşkesle birlikte 2006 yılında da 294 ölüm 303 yaralanma gerçekleştiğini söyledi.

Mayın ve patlayıcı maddeden kaynaklı 2000 yılında sadece 20 kişinin yaşamını yitirdiğini ve 37 kişinin yaralandığını belirten Perinçek, 2005'de 48 ölü 72 yaralı, 2006'da ise 30 ölü, 147 yaralı şeklinde artığının altını çizdi. Gözaltı sayısının da 2004 yılında bin 901 iken, 2005'de bin 378, 2006 yılında ise 2 bin 822'ye yükseldiğini söyledi. Perinçek benzer şekilde diğer hak ihlallerinde de sürekli bir artış yaşandığını söyledi.

İhlaller artıyor

İnsan Hakları Derneği'nin (İHD) bölgede yaşanan hak ihlallerine ilişkin verileri İHD Genel Başkan Yardımcısı Keyhan Yalçındağ değerlendirdi. 2006 yılının, Şemdinli'de patlayan bombalarla açığa çıkan, devlet içi hukuk ve yasadışı örgütlenmelerle ilgili verilecek hukuk sınavının tartışmalarıyla başladığını belirten Yalçındağ, faillerin cezalandırılmasına rağmen Savcı Ferhat Sarıkaya'nın görevden alınmasının 'kime, neye göre hukuk?' sorusunu gündeme getirdiğini söyledi.

Mart olaylarında aşırı güç kullanıldı

Diyarbakır'da 28-31 Mart tarihlerinde yaşanan olaylara müdahale esnasında polisin aşırı ve orantısız güç kullanması sonucunda 4'ü çocuk 10 yurttaşımızın yaşamını yitirdiğinin altını çizen Yalçındağ, şunları dile getirdi:

"Yaşam hakkı gibi son derece kutsal ve dokunulmaz olan bir hakkın ihlal edilmesinden dolayı bugüne kadar tek bir güvenlik görevlisinin yargı önüne çıkartılmamış olmasına rağmen, sayıları 300'ü bulan çocukların, gözaltında işkence ve kötü muameleye de tabi tutularak tutuklanmaları; kamuoyu vicdanını derinden yaralamış ve adalete olan güveni zedelemiştir." Benzer bir şekilde 12 Eylül'de Koşuyolu Parkı'nda 7'si çocuk 10 kişinin ölümüyle sonuçlanan saldırıyla ilgili failerin internet sitelerinde üstlendiğini vurgulayan Yalçındağ, hukuk dışı örgütlenmelerin üstlenmesine rağmen bulunmamış olmasının kafalarda soru işareti olarak kalmaya devam edeceğini söyledi.

19.1.2007/Söz

Yalçındağ'a 'bayrak davası'

Veli Ay

İHD Genel Başkan Yardımcısı Reyhan Yalçındağ hakkında, Mersin'de yaşanan bayrak provokasyonu olayından yargılanan çocuklar hakkında yaptığı açıklama nedeniyle dava açılırken, İHD Diyarbakır Şube Başkanı Selahattin Demirtaş hakkında "görevli memura mukavemet"ten soruşturma başlatıldı. Mersin'de 23 Mart 2005 tarihinde düzenlenen Newroz kutlamalarının ardından yaşanan "bayrak provokasyonu" olayı nedeniyle haklarında "Türk bayrağını tahkir ve tezlil" ve "Kanunun suç saydığı fiili övmek"ten dava açılan yaşları 11 ila 17 arasında değişen 6 çocuğa ilişkin açıklama yapan İHD Genel Başkan Yardımcısı Reyhan Yalçındağ hakkında dava açıldı. Tarsus Cumhuriyet Savcılığı tarafından hazırlanan iddianamede, Reyhan Yalçındağ'ın tutuklu bulunan çocukların tahliyesi sonrası yaptığı açıklamaya yer verilerek, "Şüpheli Av. Reyhan Yalçındağ, 'Bu çocuklar bu olayın aslında sanığı değil, mağduruydu. Suçun bilincinde

umut verici buluyoruz. Bize göre bu bir senaryoydu" şeklinde sözleri, günlerce gazete ve televizyonlarda tartışılan, birçok yerde protesto gösterileri yapılıp kamuoyunun hassasiyet gösterdiği ve halen yargılaması devam eden olayla ilgili adaleti etkileyecek nitelikte açıklamada bulunmak suretiyle savunma sınırını aşmıştır" denildi. İddianamede, yaptığı açıklamayla TCK'nin 277'nci maddesinde yer alan "Yargı görevi yapanı etkileme" suçunu işlediği gerekçesiyle Yalçındağ'ın, 2 yıldan 4 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılması istendi. İHD Diyarbakır Şubesi'nin "İnsan Hakları Haftası" nedeniyle 10 Aralık 2006 tarihinde Koşuyolu Parkı'nda düzenlediği basın açıklaması sırasında polislerle İHD'liler arasında yaşanan tartışma da yargıya taşındı. Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı, açıklama sırasında İHD üyelerini tartaklayan Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Şube Müdürü ve 3 polis memuruyla tartışan İHD Diyarbakır Şube Başkanı Selahattin Demirtaş hakkında soruşturma başlattı. Polislerin şikayeti üzerine harekete geçen savcılık, "Görevli memura mukavemet" ve "Görevli memurun işini yapmasına engel olmak" iddiaları çerçevesinde Demirtaş'ın ifadesini aldı. **DİYARBAKIR / MERSİN - DİHA**

İHD Genel Başkan Yardımcısı Yalçındağ:

'Kürt Sorunu çözülmelidir'

İnsan Hakları Derneği(İHD) Diyarbakır Şubesi Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde yaşanan hak ihlallerine yönelik olarak 2006 yılı bilançosunu açıkladı.

İHD Genel Başkan yardımcısı Reyhan Yalçındağ, Kürt sorunumun barışçıl ve demokratik yöntemlerle çözülmemesi halinde çatışmaların ve hak ihlallerinin devam edeceğini söyledi.

DURUM İÇAÇICI DEĞİL

2006 yılı içerisinde bölge genelinde yaşanan hak ihlallerine yönelik açıklama yapan İHD Bölge temsilcisi Mehdi Perinçek, hak ihlallerinin devam ettiğini söyledi.

Perinçek, 2006 yılı içinde bölgede yaşanan çatışmalarda 294 kişinin yaşamını yitirdiğini belirterek, "2006 yılı bölge açısından çatışma ve kaosların yaşandığı bir yıl oldu. 2006 yılında bölgede yaşanan çatışmalarda 294 kişi yaşamını yitirirken, 303 kişi de yaralanmıştır. Bunun yanında faili meçhul cinayetlerde ölen kişi sayısı 72'dir. Mayın ve patlayıcı maddeden dolayı yaşamını yitirenlerin sayısı 30'dur.Bunun yanında 137 vatandaşımızda yaralanmıştır" dedi.

KADINLAR HALA ŞİDDET GÖRÜYOR

İHD Bölge temsilcisi Perinçek, kadına yönelik şiddetin arttığına dikkat çekerek, "Aile için şiddete maruz kalan 34 kadınımız var. Bu kadınlardan 2'si gördüğü şiddet nedeniyle yaşamını yitirmiştir. Namus gerekçeli cinayetlerin sayısı 6 olup, cinsel tacize uğrayan kadınların sayısı ise 3'dür Bu rakamlar kadına yönelik şiddetin halen sürdüğünü açık bir şekilde göstermektedir" diye konuştu.

SORUN BARIŞÇIL OLARAK ÇÖZÜLMELİDİR

İnsan Hakları Genel Başkan Yardımcısı Reyhan Yalçındağ, 2006yılı içerisinde yaşanan hak ihlallerinin yanı sıra bu yıla damgasını vuran olayların da yaşandığına işaret ederek, "2006 yılı hak ihlallerinin yanı sıra diğer önemli olayların yaşandığı bir yıl oldu. Görevini yaptığı için meslekten ihraç edilen Van savcısı Ferhat Sarıkaya, "Kime ve neye göre hukuk" sorularını da gündeme getirdi. Bununla birlikte Şemdinli'de patlayan bombalar buna sadece bir iki çarpıcı örnektir. Kürt sorunu çözülmediği müddetçe, bölgede yaşanan çatışmalarda sürecektir. Buna bağlı olarak ta hak ihlalleri devam edecektir" dedi. **Taşkın Civelek**

3 kapı 3 kilit açılsın

DİYARBAKIR- İnsan Hakları Derneği (İHD) Diyarbakır Şubesi, F tipi cezaevlerindeki tecrit uygulamasının kaldırılması ve ortak yaşam alanlarının genişletilmesi talep eden kartı Adalet Bakanlığı'na gönderdi.

Büyük postahane

Büyük Postahane önünde bir araya gelen İnsan Hakları Derneği Genel Başkan Yardımcısı Reyhan Yalçındağ ve sivil toplum kuruluş temsilcilerinden bir grup basın açıklaması yaparak F tipi cezaevlerindeki tecrit uygulamasının kaldırılmasını istedi.

Bakana kart gönderildi

İHD Diyarbakır Şube Başkanı Selahattin Demirtaş, F tipi cezaevlerinde tecrit ve izolasyonun kaldırılması için ülkenin çeşitli yerlerinde ölüm orucu eylemlerinin devam ettiğini söyledi.

Hükümlüler için ortak yaşam alanlarının çoğaltılması gerektiğine işaret eden Demirtaş, "Hükümeti ve sayın Adalet Bakanı'nı sorumluluklarını yerine getirmeye çağırıyoruz.

Tüm cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlüler üzerindeki tecrit koşulları kaldırılsın. Biz insan hakları savunucuları olarak bir kez daha yetkililere sesleniyoruz; tecriti sağlayan kapılar cezaevleri ise anahtarı da sizde" dedi.

Açıklamanın ardından grup üyeleri, Adalet Bakanlığı'na taleplerinin yer aldığı kartaları Büyükpostaneden gönderdi.

Batman'daki eylem

Öte yandan, İnsan Hakları Derneği (İHD) Batman Şubesi Başkanı Saadet Becerikli, F tipi cezaevlerinde 3 kapı kilidinin açılması gerektiğini söyledi.

PTT Müdürlüğü önünde F tipi cezaevlerini protesto amaçlı yapılan basın açıklamasına, Batman Mazlum-Der Şubesi Başkanı Mehmet Şad, DTP İl Başkanı Ayhan Karabulut, Genel İş Sendikası Şube Başkanı Halis Yakut ve çok sayıda İHD üyesi katıldı. Basın açıklamasının ardından kalabalık, Adalet Bakanlığı'na 'F tipi ceza evleri kapatılsın' içerikli mektup gönderdi.

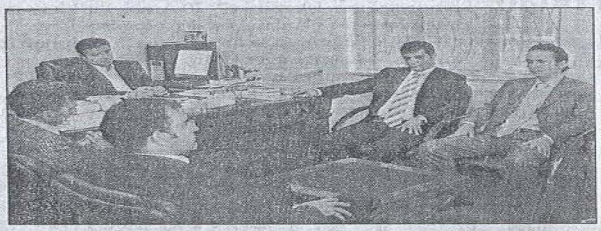

Bedel ödemeye hazırız!

Bayram BULUT

DİYARBAKIR- TMMOB Diyarbakır İl Koordinasyon Kurulu Bileşeni Sendika Şube başkanları tarafından İnsan Hakları Derneği (İHD) Diyarbakır Şube Başkanı Selahattin Demirtaş'a, destek ziyareti gerçekleştirildi. Ziyarette, Demokrasi Platformu Sekreteryası İdris Ekmen, İnşaat Mühendisleri Odası Şube Başkanı Tansel Önal, Makina Mühendisleri Odası Başkanı ve İKK sekreteri Semih Oktay, Harita Mühendisleri Odası Şube Başkanı Ali Akdamar, Elektrik Mühendisleri Odası Şube Başkmanı Nedim Tüzün ve Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Akif Karakoyunlu hazır bulundu.

"DEMİRTAŞ'IN YANINDAYIZ"

Ziyaret sırasında açıklama yapan Demokrasi Platformu Sekretaryası İdris Ekmen, Demirtaş'a verilen mahkumiyet kararı ile ilgili olarak bu karara tepkilerini ve Demirtaş'la dayanışma içerisinde olduklarını ortaya koymak adına ziyarette bulunduklarını söyledi.

"KAMPANYA SÜRÜYOR"

Ekmen, 301. madde Türkiye'nin en temel konularından biri olduğunu savunarak, "Türiye'de de 301. madde kapsamında geliştirilen kampanyalar sürüyor. Bir takım özgürlükleri kısıtlayıcı Düşünceyi ve ifade özgürlüğünü kısıtlayıcı maddelerde içine alabilecek bir şekilde, bir kampanya ile bitirilmesi gerekiyor. Bu maddeler biraz daha barışçıl yöntemlerle çözümleneceği bahsedildiği zaman işletiliyor. Bu maddelerden ceza alan bir çok insan var. Aralarında belediye başkanları ve STK temsilcilerinin bulunduğu bu maddelerden dolayı ceza alma tehlikesi ile karşı karşıyadır. Bu temelde artık Türkiye'de düşüncenin önündeki engellin kalkması ve ifadenin daha çok özgürleşmesi gerektiği çoktan gelmiştir" dedi. Demirtaş, Türkiye'de özelikle Diyarbakır'da düşünen çok sayıda insanın olduğunu, bu insanların hepsini önümüzdeki günlerde benzer durumlarla karşı karşıya kalma potansiyeline sahip olduğunu vurgulayarak, "Ateşkese yönelik çok ciddi tartışmaların yapıldığı bu dönemlerde konuşamayacaksak, kürt sorununa yönelik barış ve çözüm önerilerimizi dile getiremezsek, gençlerimizi dağda birbirlerini öldürmesini önleyecek projeler üretemeyeceksek ne zaman konuşacağız. Eğer biz bunları konuştuğumuzda cezaevlerine atılacaksak ve sonuçta kan duracaksa biz cezaevine girmeye razıyız. Düşüncelerimiz bu kanı durduracaksa, projelerimiz, önerilerimiz hep birlikte ürettiklerimiz kardeşlerimizin ölmesini durduracaksa bedel ödemeye hazırız" diye konuştu.

2 ARALIK 2006 SÖZ GAZETESİ

Demirtaş'a barış cezası

Kürt sorununun barışçıl çözümü için Öcalan ile görüşülmesi gerektiğini söyleyen İHD Diyarbakır Şube Başkanı Selahattin Demirtaş, 2 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırıldı

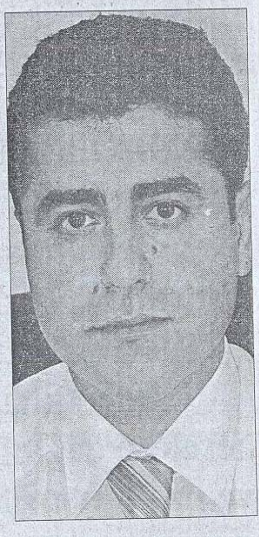

İnsan Hakları Derneği (İHD) Diyarbakır Şube Başkanı Selahattin Demirtaş'a, Kürt sorununun barışçıl çözümünün geliştirilmesi ve Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılmasına ilişkin yaptığı konuşmalar nedeniyle yargılandığı iki davadan 2 yıl 6 ay hapis cezası verildi. Demirtaş, bu kararın AB sürecine olumsuz etki yapacağına dikkat çekti.

İHD Diyarbakır Şube Başkanı Selahattin Demirtaş'ın, Roj TV ve Diyarbakır'da yayın yapan yerel Gün TV'de "Özel Gündem" adlı programa katılarak Kürt sorununun barışçıl çözümü ile Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılmasına ilişkin yaptığı konuşmalar nedeniyle yargılandığı iki ayrı davadan hakim karşısına çıktı.

TCK'nin 220/8 maddesi uyarınca "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla Diyarbakır 4. ve 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edilen duruşmalarda sanık Demirtaş ile avukatları Diyarbakır Baro Başkanı Sezgin Tanrıkulu, Meral Danış Beştaş, Tahir Elçi, Cihan Aydın, Sedat Yurttaş ve Fikret Aktaş hazır bulundu.

'2 yıl 6 ay hapis'

İlk duruşmada, sanık avukatları müvekkillerinin ifade özgürlüğü çerçevesinde konuştuğunu belirterek, Demirtaş'ın beraatini istedi. Mahkeme, Roj TV'ye telefon bağlantısıyla katılarak yaptığı konuşma nedeniyle Demirtaş'a 1 yıl 3 ay hapis cezası verdi, ancak cezayı erteledi. 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen diğer davada ise Demirtaş, Gün TV'de yayımlanan "Özel Gündem" programında yaptığı konuşma nedeniyle 1 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırıldı.

'AB sürecine etki yapacak'

Her iki davadan da toplam 2 yıl 6 ay hapis cezası alan Demirtaş, "İki konuşmamda da Kürt sorununda şiddete son verilmesi ve barışçıl çözümün geliştirilmesi için Öcalan'la görüşülmesini ve Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılmasını talep etmiştim. Her iki kararı da temyiz edeceğim" dedi. TCK'nİn 301. maddesinin çokça tartışıldığı bugünlerde özellikle Kürtlere uygulanan TCK'nin 220/8 ile TMK'nin 7. maddesinin hiçbir şekilde gündeme gelmediğine dikkat çeken Demirtaş, "Oysa bu maddeler de ifade özgürlüğü önünde önemli engel oluşturuyor. Mahkemelerin vermiş olduğu bu karar, ifade özgürlüğü açısından geri ve Türkiye'nin AB sürecine olumsuz etki yapacak bir karardır" diye konuştu. Düşüncelerini her platformada savunduğunu ve savunmaya devam edeceğini belirten Demirtaş, "İnsanların düşünceleri yüzünden cezalandırılmamaları için mücadelemizi sürdüreceğiz. Kararı yanlış buluyoruz. Yargıtay aşamasında düzeleceğine inanıyorum" dedi.

■ DİYARBAKIR